

Filozofická fakulta Univerzity Palackého v Olomouci
Katedra mediálních a kulturních studií a žurnalistiky

SKAUTSKÉ ČASOPISY VE VZTAHU K TISKOVÉMU A DISTRIBUČNÍMU CENTRU JUNÁKA

Příklad komunitní žurnalistiky v české mediální krajině

Magisterská diplomová práce

Bc. Matěj RICHTR

Vedoucí práce: Mgr. et Mgr. Karel Páral, Ph.D.

Olomouc 2023

Prohlašuji, že jsem magisterskou diplomovou práci vypracoval samostatně za použití uvedených zdrojů a literatury. Práce obsahuje 147 254 znaků.

V Olomouci dne

.....

Matěj Richtř

Velmi děkuji za pomoc při vypracovávání mé magisterské diplomové práce vedoucímu práce Mgr. et Mgr. Karlu Páralovi, Ph.D.

Děkuji za čas, cenné rady a pomoc, kterou mi poskytl při tvorbě této práce. Dále děkuji všem šéfredaktorkám, šéfredaktorům, koordinátorce časopisů a řediteli Tiskového a distribučního centra Junáka za věnovaný čas pro poskytnutí rozhovorů, bez kterých bych svou práci nemohl vypracovat.

Dále děkuji všem, kteří mi jakýmkoliv dílem pomohli k vypracování této práce.

Abstrakt

Práce se primárně zabývá popisem vztahu šesti skautských časopisů a jejich společného zadavatele Tiskového a distribučního centra Junáka (dále jen TDC), který je pobočným spolkem Junáka – českého skauta, z. s.

Na časopisy je nahlíženo optikou komunitních médií, která v českém mediálním prostoru nemají zvláštní status. Proto práce mapuje vztah časopisů s organizací, který panuje v neziskových časopisech, jež jsou určeny pro členy Junáka.

Hlavním zdrojem pro popis daného vztahu jsou rozhovory s šéfredaktory, šéfredaktorkami časopisů a zástupci centra, kteří reprezentují pohled zadavatele. Vztah popisují na devíti okruzích: osobnosti skautských médií; cíle Junáka; spolupráce časopisů a TDC; inzerce; redakce a obsah; spolupráce časopisů; finance a smlouvy časopisů; náhled TDC na časopisy; unika jednotlivých časopisů.

Klíčová slova

Junák – český skaut; skaut; časopis; komunitní média; spolkový časopis

Abstract

This thesis focuses primarily on the description of the inter-relation of six „Skaut“ periodicals and their shared ordering party, the „Tiskové a distribuční centrum Junáka,“ (the Junák Center for Press and Distribution – henceforth only as the TDC) which is a subsidiary of the youth association „Junák – český skaut, z. s.“

The periodicals are analysed through the lens of community media, which do not possess a special status within the Czech media environment. For that reason, this thesis focuses on the inter-relation of the nonprofit periodicals whose intended readership are the members of „Junák.“

The chief source for the mapping of this inter-relation are interviews with chief editors of the periodicals in question and representatives of the TDC, which represent the perspective of the ordering party. The inter-relation is examined in nine distinct categories: notable figures of „Skaut“ media; the goals of „Junák“; the cooperation between the TDC and the periodicals; advertising in the periodicals; editing and content of the periodicals; cooperation between the periodicals; the finances and legal contracts tied to the periodicals; the TDC’s outlook on the periodicals and the unique features of the individual periodicals.

Key words

Junak – Czech Scout; scouting; periodical, community media; organization affiliated periodical

Obsah

1.	Úvod.....	8
2.	Skautské časopisy	11
2.1.	Skautské časopisy jako součást komunitní žurnalistiky	11
2.2.	Historický kontext českých skautských časopisů	18
2.2.1.	Od afrického obléhání po první časopisecké texty	18
2.2.2.	Od monarchie do zániku Československa.....	19
2.2.3.	Vývoj v České republice	20
2.3.	Struktura v organizaci spolku	23
3.	Metodika	25
3.1.	Cíl práce a výzkumná otázka.....	25
3.2.	Výzkumná technika.....	25
3.3.	Trajektorie výzkumu.....	26
4.	Analytická část	29
4.1.	Osobnosti skautských médií.....	29
4.2.	Cíle Junáka.....	36
4.3.	Spolupráce časopisů a TDC	41
4.4.	Inzerce.....	44
4.5.	Redakce a obsah	48
4.6.	Spolupráce časopisů.....	53
4.7.	Finance a pracovní smlouvy v časopisech.....	59
4.8.	Náhled TDC na časopisy	66
4.9.	Unika jednotlivých časopisů.....	69
5.	Závěr	74
6.	Seznam zkratek	81
7.	Seznam pramenů.....	82

8.	Seznam literatury.....	84
9.	Seznam tabulek.....	87
10.	Seznam příloh.....	88
11.	Přílohy.....	89

1. Úvod

Mediální systém v České republice funguje jako duální. Podle pravidel upravených zákonem fungují veřejnoprávní a soukromá média. Média veřejné služby, reprezentovaná Českou televizí, Českým rozhlasem a Českou tiskovou kancelář, reprezentují širokou veřejnost a jsou financována z koncesionářských poplatků v případě Televize a Rozhlasu, Tisková kancelář je financována dominantně z prodeje svého obsahu. V opozici k nim stojí soukromá média, zastoupená například bulvárním deníkem Blesk, deníkem Lidové noviny, televizí TV Nova, rádiem Evropa 2, týdeníkem Respekt, časopisem pro děti Mateřídouška a mnohými dalšími. Jejich hlavním cílem je vygenerovat finanční zisk, zejména prodejem reklamy.

Tato situace vznikla se zrodem demokratické společnosti v roce 1989 a přechodem na tržní hospodářský systém. O přechodu do nového systému Petr Bednařík píše, že se média nejdříve oddělila od státu, poté se většina privatizovala a některá byla ustanovena jako média veřejné služby. Důležitým milníkem ve vývoji českých médií byl vznik reklamního trhu, který stál na začátku komercializace médií. Tržní tlak vedl k trivializaci a bulvarizaci médií. (Bednařík et al. 2019, s. 398–399)

O vlivu komercializace a tržního hospodářství uvádí Jan Jiráček a Tomáš Trampota, že po roce 1989 proběhla transformace médií v podmínkách liberálního modelu, který byl dominantní v západní Evropě. Ten byl vlivem procesu demokratizace společnosti jediným systémem, který se veřejně zviditelňoval. Současný model je tak vysoce komercializovaný. Ačkoliv v roce 1967 a 1968 zde byly tendence, že média mají být institucí zajišťující svobodu slova a prvkem demokratizace společnosti. (Jan Jiráček a Tomáš Trampota 2008, s. 16)

I v tržním hospodářství však vznikají média, která nemají za cíl generovat zisk a jsou v soukromém vlastnictví. Taková média literatura nazývá komunitními. Jejich cílem je sloužit dané komunitě, která si je obvykle i sama vydává a produkuje. Čtenářstvo pak tvoří sama komunita. Nejčastěji taková média tvoří různé spolky, komunity, uskupení, například Česká obec sokolská má časopis *Sokol*, Česká rada dětí a mládeže má svůj zpravodaj *Archa*. Taková média jsou v českém mediálním prostředí

vnímána jako komerční, neexistuje pro ně žádný zvláštní status ani zvláštní právní ochrana, jako tomu je v jiných zemích.¹

Jednou z největších komunit, která vydává své časopisy, je Junák – český skaut, právní formou zapsaný spolek. Základní spolek Junáka však není vydavatelem šesti skautských časopisů – (nejen) pro tyto potřeby zřídil Tiskové a distribuční centrum.

Tiskové a distribuční centrum Junáka je pobočný spolek Junáka – českého skauta, který „*se stará o úkoly související s propagací a komunikací. V těchto oblastech zároveň podporuje ostatní organizační jednotky Junáka – českého skauta.*“ (krizovatka.skaut.cz 2022) TDC se v mediální oblasti stará o „*vydávání a distribuci skautských časopisů, vydávání publikací a propagačních materiálů, ... externí komunikaci, včetně celkového mediálního obrazu Junáka – českého skauta...*“ (tamtéž) Toto vymezení pravomocí TDC ukládá dohled nad časopisy, které Junák – český skaut jako „*největší výchovná organizace u nás*“ (skaut.cz 2022) vydává.

Junák ve svém výchovném programu pracuje s několika výchovnými kategoriemi, pro každou z nich má vlastní časopis: *Ben Já Mína*, *Světýlko*, *Skaut-Junák*, *Roverský kmen*, vlastní časopis s názvem *Skauting* mají navíc i vedoucí oddílů a činovníci² a časopisem pro všechny příznivce skautingu je *Skautský svět*. Každý časopis je tvořen s ohledem na vlastní cílovou skupinu a respektuje její specifika a potřeby.

Všechny časopisy mají periodicitu pětkrát do roka, o letních prázdninách nevycházejí. Každý člen spolku má při registraci do spolku nárok na časopis pro svou věkovou kategorii zdarma.³ Většina časopisů vzniká díky dobrovolnické redakci a největší část obsahu je věnována tématům, která se vztahují ke skautskému hnutí.

Při svém dřívějším výzkumu, v bakalářské práci s názvem *Historie časopisu Roverský kmen*, jsem popsal, že TDC má pro časopisy určité cíle, které pravidelně vyhodnocuje. Tím určuje, čemu se mají časopisy věnovat, šéfredaktoři se však cítí nezávislí. Cílem této práce je proto popsat vztah mezi TDC jako zadavatelem a institucí, která řídí jednotlivé časopisy, a jednotlivými časopisy, jež mají svou redakční

¹ České právo zná pouze pojem pro lokální periodika zřizovaná územní samosprávou. Těm se věnuje část 1 zákona č. 46/2000 Sb., tiskového zákona – znění od 1. 2. 2022.

² „...člen Junáka, který přijal spoluodpovědnost za naplňování poslání Junáka...“ (Junák – český skaut, z. s., 2022c)

³ V praxi je však obvyklá přírážka 40 korun k ceně registračního poplatku.

autonomii. Vše je rámováno tím, že skautské časopisy se dají zařadit mezi nezisková, komunitní média, jejichž primárním cílem není generovat zisk, a z tohoto pohledu jsou nerentabilní. Proto podcílem práce je zjistit, nakolik časopisy vykazují znaky teoretických konceptů komunitní žurnalistiky.

Práce se věnuje časovému období od září 2017 do června 2022 nebo posledním dvěma šéfredaktorům/šéfredaktorkám časopisů. Tyto dvě podmínky je nutné zkombinovat pro případy, kdy šéfredaktoři vedou časopisy déle než pět let.

Druhá kapitola se věnuje kontextualizování skautských časopisů do žurnalistické teorie komunitních médií, představuje historický vývoj skautských časopisů a jejich pozici v celkové struktuře skautského spolku.

Třetí kapitola pojednává o použité metodě výzkumu. To jsou kvalitativní polostrukturované rozhovory s šéfredaktory časopisů a lidmi z TDC. Jako další jsou použity vnitrospolkové dokumenty a vlastní časopisy.

Analytická část je ve čtvrté kapitole. Shrnuje vědění získané ze všech zdrojů, primárně z rozhovorů. Odpovědi jsou seřazeny do devíti okruhů.

V závěru práce shrnuji poznatky, které jsem zjistil v průběhu celé práce.

Přílohy obsahují zejména přepisy jednotlivých rozhovorů, které jsem použil pro vypracování výzkumu, jsou v poslední části práce.

2. Skautské časopisy

2.1. Skautské časopisy jako součást komunitní žurnalistiky

Skautské časopisy jsou určeny pro širokou věkovou kategorii čtenářstva, dominantně jsou však, alespoň podle počtu výtisků, pro děti a mládež.

Z pohledu vlastnictví lze skautské časopisy podle Jana Jiráka a Barbary Köpplové zařadit mezi komunitní média, protože cílem spolku není na nich vytvářet zisk a je na nich jasně viditelný skupinový zájem. Jsou to tedy vzácné příklady neziskových soukromých médií. Výše zmínění rozlišují celkem tři druhy médií: soukromá komerční, veřejnoprávní a komunitní. (Jirák a Köpplová 2015, s. 143)

Ke komunitním médiím Eoin Devereux uvádí, že obvykle „*lokální rozhlasové (ať už licencované, nebo pirátské), e-ziny nebo letáky, [které] jsou zpravidla organizovány na neziskové bázi konkrétními zájmovými skupinami, jako jsou např. ženské spolky nebo skupiny etnických menšin. Mají poměrně malá publika, pracují s nízkým rozpočtem a jsou zaměřeny na to, aby sloužily potřebám a zájmům jasně definovaných komunit, jako jsou studenti na univerzitě nebo obyvatelé malého města. Jelikož celá řada komunitních médií závisí jen na malých částkách z reklamy a sponzorství z komerční sféry, jsou relativně nezávislá na jejich zájmech.*“⁴ (Devereux 2003, s. 55) Skautské časopisy splňují všechny tyto předpoklady s výjimkou formy, zde se jedná o papírové časopisy, u některých převedené na webové stránky.

Jinou definici komunitních médií uvádí Steve Buckley, pro potřeby své knihy je vnímá jako nezávislá, na občanské společnosti založená média, která působí pro blaho rozvoje společnosti, nikoliv pro zisk. Fungují za účelem vyjádření svých problémů, zájmů, kultury a jazyka. A jsou v opozici vůči mnohdy státem ovládaným veřejnoprávním a komerčním médiím. Pro komunitu představují přístup k informacím, prostor pro vnitrokomunitní diskusi. Komunitní média mohou hrát důležitou roli v budování demokratické občanské společnosti, také mohou dávat mediální prostor lidem žijícím v chudobě a sociálně znevýhodněným. Kde existují

⁴ Překlad z publikace Masová média, Jan Jirák, Barbara Köpplová, 2015, s. 143–144.

komunitní média, tam sílí občanská angažovanost, posiluje kulturní a jazyková diverzita a dostávají hlas chudé či jinak marginalizované skupiny.⁵ (Anon. 2011, s. 7)

Třetí možnou definici nabízí Katie Moylan, která se věnuje komunitním rádiím. Píše o nich, že z velké části vznikají díky dobrovolnické práci, vyžadují trvalé reprezentování komunity, plynulé, kontinuální vysílání se striktním ohledem na předem stanovený vysílací plán, upřednostňují živé nebo předtočené vysílání, vysílají z podfinancovaného a limitovaného studia, jsou provozována neziskovými entitami s hlavním zdrojem financí od posluchačů či sponzoringu, vyžadují přesné dodržování pravidel ze strany pracovníků, pracovníci mají značnou autonomii při tvorbě programu a všichni pracovníci jsou řádně proškolení. (Moylan 2019, s. 9–10) Definice se v některých bodech neshoduje se skautskými časopisy, které vycházejí v tištěné verzi, ale některé body vystihují jejich podstatu lépe než jiné definice. Pro práci skautských médií je klíčové, že vznikají díky dominantně dobrovolnické práci, trvale reprezentují komunitu, mají pevný plán termínu vydání a jsou provozována neziskovou entitou.

Jan Servaes uvádí na příkladu komunitních rádií, že najít společnou definici není snadné, protože různé světadíly si ona média pojmenovávají jinak. Například Latinská Amerika má svá populární rádia, vzdělávací rádia, Afrika preferuje lokální, rurální rádia, Evropa svobodná rádia, sousedská rádia. V Asii lze hovořit o komunitních rádiích. Různá pojmenování představují mnoho diverzity, taková média nelze pojmenovávat jako „místní“, protože existují i rádia pro komunity bez geografické příslušnosti, například pro gay nebo černošské komunity.⁶ (Servaes 1999, s. 259) Nico Carpentier uvádí: „*Pro popis této plurality je však široce přijímán výraz ‚komunitní média‘.*“ (Carpentier 2013, s. 2)

Skautské časopisy ve vnímání Karola Jakubowicze spadají k občanské žurnalistice, o které píše, že jde o situaci, kdy „amatéři“⁷ sbírají, editují a zveřejňují informace bez vlivu profesionálních novinářů. (Jakubowicz 2013, s. 188) Stejně označení, občanskou žurnalistiku, používá ve svém textu Joyce Y. M. Nip, který uvádí, že lidé, kteří jsou odpovědní za sběr, úpravu a publikování novinových komunikátů,

⁵ Vlastní překlad.

⁶ Vlastní překlad.

⁷ Označení slouží jako opozice „tradičních žurnalistů“, kteří jsou profesionálové. (Jakubowicz 2013, s. 188)

jsou občanští žurnalisté. Taková média mohou být provozována mimo jiné i neziskovými organizacemi, jež mohou financovat zaměstnance, kteří provozují komunitní rádio nebo časopis. Pro jejich označení za „žurnalisty“ musí jimi nabízený obsah zahrnovat původní rozhovory a analýzy událostí, ke kterým mají přístup i jiní než samotní autoři.⁸ (Nip 2006) Podle této definice se nabízí, že lze skautské časopisy vnímat jako žurnalistické produkty a jejich tvůrce za novináře, protože jsou splněny všechny podmínky.

Pojmenování komunitní média není v českém prostředí definováno, respektive zákon takové sousloví nezná. Ellie Rennie ve své knize přikládá další možná pojmenování, která používá akademická obec, jako alternativní média, radikální média,⁹ občanská média. (Rennie 2006, s. 17) Při Radě pro rozhlasové a televizní vysílání působila Pracovní skupina pro komunitní média,¹⁰ ta měla v úmyslu „... *projednat možnost inkorporace komunitních (neziskových) médií do mediálního systému ČR.*“ (Rada pro rozhlasové a televizní vysílání 2023) Pracovní skupina pro Radu vypracovala materiál s názvem Komunitní média,¹¹ který se věnuje zejména zahraničním komunitním rádiím a televizím. Část teoretického přemýšlení lze však aplikovat i na tištěné skautské časopisy.

Carpentier, Servaes a Lie uvádí čtyři rozměry komunitních médií: komunitní rozměr, alternativní rozměr, občanský rozměr a rhizomatický rozměr. Pomocí těchto přístupů lze ukázat silné stránky a rizika komunitních médií. (Carpentier et al. [b. r.]; Fuller 2007)

Podstatou komunitního přístupu je podle Carpentiera služba komunitě, komunitní média slouží vlastní komunitě bez ohledu na její přesnou podobu. Témata jsou vybírána s ohledem na potřeby komunity a komunikace není jednosměrná, na rozdíl od běžného zpravodajství. Média pro komunitu představují zdroj zábavy, vzdělávání i informací, které jsou pro ni relevantní. Členové komunity mají určitou

⁸ Vlastní překlad.

⁹ Uvádí pojem „*radical media*“ (Rennie 2006, s. 17), vlastní překlad.

¹⁰ Jedinou datací působení této skupiny obsahuje zmínka „... *k veřejné konzultaci s termínem pro zasedání připomínek do 15. ledna 2013...*“ (Rada pro rozhlasové a televizní vysílání 2023) V zápisech z jednání Rady není v následujících třech měsících po tomto datu zmínka o této pracovní skupině.

¹¹ Dokument je uložen s názvem „Rodný list licence“, v jeho vlastním záhlaví je uveden název „Komunitní média“.

moc ovlivňovat obsah, také média mohou umožňovat vstup členů komunity do tvorby vlastního obsahu. Výsledkem pak je posílení sounáležitosti členů s komunitou, protože díky médiu se vymezí jako definovaná skupina oproti pouze náhodnému souhrnu jedinců se společným zájmem. Díky komunitním médiím také členové komunity mají možnost promlouvat skrze média a získat pocit, že jejich hlas je slyšet. Hrozbou tohoto přístupu je, že komunita musí mít zájem s médiem komunikovat, to však není zcela etablováno a zatím se to učí. (Carpentier 2013)

K alternativnímu přístupu Carpentier uvádí, že komunitní média slouží jako alternativa k mediálnímu mainstreamu. Nejedná se nutně o média vymezující se vůči hlavnímu proudu, ale pouze o taková, která stojí mimo. V tomto smyslu se mainstreamem myslí velká média orientovaná na homogenní publika, státní organizace a vertikálně strukturované organizace. Alternativní média k nim zaujímají opačné názory, taková média nejsou velká, jsou nezávislá na státu a trhu a jsou zaměřená na komunity, které mohou být znevýhodněné. Snadnější přístup do médií mohou mít lidé, kteří mají protisystémové myšlení. Význam tohoto přístupu je v doplňování mainstreamových médií jako dalšího informačního zdroje, ukázání, že média mohou fungovat mimo stát a trh. Dále otvírají cesty pro zapojení různorodějších společenských skupin než v mainstreamových médiích, například různých subkultur, sociálních hnutí, menšin. Nabízí větší prostor pro nové způsoby práce s obsahem i formou, proto mohou mít vlastnost inovátorů mediálního průmyslu, což pak převezme hlavní proud. Naopak mezi hrozby patří postavení alternativních médií jako malých nezávislých organizací záměrně oponujících hlavnímu proudu, které mohou mít problém s vlastním financováním. Hlavní proud se snaží hegemonizovat mediální trh, proto Carpentier označuje alternativní média za neprofesionální, neefektivní, okrajová. Proto mohou být nemainstreamová média nahlížena jako nedůležitá, jelikož hlavní proud plní všechny pro společnost podstatné a důležité funkce. To pak může roztáčet spirálu, kdy na alternativní média může být společností nahlíženo jako na okrajová, nadbytečná. (*tamtéž*)

Třetí je občanský rozměr. O něm Carpentier píše, že média nezávislá na státu a trhu podporují fungování občanské společnosti, mohou být totiž vnímána jako třetí hlas, který vyplňuje prostor mezi komerční a státní sférou. Perspektivu západní občanské společnosti lze aplikovat na většinu světa, protože postupně pronikající neoliberální

tržní přístup k médiím můžeme pozorovat do různé míry všude. Proto komerční média usilují o velká celospolečenská publika a méně cílí na úroveň komunit. Význam občanského přístupu spočívá v myšlence, že občanská média jsou zásadní součástí demokracie. Nabízí možnost občanům být aktivní v každodenním životě a využívat právo na komunikaci. Většinou se zapojují bezplatně, dobrovolnický, občas s využitím práce skromně odměňovaných zaměstnanců. Občanská média také tvoří důležitou školu občanů pro zaujímání demokratických, občanských postojů. Díky nim se mohou různé občanské skupiny účastnit širší společenské debaty, čímž se více dostávají do celospolečenského zapojení. Hrozbou občanských médií je nejistota finanční stránky, pokud nechtějí čerpat hlavní příjem z komerce a různých státních příspěvků a tím ztratit část nezávislosti. Vytvořit stálé finanční zázemí může být velmi obtížné. Média, která spoléhají na zapojení části komunity, mají menší míru efektivity a prosazování jejich cílů může být i nemožné. (*tamtéž*)

Posledním přístupem jsou rhizomatická média. Podle Carpentiera jsou to komunitní média, která jsou v opozici vůči státním a soukromým médiím. Tato opozice je pouze v prohlášení médií, že tvoří opozici, ale poté ignorují další vztahy, která provazují komunitní média se státní a komerční sférou. Ačkoliv komunitní média chtějí být v opozici vůči státním a soukromým médiím, nevyplňují pouze prázdný prostor, ale jsou provázána vazbami státní a soukromé sféry. Komunitní média nemohou stát zcela mimo stát a trh, ačkoliv se proti nim vědomě a záměrně vymezují. Význam tohoto přístupu je v propojování různých složek společnosti, vytvoření místa, kde mohou účinkovat lidé s různými zájmy, kteří by se jinde pravděpodobně nesetkali. Taková média slouží jako platforma pro seskupování lidí a poskytují jim jednotný hlas, například různé skupiny bojující proti rasismu a sexismu se mohou potkat na platformě média, které upozorňuje na problémy nerovnosti obecně. Díky rhizomatickému přístupu se tak do větší pozornosti mohou dostat témata, která by jednotlivě zůstala upozaděna. Hrozby přístupu spočívají v tom, že pokud jsou požadavky jednotlivých účastníků příliš silné, neakceptovatelné pro poskytovatele mediálního prostoru, může být ohrožena existence média i občanské organizace. Kvůli záměrnému vymezování se proti státní a komerční sféře může být složité najít finanční zdroje pro taková komunitní média i následné začlenění do dalších spolků. Rhizomatický přístup komunitních médií je charakteristický pro nestabilní a nahodilá média, taková média je pro jejich

nejednoznačnou agendu těžké začlenit do organizací, které by je poté mohly zastupovat dále. (*tamtéž*)

Evropský parlament ve svém usnesení z roku 2008 přiznává občanským a alternativním médiím roli „*prostředku posílení kulturní a jazykové rozmanitosti, sociálního začleňování a místní identity.*“ (Evropský parlament 2008; Carpentier 2013) Pro skautské časopisy je typické, že používají vlastní jazykové prostředky, které pro jinou skupinu typické nejsou.

Skautské časopisy jsou otevřené pro zpětnou vazbu od čtenářstva, podle Rennie alternativní média ruší praxi masových médií one to many¹² a aktivizují své recipienty do role tvůrců obsahu,¹³ (Rennie 2006, s. 18) časopisy otvírají svůj prostor širokému publiku, nejen jednotlivému čtenáři, ale i různým částem organizace, například kurzům, odborům z ústředí...

Velká část vlastní tvorby redakčního obsahu časopisů vzniká díky dobrovolnické práci redaktorů, pouze malá část pracovníků časopisů je placena, obvykle dva až tři na časopis. Výjimku tvoří korektoři a grafici, ti jsou placeni všichni. Pamela J. Shoemaker a Stephen D. Reese uvádějí, že je třeba mediální profesionály vnímat jakou součást širších organizací, v nichž jsou distribuovány pravomoci a odpovědnosti pracovníků. (Shoemaker a Reese 1996, s. 138) Proto je třeba se věnovat i redakcím, nejen tomu obsahu.

Dále Carpentier demokratické a participativní žurnalistice přikládá vlastnosti v oblasti informování, totiž že daná žurnalistika nabízí srozumitelné a dostupné informace, které komunita považuje za důležité. Také je pro ně důležité zveřejňovat pozitivní informace, které jsou kontextualizovány. Pozitivní informace jsou zviditelňovány, aby bylo patrné, že se komunita, třeba pomalu, pozitivně vyvíjí. Kontextualizování informací slouží k vnímání událostí v dlouhodobém vývoji a měřítku. Další dimenzí jsou kritické informace, kdy mají média upozorňovat na omyly a nedostatky systému.¹⁴ (Carpentier 2007, s. 161–163)

¹² Komunikace z jednoho zdroje určená mnoha recipientům.

¹³ Vlastní překlad.

¹⁴ Vlastní překlad.

K organizaci práce a možnosti participace na tvorbě obsahu Carpentier uvádí model, který představuje maximální zapojení organizace i členů organizace do výrobního procesu média. V takovém případě je přímý předpoklad spojení mezi participanty a organizací, na rozdíl od jiných modelů. Pro tento model je tedy typické, že největší část obsahu pochází zevnitř organizace a je maximalizována účast na výběru obsahu, který vzniká napříč strukturou organizace. V některých případech je možné, že spolupracovníci spolu komunikují a společně rozhodují.¹⁵ (Carpentier 2011, s. 225–227) Příklad částečného ovlivňování obsahu redakcí lze pozorovat i u většiny skautských časopisů, kde je část obsahu tvořena přímo redakcí.

Z pohledu čtenářstva mohou mít komunitní média žádoucí dopady. O nich Berrigan píše, že pokud se členové komunity mají rozhodovat v nějaké otázce, je žádoucí, aby si uvědomili všechna související fakta – krátkodobé i dlouhodobé dopady jejich jednání. Tyto informace může nabízet komunitní médium, a pokud do něj lidé budou mít přístup, je možné si skrze ně vyžádat další informace. Popřípadě skrze ně sdílet své názory s ostatními a zapojit se tak do veřejné sféry ve svém okolí. (Berrigan 1981, s. 9) V tomto smyslu má i Junák – český skaut jeden ze základních prvků své výchovné metody, bod s názvem Zapojení do společnosti. Stanovy říkají: *„Naplnění skautského poslání se neobejde bez spolupráce se společenstvími na všech úrovních ... Skauti a skautky v rámci služby nejčastěji působí v místní komunitě a přispívají k řešení lokálních i globálních výzev. ... Tato zkušenost a její reflexe rozvíjí dovednosti a postoje potřebné k přijímání aktivní a odpovědné role ve společnosti.“* (Junák – český skaut, z. s., 2022c, s. 3)

¹⁵ Vlastní překlad.

2.2. Historický kontext českých skautských časopisů

2.2.1. Od afrického obléhání po první časopisecké texty

Médium časopisů bylo pro skauting důležité již od jeho začátků, trvalo pouze 8 let od první myšlenky skautingu, než začal vycházet první časopis. Celé skautské hnutí má svůj původ v jihoafrickém konfliktu – búrských válkách. Britské impérium válčilo se dvěma státy búrských osadníků mezi lety 1880 a 1902. V britské armádě sloužil zakladatel hnutí Robert Baden-Powell, jehož specializací byl průzkum a mapování terénu.

Konkrétně při obléhání města Mafeking¹⁶ v letech 1899 a 1900 Robert Baden-Powell sestavil jednotku Mafeking Cadet Corps, jež byla složena z 12letých až 15letých chlapců, kteří pomáhali obráncům. Měli hnědou uniformu a v jejich čele stál nejstarší z nich. Do bojů přímo nezasahovali, pomáhali v nemocnicích, nosili zprávy a střelivo mezi obránci. Tento způsob zapojení chlapců do boje si Baden-Powell poznamenal a fungoval jako jeden ze základů pro vznik skautské organizace.

Po návratu do Británie začal Baden-Powell sepisovat knihy o pobytu a přežití v přírodě, první skautský tábor uskutečnil v roce 1907 na ostrově Brownsea. Týden zde tábořili chlapci napříč sociálními poměry. Tato událost je považována za začátek skautského hnutí ve světě. Dalším významným milníkem je vydání knihy *Scouting for Boys*¹⁷ v roce 1908, v níž Baden-Powell shrnuje praktické znalosti, rady a tipy, které slouží jako základ všech hnutí, jež se hlásí ke skautingu.

Prvním skautským časopisem byl *The Scout*, který měl týdenní periodicitu a byl určen pro chlapce. Podle Susan Cohen *The Scout* začal vycházet 14. dubna 1908 v Anglii ve vydání o 20 stranách. Časopis vycházel bez přerušení dalších 58 let, čímž byl nejdéle vycházejícím týdeníkem pro chlapce na světě. Obsah tvořily rady pro vedení, dobrodružné historiky a novinky ze světa skautů. (Cohen 2012, s. 9–12) Časopis, který byl zaměřen na vedoucí, vycházel od července 1909 pod názvem *Headquarters Gazette*. Jeho vznik byl iniciován Baden-Powellem. Měsíčník zanikl v roce 2020 pod názvem *Scouting*.

¹⁶ Dnes se město nazývá Mahikeng, leží v Jihoafrické republice.

¹⁷ V českém prostředí panuje úzus název nepřekládat, popřípadě se používá Skauting pro chlapce.

Časopis *Scouting* vychází od roku 1913 i ve Spojených státech, podobně jako anglický časopis obsahuje tipy pro práci s dětmi. Vychází měsíčně v rozsahu osmi stran.

Časopisy ve skautské historii představovaly populární a dostupné médium, které bylo nepopíratelnou součástí skautství. Tato představa se rozšiřovala i v české historii skautingu.

2.2.2. Od monarchie do zániku Československa

Do českého prostředí se myšlenka skautingu dostává v roce 1911, kdy středoškolský profesor z žižkovské reálné školy Antonín Benjamin Svojsík odjíždí do Británie, aby zjistil o skautingu více. V létě toho roku se seznamuje se skauty, odváží si knihu *Scouting for Boys* a začne připravovat knihu *Základy junáctví*.¹⁸ V českém prostředí skauting zakládali zejména pedagogové,¹⁹ Roman Šantora a Václav Nosek uvádí například Svojsíka, Josefa Rösslera-Ořovského, Annu Berkovcovou či Bronislavu Herbenovou. (Šantora a Nosek 2012, s. 51, 70–71) Dívčí skauting začíná roku 1915, kdy se uskutečnil první tábor.

Prvním časopisem se skautskou tematikou v českých zemích, spadajících tehdy pod Rakousko-Uhersko, byl *Psohlavec*. Vydával ho stejnojmenný oddíl z Prahy. V roce 1914 vyšla pouze dvě čísla, která byla psána ručně. Časopis s názvem *Junák* vyšel poprvé 15. ledna 1915. Jeho vydávání vedl Antonín Benjamin Svojsík. *Junák* vychází pod názvem *Skaut-Junák* i dnes a je to „nejstarší vycházející časopis pro mládež u nás.“ (Junák-Skaut [b. r.]

Období první republiky znamenalo rozkvět pro časopisy pro mládež, stejně tak i pro ty skautské. O letech 1929 až 1938 Šantora a Nosek píšou jako o „zlatých letech“, protože ke spolku se hlásí více než 30 tisíc lidí, z toho starších 18 let je 26 procent. (Šantora a Nosek 2012, s. 96) Nabídka časopisů se rozšířila o časopisy *Skauting* a *Skautský svět*. Mnoho oddílů a středisek si vydávalo své skautské noviny, časopisy a podobně, které fungovaly na lokální úrovni a sloužily zejména pro vnitřní potřeby.

¹⁸ Svojsík nevydává překlad *Scouting for Boys*, ale knihu upraví pro rakousko-uherské podmínky. Použil pro překlad slova „skaut“ slovanské slovo „junák“, které vyjadřuje stejné vlastnosti, které skauty/junáky spojují.

¹⁹ Na rozdíl od jiných zemí, kde byl skauting vnímán více vojensky, Baden-Powell byl voják, Šantora a Nosek uvádí, že zakladatel německé větve skautingu byl vojenský lékař a jeho snahy podpořily předvojenskou výchovu ve školách, kterou vedla armáda. (Šantora a Nosek 2012, s. 18)

Obecně vydávání skautských časopisů kopíruje demokratický vývoj Československa a České republiky. Časopisy vycházely, když byl skauting jako organizace povolen.

Za Protektorátu Čechy a Morava byla skautská organizace zakázaná. Časopisy vycházely ilegálně a po druhé válce, v roce 1945 a 1946, vedl časopis *Skaut* Jaroslav Foglar, který dále nemohl vydávat *Mladého hlasatele*, protože na něj spadala pravidla stanovená Komisí pro očistu médií, která podle Jakuba Končelíka působila od května 1945 do února 1946 a vydávala potvrzení o nespolupráci s protektorátními orgány. (Končelík et al. 2010, s. 119)

S příchodem nové státní moci po únoru 1948 následoval zákaz vydávání skautských časopisů, který trval až do období tzv. pražského jara v letech 1967–1969, v roce 1968 byla zrušena cenzura. Uvolnění ve společnosti vedlo k obnovení vydávání skautských časopisů. Končelík uvádí, že časopis *Skaut-Junák* patřil mezi nejčtenější v zemi s nákladem 200 tisíc kusů. (*tamtéž*, s. 202)

Nástup normalizace znovu ukončuje vydávání časopisů. Jejich zákaz trvá až do roku 1989. Vycházejí různá neoficiální periodika, ve společnosti jsou povolené pouze prorežimní tituly.

2.2.3. Vývoj v České republice

Po vzniku samostatné České republiky 1. ledna 1993 Junák znovu buduje své postavení v mezinárodních skautských organizacích: „*World Organization of the Scout Movement*,²⁰ *World Association of Girl Guides and Girl Scouts*²¹ a *International Scout and Guide Fellowship*.²²“ (Junák – český skaut, z. s., 2022c, s. 1)

Významnou porevoluční osobností skautských časopisů je Miloš Zapletal, který se v roce 1990 podílel na obnovování časopisů *Skaut-Junák* a *Skauting*. V roce 1997 zakládá časopis *Roverský kmen*. Skautské časopisy fungovaly na tržním způsobu a musely si na svou činnost vydělat, proto jejich cena byla poměrně vysoká.

V roce 1998 Junák spoluzakládá Českou radu dětí a mládeže, která pomáhá sjednotit a reprezentovat různé organizace, které pracují s mládeží.

²⁰ Světová organizace skautských hnutí.

²¹ Světová organizace skautek.

²² Mezinárodní společenství skautů a skautek.

Charta českého skautingu z roku 2005 přináší celou revizi skautského hnutí, jeho hodnot a prostředků, kterými působí na své členy. Cílem charty je přenést skauting do 21. století a nabídnout moderní skauting.

V roce 2008 proběhl pro časopisy zcela zásadní XII. Valný sněm Junáka v Havířově. Právě zde se rozhodlo, že časopisy budou vydávány současným systémem. Náčelní a náčelník Junáka představovali sněmu celkem čtyři možné varianty, jak by mohla být problematika skautských časopisů řešena. Zápis ze sněmu uvádí, že představili čtyři varianty: „... zachování stávajícího stavu, spolkový časopis, tematické listy, úplné zrušení časopisů s tím, že Náčelnictvo podporuje variantu spolkového časopisu.“ (Junák – český skaut, z. s., 2008, s. 4–5)

Delegáti rozhodli o zrušení povinnosti toho, že musí rozhodnout Valný sněm, a pověřili Náčelnictvo tím, aby rozhodlo. Valný sněm tedy hlasoval jen orientačně. Počtem 214 hlasů byla doporučena varianta spolkového časopisu.

Usnesení Valného sněmu v Havířově znělo: „Valný sněm Junáka považuje skautské časopisy za důležitý výchovný nástroj a ukládá Náčelnictvu věnovat časopisům trvalou podporu. Valný sněm doporučuje vydávat časopisy podle varianty „SPOLKOVÝ ČASOPIS“ tak, jak byla popsána v Materiálech pro delegáty XII. Valného sněmu. Valný sněm Junáka ukládá Náčelnictvu stanovit cíle, které mají jednotlivé časopisy naplňovat a podle nichž se bude posuzovat jejich přínos. Valný sněm Junáka ukládá Náčelnictvu prověřit efektivitu fungování Tiskového a distribučního centra, případně provést potřebné změny ke zvýšení jeho efektivitu.“ (tamtéž, s. 5–6) Usnesení bylo přijato 256 hlasy pro, proti bylo 101 a zdrželo se 48, odhlasovaný projekt má tedy v Junáku legitimní podporu.

Mezi členy organizace v průzkumu s názvem Sondy do skautského světa 4 z dubna 2013 vychází, že přibližně 5 % odběratelů časopis neotevře, 25 % ho přečte v podstatě celý. Ostatní čtenáři si vybírají. 83 % respondentů uvedlo, že časopis Skauting lze dobře používat pro přípravu programu. 77 % respondentů baví skautské časopisy číst. Počet respondentů byl 1953.²³ (Junák – český skaut, z. s., 2015)

²³ Je možné, že ne všichni respondenti odpovídali na všechny otázky, protože součástí této sondy byla i část o stezkách pro skauty a skautky, výsledná zpráva neuvádí více podrobností.

Velký výzkum o časopisech má TDC k dispozici k lednu 2015. Z jeho výsledků vyplývá, že některý ze skautských časopisů odebírá poštou 83 % z přibližně 2 000 respondentů; elektronickou verzi časopisů si 53 % respondentů v podstatě nikdy neprohlédne, naopak pouze 2 % si prohlíží každé nové číslo, na tuto otázku odpovídalo přibližně 280 respondentů. Většinou jsou respondenti napříč časopisy spíše spokojeni s kvalitou, mezi 47 a 63 %. (Tiskové a distribuční centrum Junáka 2015)

Další roky přinášejí rychlý nárůst členské základny Junáka, v roce 2015 má organizace 53 000 členů a v roce 2018 již 60 000 (skaut.cz [b. r.])

V roce 2016 začíná vycházet nejnovější skautský časopis pro nejmladší v Junáku *Ben Já Mína*. U jeho zrodu stojí Julie Dominika Zemanová.

Od dubna 2021 funguje projekt Po uši ve skautu, který nabízí vybrané články z časopisů v audioverzi. Načtené články jsou dostupné na obvyklých platformách – Spotify, Apple Podcasts, Google Podcasts a Deezer. Každý časopis ze svého čísla vybere obvykle tři články. Šéfredaktorkou projektu je Anežka Jakubcová.

Na konci roku 2022 Junák a TDC pracovaly na velké, kompletní revizi projektu Spolkový časopis, proto lze očekávat, že v následujících letech se bude organizace časopisům znovu věnovat.²⁴

²⁴ Jedním z hlavních bodů výzkumu je zjistit podporu pro současnou podobu spolkového časopisu. Diskutuje se o tom, zda časopisy částečně digitalizovat, nebo je radikálněji změnit.

2.3. Struktura v organizaci spolku

Skautské časopisy oficiálně vydává odnož mateřského spolku Junák – český skaut, organizace se celým názvem jmenuje Junák – český skaut, Tiskové a distribuční centrum, z. s. Byla založena v roce 1996 a je vedena jako pobočný spolek. Ředitelem TDC je Tomáš Slavík, skautskou přezdívkou Fred.²⁵ Ten je odpovědný za „*hospodaření jednotky, řízení lidských zdrojů, včetně vnitřních struktur.*“ (krizovatka.skaut.cz 2022) Hlavní řídicí orgán TDC je Rada TDC, která podle Statutu TDC schvaluje rozpočet, dohlíží na ředitele a spoluutváří dlouhodobý plán rozvoje. (Junák – český skaut, z. s., 2011) Kontrolním orgánem je Revizní komise TDC, která podle Statutu TDC přezkoumává výroční zprávy a závěrky TDC. (*tamtéž*) V roce 2020 TDC, podle Výroční zprávy TDC 2021, hospodařila s celkovými náklady 25,3 milionu korun, celkové výnosy představovaly 27,2 milionu korun. (Tiskové a distribuční centrum Junáka 2021)

TDC vydává na základě objednávky od Výkonné rady Junáka šest časopisů, které podle Výroční zprávy TDC 2021 chodí na 57 259 adres. (*tamtéž*)

Zde jsou uvedeny jednotlivé časopisy řazené vzestupně podle věku jejich čtenářstva:

Ben Já Mína je ilustrovaný časopis pro děti ve věku 4–7 let, u Ministerstva kultury je registrován s evidenčním číslem E 22650. Podle cCeníku inzerce 2022 měl 7 600 výtisků. (Junák – český skaut, z. s., 2022a) Šéfredaktorkou je Julie Dominika Zemanová.

Světýlko je časopis pro děti na prvním stupni základní školy, u MK jako E 7095. Jeho vydavatelem je „*Junák, 4. středisko*“.²⁶ (Ministerstvo kultury 2023) Podle ceníku inzerce 2022 měl náklad 23 100 výtisků. (Junák – český skaut, z. s., 2022a) Šéfredaktorem je Zdeněk Chval.

²⁵ Skautskými přezdívkami se skauti oslovují a běžně se na ně odkazují i místo svých civilních jmen. Ve vlastní práci jsou přezdívký převedeny do civilních jmen, uvedeny jsou proto, že tvoří nedílnou součást identity členů skautského hnutí.

²⁶ K tomuto záznamu šéfredaktor Zdeněk Chval i ředitel TDC Tomáš Slavík uvádějí, že se jedná o omyl a vydavatelem je skutečně TDC. (Tomáš Slavík 2022; Zdeněk Chval 2022)

Skaut je časopis pro skauty a skautky ve věku 11–15 let, u MK jako *Skaut-Junák*²⁷ s číslem E 5329. Podle ceníku inzerce 2022 měl náklad 16 000 výtisků. (*tamtéž*) Šéfredaktorem je rovněž Zdeněk Chval.

Skauting je pro vedoucí oddílů a činovníky, slouží jako příloha k některému z dalších časopisů a nelze si ho objednat samostatně. U MK jako E 5331. Podle ceníku inzerce 2022 měl náklad 6 100 kusů. (*tamtéž*) Šéfredaktorem byl Tomáš Čakloš a nyní je jím Libor Brzobohatý, skautskou přezdívkou Boro.

Roverský kmen je časopis pro lidi ve věku 15–25 let, u MK jako E 10199. Podle ceníku inzerce 2022 jeho náklad činil 8 500 kusů. (*tamtéž*) Šéfredaktorkou byla Klára Smejkal, skautskou přezdívkou Rajče, nyní časopisu šéfuje dvojice Kristýna Pechová a Vojtěch Kousal, skautskou přezdívkou Kousy.

Skautský svět je pro všechny dospělé příznivce, kteří chtějí mít přehled, co se děje ve skautském hnutí. U MK jako E 8386, podle ceníku inzerce 2022 vycházel v nákladu 6 900 kusů. (*tamtéž*) Šéfredaktorem je Václav Zeman, skautskou přezdívkou Šík.

Všechny skautské časopisy vycházejí pětkrát ročně, občasně mohou vyjít vícekrát, například *Roverský kmen* v posledních letech vydává letní přílohu *Roverský pařez*. Skautské časopisy také obsahují inzerci, která by neměla pokrýt více než 10 % jejich obsahu.

Při TDC existuje pozice koordinátora časopisů, kterým je v současné době Kateřina Zavřelová. Ta spojuje komunikaci mezi TDC a jednotlivými časopisy, také redakcím dává zpětnou vazbu na jejich práci.

Do vztahu TDC–koordinátorka–časopisy zasahuje ještě Náčelnictvo, které by šlo přirovnat k parlamentu, jsou v něm zastoupeny hlavní zájmové proudy v organizaci; Výkonná rada, která představuje vládu, vykonává vlastní agendu Junáka, u časopisů schvaluje jejich cíle; Odbory výkonné rady, které představují užší skupiny, jako jednotlivá ministerstva, jež plní jednotlivou užší agendu. Všechny tyto organizace bývají nazývány souhrnně ústředí a představují nejvyšší vedení spolku.

²⁷ Tento název je i dále v práci používán pro rozlišení od základní organizace Junák – český skaut.

3. Metodika

3.1. Cíl práce a výzkumná otázka

Cílem práce je popsat vztah mezi TDC a jednotlivými časopisy, které Junák – český skaut vydává pro své členy. Dílčím cílem je zjistit, nakolik skautské časopisy vykazují znaky teoretických konceptů komunitní žurnalistiky. Časově se práce věnuje období od září 2017 do června 2022, nebo období posledních dvou šéfredaktorů. Tyto dvě podmínky je nutné zkombinovat pro případy, kdy šéfredaktoři vedou časopisy déle než pět let. Mimo šéfredaktory jsem oslovil zástupce TDC, kteří mají vliv na vydávání časopisů. Tito lidé, šéfredaktoři a zástupci TDC, jsou pro účely práce informanty, komunikačními partnery. (Sedláková 2014, s. 207) Toto vymezení nabízí dostatečný prostor pro popsání, jakým způsobem časopisy a jejich vydavatel fungují.

Téma diplomové práce je podle Tomáše Trampoty a Martiny Vojtěchovské analýzou mediální organizace, protože si za cíl dává popsat, jak jsou rozděleny role a moc v organizaci a jak funguje kontrola nad mediálními sděleními. (Trampota a Vojtěchovská 2010, s. 60) Účelem je vytvořit empirickou studii o zmíněných cílech v běžné tvorbě časopisů a odpovědět zejména na otázky „jak“ a „proč“. (Yin 2003; Trampota a Vojtěchovská 2010, s. 62)

Výzkumnou otázku jsem stanovil: Jaký je vztah mezi TDC a jednotlivými časopisy, které vydává? Propozice (*tamtéž*, s. 62) jsou: TDC skrze stanovené cíle kontroluje obsah časopisů; časopisy spolupracují nejvýznamněji s TDC v porovnání s jinými složkami Junáka – českého skauta; inzerce v časopisech hraje vedlejší roli a příliš neovlivňuje obsah; TDC nezasahuje do volby spolupracovníků časopisů, vybírá pouze šéfredaktora; vize čtenáře, který přechází z jednoho časopisu do druhého, nefunguje a časopisy s ní neumí pracovat.

3.2. Výzkumná technika

Hlavní metodou sběru dat jsou rozhovory, konkrétně podle Trampoty a Vojtěchovské „... *technika návodného rozhovoru. Vymezíme tedy okruh témat, která budeme chtít s dotazovanými probrat, včetně některých otázek, které však budeme moci přizpůsobovat našim potřebám podle průběhu rozhovoru.*“ (*tamtéž*, s. 64) Okruhy

rozhovorů vycházejí z propozic celé práce. S ohledem na dvě možné pozice informantů – zástupce TDC, nebo šéfredaktor – jsou dvě sady primárních otázek. První sada pro zástupce TDC jsou okruhy: osobnost; cíle pro časopisy; spolupráce s organizací; inzerce; redakce a obsah; napříč časopisy. Druhá sada je pro šéfredaktory časopisů: osobnost šéfredaktora; cíle časopisu; spolupráce s organizací; inzerce; podoba redakce a obsahu; spolupráce s ostatními časopisy. Okruhy jsou tak dostatečně široké, aby dávaly potřebný prostor pro vyjádření komunikačních partnerů. Bonnie Brennen uvádí: „*Otázky jsou jednoduché, upřímné přímé, otázky jsou také otevřené, vyzývající informanta k vysvětlování a rozvádění jeho zkušeností.*“ (Brennen 2017, s. 35) Konkrétní znění otázek je v přílohách práce. Primární otázky byly pro jednotlivé skupiny informantů stejné, (Sedláková 2014, s. 211) během vlastní realizace rozhovorů jsem se doptával a reagoval sondážními otázkami pro získání dalších, přesnějších odpovědí. (*tamtéž*)

3.3. Trajektorie výzkumu

S informanty jsem nejdříve dohodl podobu rozhovoru a poté konkrétní datum a místo uskutečnění podle jejich preferencí. Před vlastní realizací rozhovorů jsem je informoval o tématu a časové náročnosti rozhovorů. Brennen uvádí, že otázky prolamující ledy jsou důležité pro zapojení informantů do výzkumu. Takové otázky by měly být nesoudící, například informantův oblíbený hrdina, sportovní tým či koníčky... Výzkumník by se neměl bát navázat na společný zájem, protože tak se lépe propojí.²⁸ (Brennen 2017, s. 34) Témata, o kterých jsem mimo výzkumný rozhovor s informanty hovořil, se týkala hlavně skautské činnosti či města, kde jsme rozhovor realizovali. Při realizaci jsem informantům představil cíle práce a svou osobu, poté jsem je informoval, jak budu s daty, která od nich získám, zacházet a k jakému účelu budou použita, a vyžádal jsem si od nich souhlas s účastí na výzkumu. Před zahájením pokládání otázek jsem dal prostor pro případné dotazy, který někteří informanti využili. Jsem si vědom, že jsem pokládal informantům náročné, nekomfortní otázky, o kterých Brennen píše, že mají být pokládány pečlivě a s respektem, pouze pokud si je výzkumník jistý, že s informantem má navázaný dobrý, pevný vztah. Jedna ze strategií, jak takové otázky pokládat, je uvádět je ve třetí osobě a pokládat je nepřímou.²⁹ (*tamtéž*, s. 35–36) V mém

²⁸ Vlastní překlad.

²⁹ Vlastní překlad.

případě byly citlivé otázky takové, které se týkaly finančního vztahu šéfredaktorů a TDC, proto jsem informanty vždy předem upozornil, že takové otázky budu pokládat, a počkal na jejich souhlas.

James A. Anderson ve své knize píše o aktivním naslouchání, které je podstatné pro rozhovory, je důležité si průběžně poznamenávat body, které je třeba od informanta dovysvětlit, upřesnit. Je třeba odpovědím věnovat plnou pozornost. Rozhovor lze ukončit až v bodě, kdy informant už nechce k tématu nic uvést.³⁰ (Anderson 2012, s. 303) Během provádění rozhovorů jsem si zapisoval výpovědi, které jsem potřeboval doplnit, a aktivně jsem se doptával, aby výzkum byl co nejpřesnější. Rozhovory jsou ukončeny výzvou, zda informanti chtějí k tématu ještě něco dodat či zmínit, po jejich explicitním souhlasu jsem vypínal nahrávací zařízení a ukončil rozhovor.

Celkem jsem realizoval sedm rozhovorů s osmi šéfredaktory a dva rozhovory se zástupci TDC. Všechny rozhovory jsem uskutečnil s fyzickým setkáním, až na rozhovor s Tomášem Slavíkem, ředitelem TDC, kde se nepodařilo domluvit termín z důvodu pracovní vytíženosti ředitele. Rozhovory byly realizovány mezi říjnem a prosincem 2022.

Rozhovory jsem ze záznamového zařízení přenesl do elektronicky psané podoby, s pouze minimálním zásahem do způsobu vyjadřování informantů. Brennen k přepisování rozhovorů uvádí, že je důležité přepisovat je, když jsou ještě uloženy čerstvě v paměti po realizaci. Přepis je časově náročný proces. Většina výzkumníků je proti upravování textů, protože pak zanikají specifika informantových odpovědí, což potom může měnit význam odpovědí.³¹ (Brennen 2017, s. 38–39) Pouze používání skautských přezdívek jsem přepsal do občanských jmen pro snazší orientaci v textu.

Rozhovory jsou řazeny podle výchovných kategorií Junáka od nejmladší po nejstarší. U šéfredaktorek jsou uvedena jména, která používají v roce 2022 nebo jak si to přejí. Rozhovor s Kristýnou Pechovou a Vojtěchem Kousalem byl realizován současně, protože vedou svůj časopis z pozice šéfredaktora/šéfredaktorky oba společně.

³⁰ Vlastní překlad

³¹ Vlastní překlad.

Telefonický rozhovor s Tomášem Slavíkem byl několikrát přerušen z důvodu technických potíží, které jsme nemohli ovlivnit.

Arthur Asa Berger zmiňuje, že odpovědi informantů nemusí být vždy přesné nebo pravdivé, třeba proto, že si je nepamatují nebo si je uchovali v paměti jinak, než proběhly, to je běžná součást rozhovorů. Řešením této situace je ptát se na stejné věci více lidí a porovnávat rozdíly v odpovědích.³² (Berger 2014, s. 173–174) Na některé otázky jsem se doptával a požadoval jejich upřesnění. K triangulaci výzkumu využívám jako další zdroj analýzu písemných pramenů, zejména těch, které jsou veřejně dostupné od TDC, a interní materiály, které mi komunikační partneři poskytli.

Při zpracovávání analytické části je použito generické maskulinum i v případech, že označované rody jsou převážně ženy, takové případy jsou nejčastěji v případě slov „čtenáři, korektoři, grafici a ilustrátoři“; v některých případech se s tímto problémem potýká i tvar „šéfredaktoři“, který zastupuje i šéfredaktorky Zemanovou, Smejkal a Pechovou.

³² Vlastní překlad.

4. Analytická část

4.1. Osobnosti skautských médií

Julie Dominika Zemanová

Šéfredaktorkou časopisu pro nejmladší výchovnou kategorii benjamínků je Julie Dominika Zemanová, která vede časopis *Ben Já Mína*. Zemanová uvádí, že byla vedoucí roverského kmene v Táboře, což ji spojilo s časopisem *Roverský kmen*. Zde získala první šéfredaktorské zkušenosti, které dále rozšiřovala přechodem do časopisu *Skautský svět*. (Julie Dominika Zemanová 2022)

Mimo skautské časopisy prošla i skautským vzděláváním. „V rámci skautského vzdělávání jsem prošla všemi stupni, až po instruktorské zkoušky.³³ Působila jsem na nejednom ze skautských kurzů ... To vzdělávání bylo poslední roky, kdy jsem byla hodně aktivní, to klíčový, kde jsem se nějak angažovala, kde jsem vnímala svoje místo.“ (tamtéž) V oblasti vedení dětí má z doby, kdy již byla šéfredaktorkou *Ben Já Míny*, zkušenosti s vedením oddílu pro benjamínky. Zemanová připomíná, že rok a půl vedla s manželem oddíl pro nejmladší, ale s pandemií ho zrušili. (tamtéž) Tuto krátkou zkušenost vnímá pozitivně, protože mohli zkusit věci, o kterých psali, na větší skupince dětí. (tamtéž)

Jako svoji největší žurnalistickou zkušenost vnímá Zemanová své působení v *Roverském kmeni*, v němž získala zkušenosti s psaním, editováním a vedením týmu. (tamtéž)

Zemanová místo šéfredaktorky *Ben Já Míny* přijala, protože „to nejvíc považovala za výzvu. Výzvu, aby měl Junák konečně hezký časopis. To byla asi dominantní věc v mojí motivaci.“ (tamtéž) Zemanová dále mluví o tom, že trh s dětskými časopisy obecně nenabízí atraktivní časopisy a že by jí bylo jedno, jestli tento časopis bude dělat pro Junáka, či jiné nakladatelství. (tamtéž) Celé výběrové řízení proběhlo v roce 2015, Zemanová dále uvádí, že mezi výběrovým řízením a vydáváním časopisu byla prodleva. (tamtéž) V dubnu 2016 vychází experimentální nulté číslo, v mezidobí byla Zemanová placena za přípravu. „Čistě organizačně to bylo tak, že jsem tehdy, podle mě, dostala na těch 6 měsíců 35 tisíc, že jsem byla placená za přípravu, a myslím si, že to byl asi

³³ Zkouška pro činovnice a činovníky, kteří se věnují skautskému vzdělávání. Pro její splnění jsou kladeny nároky na zvládnutí vedení vzdělávací akce, odhadnutí a vedení skupiny.

jeden z nejlepších kroků, který v tom Junák nebo TDC mohli udělat, protože z toho, co jsem tehdy udělala, vlastně furt těžím.“ (tamtéž)

Na svou pozici se dostala díky výběrovému řízení, které Junák vypsal. Zemanová popisuje, že zadání od Junáka bylo původně jen na černobílé pracovní listy, ale ona přišla s návrhem na celý časopis, který měl být celobarevný, a s vlastní metodikou pro vedoucí. (tamtéž)

Zemanová je z pohledu skautských médií jednou z nejzkušenějších šéfredactorek, prakticky od svých 18 let má zkušenosti s prací v časopisech i s praxí s dětmi.

Zdeněk Chval

Šéfredactorem časopisu pro vlčata a světlušky *Světýlka* a časopisu pro skauty a skautky *Skaut-Junák* je Zdeněk Chval. Civilně působí na Západočeské univerzitě a ve Skautu působí jako vedoucí střediska a zástupce vedoucího oddílu.

Chval je šéfredactorem *Skauta-Junáka* již 15 let a *Světýlka* 10 let. Sám hodnotí, že v rámci žurnalistické práce nemá žádné zkušenosti, dříve se totiž věnoval stavařině. Do časopisu se dostal, protože hledal brigádu ke studiu. V danou dobu vedl skautský oddíl a přišlo mu dobré moct ovlivňovat obsah časopisu. (Zdeněk Chval 2022) Skautské časopisy před svým šéfredactováním reflektoval jako čtenář, ještě v době před schválením projektu Spolkový časopis.

Na pozici šéfredactora *Skauta-Junáka* se Chval dostal pomocí výběrového řízení. Uvádí, že musel poslat svůj životopis, motivační dopis, projekt časopisu a ukázkou vlastních textů. (tamtéž) Výběrové řízení pořádalo TDC a bylo v něm více konkurentů. K pozici šéfredactora *Světýlka* Chval uvádí, že *Světýlko* v danou dobu nevycházelo a vzniklo až rozdělením dětských časopisů po schválení projektu Spolkový časopis. Po rozdělení časopisů, které Chval hodnotí kladně, vedl experimentální číslo nového časopisu, které se osvědčilo a začalo se pravidelně vydávat. (tamtéž)

Známost s předchozí šéfredactorkou *Skauta-Junáka* Kateřinou Rocmanovou Chvalovi nepomohla. Uvádí, že se znali pouze okrajově, dávala mu sice zpětnou vazbu na první číslo, které vyšlo pod Chvalovým vedením, ale od té doby nejsou v kontaktu. (tamtéž)

Klára Smejkal

Dnes již bývalou šéfredaktorkou *Roverského kmene* je Klára Smejkal.³⁴ Smejkal prošla v Junáku různými funkcemi – vedla oddíl, dělala zástupkyni vedoucí střediska a před šéfredaktorováním dělala PR pro sbírku Společně proti leukémii.

V době přebírání své šéfredaktorské funkce měla Smejkal zkušenosti s psaním PR textů, což ale sama nepovažuje za žurnalistiku. Místo šéfredaktorky přijala, protože jí ta možnost přišla jako zajímavé propojení skautingu a žurnalistiky. (Klára Smejkal 2022)

Smejkal prošla výběrovým řízením, do kterého se nikdo jiný nepřihlásil. Uvádí, že od tehdejšího šéfredaktora Václava Zemana dostala za úkol představit, jak by časopis zejména obsahově pojala. Vyzdvihuje, že časopis chtěla hlavně více přiblížit mladší generaci roverstva. (*tamtéž*)

Před výběrovým řízením se Smejkal s předchozí šéfredaktorkou Janou Karasovou neznala. Smejkal doplňuje, že v kontaktu začaly být až poté, co byla přijata jako nová šéfredaktorka, a první dvě čísla vydaly společně. (*tamtéž*)

Vojtěch Kousal a Kristýna Pechová

Další možnosti vedení skautského časopisu *Roverský kmen* ukazuje dvojice šéfredaktora Vojtěcha Kousala a šéfredaktorky Kristýny Pechové. Kousal vede roverský kmen a Pechová je aktivní u skautských odborů, pořádá celostátní akci Mikulášský seminář a vede Skautský sbor.

Pechová své zkušenosti s psaním textů nasbírala při práci externistky pro různé weby, například pro Právo. Před šéfredaktorováním působila v *Roverském kmeni* jako redaktorka. (Vojtěch Kousal a Kristýna Pechová 2022) Kousal uvádí, že vystudoval žurnalistiku na Masarykově univerzitě v Brně, pracoval jako juniorní editor pro regionální severočeskou verzi Deníku. Má také téměř tříletou zkušenost s přispíváním do *Roverského kmene*. (*tamtéž*)

Společně prošli výběrovým řízením, kterému v případě Pechové předcházela porada s bývalou šéfredaktorkou Klárou Smejkal. Pechová uvádí, že dostali za úkol

³⁴ V době svého šéfredaktorování *Roverského kmene* se jmenovala Procházková.

vymyslet zkušební číslo. (*tamtéž*) Kousal doplňuje, že zvolený typ vedení ve dvou nebyl pro TDC problém, protože takovou možnost inzerát nabízel. (*tamtéž*)

Pechová na otázku na její vztah s předchozí šéfredaktorkou odpovídá: „*Já jsem se s ní moc dobře neznala. Myslím si, že za celou dobu, co jsem v Kmeni psala, jsem se s ní setkala asi jenom dvakrát naživo. Vztah jsem s ní měla pozitivní, ale nebyl to někdo, s kým bych se běžně stýkala.*“ (*tamtéž*) Kousal uvádí, že byli se Smejkal docela dobří kamarádi. Studovali na stejné fakultě, ale v jiných ročnících. Mimo práci v *Kmeni* se setkávali i ve volném čase. (*tamtéž*)

Tomáš Čakloš

Prvním šéfredaktorem *Skautingu* je Tomáš Čakloš, který se krom toho věnuje skautské výchově a vzdělávání. Ve skautském hnutí prošel funkcí vedení oddílu a podílel se na přípravě skautských vzdělávacích kurzů.

Před svým vstupem na šéfredaktorskou pozici působil ve *Skautingu*. Čakloš uvádí, že byl v redakci zhruba rok, poté se domluvili s bývalou šéfredaktorkou Kateřinou Šmajzrovou, dnes Zavřelovou, že od roku 2016 po ní převezme pozici šéfredaktora. (Tomáš Čakloš 2022)

Čakloš na gymnáziu vedl školní časopis *Gymplos*. „*Média mi byly vždycky blízka, sám jsem zvažoval studium žurnalistiky ... ve své diplomové práci jsem se věnoval mediálně blízkému tématu.*“ (*tamtéž*)

Motivaci přijmout místo šéfredaktora shrnuje tak, že nabídka přišla v době, kdy ho téma časopisu lákalo, jak z osobních zájmů o pedagogiku v Junáku, tak ze zájmu o působení v médiích, a také měl na vedení dostatek času. (*tamtéž*)

Čakloš nastoupil na post šéfredaktora bez vypsání výběrového řízení. „*[Bývalá šéfredaktorka] se ptala Tomáše Slavíka, ale ani Zavřelová, ani Slavík neměli jiného zájemce. Slavík byl rád, že nějaký je, je přičetný, a tak ho najal,*“ popisuje svou cestu do pozice šéfredaktora. (*tamtéž*) Během roku 2015 se se Zavřelovou dohodli na předání a od ledna 2016 byl šéfredaktorem. Jejich společný vztah popisuje tak, že se před jeho nástupem do redakce neznali. Během doby předávání pozice se potkávali v Brně, kde oba bydleli. Pomáhala mu s prací na časopise, vztah hodnotí jako přátelský. (*tamtéž*)

Libor Brzobohatý

Druhým šéfredaktorem *Skautingu* je Libor Brzobohatý. Dříve vedl skautský oddíl a studoval také Janáčkovu akademii múzických umění, přesněji dramaturgii.

Veškeré zkušenosti s psaním žurnalistických textů získal v redakci *Skautingu*. „*Jinak mám zkušenosti se psaním uměleckých textů, co se týče práce v divadle,*“ doplňuje své zkušenosti. (Libor Brzobohatý 2022) Celkově v redakci *Skautingu* působil zhruba čtyři roky: „... *Rok jsem byl součástí placeného vedení a takové dva tři roky předtím jsem byl dobrovolník.*“ (tamtéž)

Na pozici šéfredaktora se dostal tak, že působil v redakci *Skautingu* a předchozí šéfredaktor Tomáš Čakloš za ním přišel, jestli by ho nechtěl nahradit. Výběrové řízení popisuje slovy, že se nikdo vhodný neobjevoval, proto hledali vhodné kandidáty v redakci. (tamtéž)

Motivací pro šéfredaktorování byla podle Brzobohatého jeho záliba v psaní o výchově ve skautu. Díky tomu chtěl i ovlivňovat, co se v Junáku řeší a píše. Zpočátku si nebyl jistý, ale díky postupnému předávání pozice strach překonal. (tamtéž)

Svůj vztah s předchozím šéfredaktorem hodnotí tak, že Čakloš byl mentor, na kterého se mohl obrátit s problémem. Jsou přátelé, a když ještě působil v redakci, byl nekritický k Čaklošově způsobu vedení, což se změnilo při jeho nástupu do pozice. (tamtéž)

Václav Zeman

Šéfredaktorem *Skautského světa* je Václav Zeman, který je skautem celý život. Má vystudovanou žurnalistiku. Celý život pracoval na pomezí PR a žurnalistiky, kdy pro různé převážně neziskové organizace připravoval tiskové zprávy, rozhovory a články. Mezi svými zkušenostmi uvádí práci pro Člověka v tísni, Školu Můj projekt a Storyhunters, což je tisková agentura, která pomáhá neziskovým organizacím. (Václav Zeman 2022) Nikdy nepracoval jako redaktor novin, ale psaním textů se živí celý život.

Zeman nahrazoval ve vedení časopisu Zemanovou. „*Když padlo rozhodování, jestli v tom dál pokračovat, nebo jak to dělat, tak jsme se rozhodli, že bych časopis mohl převzít úplně celý a leželo by to víc na mně a nabídli jsme to takhle i TDC.*“ (tamtéž)

Neprocházel tedy výběrovým řízením. K předchozí šéfredaktořce chová velmi blízký vztah, jelikož jsou manželé. Zeman předání hodnotí tak, že *Skautský svět* měl za sebou nějakou kapitolu, na kterou navázal bez větších změn. (*tamtéž*)

Kateřina Zavřelová

Jedním z lidí, kteří mají vztah ke skautským časopisům jiný než šéfredaktorský, je Kateřina Zavřelová. Svou pozici definuje jako koordinátorka časopisů. Zavřelová má i zkušenosti z redakcí časopisů, převážně pod jménem Šmajzrová. Má vystudovanou žurnalistiku na Masarykově univerzitě a od roku 2013 působila jako šéfredaktorka *Skautingu*, který poté předala Tomáši Čaklošovi.

Na pozici koordinátorky časopisů se dostala díky tomu, že byla oslovena Tomášem Slavíkem. Zavřelová o pozici říká, že je hodně fluidní, i když se ji pokoušeli definovat. Spojuje redakce časopisů a TDC a naopak. Dává zpětnou vazbu na obsah časopisů, pečuje o dobré prostředí v redakcích a poskytuje metodickou podporu, když ji někdo potřebuje. (Kateřina Zavřelová 2022)

Hierarchicky je pozice koordinátorky podřízena řediteli TDC, ale není přímo nad šéfredaktory, je spíše v poradním vztahu k nim. Nemá žádnou sankční moc nad šéfredaktory. Zavřelová k pozici dodává, že se na ni redakce obrací, když potřebují například vytisknout děkovné dekry pro redakci, když si redakce chtějí uspořádat setkání či pomoci s korekturami. Svou práci vnímá jako spolupráci s redakcemi. (*tamtéž*)

Na pozici koordinátorky vystřídala současného šéfredaktora *Skautského světa* Václava Zemana. Pozice to je placená podle počtu odpracovaných hodin, rozsah úvazku je „na malé desítky hodin měsíčně, že to je třeba do dvaceti hodin měsíčně.“ (*tamtéž*) Podle slov Tomáše Slavíka, ředitele TDC, má také Zavřelová za úkol udržet obsahovou kvalitu časopisů. (Tomáš Slavík 2022)

Tomáš Slavík

Ředitelem TDC je Tomáš Slavík, mimo jiné zajišťuje vydávání skautských časopisů, což spadá pod agendu TDC.

TDC na základě objednávky od Junáka zajišťuje „řádné, kvalitní vydávání časopisů podle objednávky.“ (tamtéž) Ředitel TDC je pak nejvyšší ve výrobním procesu, což v praxi znamená, že zajišťuje technickou stránku, zejména tisk, distribuci a dodává inzerci do časopisů.

4.2. Cíle Junáka

Junák své časopisy vydává s určitými cíli, které jsou pro každý časopis jiné. Jde o jistý zásah z pohledu organizace³⁵ do činnosti redakcí. Šéfredaktoři s cíli pracují různě a různě je také vyhodnocují. Společný rys pro všechny časopisy je ten, že šéfredaktoři mají možnost cíle měnit, čehož využívají s různou mírou. Za jejich nenaplnění nehrozí žádný formální postih.

Práce s cíli jako s nástrojem se v jednotlivých redakcích liší. Zemanová s cíli pracuje nahodile a většinou se stává, že je naplní. Zároveň cíle pro *Ben Já Mínu* jsou mírnější než pro jiné časopisy, je to zapříčiněno nároky čtenářů, kteří nemusí umět číst. Některé cíle je však podle ní obtížné naplňovat, uvádí například cíl podpory samostatnosti dělí, který naplňuje rubrikou Kuchařka. (Julie Dominika Zemanová 2022) Důležitější než plnění cílů pro ni je, aby byli spokojeni čtenáři jako členové komunity. Šéfredaktorka má k dispozici zpětnou vazbu od rodin, kde časopis odebírají, ale ačkoliv jí povinnost sbírat zpětnou vazbu vyplývá z pracovní smlouvy, je to pro ni obtížné. Zpětnou vazbu organizace dostává od koordinátorky Zavřelové a Odboru pro vlčata a světlušky. Cíle plánují na rok dopředu na poradě s redakcí.

Šéfredaktorka při svém výkonu práce počítá se specifíkem komunitního média, tedy že se do něj budou propisovat požadavky organizace a že má možnost tyto požadavky ovlivňovat. Do tvorby vkládá i své požadavky na grafickou a publicistickou úroveň. Možnosti ovlivňovat, co se po ní žádá, ale příliš nevyužívá, důležitější je pro ni čtenářská spokojenost.

Šéfredaktor Zdeněk Chval popisuje fungování cílů v časopise *Skaut-Junák* stejně. Cíle jsou stanovené na rok, má možnost je měnit a vyhodnocuje je na konci ročníku s koordinátorkou časopisů. Cíle mu zadává Výkonná rada a Odbor pro vlčata a světlušky, respektive Skautský odbor.

Chval má také možnost měnit cíle, čehož využívá, pokud vyhodnotí, že některý cíl nemá smysl. Uvádí příklad z časopisu *Světýlko*, v němž jedním z cílů bylo zlepšování

³⁵ V analytické části se „organizací“ obvykle myslí všechny části, které spadají pod Junáka – českého skauta, například TDC, Výkonná rada, odbory, různé vzdělávací a zážitkové kurzy atd.

docházky na výpravách, což z pozice časopisu nelze moc ovlivnit. (Zdeněk Chval 2022)
Cíle jsou pro něj výhodou, protože určují, kam má časopis vést.

Chval také díky svému dlouhodobému působení v pozici šéfredaktora může srovnat současnou praxi s dobou, kdy cíle ještě nefungovaly. K tomu uvádí, že tuto dobu vnímal jako „divoké devadesátky“, volba obsahu byla více na něm a v časopise se objevovaly třeba vtipy, což už dnes není možné, protože cíle jsou obsáhlé a jejich naplnění vyžaduje rozsáhlý prostor v časopisech. (*tamtéž*)

Odlišný kontakt s cíli měla Klára Smejkal. O jejich existenci se dozvěděla až na konci ročníku, kdy je měla vyhodnocovat, protože se jí pozdě ozval člověk z Roverského odboru, který cíle spoluvyhodnocoval. To svědčí o malém důrazu na cíle ze strany Junáka. Cíle nejsou svazující, ale určují obsah komunitního média.

Přemýšlení o cílech se přesunulo i na další šéfredaktory časopisu *Roverský kmen*. Kousal a Pechová detailněji popisují proces vyhodnocování cílů. Každý z hodnotitelů k cíli napíše, do jaké míry byl z jeho pohledu naplněn, a uvede konkrétní články, kterými se cíl splnil. Cíle také mají různou váhu a některé jsou důležitější. (Vojtěch Kousal a Kristýna Pechová 2022)

Vlastní naplňování cílů v časopise funguje tak, že „... *bud' ten cíl naplňujeme tím, že ho nějakým způsobem okrajově nebo trochu naplňujeme v rámci několika článků, nebo třeba uděláme jeden velký článek v jednom čísle, který se týká jednoho cíle.*“ (*tamtéž*) Cíle se tedy nemusí plnit dlouhodobě v průběhu celého ročníku, ale lze je splnit jednorázově, například větším rozsahem textu.

Cíle jsou pro Kousala a Pechovou nástrojem, který jim pomáhá určit, čemu se mají v časopise věnovat. Vyhodnocení cílů slouží jako pomoc pro plánování dalšího ročníku, protože poté vědí, kde mají slabé stránky v obsahu a čemu se mají více věnovat. Díky tomu, že mají možnost cíle měnit, je vnímají jako smysluplné a pro časopis přirozené.

Nejpropracovanější systém práce s cíli má časopis *Skauting*. Bývalý šéfredaktor Tomáš Čakloš vytvořil specifický systém vyhodnocování, který převzal Libor Brzobohatý.

Čakloš systém cílů zcela předělal z vlastní iniciativy. Říká, že cíle kvalitněji zformuloval, upravil, aby se neopakovaly, nebo naopak nechyběly. To vše dělal ve spolupráci se svými zástupci a redakcí. Nový systém pak fungoval tak, že každý článek měl přidělený cíl, takže redakce v průběhu času věděla, jaké cíle plní, nikoliv až po konci ročníku. Vše bylo zaznamenáváno v dokumentu s názvem „Tabulka“, jak tomu i říkali. (Tomáš Čakloš 2022) Šéfredaktor tento systém postupem času vylepšoval a vymyslel 51 témat, která jsou pro *Skauting* zásadní. Ta ale po prvním roce svého vedení zrušil a integroval je do Tabulky k cílům. O tomto systému Čakloš říká, že by nefungoval v jiných časopisech, protože bylo náročné ho vybudovat. *Skauting* si to mohl dovolit jen díky podpoře od organizace, kterou si domluvil. Systém byl původní, nepřevzatý z jiného média. (*tamtéž*)

Čakloš představuje osobnost šéfredaktora, která možnost měnit cíle využila a výrazně upravila jejich fungování ve *Skautingu*. K cílům Čakloš přistupoval manažersky a zprofesionalizoval fungování redakce s tím, že každý text má přesně daný cíl, který je měřitelný, a redakce okamžitě vidí jeho plnění. Brzobohatý v systému pokračuje a své médium vnímá autonomně.

Šéfredaktor *Skautského světa* Václav Zeman s cíli pracuje tak, že je vnímá jako něco, co někde ve struktuře časopisu je, ale vrací se k tomu většinou na začátku ročníku, když plánuje obsah rubrik, jež pak naplňují jednotlivé cíle. Ale třeba téma osobního rozvoje členů by se v časopise tolik neobjevovalo, kdyby k němu neměl vlastní cíl. Důležité je, aby časopis odrážel i aktuální dění, například změnu klimatu, válku na Ukrajině nebo současná témata ve vzdělávání. To jsou oblasti, které jako šéfredaktor přináší sám. Sice se na ně nevztahují cíle, ale Zeman tato témata vnímá jako důležitá pro skauting. (Václav Zeman 2022) Podle Zemana má šéfredaktor oporu v tom, čemu se má věnovat, ale dostatek volnosti, aby mohl do časopisu promítat své nápady.

Do tvorby zapojuje i redakci, která má možnost navrhnout téma, čímž posiluje vnitrodemokratickou svobodu, což je další rys pro komunitní média. Na rozdíl od jiných časopisů Zeman spolupracuje s Výkonnou radou a zpravodajem pro dospělé již při přípravě ročníku, nikoliv jen při jeho vyhodnocování. Běžní členové redakce se však s vlastními cíli příliš nesetkávají, pouze při závěrečném vyhodnocování.

Zeman cíle zároveň vnímá jako „nenovinářský“ postup, podobně jako Smejkal, protože dělat obsah pro naplnění cílů je nezvyklé. V tom právě vnímá specifičnost skautských časopisů. (*tamtéž*)

Překážku vidí v získávání zpětné vazby, kterou se mu přes veškeré snahy nedaří získávat v rozsahu, jaký by chtěl. Největší ohlasy získává z Facebooku a jiných sociálních sítí, zejména když se v časopise věnují nějakému kontroverznímu tématu. Jako příklad uvádí otištěný článek o Pionýru nebo téma změny klimatu. (*tamtéž*)

Všichni šéfredaktoři s cíli pracují a vnímají je jako součást komunitních médií, tedy že vydavatel má právo určovat agendu časopisů. Cíle jsou souborný nástroj toho, co časopisy mají obsahovat, ale fungují pouze jako rámec, který vytyčuje pole časopisů. K ovlivňování, kromě těchto pravidel, která musí šéfredaktoři přijmout, nedochází na úrovni jednotlivých textů. Individuální pojetí cílů je však možné, jak ukazuje postup ve *Skautingu*, kde si šéfredaktoři vytvořili zcela vlastní systém.

Koordinátorka časopisů Kateřina Zavřelová přibližuje rozdělení cílů, jež se dělí na taktické a strategické. Vznikly společně s projektem Spolkového časopisu. Strategické cíle jsou ty nejvyšší, jsou obecné a popisují smysl časopisů, k jakému ideálu mají směřovat. Ve stručnosti jsou to: budování sounáležitosti s Junákem, metodická podpora, osobní rozvoj a šíření myšlenek hnutí. Taktické cíle se každý rok kontrolují a redakce mají větší možnost je měnit. Někdy se přeformulují, vypustí nebo se nezmění, mají více reagovat na aktuální situaci v hnutí. Změny musí schválit Výkonná rada. (Kateřina Zavřelová 2022) Šéfredaktoři tedy mění taktické cíle, strategické cíle jsou inherentně spjaté s působením v časopise.

Při dotazu, jestli pomocí cílů organizace upravuje obsah časopisů, Zavřelová odpověděla: „... je to meta směřování, protože ani Junák, ani Výkonná rada, ani zpravodajové nezasahují do jednotlivých článků, do jejich vyznění. Neexistuje žádný dozorčí orgán, který by řekl, tohle vydávat nebudete.“ (*tamtéž*) Pohled zástupkyně organizace se tedy shoduje s pohledem producentů mediálních obsahů, šéfredaktorů. V tomto se obě strany shodují.

Vyhodnocování cílů probíhá na konci dubna, a jak redakce tento proces udělají, je na nich. Koordinátorka dále přidá svoje hodnocení a hodnocení příslušného odboru

pro každý časopis. Celý proces se pak posune k Výkonné radě, která práci před šéfredaktory hodnotí. Pokud splnění není schváleno, nemělo by začít plánování dalšího ročníku. To je mechanismus, který redakce vede k tomu, aby cíle nemohly ignorovat. V praxi se však cíle nijak nevymáhají.

Role Zavřelové je i na plnění cílů průběžně upozorňovat, aby docházelo k jejich plnění během roku. K tomu dodává, že čísla prochází průběžně a upozorňuje redakce na dlouhodobé nenaplňování některého cíle. V případě, že by někdo cíle záměrně ignoroval a neplnil, znamenalo by to ukončení spolupráce. Takový scénář si ale neumí představit, protože šéfredaktoři mají možnost cíle nebo i celý časopis měnit. (*tamtéž*)

Hlavním člověkem, který kontroluje cíle za TDC, je koordinátorka časopisů Zavřelová. Ředitel TDC Tomáš Slavík na ni deleguje téměř všechny otázky, které se této agendy týkají.

K cílům Slavík uvádí, že najal Zavřelovou, aby z pozice koordinátorky řešila s redakcemi a Výkonnou radou fungování časopisů. Koordinátorka potom řediteli přináší podněty z redakcí, o nichž si myslí, že by se měly řešit v TDC. (Tomáš Slavík 2022)

Z pohledu organizace dávají cíle rámec fungování časopisu. Rámec se na začátku ročníku nastaví a poté do něj konkrétní lidé nezasahují, měnit ho může pouze organizace jako celek, nikoliv na povel jednotlivce. Koordinátorka Zavřelová průběžně na cíle dohlíží, ale nemá v rukou žádnou možnost penalizace. Ta je možná pouze přes Výkonnou radu. Zavřelová tak má větší praktický vhlad do agendy cílů než ředitel Slavík.

4.3. Spolupráce časopisů a TDC

TDC jako vydavatel a jednotlivé časopisy spolu musí mít určitý druh závislosti. Jelikož nejsou skautské časopisy vydávány pro zisk, lze předpokládat, že v daném vztahu fungují i jiné metriky než ta zisková. TDC u všech časopisů zajišťuje vše mimo redakční práci – tisk, obstarávání inzerce, distribuci a vypořádávání finančních a pracovněprávních záležitostí. Také uvádí termíny, dokdy mají být jednotlivá čísla připravena k tisku. Časopisy spolupracují i s jinými složkami Junáka, s nimi kooperují na základě vzájemné dohody.

Šéfredaktorka Zemanová se spoluprací s TDC není příliš spokojena, zejména s ředitelem TDC Slavíkem. Problémem je, že z jejího pohledu ředitel nevěnuje dostatek času řešení problémů, které podle ní vyžadují více času. Další oblastí nespokojenosti Zemanové je, že inzerce nechodí včas.

Velkým tématem vztahů časopisů a TDC jsou mzdy za práci na časopisech. Zemanová uvádí příklad výtvarnice, k jejíž přiměřené odměně je rozdíl čtyři tisíce korun za rok. Situaci se pokoušela řešit, ale vyjednávání o pracovních podmínkách je, třeba z rodinných důvodů, náročné. (Julie Dominika Zemanová 2022) Dále připomíná netransparentnost toků peněz, konkrétně u karet, které vyšly u *Ben Já Míny*, kde předpokládala, že se částka vrátí jako podpora časopisu, ale nestalo se tak. (*tamtéž*) Problém s financemi uvádí také Čakloš, který zmiňuje princip financování, kdy finance řešil s TDC, tomu ale rozpočet udávala Výkonná rada, kterou šéfredaktor musel přemlouvat ke zvýšení rozpočtu. (Tomáš Čakloš 2022)

Naopak kladně Zemanová hodnotí, že zná lidi, se kterými spolupracuje, a pracovní prostředí je přátelské. Celá práce funguje online na dálku, což je podobné u všech časopisů. Dále jako pozitivum uvádí to, že může práci odevzdat později nebo s nějakými chybami a není za to penalizována.

Časopisy *Světýlko* a *Skaut-Junák* spolupracují s TDC podle popsaného vzoru. TDC časopisům dodává grafičky a korektorky, podobně tomu je v *Roverském kmeni* či *Skautském světě*. Rozdílně probíhá spolupráce s jinými složkami organizace. Šéfredaktor Chval popisuje, že použil v časopise podle názoru Odboru pro vlčata a světlušky nevhodné ilustrace postav, které provází časopisem, což šéfredaktor vyřešil jejich úpravou. (Zdeněk Chval 2022)

V *Roverském kmeni*, pod vedením Kláry Smejkal, TDC navíc pomáhalo hledat nové lidi pro časopis. Ve spolupráci se skautskou organizací vidí Smejkal rozdíl mezi nezávislou a spolkovou žurnalistikou, protože spolupráce probíhala na základě vzájemné dohody, ale šéfredaktorka měla pocit, že ji někdo úkoluje, což jí nebylo příjemné. Texty však i odmítala, když se jí nehodily do obsahu čísla. Tento přístup svědčí o fungování principu vzájemné dohody.

V případě současného vedení *Roverského kmene* oblast spolupráce s organizací tvoří právě jednu z hranic, kterou mají Kousal a Pechová rozdělenou. Agendu s TDC řeší Pechová. Jako zvláštní spolupráci svého časopisu vidí tu se Skautskými instituty nebo vzdělávacími kurzy. Tato spolupráce je pro *Kmen* mimořádně široká, podobná je u *Skautingu*. Kousal a Pechová v tomto navazují na Kláru Smejkal. Taková situace může být zapříčiněna tím, že čtenáři *Roverského kmene* jsou již plnoletí nebo téměř plnoletí a mohou si přímo z obsahu vybírat, také pro ně je většina kurzů a akcí, které Junák pořádá. Proto má smysl cílit obsah přímo na ně.

Skauting s organizací intenzivně spolupracoval při oponenturách textů. Proto spolupracoval pod vedením Tomáše Čakloše s téměř všemi odbory, Skautským institutem, Výkonnou radou i Náčelnictvem. Součinnost fungovala dobře a plánovala se na rok dopředu ke konkrétním textům.

Personalistiku si *Skauting* řešil sám. Problémem, který Čakloš řešil, byla neuspokojivá situace korektorů. Z pohledu šéfredaktora byli nepřesní a špatně placení. Čakloš uvádí, že *Skauting* měl čtyřikrát více znaků než časopis *Skaut-Junák*, ale korektoři dostávali zapláceno stejně, méně než 100 korun za hodinu. Což není vůbec adekvátní práci, kterou odvádí. (Tomáš Čakloš 2022) Časopis *Skaut-Junák* cílí na jinou věkovou skupinu, proto je ji časopis více přizpůsoben – méně textů a větší využívání ilustrací.

S příchodem šéfredaktora Brzobohatého se *Skauting* začal více přibližovat organizaci. Změna nastala v personalistice, kterou konzultuje se zpravodajkou pro dospělé, třeba téma dobré atmosféry v redakci. Dále má supervizora pro grafiku Jana Dočekala, který je z TDC.

Brzobohatý chtěl zajistit pevný systém zpětné vazby od čtenářů, toto téma řešil s koordinátorkou Zavřelovou. Cílem by měla být síť externích hodnotitelů, kterou se ale

nedaří budovat. Problém absence zpětné vazby od čtenářů se v různé míře vyskytuje ve všech časopisech a žádná redakce ho uspokojivě a dlouhodobě nevyřešila.

Zcela jiný přístup než *Skauting* má časopis *Skautský svět*. Funguje méně svázaně a plánovitě. Šéfredaktor Zeman hledá příklady z praxe, na kterých ukazuje fungování jednotlivých témat. Do časopisu z řad organizace přímo zasahuje Kmen dospělých, který má v časopise určený prostor, s nímž však Zeman není spokojený. Toto je jediný případ, kde šéfredaktor nemá přímou kontrolu nad obsahem a kde je deklarativně část obsahu tvořena mimo redakci.

Z pohledu koordinátorky časopisů Zavřelové časopisy spolupracují s jednotlivými zpravodaji a odbory. Před začátkem roku funguje forma sdílení, čemu se který odbor chce v následujícím roce věnovat, a je na časopisech, zda toho chtějí využít. Odbory pak mohou nabídnout pomoc při hledání autorů a odborníků, kteří mohou do textů přispívat. TDC také nemá žádné nároky na žurnalistickou kvalitu časopisů.

Ředitel TDC Tomáš Slavík uvádí k tématu spolupráce časopisů a organizace, že má zájem, aby vše probíhalo v pořádku, aby pracovní prostředí bylo dobré. Nemá však čas se věnovat všem časopisům, proto existuje koordinátorka časopisů, která má přenášet podněty z redakcí. Momentálně podle něj situace nevyžaduje žádné systémové změny. (Tomáš Slavík 2022)

Spolupráce časopisů a TDC probíhá nejvíce na technické úrovni, kdy TDC zařizuje po získání připravených tiskových podkladů od redakcí veškerou další práci. Na obsahu časopisy spolupracují s jinými složkami Junáka, nejčastěji s odbory. Forma takové spolupráce závisí na vzájemné dohodě obou stran. U témat, která jsou důležitá pro celou organizaci, je předpoklad, že se v časopisech budou reflektovat. Není však určeno, zda o nich redakce musí informovat, nebo zda k nim mohou být kritické. Takový přístup lze vnímat jako naplňování smyslu komunitních médií, kdy se média věnují pro komunitu důležitým tématům, ale není jim od vydavatele nařízeno, jakým způsobem. Redakce k tématům mohou přistupovat kriticky, což zastupuje novinářskou práci, na rozdíl od reklamního přístupu.

4.4. Inzerce

Inzerce a reklamní sdělení jsou nedílnou součástí všech skautských časopisů. Jejich množství se různí. Je deklarováno, že množství reklamy nesmí přesáhnout deset procent rozsahu čísla, většinou zhruba čtyři strany. Obsah reklamy je cílen převážně na outdoorové vybavení, hudebniny a podobně. Cena reklamy se různí podle množství výtisků každého časopisu. Funkci gatekeepera³⁶ zastává ředitel Tomáš Slavík, aby se v časopisech neobjevila vyloženě nevhodná reklama. Přesto časopisy musely řešit některé sporné inzerce. Šéfredaktor Brzobohatý uvádí jako příklad nevhodné inzerce sexistickou inzerci na hudebniny.

Inzerci kompletně zajišťuje TDC, redakce časopisů tedy s inzerenty nejednají. Kromě externích inzerentů, čistě komerčních, se v časopisech objevuje i reklama na vnitrospolkové projekty Junáka. Například reklama na Junshop³⁷ či Skautskou energii a Skautskou telefonní síť. I taková reklama je označována, protože ji nevytvořila redakce.

Názor proti reklamě zastává šéfredaktorka Zemanová, protože si myslí, že v časopise pro předškolní děti se reklama nemá vyskytovat. Vnímá však, že inzerce přináší další peníze pro časopisy. Jejím dalším argumentem proti reklamě je, že děti nedokážou rozeznat placený obsah od redakčního. Podobně reklamu vnímá šéfredaktor Chval, který zmiňuje, že reklama mu bere prostor pro redakční obsah. Bez inzerce by časopisy rád dělal i Čakloš, Smejkal, Pechová a Kousal a Zeman naopak reklamu vnímají jako nástroj, jak lépe financovat časopisy, a jsou méně odsuzující. Se současnou situací je spokojen Brzobohatý.

Domluva o inzerci v časopise *Ben Já Mína* byla taková, že reklama bude pouze na stránce nad tiráží. Šéfredaktorka to vnímá jako argument pro to, aby výtvarnice v časopise byly lépe zaplacené. Zemanová však uvádí, že tento stav se v současné době narušuje a reklama se objevuje více. Dále se objevuje na poslední straně časopisu, což domluvila s Odborem pro vlčata a světlušky. (Julie Dominika Zemanová 2022) Časopis pracuje s dvoustranami, které ilustrátoři připravují jako celek a reklama by je celé

³⁶ Osoba, která rozhoduje o výběru obsahu reklamy.

³⁷ Skautský obchod s outdoorovým vybavením.

narušila. Dohoda o podobě reklamy je znakem toho, že obsah má přednost před reklamou a časopisy nestaví prodej reklamy výše než obsah.

V časopise měla Zemanová představovat na jedné stránce dětské knihy, které získávala barterovým obchodem³⁸ s nakladatelstvími. Později zde byla soutěž o dětské knihy. Koordinátorka časopisů Kateřina Zavřelová tuto praktiku nevnímá jako reklamu, když se jedná o soutěž. Ředitel Slavík u dětských časopisů reklamu speciálně neřeší.

Ve *Skautovi-Junákově* se vyskytuje obsah, který přímo dodává inzerent. Takový text vypadá jako redakční obsah a šéfredaktor s ním tak pracuje. Takové články dodává Science centrum VIDA a jejich obsahem jsou různé pokusy pro čtenáře. Centrum dodá text, fotky a dále je s obsahem nakládáno, jako kdyby ho napsal interní autor. Chval uvádí, že má nad textem plnou kontrolu, protože ho může zkracovat a editovat, na rozdíl od běžné inzerce. U textu je uvedené logo centra. S touto spoluprací přišlo TDC, když si centrum objednávalo nejdříve běžnou reklamu, a poté se dohodli na tomto postupu. (Zdeněk Chval 2022) Takovou spoluprací šéfredaktor vítá.

Podobná situace byla i v časopise *Skauting* pod Čaklošovým vedením. Od TDC byl zadán advertorial na projekt Skautské energie,³⁹ který podle šéfredaktora nebyl dostatečně odlišen od redakčního obsahu. S kompromisem, který dojednali, nebyl spokojený. Problémem bylo, že inzerci sázel stejný člověk jako celý časopis. A zadání od TDC bylo, že inzerce má vypadat jako redakční obsah, což bylo opakem zadání od šéfredaktora. (Tomáš Čakloš 2022) Ředitel Slavík danou situaci popisuje slovy, že se řešila změnou grafiky advertorialu. U skautské reklamy ve skautském časopise by čekal, že přístup šéfredaktora bude shovívavější a tolerantnější, protože daný obsah pocházel od organizace. Spor vidí v tom, že daný obsah nebyl od redakce a nezapadl do harmonogramu čísla, z pohledu Junáka to bylo bez konfliktu. (Tomáš Slavík 2022)

Situace kolem vnitrospolkové reklamy ve vlastních časopisech je sporná. Střetává se zde zájem redakce a organizace. V tomto případě byl člověk, který připravoval sazbu i inzerci, ve střetu zájmů. Situaci by se dalo zamezit vyjasněním pevných pravidel. Zároveň je reklama v tomto případě cílena na komunitu, tudíž

³⁸ Směnný obchod, výměna služeb bez použití peněz.

³⁹ Neziskový projekt Junáka, který nabízel výhodnější energie zejména pro skautskou činnost.

posiluje pozici vlastní organizace a provázanost členů s ní. Inzertní obsah by měl být jasně oddělen od redakčního, o což se Slavík snaží.

U *Ben Já Míny* má reklama pevné místo, ve všech ostatních časopisech se její pozice mění. Její umístění si šéfredaktoři určují sami. Někteří inzerenti mají zájem, aby jejich reklama byla na poslední straně čísla. Klára Smejkal takovou reklamu vítala, protože zaplnovat takovou stranu redakčním obsahem bylo složité. Všichni šéfredaktoři mají také možnost si na reklamu stěžovat, což se příliš neděje. Taková situace byla u časopisu *Skauting*, kde šéfredaktor Čakloš řešil, že reklama byla nevhodná, jelikož obsahovala zbraně. Podobnou situaci zažil i časopis *Skaut-Junák*. Šéfredaktoři však nejsou spokojeni s vizuální stránkou reklamy, která je často nepěkná či s chybami a překlepy. Na to upozorňuje Zemanová, Čakloš i Smejkal. Koordinátorka Zavřelová vnímá, že se reklama za poslední roky vizuálně zlepšila.

V některých případech, například v časopisech Zdeňka Chvala, Kláry Smejkal, ředitel TDC doporučil, aby se různé reklamy nedávaly k sobě a na prostřední stranu čísla, protože odtud lze reklamu vytrhnout. Zde se setkává ekonomický zájem TDC prodat co nejvíce reklamy a zájem časopisů s reklamou volně nakládat.

Šéfredaktoři *Roverského kmene* reklamu využívají i k zaplnění volného prostoru na stránkách, kde jim nevychází redakční obsah na celou stranu. Stejně tak Zeman.

Z pohledu organizace oblast inzerce spadá do kompetencí ředitele Slavíka. Koordinátorka Zavřelová by se tímto tématem zabývala, pouze pokud by si redakce stěžovaly na nevhodnost reklamy.

Téma, které šéfredaktoři otevřeli, se týkalo toho, zda by TDC nemělo mít kodex, jak nakládat s reklamou. To zmiňují šéfredaktoři Zeman a Čakloš. Organizace si ale hlídá, od koho inzerci bere. Jako nevhodnou inzerci by Zeman považoval reklamu na zbraně a půjčky, Zemanová na kondomy, Zavřelová na cigarety. Koordinátorka Zavřelová říká, že Junák jako organizace kodex nakládání s reklamou má, ale není dohledatelný. Vznikl při řešení, kdo může sponzorovat akci Obrok, a je aplikovatelný i na jiné jednotky Junáka. V případě, že by vznikl kodex pro časopisy, musel by být mírnější, než je nyní pro celou organizaci. (Kateřina Zavřelová 2022) Kodex reklamy se podle Slavíka vypracovává, ale je to pro něj citlivé téma, protože bude zpracované

teoreticky a výsledek nebude příliš efektivní, protože nepokryje všechny situace. Kodex by měl situaci zpřehlednit i inzerentům. (Tomáš Slavík 2022) Do časopisů se dostalo málo sporné reklamy a situaci vždy ředitel řešil.

Organizace Junáka má deklarované hodnoty, kterými se snaží řídit. Ty jsou zmíněny již ve stanovách, jsou obecně přijímány členy a v očích veřejnosti tvoří dobré jméno skautů. Takové představy by obecně šlo aplikovat na téma reklamy v časopisech. Konkrétnější případy by si právě zasloužily formu institucionalizace například v podobě kodexu či souboru pravidel. Taková pravidla by se měla zvláště aplikovat na dětské časopisy.

Ředitel TDC Tomáš Slavík k inzerci říká, že v součtu za rok 2017 byla prodána za 440 tisíc korun, v roce 2020 už to bylo 750 tisíc korun, takže se jí dařilo dobře navyšovat. Z celkových nákladů inzerce v roce 2017 pokrývala osm procent, v roce 2020 deset procent. Částka to je významná. Inzerce však výsledný produkt poněkud kazí, a pokud se přemýšlí nad zdroji, kterými Junák má časopisy financovat, tak buď může zvýšit peníze, které vybere od svých členů, nebo musí prodávat více inzerce. Na ceny inzercí se poskytují slevy. Podle čtenářských výzkumů je současné procento inzerce, 10–15 %, čtenáři akceptováno. Ozývá se i malá hlučná menšina, že v časopisech reklama být nemá a Junák má poskytnout jiné financování. (*tamtéž*)

Inzerce patří mezi jedny z nejkontroverznějších otázek mezi šéfredaktory skautských časopisů. Většinou s reklamou souhlasí a rozumí jejímu smyslu. Stává se však, že někdy je inzerce nevhodná, v takovém případě není přesně stanoven postup a s dohodnutým řešením nemusí být šéfredaktoři vždy spokojeni. Takovou situaci by měl řešit vznikající kodex práce s reklamou. Ten by někteří šéfredaktoři uvítali, ředitel TDC spíše naopak. Hlavní výhodou pro objednavatele reklamy je pevně daný počet výtisků časopisů, nezávislost na množství prodaných čísel a dobře definovaná cílová skupina, na kterou chtějí cílit.

4.5. Redakce a obsah

Časopisy pro organizaci tvoří jednotlivé redakce složené z různých členů. Šéfredaktoři jsou v čele, většinou mají svůj malý tým zástupců šéfredaktora či editorů. Zvláštní pozici tvoří korektoři, ilustrátoři a grafici, ti jsou většinou pod TDC. Početně největší část tvoří dobrovolníci, kteří jsou dominantně neplacení a tvoří obsah ve svém volném čase. S redakcí obvykle spolupracují fotografové. Situace se v jednotlivých časopisech liší. Časopisy také často spolupracují s lidmi, kteří nejsou součástí redakce. Takoví lidé jsou většinou odborníci na dané téma a konzultují obsah pro konkrétní článek. Není podmínkou, že členové redakcí musí být členy spolku.

Společně tito lidé tvoří obsah časopisů, který je dominantně z prostředí skautské organizace či se tematicky nese v duchu skautské myšlenky. Obvykle má každé číslo časopisu své ústřední téma, stejně jako v komerční sféře, a další rubriky, které s hlavním tématem mohou a nemusí korelovat. Do výběru jednotlivých témat časopisů organizace⁴⁰ nezasahuje, ale zároveň by časopisy měly reflektovat současné dění v Junáku. Pechová taková témata vnímá jako přirozená. Ročník se počítá od září do června dalšího roku, respektuje tak běžnou skautskou činnost, která o letních prázdninách běžně není, s výjimkou táborů.

Šéfredaktorka Zemanová do výběru témat zapojuje i redakci a na začátku ročníku si společně vyberou pět témat. Tím mají i členové redakce možnost participovat na obsahu časopisu. Chval má u každého svého časopisu praxi jinou. Ve *Světýlku* má plán na celý ročník a téma tvoří třetinu až polovinu čísla, ve *Skautovi-Junákovi* má plán na číslo dopředu a rozsah tématu je menší než u *Světýlka*. Zbytek obsahu s tématem nekomunikuje. Témata u Chvalových časopisů vycházejí ze zadaných cílů. Klára Smejkal v *Roverském kmeni* chtěla otvírat témata, o kterých se v organizaci tolik nemluvilo. Aktivně pokrývala aktuální dění v Junáku, například reportážemi z Valného sněmu. Pokrývání významných akcí organizace představuje způsob strukturovaného informování o dění v komunitě.

Větší možnost participace členů komunity na obsahu časopisů mají v *Roverském kmeni* pod vedením Kousala a Pechové. Sbírají podněty od čtenářů, různých složek

⁴⁰ V této části rozhovorů byli šéfredaktoři explicitně upozorněni, že se pojmem „organizace“ myslí všechny části Junáka – českého skauta.

organizace, redakce má možnost zapisovat nápady do sdíleného souboru. Cíle jim také určují témata časopisů. Posledním zdrojem jsou zájmy a nápady vedení časopisu. Tato praxe umožňuje do jejich časopisu přístup téměř všem zájemcům, snad s výjimkou zdrojů mimo organizaci.

Ve *Skautingu* pod vedením Čakloše téma obsazovalo půl čísla a další články ho rozvíjely. O volbě témat rozhodovali společně s redakcí. Uvádí, že témata měla být rozmanitá, měla být aktuální, moderní, kontroverzní, tradiční... Mezi kontroverzní témata patří gender a klimatická změna, tradiční témata reprezentuje příroda či družinový systém. (Tomáš Čakloš 2022) Poskytovaný rozsah pro hlavní téma čísla je ve *Skautingu* největší v porovnání s ostatními časopisy. Také zde se uplatňuje participativní princip, totiž že redakce může ovlivňovat obsah časopisů. Redakce pod vedením Brzobohatého pokračuje v participativním přístupu, redakce o tématech hlasuje a na jejich tvorbě spolupracuje i s Výkonnou radou. Zeman také spolupracuje s redakcí na výběru témat a nastavuje i směřování jednotlivých rubrik, například Anketa se věnovala celý rok skautům, kteří vstoupili do Junáka až v dospělosti. Organizace do časopisů zasahuje pouze pomocí cílů, Zavřelová své názory sděluje ve zpětných vazbách, například že některý text mohl být lépe napsaný nebo pracovat s více pohledy. Nikdy se nesetkala s textem, u kterého by se bála, že Junáka bude někdo žalovat. (Kateřina Zavřelová 2022)

Zásah organizace do obsahu *Roverského kmene* pod vedením Kláry Smejkal přišel v době, kdy Junák vydával nový grafický manuál a TDC chtělo, aby se o něm psalo. Tento zásah přišel šéfredaktorce nevhodný.

Výběr spolupracovníku u časopisu *Ben Já Mína* je limitován rozpočtem, který TDC časopisu dá, protože všichni výtvarníci jsou placeni. V současné době je redakce převážně ženská, výtvarnice jsou pouze ženy a v celé redakci je jediný muž. Šéfredaktorka se pro volná místa snaží najít prvně muže, aby i oni promlouvali do obsahu. Shánět se je nedaří. Taková situace může souviset s tím, že v naší společnosti je cílová skupina časopisu dominantně spojena s ženami, tudíž je tato oblast pro muže nezajímavá.

Situace v časopisech, které vede Chval, je jiná. Uvádí, že spolupracuje s každým, kdo je ochotný se na časopisech podílet. Pro jeho časopisy je těžší sehnat

autory než pro *Roverský kmen* či *Skauting*, články totiž nejsou tolik prestižní, jelikož jsou určeny pro děti. Je pro něj stále těžší hledat nové lidi a zároveň by ocenil výpomoc. Zpočátku využíval své blízké, ale postupem času je to obtížnější. (Zdeněk Chval 2022)

Klára Smejkal naopak TDC pro obsazování redakce nikdy nevyužila. Hledala si lidi svépomocí, prostřednictvím inzerátů v časopise nebo na sociálních sítích Junáka. U nového vedení *Roverského kmene* TDC někdy přijde s návrhem na nového zaměstnance, například na supervizora grafiky. Na podmínkách se pak vedení s TDC společně dohodlo.

Kousal a Pechová popisují proces přijímání nového placeného člena redakce – musí vypracovat popis práce, finanční náročnost požadované pozice a odůvodnění, proč je nový člověk potřebný pro časopis. (Vojtěch Kousal a Kristýna Pechová 2022) Podobně systém popisuje Čakloš i Brzobohatý. Koordinátorka Zavřelová žádný problém v personální otázce řešit nemusela.

Pro Zemanovou je důležité, aby děti časopis obsahově bavil. Práce je ztížená tím, že cílová skupina předškoláků ještě neumí číst. Cílem je, aby časopis ukazoval lidské vztahy ve vzájemném respektu. (Julie Dominika Zemanová 2022) U časopisu se vyzdvihuje zábavní funkce, na rozdíl od té informační. Tyto kombinace kladou specifické nároky na tuto redakci ve srovnání s jinými.

Roverský kmen pod vedením Kláry Smejkal neodrážel tehdy nový skautský design. Šéfredaktorka uvádí, že s grafičkou Jitkou Turbákovou chtěly upravit layout, ale nový design se jim nelíbil. Preferovala minimalistické rozvržení, jako má týdeník *Respekt*. (Klára Smejkal 2022) Časopis měl graficky tvořit Jan Dočekal z TDC, ale šéfredaktorka ho odmítla a spolupracovala dále s Turbákovou, ta časopis tvoří i dnes. Příklad odmítnutí jednotného vizuálního stylu Junáka je silné gesto od redakce, která tím ukazuje vlastní nezávislost na organizaci.

Šéfredaktor Brzobohatý vnímá zasahování organizace ve svém časopise i u autorů a oponentů, protože tvoří velkou část obsahu a nejsou součástí redakce. Celý systém funguje tak, že po první verzi text vidí editor, potom oponent, obvykle jeden nebo dva. Takový systém si redakce určila sama. Brzobohatý uvádí příklad z roku 2021, kdy dostal text o rozvojové psychologické literatuře, který poslal na externí

oponenturu, od níž se šéfredaktorovi dostalo názoru, že původní text není dobrý. Proto se propojil s editorkou, která text opravovala, a shodli se na nízké kvalitě textu. Autorka potom dostala zprávu, že text se rozhodli nevydat, protože není v souladu s cíli časopisu. (Libor Brzobohatý 2022) Systém využívání oponentur pro texty je pro *Skauting* také unikátní, jiné časopisy ho používají, například *Roverský kmen*, ale ne v takové míře. Takové druhy zásahů jiní šéfredaktoři nevnímají jako zasahování organizace do obsahu, je zde tedy jedna z dělicích linek tohoto problému. Šéfredaktor Zeman naopak svůj časopis otvírá organizaci a nabízí v něm prostor, zároveň ale rozhoduje, jak obsah bude vypadat nebo které texty se v časopise vůbec objeví.

Koordinátorka časopisů Kateřina Zavřelová redakce vnímá jako svobodné. V době, kdy vedla časopis, ji omezovaly pouze cíle, se kterými mohla různě pracovat. Svobodu vnímá v rovinách výběru redakce, autorů, článků, témat i formátu. Roli ale může hrát autocenzura toho, co redakce chtějí či nechtějí vydávat s ohledem na vlastní zkušenosti. (Kateřina Zavřelová 2022)

V současné době každá redakce funguje jiným způsobem, ze strany Junáka není žádný doporučený systém, jak časopis vést. Koordinátorka Zavřelová tak musí pracovat se šesti různými systémy. Pokud by se sjednotily, usnadnilo by jí to práci. Navíc by obsah šlo lépe sdílet a redakce více provázat. Ale rozmanitost různých systémů vedení je jedním ze znaků celého systému skautských časopisů. Sjednocení systémů podporuje i bývalý šéfredaktor Čakloš. Změna by tak mohla přijít i zesponu od časopisů.

Jednotlivé časopisy mohou fungovat podle vlastních pravidel, která jim vyhovují. Obsah pochází dominantně z redakcí, které si určují, o čem budou psát. Členové redakce, kteří nemají smlouvu s TDC, neprochází žádnou kontrolou a jejich výběr je plně v rukou šéfredaktorů. Placené spolupracovníky schvaluje TDC na návrh šéfredaktorů. TDC také navrhuje spolupracovníky do redakcí, ale po dohodě s šéfredaktory.

U členů redakce vzniká otázka, koho vnímat jako „amatéra“ ve smyslu toho, jak je vnímá Jakubowicz. Nabízí se zde členění a) užší – podle toho, zda někdo nedostává za svou práci zaplacení a je v redakci dobrovolníkem, nikoliv placeným členem, nebo b) širší – zahrnout i ty lidi, kteří jsou za svou práci placeni a představují většinou šéfredaktory, editory, korektory a ilustrátory... Problémem širšího členění je, že grafici

a korektoři nezasahují do procesu vzniku mediálních produktů, pouze pracují s již připravenými výstupy,⁴¹ zároveň však jsou schvalováni TDC, a tudíž o ně Junák projevuje jistý zájem. Na druhou stranu jejich práce v celém procesu je nepopíratelná a například grafik velmi zasahuje do výsledného procesu tím, zda se mu podaří umístit veškerý připravený obsah. V případě skautských časopisů je vhodnější za „občanské žurnalisty“ ve smyslu Jakubowicze považovat užší vymezení, protože právě dobrovolníci jsou původci originálního obsahu a TDC jako vydavatel má na ně menší vliv než na placené členy.

⁴¹ To neplatí pro časopis *Ben Já Mína*, kde naopak grafici jsou dominantní tvůrci závěrečného výstupu.

4.6. Spolupráce časopisů

Celá organizace Junáka se dělí do několika skupin a bez jejich spolupráce by celek nemohl fungovat. To se však nedaří napříč časopisy, ty dokážou spolupracovat s jinými složkami Junáka – odbory, Výkonnou radou, TDC, kurzy atd., ale nikoliv mezi sebou.

Pro časopisy je specifické rotování jejich čtenářů, kteří v ideálním případě ve věku dítěte začínou číst *Ben Já Mínu* a za pár let přejdou ke *Světýlku* a tak dále až ke *Skautskému světu*. Každý člen organizace má nárok na jeden časopis podle své věkové kategorie, další si musí připlatit. Každého čtenáře tak má daný časopis pouze omezenou dobu, poté mu přijdou noví. Časopis *Skauting* chodí jako příloha k jinému časopisu, nejčastěji k *Roverskému kmeni* nebo ke *Skautskému světu*. Komu který časopis chodí, si určují vedoucí oddílů a TDC ani jednotlivé časopisy na to nemají vliv, proto se může stát, že některý čtenář by věkově spadal do jiného časopisu, než který dostává.

Zemanová si myslí, že časopisy nespolupracují, ačkoliv se o to hodně usilovalo například proto, aby časopisy nezpracovaly například podobné téma ve stejném čísle. Iniciativa přicházela od koordinátorů časopisů, nikoliv od šéfredaktorů. Spolupráce Zemanové nedává smysl, protože časopisy jsou pro jinou cílovou skupinu, pracují s obsahem jinak. Zorganizovat a domluvit celý proces by bylo moc náročné. Spolupráce by měla být nadstavba, kdyby bylo hodně peněz a času. (Julie Dominika Zemanová 2022)

Chval vidí hlavní problém ve snaze o spolupráci v rozříštění redakčních systémů. Smysluplná spolupráce by přicházela v úvahu u časopisů *Světýlko*, *Skauting* a *Skaut-Junák*, neboť vedoucí časopisů pro děti by měli přehled, co je obsahem oněch časopisů, ale znamenalo by to, že by dětské časopisy musely vznikat dlouho předem, aby *Skauting* měl dost času na ně reagovat. Dva roky vycházela ke *Světýlku* metodika, jak s časopisem pracovat, ale nebyl o ni čtenářský zájem.

V *Roverském kmeni* se Klára Smejkal snažila spolupracovat se Zemanem a Čaklošem. Společně probírali témata, která se mohla překrývat v časopisech. Hodnotí, že spolupráce by mohla být celkově organizovanější. Se změnou vedení došlo k tomu, že Pechová vnímá situaci tak, že TDC je hlava všeho a časopisy jsou odnože, které se moc nepotkávají. Nejčastěji spolupracují se *Skautingem*. Kousal uvádí, že výjimku

tvořilo téma invaze na Ukrajinu. Se začátkem války v únoru 2022 se redakce sešly online a TDC koordinovalo společný obsah pro časopisy. Jinak je spolupráce nárazová. (Vojtěch Kousal a Kristýna Pechová 2022) Konkrétní případ spolupráce mezi *Roverským kmenem* a *Skautingem* je, že *Kmen* zpracovával téma genderu a v dalším čísle se mu věnoval i *Skauting*, proto v něm vyšel rozhovor s Kousalem. Brzobohatý situaci nevnímá jako svou zodpovědnost, ale věc, kterou by mělo řešit TDC. Brzobohatý uvádí případ, kdy v říjnu 2021 vyšel v jeho časopise – ve *Skautském světě* – rozhovor se stejnou respondentkou jako v *Roverském kmeni*.

Časopis *Skautský svět* se snažil navázat spolupráci se *Skautingem* prostřednictvím kulatých stolů, které by doplňovaly ústřední témata v organizaci, ale šéfredaktor Brzobohatý nikdy neodpověděl na e-maily od Zemana.

Tyto případy ukazují, že redakce nemají přehled o tom, co plánují ostatní redakce, a společná práce je tak nahodilá, nikoliv plánovaná. Takovým způsobem může organizaci utíkat obsah nebo naopak potenciál přehledu o tom, co se děje v jiných časopisech, zůstane nevyužitý.

Čakloš vidí oblasti, kde by časopisy mohly spolupracovat, a také se o to snažil. Nejvíce spolupracoval se *Skautským světem* a *Roverským kmenem*, méně pak se *Světýlkem* a *Skautem-Junákem*, které vnímal jako pasivnější. Snahy ale nikdy neměly zásadní dopad do praxe. Brzobohatý téma spolupráce vnímá jako něco, co se nedaří, protože to nikdo centrálně neřídí, o to by se mělo starat TDC, které by mělo tuto otázku zároveň zvedat, což se neděje. (Libor Brzobohatý 2022) Nejvíce tak Čakloš spolupracuje s *Roverským kmenem*.

Když byl Zeman na pozici koordinátora časopisů, snažil se spolupráci časopisů podporovat. V pozici šéfredaktora by se rozmyšlel, zda jet na setkání šéfredaktorů za účelem porady, nebo daný čas věnovat svému časopisu. Snaží se vyměňovat si koncepty na začátku roku s ostatními redakcemi, ale v praxi tento krok nemá velký účinek.

S přechodem čtenářů do jiných časopisů šéfredaktoři nepracují vůbec, nebo velmi omezeně. Zemanová neví, jak by takový bod zpracovala, pouze v jednom čísle svého časopisu měla motiv, kdy hrdinům časopisu přecházel sourozenec do vyšší

výchovné kategorie, toto ale nelze často opakovat. Podobně nárazově s konceptem pracuje Chval, kterému se ve *Skautovi-Junákovi* na začátku ročníku objevují témata práce s nováčky ve družině. Klára Smejkal si myslí, že bylo na škodu, že nespolupracovala s Chvalem, protože z vlastní zkušenosti byla překvapená, že jí v minulosti začal chodit jiný časopis. Oproti dětským časopisům se témata pro *Skauting*, *Roverský kmen* a *Skautský svět* více překrývají a přechod tam není tak nárazový. Pod vedením Kousala a Pechové se redakce snaží zařazovat na začátku ročníku články, který je přístupnější nováčkům.

Otázka přechodu čtenářů se primárně *Skautingu* netýká, přesto Čakloš zařazoval články, které byly cíleny na začátečníky, a nové čtenáře vnímal jako důležitou množinu svých čtenářů. Brzobohatý neřešení přechodu čtenářů vnímá jako velký nedostatek TDC a nedostatečnou automatizaci systému. Dále u svého časopisu vnímá negativně systém přidělování, kdy mají nárok na časopis pouze lidé určité funkce, a nemusí se tak dostávat k lidem, kteří by ho chtěli číst. Zeman by u přechodu ocenil, kdyby byl systém lépe představený a časopisy byly nabídnuty v náhledu již při registraci do spolku.

Problematiku přechodu čtenářů u dětských časopisů šéfredaktoři vnímají spíš obsahově, kdy připravují různá témata, která ji řeší. Příčinou špatné situace je systém, kdy vedoucí musí ručně měnit čtenáři objednávaný časopis.

U časopisu pro dospělé je také překryv čtenářů, kdy jedinec může odebírat zároveň *Roverský kmen* a *Skauting* nebo *Skautský svět* a *Skauting*. *Roverský kmen* cílí na lidi ve věku 15 až 24 let a pro starší je *Skautský svět*. *Skauting* naopak není věkově zaměřen, ale je určen pro lidi z pozice funkce, například vedoucího oddílu, střediska atd. Nejčastěji jsou takoví lidé starší 18 let. Kousal a Pechová si své čtenáře rozdělují do kategorie „mladší“ (ve věku 15–18 let) a „starší“ (19–24 let). U každého článku si určí, pro koho by měl být, protože každá skupina si žádá jiný přístup. Pechová říká, že díky věkově diverzifikované redakci se daří pokrývat potřeby obou skupin. Přístupnost jde vidět ve stylu psaní i ve zpracovávaných tématech. (Vojtěch Kousal a Kristýna Pechová 2022)

Kousal rozdíl mezi časopisy vnímá v rovině, kdy *Skauting* je vyzrálejší a přispěvatelé jsou starší a odbornější, naopak *Roverský kmen* odráží, co do něj píší sami roveři a rangers. Také se v něm objevuje více neskautských témat, je tak více

studentský, komunitní, protože ho s Pechovou nastavili v duchu „pro rovery o roverech“. (tamtéž) Pechová rozdíl mezi časopisy vnímá v podobném smyslu jako Kousal, přišlo by jí zvláštní, kdyby *Skauting* psal o neskautských tématech. Svůj časopis nastavili na principu „roveři sobě“ a se *Skautingem* nemá příliš společného. Cílová skupina se částečně překrývá, ale smysl vydávání *Skautingu* je zcela jiný než u *Kmene*. (tamtéž)

Zemanová svůj časopis vnímá v porovnání s ostatními jako izolovaný projekt a nemá přehled, co se děje v jiných redakcích. Chval se *Světýlkem* dosáhl, aby mělo stejný počet stran jako časopis pro starší věkovou kategorii a společně se *Skautem-Junákem* časopisy vnímá jako stěžejní pro celou organizaci, protože cílí na děti, které Junák vychovává. O svých časopisech si myslí, že jsou na udržitelné úrovni, a nedostává negativní zpětnou vazbu. Jako důležitý vnímá také *Skauting*, protože je pro vedoucí dětí.

Klára Smejkal uvádí, že by chtěla intenzivněji vyjednávat a zvládnout některé věci lépe. Ve srovnání připomíná, že *Skauting* měl webové stránky dřív, i když ona se o ně taky snažila. To lze vnímat jako rivalitu těchto časopisů v přístupu ke čtenáři, ve snaze se mu přibližovat a nabízet obsah na jemu dostupných platformách.

O pozici svého časopisu ve srovnání s ostatními Pechová v nadsázce říká: „*Je nejmoc cool ze všech.*“ (tamtéž) a Kousal: „*A má nejlepší vedení.*“ (tamtéž) *Roverský kmen* vnímají jako lifestyleový časopis pro teenagery, což je doba, kdy člověk hledá své místo ve světě a formuje své názory a postoje. Témata jsou tak různorodá a univerzální, protože roving má v praxi různé podoby. Čtenář s časopisem, na rozdíl od dětských časopisů, může pracovat sám a nemá předepsaný program. *Roverský kmen* by podle Kousala měl mít atraktivní obsah tvořený rovery a rangers jako prioritu před profesionalitou.

Čakloš svůj časopis vytáhl z pozice upozadovaného časopisu znovu dopředu. Také zařídil, aby *Skauting* byl v organizaci vnímán jinak než ostatní časopisy, více jako samostatný projekt, který je blízký Odboru pro vzdělávání. S ostatními časopisy ho pojilo jen to, že se tiskne na papír. Oproti tomu Brzobohatý o svém vedení přemýšlí jinak, je pro něj důležité, že redakci vede demokraticky a naslouchá názorům mimo ni. Snaží se otvírat témata, která se dříve neotvírala, například klimatickou změnu. Také si uvědomuje, že z pozice šéfredaktora má velkou moc nastolování agendy.

Tématu klimatické změny se věnují také ostatní časopisy a uváděl ji i Čakloš, proto není tolik osobním přínosem Brzobohatého. On je zároveň členem odboru Skauti na Zemi, který v hnutí zdůrazňuje témata lidských práv, rovnosti a spravedlnosti, funguje tam jako lektor. Takové téma mu je tedy i osobně blízké. Sám vnímá, že toto téma v časopise neprotežuje, ale s odborem někdy musí spolupracovat, protože nemá jiný zdroj z organizace.

Zeman o svém časopise říká, že je průměrný. Ten spolupracuje s komunikačním týmem Junáka, což znamená, že texty *Skautského světa* bývají používány i k přímé propagaci hnutí na sociálních sítích.

Každý z šéfredaktorů na svůj časopis nahlíží jinak a někteří pojali odpověď jako srovnání s ostatními časopisy, jiní bilancovali stav vlastního časopisu. Chval přistupuje k časopisům pragmaticky s tím, že jeho čtenáři tvoří kostru celého hnutí. Šéfredaktoři *Roverského kmene* se porovnávali se *Skautingem*, který šéfredaktoři vnímají jako něco bokem od ostatních. U šéfredaktorů se propisuje i jejich přímé napojení na jiné části organizace, kdy je přístup k dané agendě snazší.

Jak šéfredaktoři vnímají časopisy jako celek o šesti částech a v čem se navzájem doplňují? Smejkal doplnění vidí u vybraných rubrik, kdy se *Roverský kmen* rubrikou Čekatelská věnoval podobným tématům jako celý časopis *Skauting*. Současné vedení *Roverského kmene* situací vnímá obdobně, doplňování je spíš případové, takovým tématem byl začátek války na Ukrajině, kdy každý časopis zpracovával obsah pro svou cílovou skupinu a texty v *Roverském kmeni* a *Skautingu* se navzájem doplňovaly. Situaci stejně vnímá i Zeman, který jako takovou událost uvádí výročí 30 let svobodného skautingu. Podle něj jsou to ale spíš témata, která jsou důležitá pro celou organizaci, než že by někdo přicházel s tím, že společně téma zpracují.

Čakloš *Skauting* vnímá jako vzdělávací, akademický časopis a ostatní jako více lifestyleové. Doplnění nebylo cílené. Brzobohatý se snaží sledovat obsah i z jiných časopisů a odkazovat na něj, ale pouze zpětně, protože může pracovat jen s tím, co již vyšlo.

Přemýšlení o spolupráci v případě *Skautingu* kopíruje i přemýšlení o vlastní pozici vůči jiným časopisům. Jinak je spolupráce časopisů nahodilá a vyskytuje se u

témat, jejichž vynechání, kdyby se jim časopisy nevěnovaly, by šlo považovat za opomenutí důležitých událostí v hnutí a ve světě, což by bylo porušení stanovených cílů.

Ze strany TDC byly představy, že mají časopisy spolupracovat a navazovat na sebe. Hlavním důvodem, proč se tak neděje, je rozdílný přístup vedení redakcí. Zavřelová říká, že Junák má obecné požadavky formulované v cílech, aby časopisy nešly ideově proti sobě – aby jeden nepsal, že tělesné tresty jsou dobré, a druhý neříkal, že jsou špatné. (Kateřina Zavřelová 2022) Zemanová zastává názor, že by Junák měl více podporovat časopisy po grafické stránce, a to větším množstvím peněz. Brzobohatý by více ocenil, kdyby ze strany zejména Výkonné rady byla sdílena témata, aby se on nemusel doptávat. K tomuto okruhu ředitel TDC Slavík říká: „*Spolupráce napříč časopisy žádná není.*“ (Tomáš Slavík 2022)

Skautské hnutí má několik svých vnitřních názorových proudů a jejich přístup do skautských časopisů je různý. Časopisy mají svůj prostor omezený, a tak si názory, které zveřejní, vybírají. Koordinátorka Zavřelová tento gatekeeping komentuje slovy, že by časopisy měly zmiňovat všechny názory a redakce by měla být plná různých názorů a pohledů. Je samozřejmé, že každý časopis má svá preferovaná témata. Zároveň časopisy nejsou jedinou platformou, kde mohou členové Junáka sdílet své názory. (Kateřina Zavřelová 2022) Takovou platformou může být největší česká skautská skupina na Facebooku SkautFórum, která sdružuje více než osm tisíc skautů.

Ačkoliv Junák jako celé hnutí do velké míry stojí na spolupráci lidí různého věku, časopisy spolu vůbec nespolupracují. Důvody jsou různé, zejména těžká koordinace práce, která je zapříčiněna různými přístupy k fungování jednotlivých redakcí. Z pohledu zadavatelů není požadavek na spolupráci, a redakce tak mají svobodu, které plně využívají. Po takovém přístupu i někteří šéfredaktoři volají. Tyto otázky se ukazují být nevýhodou systému, kdy má každý časopis svůj styl vedení.

4.7. Finance a pracovní smlouvy v časopisech

Vybraní lidé dostávají za své působení v časopisech finanční odměnu na základě pracovní smlouvy s TDC. Placeni jsou šéfredaktoři, grafici, korektoři a v některých redakcích i další lidé, které si vedení časopisů zvolí.

Šéfredaktoři mají různé možnosti pracovního poměru k TDC. Mohou využít jedné z pracovních dohod nebo být vedeni jako živnostníci. Odměny za práci jsou napříč časopisy různé, ačkoli jsou si teoreticky časopisy ve výsledném produktu podobné – vycházejí pětkrát za rok a mají obdobný počet stran.

Dohodu o pracovní činnosti mají s TDC šéfredaktoři Zemanová a Smejkal. Zeman využívá dohodu o provedení práce, podobně Brzobohatý. Kousal, Pechová a Čakloš druh svého pracovního vztahu neuvedli. Smlouvy si šéfredaktoři volí podle svého uvážení, jedním z důvodů může být kombinování s jinými zdroji příjmů. Koordinátorka Zavřelová má vůči TDC také dohodu. Smlouvy ostatních lidí, hlavně grafiků a korektorů, jsou řešeny individuálně.

Pro Slavíka je možnost dohody nebo živnosti nejjednodušším a nejlevnějším řešením, které se historicky osvědčilo k zajištění zaměstnanců pro časopisy. Zaměstnanecký poměr mezi stranami by byl dražší a složitější a nedával by smysl.

Jako problematickou popisuje svou situaci Zemanová, na své pozici má 17 tisíc korun za dvouměsíční číslo. Vhodný by byl podle ní poloviční úvazek, v němž by se zohlednila i práce, kterou musí dělat okolo časopisu, například věnovat se redakci. Grafička časopisu *Ben Já Mína* má za svou práci 8 tisíc korun a její odměna se za šest let nezměnila. Honorář pro výtvarnice, které se podílí na časopise, také neodpovídá náročnosti práce. Některé výtvarnice svou práci vnímají jako charitativní projekt pro hnutí. Redaktoři v redakci *Ben Já Míny* jsou neplacení dobrovolníci. S takovou situací je šéfredaktorka nespokojená, protože vytváří kvalitní časopis a nedává jí smysl, že Junák šetří na lidech, kteří se na časopisu podílí. (Julie Dominika Zemanová 2022) Vyjednávání o mzdách však nemá ve své smlouvě a čas, který by tomu musela věnovat, raději věnuje časopisu.

Chval má oproti Zemanové 27 tisíc korun za každé číslo každého svého časopisu, rozdíl je zapříčiněný jinou pracovní smlouvou s TDC. Ilustrátoři si v časopise *Světýlko*

rozdělují přibližně 30 tisíc a ve *Skautovi-Junákovi* 20 tisíc. Jejich práce je pak ohodnocena individuálně, například ilustrátor Jiří Petráček za 3 tisíce korun nakreslí práci podle zadání a bere ji jako svého koníčka, jiní ilustrátoři kreslí celou dvoustranu za 5–6 tisíc. Autoři v obou časopisech píší texty zdarma.

Bývalá šéfredaktorka Smejkal měla v roce 2017 odměnu mezi 6 a 6,5 tisíci korun za měsíc, což byly pro ni dobré peníze při studiu na vysoké škole. (Klára Smejkal 2022) Dále nechávala odměňovat zástupkyni šéfredaktorky ve výši 3 tisíc korun. Korektury byly placeny hodinově, a to mezi 80 a 100 korunami. Stejnou částku za korektury uváděl i Čakloš, ale nezdála se mu adekvátní.

Kousal a Pechová jsou oba šéfredaktoři, deklarovaně na stejné pozici. Na pozici šéfredaktora bylo vyčleněno 10 tisíc korun na měsíc, tuto částku si dělí na půl. Dále ve své redakci mají placeného editora, korektorky a grafičku. Odměna za vedení *Roverského kmene* se za šest let zvýšila z 6 na 10 tisíc korun.

Významně vyšší částku než Smejkal měl ve vedení časopisu Čakloš. Jeho odměna byla 10 tisíc korun za měsíc. Finanční odměna pro něj nebyla hlavní motivací, proč post šéfredaktora zastával. Měl však problém s tím, jaká část jeho práce je dle smlouvy placena. Po započítání skutečně vykonané práce byla odměna nižší. Při svém příchodu do redakce na odměnách rozděloval 20 tisíc korun, ze kterých platil sebe, zástupce šéfredaktora a editora vydání, sám měl kolem 6 tisíc korun.

Brzobohatý svou pracovní smlouvu v průběhu šéfredaktorování měnil kvůli vyššímu objemu práce. Pro rok 2022 dělil mezi tři placené pozice v časopise 32 tisíc korun. Další placené pozice v časopise, ze zdrojů TDC, jsou korektury, správa webu, propagace a grafici.

Zeman každý měsíc vypisuje fakturu na 12,9 tisíce korun. Dále jsou placeny korektury a grafička. Ve *Skautském světě* jsou dva placení autoři, kteří mají smlouvu. Jsou jimi Slavomil Janov a Roman Šantora, kteří jsou placeni za napsanou normostranu a za číslo mají zhruba 3,5 tisíce korun. Janov je placen na základě dohody mezi ním, časopisem a organizací, protože dříve vydával vlastní časopis, ale ten byl zrušen. Tato situace je unikátní a v jiných časopisech autoři pravidelně zapláceno nedostávají.

Podobně upravený pracovní vztah jako šéfredaktoři má i koordinátorka Zavřelová, která má smlouvu na nižší desítky hodin měsíčně a má 200 korun za hodinu.

Zdroje financování jsou přidělovány od Junáka, jehož hlavním smyslem není podnikatelská činnost. Hlavní položky zdrojů výnosů za rok 2021 jsou dotace ze státního rozpočtu ve výši 61,6 milionu korun a členské příspěvky ve výši 22,4 milionu korun, celkové výnosy činily 86,7 milionu korun. (Junák – český skaut, z. s., 2022b) Junák rozhoduje, jak tento rozpočet rozdělí na podporu celé své činnosti a mimo jiné i financování časopisů, které nejsou ziskové, a proto je musí Junák dotovat. Částečně se pak časopisy financují i z inzerce. Odměny pobírá pouze malý počet zaměstnanců v časopisech – šéfredaktoři, korektoři, grafici aj. Početně největší skupina členů redakce pracuje dobrovolnicky, zdarma. Ředitel Slavík snižuje náklady využíváním pracovních dohod a fakturováním. Uvádí, že alternativa využívání zaměstnaneckých úvazků by pro TDC byla dražší, ale pro šéfredaktory a koordinátorku by znamenala větší jistoty. (Tomáš Slavík 2022) V této otázce se střetává ekonomický zájem TDC se zájmem péče o své zaměstnance. Co se týče postoje šéfredaktorů, o zaměstnaneckou smlouvu by stál Brzobohatý.

Konkrétně jsou časopisy financovány z příspěvků členů Junáka a z projektů Skautské telefonní sítě a Skautské energie, která ale v roce 2022 zkrachovala. I z tohoto důvodu se bude téma financování časopisů organizace více řešit. Zavřelová říká, že organizace musí sama rozhodnout, co po časopisech přesně požaduje. Pokud chce, aby časopisy byly informační, metodický kanál, který doplňuje i jiné komunikační kanály Junáka, nemohou plnou částku ceny vydávání platit členové. Nebo pokud chce, aby se jednalo jen o bonusový materiál, tak by jej naopak měli plně platit členové. Tím by ale nejspíš Junák přišel o část odběratelů a v takovém případě by bylo důležité dostávat informace k členům jinou cestou. (Kateřina Zavřelová 2022) O takových změnách by musela rozhodovat Výkonná rada a o případném zrušení časopisů by nejspíš rozhodoval Valný sněm.

Současný model financování a práce časopisů zastává i ředitel Slavík. Jeho cílem jako ředitele TDC je zajistit kvalitní služby výroby časopisů, což dle svého názoru splňuje, protože zadavatel i čtenáři jsou spokojeni. Za 20 let, co je ředitelem, se podařilo vydat každé číslo časopisů. (Tomáš Slavík 2022) Junák příliš peněz do personálních

nákladů nedává, podle Slavíka je zde prostor ke zlepšení. Nabízenou variantou je zvýšit úvazky šéfredaktorů na poloviční, o což by někteří stáli. To by sice pro organizaci bylo dražší, ale znamenalo by to menší fluktuaci na pozicích šéfredaktorů. Personální obsazení šéfredaktorů dětských časopisů je stálé, v *Roverském kmeni* se šéfredaktoři střídají zpravidla každé tři roky, protože ho řídí většinou vysokoškoláci při studiu. Zvláštní pozici má časopis *Skauting*, který tvoří hodnotnější obsah, například jeho metodiky, které jsou využitelné i po více letech. Do jeho personálních financí jde více peněz a pro organizaci dává větší smysl si s redakcí budovat dlouhodobější vztahy.

Otázka peněz zřejmě nejvíce zasahuje do otázky, zda časopisy vůbec vydávat. Je to důkaz, že i komunitní média jsou nakonec pod vlivem peněz a platí pro ně stejná měřítko jako pro komerční média. Proto spolek musí zvažovat, zda se hodnoty, které z časopisů získává, vyrovnají finanční hodnotě, kterou pro něj znamenají.

Junák si časopisy objednává z toho důvodu, že jde o plošný nástroj, za který se platí malá cena. TDC na rok 2023 počítá s rozpočtem 9,7 milionu korun pro všechny časopisy. Po přepočítání na jednotlivé výtisky vyjde částka 15–20 korun, a to i díky tomu, že stát dotuje přepravní služby. Slavík uvádí, že na rozpočet citelně dopadá inflace a také nárůst členské základny Junáka, který ovlivňuje velikost nákladů časopisů. Částku vnímá jako nominálně vysokou, ale po přepočítání na jednotlivé výtisky je výsledkem dobrá služba za málo peněz. (*tamtéž*) Pro srovnání: v roce 2017 byl rozpočet na časopisy poloviční, přesněji 5,4 milionu korun.

Časopisy je obtížné finančně srovnávat, jejich finanční náročnost není proporční, pokud se započítá tisk. Nejvyšší náklad má *Světýlko*, kterého se v roce 2017 tisklo 19,5 tisíce kusů, zatímco *Skautingu* pouze 6 tisíc, ten ale chodí pouze s jiným časopisem. *Skauting* má nejvyšší náklady na redakci, významné náklady na ilustrace jsou u dětských časopisů, kde je jejich počet vyšší. *Skautský svět* a *Roverský kmen* nemají žádný zvláštní velký finanční náklad tohoto typu.

Finanční náklady spojené s jednotlivými časopisy nerostly rovnoměrně (viz Tabulka č. 1).

Časopis	Náklady v tisících korun v roce 2017	Náklady v tisících korun v roce 2020⁴²
<i>Ben Já Mína</i>	185	260
<i>Světýlko</i>	255	340
<i>Skaut-Junák</i>	260	290
<i>Roverský kmen</i>	145	160
<i>Skauting</i>	245	442
<i>Skautský svět</i>	155	230

Tabulka č. 1 *Finanční náklady jednotlivých časopisů v roce 2017 a 2020*

Zvýšené náklady u *Skautingu* jsou způsobeny vytvářením webových stránek pro časopis. U časopisu *Ben Já Mína* lze pozorovat velký nárůst nákladů, srovnatelný s nárůstem u *Světýlka*, které ale z druhého nejvíce nákladného časopisu postoupilo na nejnákladnější. U *Skauta-Junáka* lze pozorovat, že v roce 2017 byl nejnákladnějším časopisem, ale v roce 2020 byl již v polovině žebříčku. Velký nárůst financí lze pozorovat i u *Skautského světa*, který měl počáteční pozici podobnou jako *Roverský kmen*, jemuž se však náklady zvedly pouze o 15 tisíc korun.

Příjmy pro časopisy tvoří část, kterou má TDC schválenou od organizace, a část, která vznikne prodejem inzerce v časopisech. V roce 2017 se podařilo prodat inzerce za 440 tisíc korun a v roce 2020 celkově za 750 tisíc korun, tyto částky představují 8 % a 10 % z celkového rozpočtu. Částku Slavík považuje za významnou; inzerce podle něj sice časopisy kazí, ale představuje další zdroj financí kromě peněz od organizace. Současné množství inzerce, 10 až 15 %, je čtenáři dobře vnímáno, ale ozývá se i malá skupina, která říká, že inzerce se používat nemá. (Tomáš Slavík 2022)

Inzerce se věnuje přímo ředitel Slavík a pracuje se slevami pro inzerenty, proto se přesná cena reklamy nedá odhadnout. Orientační cena celostránkové inzerce, kterou TDC uvádí na svých webových stránkách pro rok 2022, byla například pro *Ben Já Mínu*

⁴² Rozhovor s Tomášem Slavíkem byl realizován před koncem roku 2022, proto novější data nejsou k dispozici.

12 tisíc korun, ve *Světýlku* 16 tisíc korun, pro *Skauta-Junáka* a *Skauting* 15 tisíc korun, pro *Roverský kmen* a *Skautský svět* 14 tisíc korun. (Junák – český skaut, z. s., 2022a)

Opačný pohled než finanční stránku časopisů hájí šéfredaktoři ve svých redakcích, obecně se snaží zlepšit pracovní podmínky v časopisech. Tímto tématem se výrazněji zabývají šéfredaktoři Zemanová a Čakloš.

Zemanová upozorňuje na nerostoucí finanční ohodnocení výtvarníků a grafičky. Čakloš měl ve smlouvě definovat, co je a co není zaplacená práce. Docílil toho, že management a technické řešení bylo placené, ale vlastní psaní textů nikoliv. Při svých úvahách počítal, že jeho práce obnáší jeden celý úvazek, ale placená je pouze čtvrtina. Zvláštní kapitolou byly ve *Skautingu* korektury, které Čakloš kompletně přepracoval a zlepšil jejich finanční ohodnocení. Původní odměna byla přibližně 100 korun za hodinu. Podobnou částku uvádí i Klára Smejkal, která ji ale nijak nehodnotila a neřešila. Vyjednávání *Skautingu* probíhalo s Výkonnou radou. Hlavními argumenty *Skautingu* bylo, že časopis pro vedoucí musí mít vysokou úroveň. Výsledkem bylo zvýšení finančního ohodnocení na 80 tisíc korun za číslo, které si dělil šéfredaktor, zástupce šéfredaktora a editor čísla. Zároveň je pro TDC *Skauting* důležitý z hlediska vyšší cennosti jeho produktů – textů.

Taková praxe ukazuje, že šéfredaktoři mají reálnou moc s TDC dohodnout zlepšení či změnu pracovních podmínek ve svých časopisech.

Dané pracovní podmínky vychází ze znění pracovních smluv, které se mezi jednotlivými stranami podepisují. Předmětem smluv je podle šéfredaktorů zajištění obsahu skautských časopisů. Čakloš a Zemanová uváděli, že jsou nejasností ve vztahu pozice šéfredaktora a TDC. Slavík uvádí, že psané smlouvy jsou nicneříkající a skutečný popis práce vzniká mimo papír. V případě nejasností by takovou situaci řešil, ale nemá žádné takové podněty. (Tomáš Slavík 2022)

TDC si u šéfredaktorů objednává službu výroby časopisů. Rozsah práce, který je pro časopisy potřebný, by pro TDC nebylo výhodné rámovat do zaměstnaneckého vztahu. Finančně jsou pro TDC výhodnější práce na dohody nebo živnost. S takovou úpravou pracovního vztahu jsou však zaměstnanci ve slabším postavení.

Junák je jako organizace dobrovolným spolkem, jež tvoří dobrovolníci, kteří většinou za svou práci nezískávají žádnou odměnu. Redaktoři a členové redakce jsou neplacení a vyrábějí mediální komunikáty zdarma, s výjimkou dvou lidí ve *Skautském světě*. Zemanová z osobní zkušenosti popisuje, že se členové hnutí diví, že šéfredaktoři jsou placeni. Ona zdůrazňuje, že u dobrovolnické redakce se ušetří na odměnách, ale ona jako šéfredaktorka věnuje čas redakci a zároveň učí lidi, jak tvořit časopis, a proto jí placená pozice připadá adekvátní.

4.8. Náhled TDC na časopisy

TDC jakožto subjekt, který stojí mocensky nad časopisy, má určité vlastní představy o tom, jak mají časopisy fungovat, jaký je jejich smysl a podobně. Zároveň TDC musí respektovat poptávku celé organizace a čtenářů, kteří mají také své názory a požadavky na časopisy.

Informace o množství výtisků jednotlivých časopisů je pro TDC jediným úspěšným zdrojem zpětné vazby, kterou dostává. Zároveň se snaží sbírat zpětnou vazbu i přímo od čtenářů, což je podle koordinátorky časově náročné. Takovou činnost se pokoušeli dělat z vlastního popudu i šéfredaktoři, například Zemanová, Pechová a Kousal, ale nebyli úspěšní a propracovaný systém získávání odezvy od čtenářů v organizaci chybí.

Úspěšný nástroj by lépe pomohl zapojovat přímo čtenáře, členy komunity, do dění v médiích a prostor by mohly dostat méně reprezentované skupiny a názory v organizaci. To je také funkce, kterou Zavřelová od časopisů očekává.

Časopisy jsou neziskové a členové organizace za ně platí malé poplatky. TDC však časopisy nabízí i na komerčním trhu. Tato cesta nepředstavuje pro Junáka významný odbyt a je spíš nástrojem pro situaci, kdyby si některý člen organizace chtěl předplatit jiný časopis, než na který má nárok. Někdy jsou skautské časopisy k vidění v knihovnách. Junák aktivně externí odběr nepodporuje. Do hnutí se posílá 60 tisíc časopisů a externě maximálně pár set.

Jediný časopis, který cílí i mimo hnutí, je *Ben Já Mína*, kde ale vnější odběr tvoří spíše jednotky procent. Tento časopis nabízí tak univerzální témata, že může být více atraktivní pro neskauty, kterým má možnost představovat skautské myšlenky. Podle Zavřelové, pokud by Junák chtěl cílit své časopisy i mimo hnutí, musely by se radikálně změnit v cílech, distribuci a podobně. (Kateřina Zavřelová 2022) Takové téma se nikdy v Junáku neprojednávalo.

TDC při svých výzkumech srovnává skautské časopisy s komerčními, zejména ty dětské. Taková revize projektu Spolkový časopis se koná jednou za čtyři roky, ale srovnávají se spíše dětské časopisy.

Časopisy tak jsou médiem určeným dovnitř organizace, příkladem komunitních médií. Názor Zavřelové je, že časopisy jsou zpravodajské médium organizace pro vlastní potřebu a fungují více jako PR než žurnalistika. A to i pro existenci cílů, které organizace zadává. Časopisy pro dospělé mají psát tak, aby je čtenáři chtěli číst, a ne jen informovat o tom, co chce ústředí. Časopisy mají nastolovat vlastní agendu, což je společný znak se žurnalistikou. (*tamtéž*) Redakce vlastní agendu prosazují a někdy přistupují kriticky k tématům, která ústředí zpracovává, v tomto smyslu tedy mají redakční svobodu. Opačný názor zastává Slavík, který časopisy vnímá jako žurnalistické produkty, protože vazba na organizaci je minimální. Rolí TDC je podle něj vytvářet prostor pro realizaci časopisů a dávat pouze hrubá zadání a limity. (Tomáš Slavík 2022)

Tato neukotvenost časopisů mezi PR a žurnalistikou, kdy redakce mají určitou svobodu v prosazování vlastních témat a možnost kriticky přistupovat k organizaci, je ukazatelem právě žurnalistických principů. Zavřelová zná pojem „komunitní média“ a ví, že v České republice taková kategorie nefunguje, ve smyslu zákonných úprav. Momentálně to pro Junáka není téma. Časopisy jsou registrované u MK a mají své ISSN,⁴³ kromě *Skautingu*, který je příloha.

Junák má svůj pobočný spolek TDC nejen pro vydávání časopisů. Kromě toho zařizuje vydávání tiskovin, knih, spravuje projekty jako Skautská telefonní síť nebo sociální síť. Časopisy v celkovém obsahu práce zastupují jednu čtvrtinu.

V organizaci se také vede debata, v jakém formátu mají časopisy vycházet. Takové změny by vedlo TDC, které modernizaci časopisů podporuje. Budují se webové stránky časopisů, nahrávají se audiočlánky. Slavík takové snahy, které čtenářům přibližují obsah časopisů jinými kanály, podporuje, protože papírová podoba začíná narážet na své limity. Používání papírové verze klesá u dospělé kategorie a TDC hledá cesty, jak pozornost této skupiny získat zpět. Takové snahy stojí peníze, které musí TDC vykazovat vůči organizaci a prokazovat, že se používají smysluplně.

Jakým směrem se budou časopisy vyvíjet, napoví průzkum konaný v roce 2023, který potvrdí, či odmítne, zda čtenáři chtějí tištěnou verzi časopisů. Slavík si myslí, že

⁴³ Identifikátor periodické publikace, obdoba ISBN pro časopisy, noviny...

internetová a audioverze časopisů budou v blízké době spíše v podobě doplňku k tištěné podobě, která je nezastupitelná. Možnou cestou je i snížit obsah, který se tiskne, zhruba o třetinu až polovinu a ušetřené peníze použít na podporu nových metod. (*tamtéž*) Webové stránky v tuto chvíli mají časopisy *Ben Já Mína*, *Roverský kmen* a *Skauting*. Pokud by se rozsah časopisů snížil o polovinu, jedno vydání by obsahovalo 20 až 24 stran.

Podobné otázky o formě, obsahu a velikosti tištěného vydání jsou charakteristické i pro komerční média. Junák vydává nejvíce časopisů ze všech organizací tohoto typu. Například Pionýr nebo Hnutí Brontosaurus vydávají pouze jedno médium. Junák tak rovnoměrně cílí na všechny věkové skupiny, které jsou jeho součástí, a jeho komunitní média necílí na celou komunitu jako celek, ale ještě vnitřně diferencuje obsah. TDC v tomto případě slouží jako průkopník, který zkouší nové cesty, ale nemá veškeré pravomoci. Například při rušení časopisů se musí zodpovídat ještě jím nadřízené jednotce.

4.9. Unika jednotlivých časopisů

Časopisy mají společné téma – být média Junáka –, ale každý k němu přistupuje jinak. Díky kombinaci toho, že redakce nejsou vedeny v jednotném stylu a mají volnost ve vedení, jsou některé způsoby práce a principy fungování pro časopisy unikátní.

Šéfredaktorka Zemanová zakládala *Ben Já Mínu*. Původně Junák nechtěl vydávat časopis pro benjamínky, ale pouze pracovní listy. V roce 2015 proběhlo výběrové řízení, do kterého se Zemanová přihlásila s nápadem na ucelený časopis. Poté měla přibližně šest měsíců na přípravu experimentálního čísla, které vyšlo v dubnu 2016. Za dobu této přípravy byla již placena, což šéfredaktorka hodnotí kladně, jelikož z příprav, které si udělala, vychází i dnes. Připravovala se na nábor výtvarníků nebo na způsoby práce s dobrovolníky. Hlavním specifikem nového časopisu byla vizuální stránka, která upozadovala tu textovou. Nový přístup kompletně měnil vydávací systém, sazbu šlo obtížněji měnit, protože se pracovalo s celými dvoustranami. Při hledání výtvarníků vycházela ze svých zkušeností s dětskými knihami. Pro vznikající časopis se inspirovala již existujícími časopisy *Raketa*, *Hrana* a *Klobouk na pařezu*. Zároveň současný formát časopisu hodnotí tak, že skrývá nevýhody v podobě toho, že má oproti jiným časopisům méně stran a nemůže připravovat věci, které by byly pro čtenáře více atraktivní, například hledání rozdílů na dvoustraně, protože taková aktivita by neplnila zadané cíle.

Zároveň je *Ben Já Mína* časopis, který cílí i mimo skautskou organizaci. Odbyt není velký, ale stále největší v porovnání s ostatními časopisy Junáka. Zemanová uvádí, že obsah skautské ideologie je v takovém časopise nejmenší a témata jsou více obecná a univerzální. Nabízení mimo organizaci je výhoda a výzva pro časopis, která přináší i další finance. (Julie Dominika Zemanová 2022) Potenciální odběrové skupiny jsou lesní školky, dětské skupiny či rodiny s dětmi. O takovém zaměření přemýšlí i Slavík a Zavřelová.

Tři skautské časopisy mají vlastní webové stránky. *Ben Já Mína* k nim přistupuje jinak než *Roverský kmen* a *Skauting*. Neslouží ke zveřejňování jednotlivých článků, ale spíše k propagaci časopisu jako celku a jsou orientovány více na veřejnost. To dokazují záložky „Prodej“ a „O časopisu“, které jsou psány jazykem přístupnějším pro veřejnost. Ostatní časopisy takové záložky ani obsah na svých stránkách nemají.

Chval představuje unikum ve vedení časopisů – vede dva zároveň, a to velmi dlouho. Šéfredaktor měl původně horizont 10 let, kdy bude u časopisů působit, ale ten překonal. Chtěl také předat časopis *Skaut-Junák*, ale nikdo neměl zájem. Chval říká: „Čtenářům je jedno, kdo časopis dělá, pro ně je důležitý obsah. TDC je nejspíš rádo, že nemusí vypisovat výběrová řízení na dva časopisy.“ (Zdeněk Chval 2022) Obvykle se šéfredaktoři mění po třech až čtyřech letech, ale v tomto případě se ukazuje, že taková praxe není nutná.

Roverský kmen je časopis, pro který je charakteristické, že jeho obsah tvoří stejně staří lidé jako ti, kteří ho čtou, na rozdíl od dětských časopisů. S takovými úvahami šéfredaktoři pracují. Smejkal situaci vnímá jako velké specifikum časopisu, protože čtenáři ho čtou v době, kdy se jim do velké míry formuje život, mezi 15 a 25 lety. Bývalá šéfredaktorka Smejkal vzpomíná, že když z této věkové skupiny odrůstala, cítila, že se jí tematicky oddaluje, a proto je důležité, aby šéfredaktor byl členem cílové skupiny. (Klára Smejkal 2022)

Smejkal v době svého vedení spadala do kategorie čtenářů *Roverského kmene* a v nastaveném diskurzu pokračují i Kousal a Pechová, kteří jsou také studenty vysokých škol. Názor Pechové je: „Je ideální, aby člověk, který pro *Kmen* píše, byl na prahu dospělosti. Kdyby to byl někdo starší, tak bude na čtenáře nahlížet buď jako na děti, nebo naopak na až moc dospělé. Je představitelné, že by to mohl být vedoucí roverského kmene, který má porozumění pro cílovou skupinu.“ (Vojtěch Kousal a Kristýna Pechová 2022) Kousal situaci vnímá alternativně, tedy že by šéfredaktor mohl být starší, ale byl by to pak jiný časopis než pod současným vedením. Nyní je podle něj funkční, zajímavý a odlišuje se od ostatních. (*tamtéž*) Oba šéfredaktoři si zároveň uvědomují, že se oddalují od skupiny mladých čtenářů a nedaří se jim pro tuto skupinu nabízet obsah v jejich stylu komunikace. Střídání šéfredaktorů u *Roverského kmene* během tří čtyř let pozoruje i Slavík a Chval tento časový úsek také vnímá jako dobrý.

Komunitní média mohou být nositeli nových postupů a experimentů, pro které v komerčních masmédiích nemusí být prostor. Situace je zapříčiněna tím, že komunitní média mají menší tlak na zisk a mohou si dovolit takové formy zkoušet. Jeden z příkladů tohoto postupu lze vnímat u vedení časopisů ve dvou lidech, kdy jsou deklarovaně na stejné pozici a jsou si mocensky rovni. Tuto cestu praktikují Kousal a Pechová. Mají

rozdělené své pravomoci, kdo se jakou agendou zabývá, toto rozdělení se však v posledních dvou letech začalo stírat. Pechová komunikuje s TDC, koordinátorkou Zavřelovou, Roverským odborem a korektory, stará se o nahrávání časopisů do skautského archivu, zajišťuje propagaci a domlouvá inzerci. Kousalovou prací je plánovat redakční porady a setkání, stará se o webové stránky a většinou edituje rubriku Téma.

O takovém systému Pechová říká, že je možné, aby vedení fungovalo ve dvou lidech, ale jako možné zlepšení vidí v rozlišování šéfredaktora a hlavního editora. Šéfredaktor by měl řešit celkovou koncepci časopisu, vymýšlet témata a prezentovat časopis skautské veřejnosti. Hlavní editor by měl za úkol redigovat jednotlivé články a koordinovat širší tým editorů. (*tamtéž*) Takový systém by byl ekonomicky náročnější, zároveň je však *Roverský kmen* nejméně finančně podporován (viz Tabulka č. 1) ze strany TDC.

Bývalý šéfredaktor Čakloš byl první, kdo inicioval vznik webových stránek pro svůj časopis. V jeho vnímání časopis netvoří jen papír, ale jde o obsah, který se čtenářům má nabízet různými cestami. Dosavadní možnosti skautského archivu spatřoval jako nedostatečné a hledal komplexní řešení, které nabízel právě vlastní web. (Tomáš Čakloš 2022) Web měl obsahovat i propojení na další stránky Junáka, ale takové plány se nerealizovaly. Cílem bylo, aby obsah byl dostupnější pro čtenáře, který může mít zájem pracovat i se staršími texty časopisu, protože jsou stále platné. Toto je i devízou časopisu v náhledu TDC. Vytvoření webu bylo vlastní iniciativa šéfredaktora.

Návštěvnost webu pod současným vedením je v řádu stovek lidí za měsíc. Používá se hlavně k propagaci na oficiálních kanálech Junáka.

Ve *Skautském světě* šéfredaktor Václav Zeman dlouhodobě řeší spor s Kmenem dospělých, v časopise zastupovaným Slavomilem Janovem. Kmen dospělých má na základě jeho dohody s Výkonnou radou a *Skautským světem* určitý prostor, na který si dodává obsah. Je to ústupek za zrušení časopisu *Magoš*, který byl určen pro věkovou skupinu oldskautů. Šéfredaktor Zeman celou situaci popisuje tak, že Janov je zapojen do redakce a podílí se i na vyhodnocování cílů. Za každé číslo má honorář přibližně 1 500 korun, což pramení z dohody, která mu kompenzuje zrušenou pozici šéfredaktora *Magoše*. V minulosti zástupci Výkonné rady hledali alternativu za zrušený

časopis a dohodlo se, že Kmen dospělých bude spadat pod *Skautský svět*, v němž má k dispozici čtyři strany. Obsah se tematicky trochu točí, obvyklá témata jsou například setkání během roku, společné darování krve nebo setkání v zahraničí. Zeman si ale není jistý, nakolik je tento obsah atraktivní pro čtenáře, protože z šéfredaktorových představ o časopisu vybočuje. (Václav Zeman 2022)

V této situaci nemá šéfredaktor kontrolu nad celým časopisem. O možném řešení Zeman říká, že by to musela řešit celá organizace, nikoliv pouze TDC. Navíc Janov velmi lpí na tom, aby si mohl svou část v časopise zachovat. Kmen dospělých dal Náčelnictvu oficiální žádost, aby časopis znovu měl, ale rozhodnutí bude trvat delší dobu. Zároveň zástupkyně Výkonné rady, která se stará o dospělé, říká, že kdyby byl problém, ať ho řeší zástupci Kmene dospělých, Výkonné rady i časopisu. (*tamtéž*) Takový spor ukazuje pravomoci jednotlivých částí systému. Šéfredaktor se musí řídit dohodou všech stran, ale ani TDC, ačkoliv časopisy vydává, nemá v takovém případě absolutní moc a do řešení se zapojuje i Výkonná rada. Jsou zde tedy tři roviny – časopis, jemu nadřízené TDC, představitelé mediální produkce a Výkonná rada jako zástupce organizace, komunity, které podávají žádost členové komunity.

Různé strany zastávají následující názory na řešení problematiky. Zeman byl zastáncem společného časopisu, ale s Janovem se mu nedaří nastavit vzájemnou dohodu. Pokud by za Kmen dospělých situaci řešil někdo jiný, myslí si, že by domluva byla představitelnější. Zároveň je Zeman zastáncem názoru, že není dobré zřizovat samostatné časopisy, protože by to otvíralo cestu dalším skupinám, aby vznášely nároky na vlastní časopisy. Proto je lepší hledat celková řešení. (*tamtéž*)

Magoš tištěně vycházel, ale byl ukončen nejspíš pro málo odběratelů. Zavřelová snahu o obnovení vnímá tak, že jde o snahu úzké skupiny kolem Janova. (Kateřina Zavřelová 2022) V současné době dvě redakce sdílí prostor jednoho časopisu, což přináší problémy, například v podobě křížení obsahu.

Zeman celou záležitost shrnuje: „*Samotného mě teď překvapuje, kolik času jsme věnovali souvztažnosti s Kmenem dospělých, že je to dlouhé a nedořešené téma, ale zároveň bych za sebe necítil, že je to balvan, který ten časopis brzdí nebo tíží v tom běžném procesu ... přijde mi důležité mluvit o tom, jak moc se daří nebo nedaří reflektovat aktuální společenské dění kolem organizace.*“ (Václav Zeman 2022)

Tento případ sporu mezi různými redakcemi Junáka ukazuje, že ani organizace uvnitř není jednotná a různé menšinové skupiny mohou chtít větší přístup do médií. Zavřelová zde argumentuje ekonomickou nevýhodností vydávání dalšího časopisu. Přímo zasažený šéfredaktor pak problém nepovažuje za neřešitelný.

Kromě šesti oficiálních časopisů, které zajišťuje TDC, si členové organizace dělají vlastní časopisy, které jsou obvykle zaměřeny na menší, lokálnější publika. Například periodika *Lumturo listy*, které vydává pražský oddíl Lumturo, nebo *Kapitánská pošta*, která je určena pro vodní skauty. Obecně tyto neoficiální časopisy TDC nijak nereflektuje a nemá na ně názor, protože to není předmětem jeho práce.

Pro Chvala je důležité, aby dětské časopisy zůstaly v papírové podobě, ale je možné, že by se část obsahu publikovala online. Podle jeho názoru mají papírové časopisy sloužit jako alternativa k obrazovkám elektronických zařízení. U časopisů pro dospělé si dovede představit, že by byly online. Otázkami, jak vypadá budoucnost skautských časopisů, se zabývá celé hnutí. Z toho pohledu Chval reprezentuje názor časopisů, které jsou početně nejodebíranější. Budoucnost *Roverského kmene* se také částečně přesouvá na internet, Kousal vidí webové stránky jako naprostý základ fungování. Je zastáncem toho, aby časopis měl tištěnou verzi, kterou by ale odebírali pouze zájemci. Zároveň však spatřuje výhody v papírové verzi například na táborech. Pechová je zastáncem toho, aby byl časopis dostupný jak tištěný, tak online, aby čtenáři mohli využívat obou forem.

O takový záměr se již snaží *Skauting*. Pro TDC je to také jedna z věcí, které kolem časopisů řeší. Junák si tedy uvědomuje problémy současného trendu v mediálním světě a snaží se ho řešit a reflektovat. (Kateřina Zavřelová 2022)

5. Závěr

Skautské časopisy spadají do široké definice komunitních médií a jsou příkladem její realizace v České republice.

U časopisů je jasně patrná orientace na komunitu, jak o ní přemýšlí Jiráček a Köpplová. Naprostá většina obsahu se vztahuje ke komunitě a původci obsahu jsou také její součástí. Je také pevně definováno, kdo je členem komunity Junáka – českého skauta.⁴⁴ Devereux o lokálních médiích uvádí, že jsou financovány z darů nebo malých částek z reklamy, (Devereux 2003, s. 55) v takovém případě spatřuji největší odklon od jeho přemýšlení o komunitních médiích, protože částka na časopisy je jednou z nejvýraznějších položek, kterou organizace hradí, zároveň je podpora stabilní a časopisy mají finanční jistotu.

Problémem v naplňování definic komunitních médií je v teoretickém přemýšlení to, že definice komunitních médií jsou převážně orientovány na místní vazby z hlediska lokality, nikoliv na soudržnost jedince s komunitou. Zároveň ale komunita pečuje o svou specifickou kulturu a jazyk, jak o nich přemýšlí Buckley. Ten spatřuje i další přínos v tom, že komunitní média mohou zvedat otázky minorit, v tomto případě časopisy umožňují přístup menšin do médií, ale nemusí to být pro všechny, protože například komunita Kmene dospělých cítí nedostatečné zastoupení.

Za předpokladu, že komunitní média posilují zapojení čtenářů do demokratického procesu a posilují vztahy na lokální úrovni, je to přidaná hodnota, kterou časopisy pro Junáka mají, protože o posilování takových hodnot Junák jako organizace u svých členů usiluje.

Skautské časopisy jsou otevřené názorům svých čtenářů, a jejich komunikace tak není jednosměrná, to podporuje i přímý vliv čtenářů na média, jak je vnímá Carpentier, Servaes a Lie v komunitním přístupu. Jelikož je zastoupení skautských témat v mediálním mainstreamu poměrně velké, je alternativní rozměr časopisů spíše potlačen. Také občanský rozměr je v tomto případě upozaděn, protože skautské časopisy nejsou nezávislé na financování státu, byť zprostředkovaně přes mateřskou

⁴⁴ Zároveň se komunita nebrání svým příznivcům, kterým je obsah také dostupný.

organizaci Junáka, kam stát velkou mírou přispívá. Ale v přemýšlení občanského rozměru se šéfredaktoři snaží zapojovat členy do rozhodování o obsahu.

Šéfredaktoři se snaží zviditelňovat úspěchy komunity, komunitu o vnitřním dění informovat a informace kontextualizovat a vztahovat ke komunitě, čímž spadají do demokratické a participativní žurnalistiky, jak o ní přemýšlí Carpentier.

Organizace Junáka představuje propracovanou mediální organizaci, v níž existuje hierarchický model rozdělení moci. Naspodu těchto vztahů jsou dobrovolníci v redakcích, kteří jsou původci originálních mediálních produktů – vytváří jednotlivé texty, které v časopisech vychází. Nad nimi jsou šéfredaktoři jednotlivých časopisů, kteří rozhodují o obsahu svého časopisu, o tom, které pozice jsou financované, a podobně. V jednotlivých časopisech jsou i různé další pozice, které stojí hierarchicky mezi posty šéfredaktorů a dobrovolníků, například ilustrátoři, grafici, editoři, u dětských časopisů i výtvarníci.

Nad šéfredaktory časopisů stojí TDC jako organizace, která časopisy vydává. Z celého TDC je pro časopisy personálně nejvíce relevantní pozice koordinátora časopisů a ředitele TDC. Koordinátor se zajímá o obsah časopisů a také o to, zda periodikum splňuje vizi toho, jak Junák o časopisech přemýšlí a proč je vydává. Ředitele naopak zajímá spíše finanční stránka časopisů než ta obsahová. Jeho úlohou je také zajišťovat pracovní smlouvy.

Do tohoto vztahu vstupuje ještě Junák jako organizace, nejvýrazněji Výkonná rada Junáka, která stanovuje cíle pro časopisy, jež definují to, čemu se mají časopisy obsahově věnovat. Zároveň Výkonná rada stojí nad TDC, kterému například schvaluje rozpočet. V takovém případě se protopozice „TDC skrze stanovené cíle kontroluje obsah časopisů“ nezakládá na realitě, protože cíle stanovuje Výkonná rada ve spolupráci s šéfredaktory a koordinátorem časopisů, který je z TDC.

Pravomoci jednotlivých částí jsou upraveny předpisy, například Statutem TDC. Tyto vztahy jsou tudíž nezávislé na konkrétním obsazení pozic, ale jsou definovány písemně s dlouhodobým záměrem. Šéfredaktoři mají možnost komunikovat s Výkonnou radou a zasahovat do formulování cílů a mají i možnost jednat s TDC, proto lze tento vztah považovat za otevřený a demokratický.

Do celého vztahu zasahují čtenáři, kteří jsou v takovém případě i členy organizace, jež časopisy vydává a z jejíž řad se i hledají lidé pro všechny popsané funkce související s časopisy. Komunita si vytváří komunitní média, která tvoří členové komunity. Velmi malá část časopisů mívá i mimo organizaci – tento jev se děje v tak malé míře, že výrazněji neovlivňuje obsah článků v časopisech, s výjimkou *Ben Já Míny*, kde se i s takovýmto přístupem pracuje.

Junák vydává celkem šest svých časopisů a vztah mezi TDC a každým z nich se liší. V teoretické rovině by se TDC o všechny časopisy mělo starat stejně, jelikož nikde není deklarováno, že některý z časopisů má jiné postavení než ostatní, v teoretické rovině jsou si tedy všechny časopisy rovny. Některé případy však rozdílně vidí šéfredaktoři a představitelé TDC.

Nejvíce výhrad k tomuto vztahu uváděla šéfredaktorka Zemanová, která hlavní problémy vidí v inzerci a finančním zajištění časopisů. Jedná se o velmi zkušenou šéfredaktorku s praxí ze tří časopisů, která vytvořila zcela nový časopis *Ben Já Mína* na profesionální úrovni. Další její kritika mívá k tomu, že by si představovala více času na řešení problémů, které sdílí s ředitelem TDC. Zároveň si ale cení pracovních vztahů, které v tomto případě fungují.

Dlouholetým šéfredaktorem časopisů *Světýlko* a *Skaut-Junák* je Zdeněk Chval. Ten se stará o časopisy, které jsou dle počtu výtisků nejodebíranější a cílí na děti, tedy nejpočetnější představitele komunity Junáka. Vztah vůči TDC podle něj funguje dobře a dlouhodobě, žádná ze stran nemá potřebu vztah měnit, ačkoliv se o tom již bavili.

Za předpokladu, že *Světýlko* a *Skaut-Junák* odebírají nejpočetnější skupiny v Junáku, měla by se jim věnovat zvýšená pozornost, aby vztahy mezi členy komunity a komunitou byly více posilovány. V praxi zvláštní přístup k těmto časopisům není a šéfredaktor Chval má problém shánět autory pro obsah do časopisů, protože je lidé mohou vnímat jako neprestižní.

Praxi dětských časopisů lze generalizovat tak, že cílová skupina je ve věku nezletilých; působení šéfredaktorů je dlouhodobější; časopisy tvoří starší lidé, než je cílová skupina, a finančně jsou ze strany TDC lépe zajištěné. Zlomem mezi časopisy dětskými a těmi pro dospělé je časopis *Roverský kmen*. V jeho případě se šéfredaktoři

mění každé tři až čtyři roky, protože jimi jsou nejčastěji vysokoškolští studenti, zároveň takový přístup není na škodu, protože tak je i šéfredaktor věkově blízko své cílové skupině. Z pohledu TDC jde o nejméně finančně náročný časopis. V současné době je *Roverský kmen* nejprogresivnějším časopisem ve smyslu prosazování nových žurnalistických postupů, což je v teoretických úvahách jednou z předností komunitních médií. V jeho čele jsou dva šéfredaktoři se stejnými pravomocemi a odměnami za svou práci.

S příchodem dnes bývalého šéfredaktora Tomáše Čakloše do časopisu *Skauting* došlo i k mnoha změnám. Celý časopis více profesionalizoval, pokoušel se narovnat pracovní a finanční podmínky pro členy redakce. Zároveň však časopis oddaloval od vlivu organizace. Přibližování nastalo se změnou vedení časopisu, současný šéfredaktor Libor Brzobohatý více spolupracuje s Výkonnou radou.

Skauting představuje „vědecký, akademický časopis“ mezi skautskými médii. Jeho smyslem je prezentovat čtenářsky náročné články, podle kterých vedoucí mohou získávat ověřené postupy, jak pracovat pro Junáka. Texty do *Skautingu* prochází oponenturou i editační prací. Zároveň i forma jeho vycházení tento status podporuje, jeho odbornost se pojí s vykonáváním určité funkce v organizaci. I pro TDC je dlouhodobě výhodné budovat pevné vztahy se *Skautingem*, protože vytváří obsah, který méně podléhá časové „korozi“.

Přístupnost *Skautingu*, který vychází pouze jako příloha a nelze jej samostatně objednat, má i svá rizika v podobě toho, že se nemusí dostat na všechny čtenáře, kteří by o čtení měli zájem, ti jsou pak odkázáni na webovou verzi *Skautingu*. Této problematice by se měla organizace či TDC více věnovat, protože takto jí mohou unikat lidé, kteří by komunitu mohli obohatit.

Časopis *Skautský svět* je pro věkově nejširší skupinu lidí, s tím musí šéfredaktor Václav Zeman vědomě pracovat. Šéfredaktor je bývalý koordinátor časopisů, proto má přehled, jak daná pozice funguje, což mu usnadňuje spolupráci s TDC, a v tomto smyslu nevybočuje z pomyslného průměru časopisů, kteří podobné zkušenosti nemají.

Z pohledu TDC jsou nejvíce protežované časopisy *Skauting* a *Ben Já Mína*, kde v prvním případě je vize kvalitních článků a v druhém případě možnost oslovit

potenciální budoucí členy organizace již v předškolním věku. Podpora se může odrážet ve snazším přístupu k penězům ze strany TDC. Zde je problematické, že podobný nárůst financí lze pozorovat i u *Světýlka* a *Skautského světa*, kde šéfredaktoři ani TDC nezmiňovali, že by cítili výraznější podporu, naopak výrazný nárůst se nekonal u *Roverského kmene* a *Skauta-Junáka*.

Individuální sílu šéfredaktorů ukazoval bývalý šéfredaktor *Skautingu* Čakloš, který dokázal vyjednáváním s TDC a Výkonnou radou prosadit svou vizi časopisu, proto větší finanční podpora ze strany TDC nemusí být pouze zásluhou tohoto orgánu, ale jistě na ni má vliv i snaha šéfredaktora.

V otázce cílů je celé přemýšlení organizace o nich transparentní a všem účastníkům je jejich záměr a znění zcela známo. Šéfredaktoři počítají s tím, že Junák skrze časopisy prosazuje agendu, která je definována v cílech. S tímto přístupem nikdo nemá zásadnější problém, ačkoliv Smejkal, Zeman a Zavřelová v tomto principu vnímají rozdíl mezi klasickou žurnalistikou a komunitními médii. S takovým přístupem lze souhlasit, protože pro organizaci je důležité, aby se její média věnovala komunitě, proto zde nelze uplatňovat nároky jako na nezávislou žurnalistiku. Zároveň všechny nároky jsou transparentní.

Časopisy se svým obsahem věnují různým náhledům na komunitu, které slouží. Jejich nejvýraznějším partnerem je však TDC, které je vydavatelem. Šéfredaktoři se mohou na koordinátorku časopisů Zavřelovou obrátit s problémy, které sami nevyřeší. Spolupráce s jinými částmi organizace probíhá zejména po obsahové stránce, kdy s nimi redakce spolupracují na přípravě článků. Také časopisy spolupracují v tomto případě na vyhodnocování cílů, na němž se podílí ještě příslušný odbor k časopisu, například u *Světýlka* to je Odbor vlčat a světlušek.

Více s různými částmi organizace spolupracují časopisy pro dospělé, nejvíce *Roverský kmen*. U *Skautského světa* je unikátní situace, kde je šéfredaktor nucen, na základě dohody, spolupracovat a poskytovat část prostoru Kmeni dospělých.

Skautské časopisy pro Junáka představují jeden z finančně nejnáročnějších projektů, které financuje. Platí je zejména ze svých vlastních zdrojů, TDC jako další zdroj prodává inzerci v časopisech. Taková záležitost je kontroverzní jak pro

šéfredaktory, tak pro malou část čtenářů. Většinou se však šéfredaktoři shodnou, že množství inzerce je přiměřené, obvykle nepřesahuje 10 % obsahu čísla.

Záležitost inzerce je plně v rukou TDC, šéfredaktoři ji využívají pro vyplnění místa v časopisech a nezasahuje do obsahu. V minulosti proběhlo pár případů nevhodné reklamy, kterou TDC a šéfredaktoři řešili. Pro řešení takových situací vzniká kodex práce s reklamou, který šéfredaktoři spíše vítají, ředitel TDC je k němu spíše skeptický.

TDC pro celé časopisy vybírá pouze šéfredaktora, obvykle ve výběrovém řízení. Šéfredaktor si pak sám rozhoduje, jakým způsobem bude obsazovat neplacené lidi v redakci, do toho mu TDC nezasahuje. Placené funkce v redakcích schvaluje TDC na návrh šéfredaktora. V některých případech je praxe taková, že lidé vykonávají práci pro časopisy i pro vlastní TDC, a mohou tak být v potenciálním střetu zájmů.

Ačkoliv v organizaci Junáka je plynulý přechod jednoho člena z mladší věkové kategorie do starší velmi akcentovaný a je mu věnována velká pozornost, u časopisů se tento přístup vůbec neprojevuje. Obecně oblast spolupráce časopisů je problematičtější a velmi slabá, ačkoliv individuální a nepřilíš organizované pokusy o to byly. Příčinou je rozdílné fungování redakcí a nezájem o tuto oblast ze strany TDC. Pokud by organizace chtěla, aby časopisy více spolupracovaly, bylo by potřeba více sjednotit redakční systém, nastavit prostředí pro sdílení redakčních plánů, aby časopisy měly větší přehled, co se děje v ostatních redakcích, a mohly navazovat na plánovaný obsah ostatních. I přesto by spolupráce byla složitá, pokud by v jednom čísle mělo vyjít stejné téma pro různé věkové kategorie, znamenalo by to spolupráci minimálně na dvě čísla dopředu.

Na výše popsaných principech funguje vztah mezi časopisy a TDC, který byl předmětem tohoto výzkumu.

Možnosti dalšího výzkumu v tématu skautských časopisů jako příkladu komunitních médií jsou v probádání vztahu Výkonné rady k jednotlivým částem naznačené hierarchie TDC, časopisů a členů redakce; další oblastí, kterou lze zkoumat, je zastoupení menšin v rámci skautské komunity, například Kmene dospělých, vodních skautů a dalších částí, které se hlásí k Junáku, ale vnitřně se vymezují svou specifičností; poslední oblastí, která je v tomto výzkumu naznačena, je oblast

neoficiálních skautských časopisů, popis jejich vztahu k organizaci, šesti oficiálním skautským časopisům a podobně.

V současné době, kdy jsou tištěná média na ústupu, čeká skautské hnutí složité rozhodování o budoucnosti skautských časopisů. Takové představy vnímají jak šéfredaktoři, tak i zástupci TDC. Největší podpora by měla být pro dětské časopisy, protože ty cílí na čtenáře, kteří tvoří nejpočetnější část hnutí a jeho budoucnost. Podpora by měla přijít do redakcí a zachovat papírové vydávání. Revizí by mohly projít skautské časopisy pro dospělé. Současný systém se jeví, jako dostatečný a dobrý, nevyplatí se ho měnit za cenu rušení časopisů. Pokud by se Junák chtěl touto cestou vydat, myslím si, že je důležité zachovat papírovou podobu časopisů, protože Junák nemá plně fungující alternativu, která by je nahradila, a možnost práce s fyzickým kusem časopisu například v lese je součástí těchto komunitních médií.

TDC by mělo více rozvíjet spolupráci časopisů a hájit důležitost vydávání takto široké nabídky pro své členy. Protože komunitní média posilují demokratické hodnoty, participativní prvky, což jsou hodnoty, které se Junák snaží budovat jako celek, a zároveň mu takové nástroje mohou pomáhat i pro udržení a posilování ochoty členů být součástí komunity. Pro organizaci by mělo být prioritou budovat dobré podmínky v redakcích a více se věnovat spolupráci časopisů, například i za cenu menšího počtu vydání, nikoliv snížení počtu stran časopisů, a změně přístupu k současnému rozdílnému fungování jednotlivých redakcí.

6. Seznam zkratk

TDC – Tiskové a distribuční centrum Junáka

MK – Ministerstvo kultury

7. Seznam pramenů

JUNÁK – ČESKÝ SKAUT, Z. S., 2008. *Zápis z XII. Valného sněmu Junáka* [online]. 2008. Dostupné z: <https://archiv2.krizovatka.skaut.cz/dokumenty/file/576-zapis-z-xii-valneho-snemu-junaka-v-havirove>

JUNÁK – ČESKÝ SKAUT, Z. S., 2011. *Předpis: Statut Tiskového a distribučního centra* [online]. Jaro 2011. B. m.: Junák – český skaut, z. s. Dostupné z: <https://krizovatka.skaut.cz/spisovna/rady/zvladni-organizacni-jednotky-zvoj/statut-tiskoveho-a-distribucniho-centra/2011-01/predpis>

JUNÁK – ČESKÝ SKAUT, Z. S., 2015. *Sondy do skautského světa 4 - 4/2013* [online]. 2015. Dostupné z: <https://archiv2.krizovatka.skaut.cz/dokumenty/file/811-sondy-do-skautskeho-sveta-4-4-2013>

JUNÁK – ČESKÝ SKAUT, Z. S., 2022a. *Ceník inzerce 2022* [online]. 2022. Dostupné z: <https://krizovatka.skaut.cz/skautske-benefity/casopisy-pro-skauty-a-skautky>

JUNÁK – ČESKÝ SKAUT, Z. S., 2022b. *Junák – český skaut: Výroční zpráva 2021* [online]. 5/2022. B. m.: Junák – český skaut, z. s. Dostupné z: <https://www.skaut.cz/wp-content/uploads/2022/06/vyrocka-2021-www.pdf>

JUNÁK – ČESKÝ SKAUT, Z. S., 2022c. *Junák – český skaut, z. s.: Stanovy spolku* [online]. 2022. B. m.: Junák – český skaut, z. s. Dostupné z: <https://krizovatka.skaut.cz/spisovna/stanovy-junaka-ceskeho-skauta>

JUNÁK-SKAUT, [b. r.]. *Časopis Junák-Skaut* [online]. B. m.: Junák – český skaut, z. s. Tiskové a distribuční centrum, z. s. Dostupné z: <https://casopisy.skaut.cz/skaut/1128>

KRIZOVATKA.SKAUT.CZ, 2022. Tiskové a distribuční centrum (TDC). *Skautská křižovatka Rady* [online] [vid. 2022-09-27]. Dostupné z: <https://krizovatka.skaut.cz/kontakty/zvladni-organizacni-jednotky-zvoj/2020-12/tiskove-a-distribucni-centrum-tdc>

MINISTERSTVO KULTURY, 2023. *Databáze periodického tisku pro veřejnost* [online]. 2023. B. m.: Ministerstvo kultury. Dostupné z: <https://www.mkcr.cz/databaze-periodickeho-tisku-pro-verejnost-cs-978#seznam>

RADA PRO ROZHLASOVÉ A TELEVIZNÍ VYSÍLÁNÍ, 2023. RRTV. *Pracovní skupiny Rady* [online] [vid. 2023-02-09]. Dostupné z: <https://www.rrtv.cz/cz/static/vyhledavani/archiv/pracovni-skupiny-rady.htm>

SKAUT.CZ, [b. r.]. Historie. *skaut.cz* [online] [vid. 2022-11-17]. Dostupné z: <https://www.skaut.cz/skauting/historie/>

SKAUT.CZ, 2022. Fakta a čísla. *skaut.cz* [online] [vid. 2022-09-27]. Dostupné z: <https://www.skaut.cz/skauting/fakta-a-cisla/>

TISKOVÉ A DISTRIBUČNÍ CENTRUM JUNÁKA, 2015. *Sondy leden 2015 – časopisy*. 2015.

TISKOVÉ A DISTRIBUČNÍ CENTRUM JUNÁKA, 2021. *Projekty TDC 2021* [online]. 2021. B. m.: Junák – český skaut, z. s. Tiskové a distribuční centrum, z. s. Dostupné z: <https://krizovatka.skaut.cz/kontakty/zvlastni-organizacni-jednotky-zvoj/2020-12/tiskove-a-distribucni-centrum-tdc>

8. Seznam literatury

ANDERSON, James A., 2012. *Media research methods: understanding metric and interpretive approaches*. Los Angeles, Calif: SAGE Publications. ISBN 978-1-4129-9956-4.

Anon., 2011. *Community media: a good practice handbook* [online]. Paris: United Nations Educational, Scientific, and Cultural Organization. ISBN 978-92-3-104210-2. Dostupné z: https://unesdoc.unesco.org/in/documentViewer.xhtml?v=2.1.196&id=p::usmarcdef_0000215097&file=/in/rest/annotationSVC/DownloadWatermarkedAttachment/attach_import_70dbac48-0b42-4091-9e71-f05320127c68%3F_%3D215097eng.pdf&locale=en&multi=true&ark=/ark:/48223/pf0000215097/PDF/215097eng.pdf#%5B%7B%22num%22%3A10%2C%22gen%22%3A0%7D%2C%7B%22name%22%3A%22Fit%22%7D%5D

BEDNAŘÍK, Petr, Jan JIRÁK a Barbara KÖPPLOVÁ, 2019. *Dějiny českých médií: od počátku do současnosti*. 2., upravené a doplněné vydání. Praha: Grada. ISBN 978-80-271-0553-3.

BERGER, Arthur Asa, 2014. *Media and communication research methods: an introduction to qualitative and quantitative approaches*. Third edition. Los Angeles: SAGE. ISBN 978-1-4522-5657-3.

BERRIGAN, Frances J., 1981. *Community communications: the role of community media in development*. Paris: Unesco. Reports and papers on mass communication, no. 90. ISBN 978-92-3-101771-1.

BRENNEN, Bonnie, 2017. *Qualitative research methods for media studies*. Second edition. New York ; London: Routledge, Taylor & Francis Group. ISBN 978-1-138-21921-2.

CARPENTIER, Nico, 2011. *Media and participation: a site of ideological-democratic struggle*. Bristol: Intellect. ISBN 978-1-84150-524-4.

CARPENTIER, Nico, 2013. *Proč komunitní média v České republice?* [online]. 2013. Dostupné z: <https://www.rrtv.cz/cz/static/vyhledavani/archiv/materialy-k-verejne-diskusi.htm>

CARPENTIER, Nico, ed., 2007. Coping with the agoraphobic media professional: a typology of journalistic practices reinforcing democracy and participation. In: Nico CARPENTIER, ed. *Reclaiming the Media: communication rights and democratic media roles* [online]. 1. publ. Bristol: intellect, European Communication Research and Education Association series. ISBN 978-1-84150-163-5. Dostupné z: <https://ifap.ru/library/book280.pdf>

CARPENTIER, Nico, Rico LIE a Jan SERVAES, [b. r.]. Multitheoretical Approaches to Community Media: Capturing Specificity and Diversity. In: *Community Media*.

COHEN, Susan, 2012. *The Scouts*. Oxford, U.K.: Shire Publications. ISBN 978-0-7478-1259-3.

DEVEREUX, Eoin, 2003. *Understanding the media*. 1. publ. London: SAGE Publ. ISBN 978-0-7619-5482-8.

EVROPSKÝ PARLAMENT, 2008. *Usnesení ze dne 25. září 2008 o sdělovacích prostředcích v Evropě* [online]. 2008. Dostupné z: <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?type=TA&reference=P6-TA-2008-0456&language=CS>

FULLER, Linda K., ed., 2007. *Community media: international perspectives*. 1st ed. New York: Palgrave Macmillan. ISBN 978-1-4039-7794-6.

JAKUBOWICZ, Karol, 2013. *Nová ekologie médií: konvergence a mediamorfóza*. Zlín: Radim Bačuvčík – VeRBuM. ISBN 978-80-87500-38-5.

JIRÁK JAN a TOMÁŠ TRAMPOTA, 2008. O vztahu médií a politiky v komparativní perspektivě. In: *Systémy médií v postmoderním světě*. 1. Praha: Portál, 368 s. ISBN 978-80-7367-377-2.

JIRÁK, Jan a Barbara KÖPPLOVÁ, 2015. *Masová média*. 2., přepracované vydání. Praha: Portál. ISBN 978-80-262-0743-6.

KONČELÍK, Jakub, Pavel VEČEŘA a Petr ORSÁG, 2010. *Dějiny českých médií 20. století*. Vyd. 1. Praha: Portál. ISBN 978-80-7367-698-8.

MOYLAN, Katie, 2019. *The cultural work of community radio*. London ; New York: Rowman & Littlefield International. ISBN 978-1-78348-932-9.

NIP, Joyce Y. M., 2006. EXPLORING THE SECOND PHASE OF PUBLIC JOURNALISM *Journalism Studies* [online]. 7(2), 212–236 [vid. 2023-03-17]. ISSN 1461-670X, 1469-9699. Dostupné z: doi:10.1080/14616700500533528

RENNIE, Ellie, 2006. *Community media: a global introduction*. Lanham, Md: Rowman & Littlefield. Critical media studies. ISBN 978-0-7425-3924-2.

SEDLÁKOVÁ, Renáta, 2014. *Výzkum médií: nejužívanější metody a techniky*. Vyd. 1. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-3568-9.

SERVAES, Jan, 1999. *Communication for development: one world, multiple cultures*. Cresskill, N.J: Hampton Press. The Hampton Press communication series. ISBN 978-1-57273-197-4.

SHOEMAKER, Pamela J. a Stephen D. REESE, 1996. *Mediating the message: theories of influences on mass media content*. 2nd ed. White Plains, N.Y: Longman. ISBN 978-0-8013-1251-9.

ŠANTORA, Roman a Václav NOSEK, ed., 2012. *Skautské století: dobrodružný příběh 100 let českého skautingu*. 1. vyd. Praha: Mladá fronta – Junák. ISBN 978-80-204-2622-2.

TRAMPOTA, Tomáš a Martina VOJTĚCHOVSKÁ, 2010. *Metody výzkumu médií*. Vyd. 1. Praha: Portál. ISBN 978-80-7367-683-4.

YIN, Robert K., 2003. *Case study research: design and methods*. 3rd ed. Thousand Oaks, Calif: Sage Publications. Applied social research methods series, v. 5. ISBN 978-0-7619-2552-1.

9. Seznam tabulek

Tabulka č. 1 *Finanční náklady jednotlivých časopisů v roce 2017 a 2020*

10. Seznam příloh

Seznam primárních otázek pro zástupce TDC

Seznam primárních otázek pro šéfredaktory

Přepis rozhovoru s Julií Dominikou Zemanovou

Přepis rozhovoru se Zdeňkem Chvalem

Přepis rozhovoru s Klárou Smejkal

Přepis rozhovoru s Vojtěchem Kousalem a Kristýnou Pechovou

Přepis rozhovoru s Tomášem Čaklošem

Přepis rozhovoru s Liborem Brzobohatým

Přepis rozhovoru s Václavem Zemanem

Přepis rozhovoru s Kateřinou Zavřelovou

Přepis rozhovoru s Tomášem Slavíkem

11. Přílohy

Seznam primárních otázek pro zástupce TDC

1. Osobnost

- 1.1. Jakou pozici v Junáku zastáváte?
- 1.2. Jaký je váš vztah ke skautským časopisům?

2. Časopisy

- 2.1. Proč Junák vydává časopisy?
- 2.2. V jakém nákladu?
- 2.3. Jak se časopisy financují?
- 2.4. Jaká má být kvalita časopisů?
- 2.5. Dosahují požadované kvality?
- 2.6. Proč využíváte distribuční společnost Send?
- 2.7. Zajímá Junáka pozice skautských časopisů na komerčním trhu?

3. Cíle pro časopisy

- 3.1. Co jsou taktické cíle pro skautské časopisy?
- 3.2. Jak probíhá tvorba cílů a z čeho vycházejí?
- 3.3. Jaký je smysl cílů?
- 3.4. Jak probíhá vyhodnocování cílů?
- 3.5. Jak se plnění cílů vymáhá?
- 3.6. Co hrozí za nesplnění cílů?

4. Spolupráce s organizací

- 4.1. Jak TDC, potažmo Junák pomáhá redakcím časopisů?
- 4.2. Jak se vybírají šéfredaktoři?
- 4.3. Je možné, aby šéfredaktor nebyl členem Junáka?
- 4.4. Je důležité, aby měl šéfredaktor žurnalistické zkušenosti?

5. Inzerce

- 5.1. Jak významný je příjem z inzerce v časopisech?
- 5.2. Setkali jste se s druhem reklamy, který jste nepřijali?

6. Redakce a obsah

- 6.1. Jak velká je svoboda redakcí v procesu tvorby časopisu?
- 6.2. Museli jste řešit, že si někdo vybral nevhodného spolupracovníka?
- 6.3. Jak organizace kontroluje obsah?

7. Napříč časopisy

- 7.1. Jak si Junák představuje spolupráci časopisů?
- 7.2. Jak jste spokojeni s úrovní časopisů?

Seznam primárních otázek pro šéfredaktory

1. Osobnost šéfredaktora

- 1.1. Máte osobní zkušenosti s žurnalistikou?
- 1.2. Proč jste přijal post šéfredaktora?

2. Cíle časopisu

- 2.1. Jak ve vašem časopise fungují cíle Junáka?
- 2.2. Jak cíle ovlivňují práci redakce?
- 2.3. Vnímáte cíle jako výhodu, či omezení?

3. Spolupráce s organizací

- 3.1. Jak probíhá spolupráce s TDC a jinými složkami Junáka?
- 3.2. Jaký je podíl TDC na tvorbě časopisů?

4. Inzerce

- 4.1. Jak využíváte inzerci?
- 4.2. Zhodnoťte množství inzerce v časopise.
- 4.3. Určujete si sami rozložení inzerce?
- 4.4. Můžete inzerci odmítat jako redakce?

5. Podoba redakce a obsahu

- 5.1. Jak funguje proces volby témat pro jednotlivá čísla?
- 5.2. Zasahuje organizace do tvorby časopisu?
- 5.3. Zasahuje organizace do výběru spolupracovníků?

6. Spolupráce s ostatními časopisy

- 6.1. Jak spolu časopisy spolupracují?
- 6.2. Jak funguje přechod čtenáře do jiné výchovné kategorie? Pracujete s tím?
- 6.3. Doplníte se s ostatními časopisy navzájem?

(R: Julie Dominika Zemanová)

T: Kdo jsi, co jsi, můžeš se mi představit prosím?

R: Tak já jsem Julie a jedna z mých součástí je, že šéfredaktoruju časopisu Ben Já Mína a předtím jsem pracovala jako šéfredaktorka Skautského světa. Možná ve vztahu k tomu je zajímavý říct, že poslední 2 roky aktivně neskautuji a ten časopis je jediný, co mě přidržuje u toho hnutí, pokud pominu ideály, ke kterým se pořád z nějaké části hlásím.

T: Byla jsi třeba vedoucí oddílu? Něco třeba na ústředí atd.

R: Byla jsem vedoucí roverského kmene, takového poměrně velkého v Táboře, což bylo pojítka s mým předchozím angažmá v časopise Roverský kmen, který vlastně předurčoval tu šéfredaktorskou dráhu. V rámci skautského vzdělávání jsem prošla všema stupněma, až po instruktorský zkoušky. Působila jsem v nejednom ze skautských kurzů, jako byla třeba Dívčí lyra nebo Kolégium, Safír. To vzdělávání bylo poslední roky, kdy jsem byla hodně aktivní, to klíčový, kde jsem se nějak angažovala, kde jsem vnímala svoje místo. Hodně to souviselo s tím, že jsem na vysokou školu odešla někam jinam, takže jsem nemohla převzít svůj oddíl, protože jsem studovala v Brně a první rok po škole jsem bydlela ve Vídni, takže ta vzdálenost byla moc velká na to, abych mohla důstojně vést oddíl. Navíc mě práce s těma nejmenšími v tu dobu vůbec...nějak jsem necítila, že je to to, co mám dělat. V souvislosti s Ben Já Mínou bych ještě řekla, že cca rok před začátkem covidové pandemie, tak jsme založili benjamínovskej oddíl a moje hlavní motivace byla dopřát to naším dětem. No a s covidem jsme ten oddíl definitivně zavřeli, po roce a půl. Byl to dost intenzivní rok a půl rok, kdy jsme se tomu oddílu hodně věnovali. Tou dobou jsme přemýšleli co dál, protože část těch dětí už byla moc velká.

T: Souvisí to nějak s tím časopisem?

R: Jo, protože to byla příležitost testovat ty věci, pro ten časák. Pro mě bylo vždycky nějak důležitý, abych nebyla v roli někoho, kdo vzdělává, o něčem píše, ale nezná tu praxi. Hned jak to bylo možný jsem ty věci se svýma dětma doma zkoušela, ale spousta věcí nejde vyzkoušet s dvěma pidi dětma, potřebuješ tu skupinku.

T: Máš nějaké osobní zkušenosti se žurnalistikou? Psaní textů a tak?

R: Který by předcházely té práci?

T: Jojo.

R: Ne, protože ta moje historie byla taková, že jsem vedla Roverskej kmen, to byla největší zkušenost.

T: S velkým R, jako ten časopis?

R: Přesně tak. To byla taková shoda okolností, že jsem to řadu let dělala a nabrala jsem tam nejvíc zkušeností, který jsem potřebovala pro psaní, editování, spolupráci s grafičkou, vedení týmu. Hodně specifický pro prostředí, kde jsem dělala, bylo, že z mého pohledu jsou ty skautský časopisy takovej kočkopes, v tom, že šéfredaktor/ka je honorovanej, nevím, jestli normálně, ale je, a počítá se s tím, že pracuje s dobrovolníkama. To je za mě zkušenost, která se nedá moc nikam přenést. Ta s tou žurnalistikou nemá nic moc společnýho. Navíc tam nefungovala nikdy editorská práce. Že chyběl editor, editorka, kteří by dohlíželi na kvalitu. Plus si představuju, že běžnej časopis má nějakou redakční radu, která pomáhá směřování. Tady je jen rada TDC, který vydává ty časopisy, ale vlastně se nikdy přímo nezabývá konkrétním obsahem a jeho zásadním směřováním časopisu, spíš institutu TDC.

T: Ty jsi už prošla třema časopisama, což je dost ojedinělá zkušenost. Jak ten rozdíl hodnotíš?

R: Všech tří?

T: Můžeš to nějak srovnat, no.

R: Přijde mi, že v Roverském kmeni jsem mohla nejvíc přinášet témata, která mě bavila.

T: Kolik ti bylo?

R: 18–24. Nevím, jestli to byl jen pocit, že si to můžu dovolit, protože shora jsem neměla žádný pokyny, ale cítila jsem, že to zadání pro Skautskej svět mi neumožňovalo takovej rozptyl témat. Že tam jsou cíle jasně zadaný. Navíc do toho vstupovalo to, že část časopisu byla ovlivněná Kmenem dospělých, který tam měl nějaký počet stran, který jsem musela obsadit. Taky měl míň stran, což je podle mě dost zásadní věc. Že pro další témata, která mi přišla důležitá, už nebyl takovej prostor. Ben Já Mína je úplně jinej časopis, protože je založen významně na vizuální stránce, a tam jsem zase mohla skvěle naplnit to, co mě baví a myslím si, že to umím, což je ta práce s výtvarníkama. Tehdy se mi nechtělo dělat žádněj další časopis, byla jsem unavená ze skautskýho prostředí, ale přišlo mi jako velká výzva, že by konečně mohl vycházet časopis, kterej bude hezkej. Mám pocit, že všechny ty časopisy jsou graficky a vizuálně ošklivý, takže mi přišlo, že by se do výběrovýho řízení mohl hlásit někdo, kdo umí trochu víc tu práci s dětma.

T: Na ty grafiky?

R: Na celý post šéfredaktora Ben Já Míny, nebo tehdy časopisu pro benjamínky. Věděla jsem, že obsahová stránka není moje top stránka, ale zároveň ne ani slabá. Prostě jsem věděla, že to, co umím přinést je stránka vizuální, protože jsem si říkala, že pro předškoláky je vizualita zásadní. Předpokladem bylo, že většina z nich neumí číst, takže bylo jasné, že se to bude muset zakládat na ilustracích.

T: Myslíš si, že tvoje zkušenost ze Skautského světa byla podmínkou pro Ben Já Mínu? Nebo že to byla výhoda?

R: Nemyslím si. Nebo, myslíš jako pro mě? Pro vykonávání té práce? Nebo pro to, jestli jsem mohla v řízení uspět?

T: Čistě pro tebe. Jak tys to vnímala. Například „vím, že v jiných časopisech je to tak, já to budu dělat tak.“

R: Ne, myslím si, že předchozí zkušenost se Skautským světem se odrážela hodně v tom, což byla asi jediná a ústřední věc, tak v tom fungování organizace a v tom, jak to má procesně nastavený. Bylo jasné, že když přijde někdo z venku, tak to pro něj bude nevýhoda. Já jsem rozuměla procesům uvnitř organizace, jak jsou nastavený, a rozuměla jsem tomu, že si budu muset sehnat tým dobrovolníků, kteří budou vytvářet zadání pro jednotlivé stránky. Jinak je ta práce odlišná cílovou skupinou i tím, jak se to vytváří, že to podle mě nebylo až tak zásadní.

T: Ty jsi zmínila „někdo z venku“, myslíš jako mimo časopisy nebo mimo organizaci Junák?

R: Mimo organizaci. Já jsem hodně narážela na to, že kdyby do výběrového řízení přišel někdo z úplně komerčního prostředí, a myslím si, že to byla jedna z věcí, která mi nahrálo v tom, že jsem ho vyhrála.

T: Proč jsi přijala post šéfredaktorky? Ať už ve Skautském světě nebo Ben Já Míně?

R: Tak o Ben Já Míně už jsem částečně mluvila, tam jsem to nejvíc považovala za výzvu. Výzvu, aby měl Junák konečně hezkej časopis. To byla asi dominantní věc v mojí motivaci. Nehrálo ani moc velkou roli to, že je to pro Junáka, to si myslím, že se sluší říct, že kdyby si třeba Portál, jako nakladatelství, usmyslelo, že bude dělat takovej časopis, tak bych to klidně dělala pro někoho jinýho. Jako dělat hezkej časopis. Mně přijde, že obecně na tom trhu s dětskýma časopisama nejsou hezký časopisy. Nejen v Junáku. Bohužel to podle mě ani není přednost celýho toho trhu.

T: Jako pro děti, dejme tomu, do 6 let? Jako cílová skupina?

R: Ano. Takže mi to přišlo jako výzva. A vlastně od začátku, jak už jsem řekla, pro mě nebylo dominantní to, dělat to pro Junáka.

T: A tvoje motivace pro Skautskej svět?

R: To bylo nějak dál pokračovat v práci pro skauty, udržet s nima nějakou linku, když už jsem věděla, že stojím tak trošku mimo, protože jsem tou dobou už byla těhotná s prvním synem a věděla jsem, že paralelně s tím asi nezvládnou dělat nějakou práci pro oddíl, ale chtěla jsem si podržet spojení s Junákem. Taky to byla věc, o který jsem věděla, že ji nějak umím, nebo že ji zvládnou. No a byl v tom i čistě pragmatickej přístup, že jsem hledala práci. No, možná jsem ještě nebyla těhotná, ale byl to takovej souběh okolností, kdy jsem měla odjet na nějakou evropskou dobrovolnou službu a neodjela jsem, protože jsem se potkala se současným manželem, takže jsem pak hledala práci a bylo jasné, že nemůžu dělat jiný skautský aktivity, protože jsem pak měla syna a věnovala jsem se tomu naplno.

T: Můžeš říct, kolik ti bylo, když jsi šéfredaktorovala?

R: Asi 25 nebo tak nějak. Možná 24.

T: Takže jsi přešla z Kmene rovnou do...

R: Ne úplně, nebo já asi ani nevím. Podle mě jsem to v nějakým čase dělala i v jakýmsi překryvu. Že jsem dál dělala Roverskej kmen, přibrala jsem k tomu Skautskej svět, nějakej čas jsem to dělala paralelně, protože jsem potřebovala doplnit ten pomyslnej půl úvazek, a když jsem otěhotněla, tak jsem potřebovala jeden časopis předat.

T: Jak jsi se na posty šéfredaktorů dostala?

R: Standardním výběrovým řízením, který vypsal Junák. Pro Ben Já Mínu si vzpomínám, že mě nějak motivovala Denisa Kupková, která pracovala pod Zpravodajem pro vzdělávání nebo výchovu, která měla na starost tuhle oblast, výchovy a vzdělávání dětí, a ta agenda pro dětský časopisy pod ní taky částečně spadávala. Ta mi to říkala, že bych na to byla skvělá, jestli to nechci dělat. Já jsem jí tehdy řekla, že ne, ale pak mi to leželo nějakej čas v hlavě. Možná stojí za zmínku, že mi to říkala v době, kdy jsme byli na festivalu Tabook, to je festival malejch knižních nakladatelů, kterej ted' skončil. Tam jsou z velký části i nakladatelé dětských knížek, kteří vydávají krásný dětský knížky. Já jsem tam vždycky jezdila hodně právě kvůli dětským knížkám, který se mi graficky líbily, a říkala jsem si, že je škoda, že vychází dětský skautský časopisy, který se mi fakt nelíběj. Vždycky, když jsem se o tom s nějakýma grafikama a ilustrátorama bavila, který teda měli děti ve Skauta, tak jsme si společně vzdychali nad tím, že je hezký, že to vychází, ale jestli by to třeba nemohlo být alespoň hezký. Ona mi to teda řekla na týhle akci, ze který jsem odjížděla s tím, že by to asi bylo hezký, kdyby tu byl časopis pro malý děti, kterej by vypadal jako časopis Raketa, který vydává nakladatelství Labyrint, a kterej je fakt skvělejš, ale je pro školáky.

T: Ty jsi už několikrát zmínila, že se ti nelíbily ty věci pro děti... ty časopisy a knížky, máš k tomu nějaký vztah, nějaký vzdělání? Nebo v tom podnikáš? Máš k tomu nějaký vztah?

R: Asi je hlavní to, že jsem z Tábora, kde sídlí nakladatelství Baobab, který vydává perfektní dětské knihy. To bylo takový první propojítka s dětskou literaturou.

T: Jako třeba brigádně?

R: Ne, já jsem byla jenom fanda, ktorej chodil do jejich knihkupectví, nakupovala jsem si ty dětské knížky pro sebe, i když jsem ještě neměla děti, protože se mi prostě líbily. Pak jsem bez přestávky začala jezdit na tenhle festival, a po narození dětí jsem se jim intenzivně snažila dopřát to, aby byly obklopeny jenom hezkou dětskou literaturou. Takže jsem se v tom záhy začala velmi dobře orientovat, trůfám si říct, že líp než leckterý vysokoškolský profesor dětské literatury. Prostě si myslím, že ten přehled mám opravdu dobřej.

T: Takže je to tvoje hobby?

R: K tomu se jen dostanu, že se to před cca 3 lety překlátilo do mého podnikání. Já teď podnikám s firmou, která se jmenuje Mravenčí chuva a věnuje se dětské literatuře, ale to vlastně bylo až potom.

T: Jaký byl tvůj vztah s předchozím šéfredaktorem toho Světa?

R: Jako, žádnýj.

T: Neznali jste se?

T: Ne, známe se s Markem Bártou, jeho práce si nějak vážím, ale asi jsem si říkala, že je prostě starší. Možná skoro o generaci, třeba o 10 let určitě. Takže podle mě trošku ještě patří k nějakému tradičnímu pojmání, skautování... a já se v tom od dospělosti vidím nějak víc progresivně nebo jak to říct. Je to takový asi zbytečný škatulkování, ale pro nějaký přiblížení to je dobrý. Takže jsem si tehdy říkala, že by mohlo být fajn přinést něco, co ten Marek zákonitě prostě tolik nemohl, i když se snažil. Myslím si, že ta jeho snaha je skvělá, pro něj taky bylo důležitý, aby to nebyl časopis pro skautský seniory, což by mohl být, ale já jsem si říkala, že minimálně ten věk mě trošku předurčuje k tomu, abych tomu mohla dodat větší šťávu, ale zpětně si vlastně vůbec nejsem jistá, jestli se mi to podařilo nebo ne.

T: Můžeš nějak popsat i to výběrový řízení? Jak probíhalo?

R: Já myslím, že jsem dostala zadání cílů na dvou úrovních – strategických cílů a cílů dalších.

T: V jakým to bylo roce?

R: Před nějakými 10 lety, 2012 přibližně. No, takže ještě dalších cílů, to byla taková šílená tabulka, jakože, fakt šílená. Tu vymyslela Káča Hořovová podle mě. Já jsem měla vymyslet koncept toho časopisu, takže s tím bylo strašná spousta práce. Já jsem vždycky pracovala tak, to mi zůstalo i do Ben Já Míny, no... snad se do toho moc nezamotám, ale vždycky mi přišlo, že když člověk chystá skautskej program, tak ty cíle nějak jakž takž využít může, i když si o tom taky myslím svoje, že ty děti jsou tak velká proměna, že je to vždycky těžký.

T: Kdyžtak na cíle mám potom okruh.

R: Jo tak k tomu výběrku jsem ještě chtěla říct, že jsem fakt pracovala tak, že jsem si na ně nastavila rubriky, který jsem následně naplňovala nějakým proměnlivým obsahem. Ale co jsem chtěla říct a možná je až do cílů, tak je to, že mi ta práce nikdy nedávala moc velkej smysl, protože mi přijde, že už je to strašně složitý. Jedna je věc, že se něco děje a časopis na to má reagovat, druhá věc jsou ty cíle a třetí věc je nějaká reflexe toho, že je to časopis, že to vychází v nějakým médiu. Ale jinak jsem přišla s nějakým výstupem, který uspěl.

T: Myslíš si, že ti třeba nějak pomohlo, že jste se znali s tím předchozím šéfredaktorem?

R: Ne. Myslím si, že vůbec. Já jsem se do té doby s Markem znala jenom jako, že dělal myslím něco s Roverským kmenem, pro kterej já jsem vedla předtím. Nevím už co, ale díky tomu jsme si nějak mailovali, ale de facto asi tak, jako asi teď v Ben Já Míne, kdy mi napíše „hele inzerce je ve složce“, prostě neznáme se nějak dobře.

T: A u té Ben Já Míny to bylo jak?

R: U ní to bylo hrozně zajímavý, protože to zadání bylo, že mají vzniknout pracovní listy, který budou jenom černobílý. Já jsem přišla s ambiciózním plánem, kterej se teď vlastně ukazuje, že je vlastně drahej pro Junáka, ale kterej asi dával nějak smysl, nebo aspoň doufám, že to pořád dává smysl. Ale ten se rozhodně hodně rozcházel s tím zadáním, protože jsem od začátku chtěla, aby to byl časopis, aby se ty listy neztrácely, aby to bylo celobarevný, aby to nebylo textový, to byla jedna z úplně zásadních věcí, kde jsem si říkala, jak je možný, že někdo, kdo vymýšlel to zadání vůbec nepřemýšlel nad tím, jak ty děti fungujou. Pro mě to bylo vždycky důležitý, že jsem si říkala, že je skvělý, že vznikne pracovní list, kterej využije nějak ten vedoucí, ale bylo by skvělý, protože to dítě přece taky umí číst aspoň ty obrázky, takže by bylo supr, kdyby to mohlo nějak používat. Takže jsem přišla s nějakým konceptem časopisu, kterej bude celobarevný a k tomu jsem vymyslela, že bude metodika, a ta práce vlastně strašně nabobtnala.

T: Co to bylo za rok, kdy bylo to výběrko?

R: Myslím si, že někdy tak před 6 nebo 7 lety.

T: Takže tam byla nějaká prodleva než časopis začal vycházet?

R: určitě.

T: Ty jsi zmínila, že jsi v roce 2012 dostala tabulku cílů, ale co já vím, tak se cíle začaly používat až od roku 2016.

R: Myslím si, že ne, že bych je i někde dohledala.

T: Byly to jako cíle koho?

R: Jako cíle pro ten časopis.

T: Cíle od Výkonné rady?

R: Asi jo, předpokládám. Celou tu dobu jsem pracovala s cílema, který se nějak vyhodnocovaly a určitě to nebylo až od Ben Já Míny. Některý z těch cílů bych si asi vzpomněla ještě teď. Taky vlastně bylo srandovní, že jak jsem mluvila o tom Kmeni dospělých, tak to byla část, která do časopisu nikdy úplně napřímo nezapadala. Z mého pohledu se vždycky mohla někde objevit, v těch cílech, já jsem jí tam jako viděla, ale proti tomu šlo vlastně rozhodnutí, že tam mají mít napevno nějaký strany.

T: Jak v tvém časopise fungují cíle Junáka?

R: Dost na volňáčku. Jako vždycky se nějakou náhodou povede, že je naplníme. Já jsem na začátku, kdy jsem s těma cílema začala ve Skautském světě a možná i v Roverským kmeni pracovat, tak jsem na to šla tak, že jsem si řekla, že časopisy mají standardně nějaký svoje rubriky, a já zajistím to, že se tam ty cíle objeví tím, že to budou odrážet ty rubriky. Pak už po zbytek roku, až na to, že někdo třeba napsal v rámci nějaký zpětný vazby napsal „Hele, tohle se nedaří naplňovat“, tak už jsem s tím dál nepracovala. Nikdy, protože jsem důvěřovala tomu procesu na začátku, a protože mi vždycky přišlo, že klíčový je, jestli ten časopis funguje jako recipientsky. Jestli ten, kdo to přijímá, jestli ho to baví číst, jestli mu tu dává smysl, a jestli takový ty hlavní věci, jako jestli ho to třeba propojuje s tou organizací... tak jestli se to tam odráží, nebo ne. Což mi třeba u Skautského světa přišlo úplně absurdní, aby né, když jsou tam třeba reportáže ze skautských akcí, tahle nevypadají žádný dospělácký časopisy. U Ben Já Míny je tohle třeba hodně volnější, že tam některý věci, jako 6 let svý práce nějak říkám, že máme třeba cíl – něco o soběstačnosti dítěte, ale v dětském časopisu podporovat jeho soběstačnost je prostě trošku divný. Jak bys to chtěl dělat jo, takže my tam máme třeba vždycky něco, jakože třeba umyje samo nádobí, nebo máme rubriku kuchařka, která je tam hlavně z důvodu, že je někde v cílech manuální zručnost, nebo nějaká jemná a hrubá motorika. Prostě v tý kuchyni vím, že to ty děti v předškolním období často fakt hrozně baví, že můžou krájet opravdovým nožem, že můžou něco dělat a mají radost z toho výsledku, a tam se to prostě nejlíp... ale soběstačnost je prostě trošku složitá. Takže to je třeba takový, kde já vím, že by asi bylo dobrý nějak naplnit ten cíl, ale nemám už žádný nápady, po tolika číslech toho časopisu, jak to ještě jinak dělat.

T: Ty jsi říkala, že už to nemáš, jak jinak dělat, mně jiní šéfredaktoři a šéfredaktorky říkali, že mají možnost nějak ovlivňovat zadání těch cílů.

R: Jako jo, já každoročně, nevím, jestli ten poslední rok, kdy už to jede trošku samospádem, ale... no, teda abych teď nevětvila.

T: Klidně větvi.

R: Vždycky to nějak říkám, že to třeba nedává úplně smysl, ale ten cíl tam nakonec stejně vždycky zůstane. A já, protože vím, že se svět nezboří, že ten časopis dál funguje a má dobrý hodnocení, tak si s tím nelámu hlavu. Já jsem se asi vždycky při té práci jsem se nějak řídila smyslem toho, jestli mi přijde, že to celý funguje, nebo ne, a jestli nenaplňuju 1 konkrétní cíl, je mi asi trochu jedno. Nebo není to pro mě v kontextu toho časopisu důležitý, ne že by mi to bylo úplně jedno jo, aby to zase nevyznělo, že tady v souvislosti s větama o tom, že mám lepší přehled než jiný vysokoškolský profesori, mně to jako není jedno, jen jsem si třeba asi vyzkoušela práci s těma dětma a vím, že ten časopis funguje, že je baví, že jsem pořád víc v kontaktu s rodinama, než třeba s oddílama, ale prostě s rodinama, který mají třeba víc dětí a pracují s tím časopisem a funguje to.

T: Ty jsi řekla, že je teda ten časopis nějak hodnocený, jak?

R: Tak časopisy teď mají jednu koordinátorku, kterou je Káťa Zavřelová, která nám každý to číslo, nebo se o to aspoň snaží, tak posílá nějaký hodnocení. Někaký hodnocení máme od OVASU, Odboru pro vlčata a světlušky. No, tak to jsou asi takový 2 hlavní zdroje. Zdroj, který se nám poslední 2-3 roky moc nedaří naplňovat, je ten úplně od lidí nebo oddílů zvenčí, na který nejsme přímo napojený. Já mám třeba ve smlouvě, že mám zajišťovat zpětnou vazbu, a tu bych z mého pohledu mohla naplňovat asi líp. Máme vytvořený nějaký dotazníky, ale když vyloženě nedmýchám, aby to někdo aktivně vyplnil, tak to nikdo sám od sebe nedělá, což by asi bylo fajn. Zároveň když jsme je měli, všechny je mám nějak uschovaný, tak z toho moc nevyházely žádný, třeba 3 roky po sobě, doporučení, který by mi říkaly, že tohle je úplně blbě a nefunguje to.

T: Ty dotazníky jsou pro koho?

R: Pro kohokoliv, kdo ten časopis používá.

T: I pro vedoucí oddílů?

R: Ale i třeba pro rodiče z venku.

T: No a v tom Skautském světě to fungovalo jak, ty cíle?

R: No, asi podobně. Ten princip byl stejnej, že jsem si na začátku nastavila, který rubriky na to budou navazovat a tak. U toho Skautského světa bylo těch cílů mnohem víc, takže mi přišlo nepředstavitelný, že se každý číslo budu zabývat tím, jak naplnit konkrétní cíl. To v tom provozu, ještě se skautským dobrovolníkama, prostě není možný. Nebo já si to nedokážu představit, protože práce s dobrovolníkama, aspoň tak, jak ji já za posledních 12 let znám, tak mi přijde, že nemůžu být v pozici šéfredaktora ten, kdo nějak výrazně šlape po lidech, který to dělaj dobrovolně. Já si tý jejich práce opravdu strašně vážím, protože bez ní bych já tu práci dělat nemohla, je to na ní úplně závislý. A pokud to nemá být one man show, což mi nikdo nedávalo smysl, tak mi přišlo, že je to na tom složitý. Já si tak představuju, že kdybych pracovala v nějaký redakci časopisu, a ten člověk mi slíbí, že do druhého dne článek odevzdá, tak je to zaměstnanec, kde já mám nějaký páky.

T: Takže je tam jiný ten pracovně-právní vztah.

R: Jojo, já vnímám, že mi nejde jenom o ten papír, kterej spolu podepíšeme, ale i o nějakou míru zodpovědnosti. Že když se rozhodnu nastoupit do nějaký práce, tak očekávám, že ten člověk jí bude odevzdávat a já mu pak můžu snížit třeba odměny, nebo ho vyhodit, říct mu, že takhle to fakt nejde, a pokud tady chceš být dál, tak potřebuju, abys tu práci dělal.

T: A tenhle mechanismus jako šéfredaktorka s těma dobrovolníkama nemáš.

R: Jo, protože když mi odejdou, tak co já budu dělat, tak budu mít hrozně velkou práci s tím, najít jiný schopný lidi. Já vlastně to, že to můžu dělat i se 3 dětma, kdy 2 z toho mám na domácím vzdělávání a mám toho fakt hodně, tak je vlastně díky tomu, že jsou ty mechanismy nějak dobře nastavený, a že se na ty lidi můžu spolehnout, ale nese to s sebou třeba i to, že málokdy tu práci odevzdávaj včas. Nebo že když někdo napíše, že mu umřela máma, a že to prostě neudělá, což je taky situace, která se mi za poslední dobu vyskytla.

T: Já bych se možná vrátil k tomu Skautskému světu a k těm cílům, jak to fungovalo.

R: No, tak vlastně stejně. Na základě cílů jsem si stanovovala rubriky, který jsme naplňovaly obsahem podle tématu toho čísla.

T: Taky tam teda byly nějaké cíle, podobně jako u té Ben Já Míny?

R: Jo, ale bylo jich dramaticky víc. Bylo to fakt nějaká sofistikovaná tabulka, která měla procenta, jak se... podle mě se tím nikdo normální moc nemohl řídit.

T: Ty o tom mluvíš dost nekonkrétně, protože si to nepamatuješ? Nebo jsi na to jako nedbala?

R: Ne, dbala, ale přijde mi, že jsem si to nějak zaškatulkovala tak, že to byla nějaká součást té práce, ale ne ta nejpodstatnější.

T: A co pro tebe byla teda ta nejpodstatnější část?

R: To, jestli se ten časopis dá číst, jestli to ty lidi baví, jestli to vypadá nějak slušně, a nějak to naplňuje podle mě ty hlavní cíle. Jako jestli to dává vědět o tom, co se v tom hnutí

děje, ale takhle ty cíle nebyly naformulovaný. Ty cíle byly velmi pregnantně naformulovaný, včetně procent, kterými se v časopise mají odrážet, ale já si nedokážu představit šéfredaktora, kterej by takhle pracoval.

T: Ty máš tenhle přístup k těm cílům a asi se to i nějak promítalo do toho, jak jsi je naplňovala, a zároveň jsi šéfredaktorku dělala poměrně dlouho, jak to vlastně fungovalo z pohledu těch zadavatelů, z pohledu toho Junáka?

R: Řekla bych, že v pohodě. Myslím si, že to, že si ten člověk pak prolistuje ten časopis, v lepším případě si ho přečte, a pokud ho tam nic netrká, tak to hodnocení nemá důvod být negativní, jenom protože jsi nějaký cíl nenaplnil. To podle mě z hlediska média nedává žádnéj smysl.

T: Jak ty cíle ovlivňovali práci redakce?

R: Tak, že bylo potřeba se vždycky před přípravou ročníku sejít na velkou poradu, kde jsme si ty cíle znovu představili, pokud se měnily i neměnily, znovu jsme si zrevidovali ten rok, jak se nám to povedlo naplnit nebo ne, a na základě toho jsme to znovu vystavěli. Často jsme dospěli i k podobnému řešení. Někde jsme zase hledali jiný řešení, protože se třeba nějak vyčerpala témata. Pak už bylo zadáný, kdo o co pečuje, jakou rubriku zajišťuje, a pak už si ty lidi pracovali ve směs sami. My už jsme se v tom roce nijak nepotkávali, pracovali jsme jenom online a vždycky jsme se sešli jen na tu velkou poradu.

T: Takhle to fungovalo i ve Skautském světě?

R: Ano.

T: I u Ben Já Míny?

R: V zásadě jo.

T: Vnímáš ty cíle jako omezení, nebo výhodu?

R: Tak vzhledem k tomu, že nikdy nikdo nijak významně neříkal, že to musí být 100 % naplněný, tak mi to přišlo úplně OK. Že to nějak fungovalo a myslím si, že je to dobře. Že ten časopis měl být od začátku nějakým nástrojem vzdělávání a výchovy, nebo nevím, jestli se to tak dá říct ve Skautském světě, ale dejme tomu, tak mi přijde logický, že se chce, aby měl ten časopis nějaký směřování. I když si umím představit, že by to bylo zadaný víc volně, že ta tabulka už mi přišla už fakt hodně šílená. Ale fungovalo to podle mě v pohodě, právě díky nějaký benevolenci, nebo díky tomu, že i ti zadavatelé spíš sledovali ten smysl, tak myslím, že to bylo OK.

T: Ty jsi použila slovo benevolence, takže ty jsi byla honorovaná za šéfredaktorování a nebyl tam žádný postih za třeba nenaplnění těch cílů?

R: Ne, ale právě i proto jsem se předtím opravovala, že nevím, jestli je to slovo benevolence vhodný. Že mi přijde, že je to spíš o tom, že se šlo spíš po smyslu. Že ten časopis tak, jak vznikal a vypadal, podle mě nějaký smysl dával a ty cíle jsou podle mě jen 1 z výseků nějaký celý množiny. Další je to, že to vychází jako médium, a to médium to musí nějak reflektovat, nemůžu si vydávat články, který jsou jak z kroniky třeba. Pak podle mě byl i nějaký konflikt s Kmenem dospělých, že to byl nějaký vstup do časopisu, kterej z mého pohledu byl totálně nešťastnej, protože ty články opravdu vždycky byly, jako když je vytrhneš z kroniky.

T: Že to byl jiný styl než publicistický?

R: Přesně no. To byl třeba z mého pohledu mnohem větší problém než nějaký neplnění, nebo nenaplnění cílů. Další věc je to, jak časopis graficky vypadá. To je za mě často dost podceněná kategorie, ale prostě není jedno, jak vypadá. Kdyby to nebylo důležité, tak dávno můžeme mít složku na docsech a mít tam ty články, ale podle mě by to tak nikdo nečetl. Takže za mě jsou cíle sice důležitější, ale jenom 1 z těch výseků a myslím si, že v tom celku ten časopis vždycky nějak dával smysl, takže já si to vysvětluju tak, že nikdo neměl tendenci mě postihovat za to, že jsem nějakou věc nedokázala zřídit líp.

T: Ty jsi zmínila množinu a nějaký 2 části – ty cíle, a to, že to vychází na papíře a jsou na to nároky časopisu. Co je třeba dál v té množině?

R: Tak třeba to, jak to vypadá graficky.

T: Že ty cíle jsou zkrátka jeden z dílů toho koláče.

R: Jo, že když ten časopis bude fakt ošklivej, bude blbě vysázenej a bude mít ošklivý fotky, tak tam podle mě můžeš mít sebelepší texty, ale fakt to nebude fungovat.

T: Jak probíhá spolupráce s TDC a jinými složkami Junáka?

R: Já přemýšlím, jak moc mám být osobní. Pro mě je to třeba hrozně důležitý, ale nevím, na kolik je to relevantní pro tvoji práci.

T: Je to kvalitativní výzkum.

R: Tak mě kdyžtak zaraž jo. Ale prostě šéf, kterej ti řekne „Mám na tebe 2 minuty času, tak mi to rychle řekni.“

T: Jako Slavík? Ředitel TDC.

R: Jo. Tak to v okamžiku, kdy se s ním nepotkáváš každé den v kanclu a váš kontakt se skládá čistě jenom z takových malých částí, tak je to prostě náročný. Pro něj je zase náročný to, že si od něj potřebuju o těch věcech povídat dýl než třeba ve 2 minutách. Už jsem si zvykla na to, že ryze technický věci, jako že inzerce přijde večer nebo ráno, můžeme vyřídit tímhle způsobem, i když ani tohle mi není příjemný, ale nějaký věci jsou pak ještě náročnější. Je nějaká skupina věcí, která je fakt děsně náročná, třeba jsme teď v Ben Já Míne řešili, že už dávno neodpovídají honoráře pro výtvarnice tomu, jak ony by to dělaly někde jinde. Když jsem si od jedny z nich přečetla, že to vnímá jako svůj charitativní projekt pro Junáka, aby ten časopis mohl vycházet, tak jsem nasucho polkla a řekla si, že jestli Junák potřebuje ušetřit na týhle paní 4 tisíce v roce, tak je to prostě smutný. Vždyť je to obří organizace, která by podle mě takovýhle peníze vůbec neměla řešit, když to odebírá takový kvantum dětí. Ta debata okolo toho byla hrozně náročná, já jsem na začátku věřila, že docílím toho, aby byly ohonorovaný dobře, ale to, co jsem musela podstoupit bylo strašný. Myslím si, že to trvalo fakt v řádech týdnů. Celkově ta oblast peněz je podle mě náročná, pro mě je celou dobu dost neprůhledný to, který peníze kam směřujou. Ve smyslu, že se k Ben Já Míne vydaly navíc karty, který vycházely asi prvních 5 let, a někde myslím padlo, ale ne právně formálně, že by se ty peníze mohly vrátit do Ben Já Míny, na její rozvoj, ale to se prostě nestalo. Vždycky je hodně těžký tohle otvírat.

T: Jaký ty máš pracovní vztah k tomu TDC? Nebo respektive asi i v tom Kmeni? Je tam to DPP, nebo na živnost?

R: Jo, pracuju na DPP, a když jsem měla nějakou dobu souběh Kmene a Skautského světa, tak to bylo krátký období, kdy jsem pracovala na živnost.

T: Řekneš mi i ty rozpočty? Kolik máš na Ben Já Mínu, kolik bereš za to? A kolik vlastně na ty grafičky a ilustrátorky?

R: Hele je to různý, grafička má podle mě kolem 8 tis. Sází to Dominika Grohmann. Takže ta má už asi 6 let takhle vysoký peníze.

T: Máš nějaký budget, kterej ti dá Fred?

R: Právě, že ne. To jsem myslela i tou neprůhledností. Já jsem tam asi fakt v takový divný roli, kdy na jednu stranu dělám práci, která je nějak mimo tu smlouvu. Já mám ve smlouvě naplnit ten obsah, kam podle mě nespadá vyjednávání o honoráři, ale na druhou stranu se to po mně chce, abych to udělala, protože mám nejbliž k těm výtvarnicím. Ale není to o tom, že bych měla daný rozpočet a měla si ho nějak rozdělit. Takže vlastně nevíš, jestli na to má ta organizace ještě peníze, jestli je ten tvůj požadavek relevantní nebo ne, protože Slavík se vždycky tváří, jako že není. Tak to je podle mě hrozně nevýhodná vyjednávací pozice. Jako není to o tom, že mě Ben Já Mína nezajímá, ale není to můj hlavní zdroj obživy a nechci se zasekávat na tom, že se to na těchto velkých procesech zadrhne.

T: A u toho Skautského světa to bylo jak?

R: To bylo asi jednodušší v tom, že jsem byla honorovaná jenom já, korektorka a grafička. To byly prostě stálý částky, který se domluvily na začátku.

T: Řekneš mi, kolik jsi brala za Svět a kolik bereš za Ben Já Mínu?

R: Za Svět nevím, něco podle mě kolem 20 tisíc za číslo, ale nepamatuju si to přesně. Za Ben Já Mínu jsem teď někdy počítala, že mám asi 17 tis. za číslo třeba.

T: U Ben Já Míny jsou všechny pozice placené? Není tam žádná dobrovolnická práce?

R: Je, všichni ti redaktoři a redaktorky jsou neplacený.

T: A ty dělají co, teda?

R: No ty vymýšlejí třeba to zadání.

T: Jo takhle, jojo.

R: Zrovna Ben Já Mína by asi šla ukuchtit sama a ve výsledku by to pro mě bylo mnohem jednodušší, kdybych vymýšlela ta zadání sama. Že bych si sedla, za odpoledne bych to napsala, pak bych to poslala těm výtvarnicím, ale my tam třeba máme třeba rubriku Pokusy, a to jako není moje doména. Uměla bych to udělat, ale dělala bych to způsobem, že bych si to šla najít v nějaký knížce, a to bych nějakým způsobem přetransformovala do toho časopisu, ale přijde mi mnohem lepší, když to udělá někdo, kdo to s těma dětma má vyzkoušený a je to jeho silná stránka. Hodně se nám to osvědčilo u kluka, kterej na čas teď odešel ze svý práce dělat pro firmu, která vyrábí deskovky. A on nám dělá deskovky na zadní stranu časopisu, a tam je vidět, že my jsme měli několik let jen takový t'apací deskovky zadělaný do symbolickýho rámce, ale on teď přišel s několika úplně skvělýma konceptama, který by nikdo z nás nevymyslel, protože je to fakt složitý vymyslet.

T: A u toho Světa byla redakce čistě dobrovolnická?

R: Ano.

T: My jsme teď řešili hlavně vztah TDC, jak probíhala spolupráce s jinýma složkama?

R: Já jsem ještě k tomu TDC neřekla, že bych nebyla jenom kritická, tak je zase skvělý, že to jsou lidi, se kterými se znám. Pro mě je to hrozně důležitý, že vím, že můžu zavolat v sedm večer, že mám nějaký problém. Že to prostředí je v zásadě přátelský. To je pro mě důležitý, protože si nedokážu představit, že bych to teď dělala pro někoho, koho vůbec neznám. Dělán to ještě na dálku, takže celá ta práce probíhá de facto online, tak pro to je to, že se známe, opravdu velká výhoda. A když odevzdám tu práci o den později, tak se svět neboří, nemám snížený honorář a když se mi něco nepovede, tak je to vlastně ok. I když jsem to třeba zažila i u jiných zaměstnavatelů nebo zaměstnavatelek, ale je to prostě přátelský to prostředí. A většinou, jak jsem zmiňovala problém s těma honorářema, tak já jsem do toho šla s tím, že to bude asi trochu opruz, ale hodně jsem věřila tomu, že to nějak domluvíme. To je dost podstatný. Jednak jsem věřila svým argumentům, ale zároveň jsem věřila tomu, že tam bude vůle to nějak řešit, což asi taky není samozřejmý. No a co ve vztahu k těm dalším subjektům, tak to asi v zásadě vždycky fungovalo fajn bych řekla.

T: A jak to probíhalo, jak to vypadá?

R: Tak u každého časopisu jinak. U Výkonný rady Junáka byl asi někdo pověřenej, kdo měl dát nějaký feedback, to si asi úplně nepamatuju, protože se mi teď nezdá, že by se Výkonná rada zabývala každým číslem, to mi teď přijde hodně nepravděpodobný, ale někdo se tím jednotlivým číslem vždycky zabýval, jen ne asi celá Výkonná rada.

T: Takže jste třeba vyloženě nepracovali se Zpravodajem pro...?

R: No to si fakt teď nejsem jistá, teď nevím. U Ben Já Míny jsme byli nějaký čas v intenzivní spolupráci právě s Denisou Kupkovou, což byla asistentka pro Zpravodaje pro vzdělávání, nebo výchovu. Tam to bylo úplně super. Ona se mnou řešila takový víc strategický věci. Třeba otázku inzerce, jestli v tom časopise má být, jako pro benjamínky. Vždycky to bylo supr a velká snaha se domluvit. U OVASU jsme byli v hodně intenzivním kontaktu s Janou Vitáskovou, která z něj ale odešla, a ten parták tam teď vlastně chybí.

Myslím si, že je škoda, že se to nepodařilo nahradit. Ona na nějaký čas úplně vypadla, pak mi psala, že z Odboru odešla a nikdo po ní tu práci nepřevzal, a že se teď vrátila pro tu Ben Já Mínu, ale nepovedlo se nám do toho vztahu zpátky nějak naskočit. Já jsem si nějak odvykla tomu, že jsem jí tu práci dopředu posílala ve 2 fázích. Ve fázi, kdy byly hotový zadání pro rubriky, a ve fázi, kdy byly hotový finální náhledy po práci výtvarnic. Ona to komentovala a bylo to supr. Teď je ta práce s těma dobrovolníkama v tomhle trošku těžká, že když napíšu „Pojďme okomentovat náhledy“, tak někdy se stane, že to okomentují skoro všichni, někdy se stane, že to okomentuju já a jeden. Myslím, že ten časopis pořád vychází dobře, ale víc očí víc vidí, no. A je tam i víc zkušeností a myslím si, že ty zkušenosti pro práci s dětma jsou u tohohle dost zásadní.

T: A u Skautského světa?

R: Tyjo to si fakt nějak nevybavuju. Vlastně přemýšlím, jestli tam nehrála nějakou důležitou roli Káča Hořovová, tu mám hodně spojenou s těma cílema, protože ona podle mě byla autorkou tý tabulky.

T: Ostatní šéfredaktoři mi říkali, že se Výkonná rada podílela na vyhodnocování těch cílů.

R: Ale jenom za rok, ne?

T: Jojo.

R: Právě že přemýšlím, jestli tam byla ta intenzivní spolupráce pro každý číslo, ale nějak si to nevybavuju. Asi první rok, kdy jsem dělala pro Skautskej svět, tak si pamatuju, že jsem byla v intenzivním kontaktu s různýma lidma, s někým jsme řešili víc grafiku, s někým obsah. Vlastně i se Slavíkem, myslím si, že tam byl takovej důležitěj, že jinak se

tomu obsahu vůbec nevěnuje, ale myslím si, že v prvním roce u toho Skautského světa mi s tím nějak pomáhal.

T: Jaký je podíl TDC na tvorbě časopisu? Ve smyslu od toho jednotlivého čísla, od nějaké první porady, až po doručení do schránek ke čtenáři.

R: Podle mě to TDC jenom platí a zajišťuje distribuci. Jinak na tom obsahu se nepodílí nijak.

T: Inzerci si třeba sháníš sama?

R: Jo. To je totiž pro Ben Já Mínu trošku specifický, protože tam neměla být inzerce vůbec žádná. Ale proto jsem na ní zapoměla, protože to se změnilo de facto teď v posledním roce. Takže tam zajišťuje inzerci Fred, ale mohla bych si ji zajišťovat i sama.

T: A u Skautského světa?

R: Myslím, že to bylo docela podobný. Já si tak vzpomínám, ale to asi fakt hodně souviselo s tím prvním rokem časopisu pod mým vedením, že si fakt pamatuju, že jsem byla v kontaktu s různými lidma. Z Výkonný rady, z TDC. A řešili jsme nějak obsah, jak to má vypadat.

T: Takže ti s tím pomáhali?

R: Jo, že to byli takoví konzultanti, řekněme. A pro mě to podle mě bylo nějak významný.

T: Významný v negativních konotacích?

R: Ne, v pozitivních určitě.

T: Že ti pomáhali a ty jsi tu pomoc oceňovala a chtěla?

R: Jojo, určitě. Taky bylo důležitý, že v tomhle roce jsem na Skautskej svět, díky tomu, že jsem dělala i Roverskej kmen, tak jsem dělala jenom tyhle 2 věci, takže jsem fakt měla čas na to, se s těma lidma scházet. Taky tím, že jsem neměla rodinu a bydlela jsem na privátě se 3 dalšíma lidma, tak jsem neměla tak vysoký náklady, takže jsem si vystačila i s penězma, který jsem fakturovala. Bylo to důležitý, protože jsem fakt měla čas na chození na schůzky s těma lidma. Bydlela jsem taky v Praze, takže jsem mohla přijet na TDC s tím, že si s něčím nevím rady. Vždycky se našel někdo, kdo mi pomohl. K tomu fungování časopisu mi přijde ještě důležitý, že ten honorář za Ben Já Mínu nepovažuju za blbej, ale když si to pak člověk spočítá, že jsem za Skautskej svět a Roverskej kmen fakturovala třeba 35 tisíc, ale ty časopisy vycházejí jenom 5x v roce, takže jsem si vlastně vždycky musela ušetřit na ty 2 měsíce peníze.

T: Takže jsi neměla 35 tisíc za 2 časopisy, ale dohromady.

R: Ano, nebo nevím, jestli to ve výsledku nebylo i 40, ale i tak, to vlastně není moc peněz.

T: Zkrátka bylo 17 tisíc na číslo na ty 2 měsíce zjednodušeně. Takže to bylo zhruba 8,5 tisíce v roce 2017.

R: Jo, ale já jsem ty časopisy měla 2, takže jestli to ve výsledku vycházelo na nějakých 20 tisíc, to už si nepamatuju. Jenom chci říct, že tohle nastavení fakt nenahrává tomu, že z mého pohledu to člověk vždycky může dělat jenom k něčemu, což ale pak znamená, že na to nemá takovej fokus, jako by mohl být. Já doufám, že se to neodráží na ty

práci, ale není to podle mě šikovný. Myslím si, že kdyby Junák opravdu chtěl vydávat skvělý naboostovaný časáky, tak by ten rozpočet musel být opravdu zákonitě větší. Ten čas, kdy jsem fakturovala, tak to je taková specifická situace v životě člověka. Už nechodí do školy, takže nemá tenhle závazek, ještě nemá rodinu, takže nemá tak vysoký náklady a vystačí relativně s málem, a zároveň to vylučuje lidi z té komerční sféry, ty by nikdy za takový peníze nedělali. Takže to třeba celou dobu vnímám jako problematický, že ti to nikdy neuvolní ruce, aby ses tomu mohl věnovat hodně.

T: Třeba jiní šéfredaktoři mi říkali, že měli nějaký budget na peníze, a ty rozdělili třeba mezi 3 lidi. Tos nikdy nedělala? Třeba mezi zástupce šéfredaktora a editora?

R: Ne, asi ne.

T: Měla jsi nějaký důvod, proč ne? Nebo tě to nenapadlo?

R: Myslím, že u Skautského světa to bylo tak, že moje práce byla zajistit spolupráci s grafičkou a korektorkou, ale ne zajistit ten rozpočet. O tom už jsem mluvila trochu, za mě by bylo logický buď mít na starosti celý ten rozpočet, což já jsem nikdy neměla...

T: A neměla, protože jsi to nechtěla? Nebo tě to nenapadlo, nebavilo?

R: Já jsem vnímala, a vždycky jsem to i měla ve smlouvě, že mým úkolem je zajistit obsah toho časopisu. To že je to pak nějak složitý, mi docházelo až s Ben Já Mínou, ale teď vlivem rodinných okolností a jiných okolností nechci investovat ten čas do nějaký radikální změny toho nastavení, i když by to bylo asi lepší.

T: Jak využíváte inzerci v časopise? Jak ve Skautském světě a jak v Ben Já Míně?

R: Ta otázka směřuje na to, na co tam je, nebo na co se využívaly peníze?

T: Obecně. Proč tam je, jestli to byl tvůj nápad, jak jsi s ní pracovala, jak ji využíváš?

R: Ne, můj nápad to rozhodně nebyl. Já jsem měla zadáno, že ve Skautském světě má být nějaká inzerce. Jestli si vzpomínám dobře, tak toto taky bylo nějak složitý s TDC, protože jsme měli nějaký rozměry, na který jsem si měla najít místo, ale často pak došly jiný. Já už jsem ale třeba měla ty články nasázený, nebo napsaný, takže odpovídaly nějakému počtu znaků a na poslední chvíli jsem to musela předělávat, nebo říct „Ne, přes to nejede vlak, já už to mám hotový, a to není můj problém, že inzerent dodal jinej rozměr, než měl“. Takže tohle si vzpomínám, že bylo ve vztahu k TDC náročný. No a ne, nebyl to můj nápad, aby to tam bylo, a já jsem vždycky předpokládala, že je to proto, že to přináší nějaký peníze, já bych to tam nepotřebovala. U Ben Já Míny bych to tam dokonce ani nechtěla, myslím si, že to do časopisu pro takhle starý děti nepatří, ale vnímala jsem to v nějaký protiváze k tomu, že jsem to brala jako nějakou páku, kterou můžu využít k tomu, abych řekla, že ty výtvarnice zase potřebují být dobře zaplacený. Vždycky jsem to vnímala tak, že kdybych nechtěla inzerci, chtěla drahý výtvarnice, z pohledu Junáka nebo TDC, tak to už to nikdo nebude chtít vydávat.

T: Takže jako – já vám tam dám inzerce, ale vy mi dobře zaplat'te spolupracovnice?

R: No, chtěla jsem v něčem vyjít vstříc. Nechtěla jsem být proti všemu, proti tomu, že musíme zaplatit dobrý výtvarníky, že tam nesmí být žádná inzerce... prostě mi přišlo, že se nemůžu stavět do takovýhle pozice, protože by to nebylo pro to vyjednávání dobrý. Ale domluvili jsme se na tom, že ta inzerce bude nějak jasně omezená. Že na 12stránkovým časopise nemůže zabírat půlku inzerce. Takže máme nějakou domluvu, že inzerce může být nad tiráží, a teď ještě na jedny straně, kde měla být jenom někdy. Teď se to trošku zvrhlo v to, že je tam skoro vždycky. Ale je to aspoň na konci časopisu. Podmínka moje a OVASU byla, že nesmí být v tom časopise, jako uvnitř stran, to mi přišlo nepřipustný.

T: Proč?

R: No tak jednak proto, že by to nabourávalo výtvarnej koncept, tu dvoustranu. Dvoustrana je vždycky laděná jako uzavřenej celek a přišlo mi, že se nehodí, aby se do toho ládovala nějaká inzerce. No a jednak proto, že podle mě ty malý děti nejsou schopný to dobře rozlišovat – jako tohle je obsah pro mě, a tohle mi někdo nabízí, aby mi rodič koupil. To mi prostě přijde nějak problematický, a proto mi přijde problematický i to, že tam ta inzerce vůbec je, protože když je tam najednou obrázek nějaký dětský stavebnice, byť skvělý, tak se podle mě dítěti ve 4, 5, 6 letech velmi špatně vysvětluje, že to je inzerce – jako ten koncept nějak pochopit, že to tam je proto, abychom mohli dobře zafinancovat ten časopis, to mi přijde, že je fakt jako z kategorie sci-fi, aby to dítě v tomhle věku pochopilo. No, a to dítě logicky chce skvělou magnetickou stavebnici, která tam je na obrázku, ale blbě se vysvětluje, že to tam není, jelikož by to měl každej vedoucí nebo rodič pořídit, ale protože je to inzerce.

T: Zákon přímo zakazuje mít reklamu v dětských, no, tam je to právě problematické, médiích.

R: Aha, no vidíš, já ani nevím, že ten zákon je.

T: Dobře.

R: No, tak to je skvělý vědět. Ale bohužel to teda asi nikdo nedodržíje no. Nebo asi jenom ta Raketa, ale jinak ty časopisy, co jsou na trhu, mimo Junáka, tak ty to taky nedodržíjous.

T: Asi se o tom můžeme ještě pobavit dýl, tam je právě to problematické. Nicméně využívání té inzerce v Ben Já Míne je nad tou tiráží a z nějakýho důvodu tam musí být. Ty jsi předtím zmínila, že ta inzerce tam nějakou dobu nebyla a začala tam být až od nějaké doby.

R: No já myslím, že jsme nějak na začátku právě s Janou Vytáskovou nechtěly, aby tam byla. Vůbec. Nedávalo nám to smysl právě z těch důvodů, o kterých jsem mluvila. Taky jsme chtěly naplno využít ty strany, který tam byly, a pak jsme se myslím začali domlouvat nad tou půl stranou nebo třetinou nebo kolik to je, nad tou tiráží, kde už nám přišlo, že je to takový hluchý místo, kde se moc žádný obsah už nehodí, nebo ne, že nehodí, ale tam jsme si řekli, že je to OK, že to zvládnem. Pak jsme měli dohodu, že jsme tam vždycky měli představení nějaký dětský knížky, ke který se vázal nějaký úkol. To bylo na celý straně.

T: To byla reklama? Nebo advertorial?

R: Nebyla to reklama, byl to vlastně takovej barter s nakladatelstvím, kdy oni věnovali nějaký knížky do soutěže, my jsme vymysleli ten úkol a představili tím tu knížku. Cílem bylo jenom podpořit děti v tom, aby četly hezký knížky, a to se dělá blbě bez toho, že jim ukážeš konkrétní knihu. Pak jsme si vlastně vymysleli, že by bylo hezký o ty knížky soutěžit, a Slavík pak podle mě trochu tlačil na to, že je to takovej exkluzivní prostor a bylo by hezký, kdyby ty knihy aspoň věnovali. Tak jsme si řekli, že OK a dařilo se tím rozposlat desítky knížek do skautských oddílů nebo domácností.

T: Takže to, že tam ta reklama nějakým způsobem bude, byl vlastně tvůj nápad? Nebylo to od TDC?

R: Že bude nad tou tiráží?

T: Jojo.

R: Ne, to byl nápad TDC, já jsem jenom řekla, s tou Janou Vytáskovou za OVAS, že OK.

T: A bude tady, jasně.

R: Jo, a ještě u těch knih, o tom jsem začala mluvit proto, že naše domluva s Janou a Slavíkem, v takovém našem důležitém trojúhelníku, byla, že na tom místě těch knih to může být někdy. Ne vždycky, ale teď kdybych to dopočítala, tak je možný, že už to je několik čísel za sebou, nebo jsem už dlouho nerozposílala žádný knížky.

T: Zhodnot' prosím množství inzerce v tom časopise. Časopisech.

R: No tak v tom pro ty malý by podle mě ta 1 strana fakt být nemusela, a až teď, kdy o tom spolu hovoříme si uvědomuju, že je to nějaký moje zanedbání, ve smyslu, že nám Slavík napíše, že má inzerci na celou stranu a já jsem mu neřekla, že jsme nějak domluvený. Že jsme domluvený, že tam nebude pokaždý. U Skautského světa to bylo asi celkem v pohodě. Nemám z toho dojem, že by jí tam bylo nějak hrozně moc, protože ten časopis je tlustej.

T: Rozložení té inzerce jsi nějak využívala? Určuješ si ho sama?

R: U Ben Já Míny ano. Myslíš jako kde je a jak je velká? Já to v zásadě vnímám tak, že jsem na to kývla a je to i svoje nějaký...

T: Je prostě daný pevný místo a ty jsi s tím souhlasila, že bude tam?

R: Přesně tak. Nevybrala bych si to sama, ale jsem s tím v pohodě. U Skautského světa, jestli si dobře vzpomínám, bylo zadáný třeba – 2x pruh, 3x toto, ale nevzpomínám si, že by se to někdy dodrželo na 100 %, ze strany TDC.

T: Ale nebylo tam třeba – máme tady celostránkovou inzerci, která musí být na straně 2? Nebo na poslední straně.

R: Z mojí strany?

T: Obecně. Teď myslím ze strany TDC.

R: No vlastně trošku jo, bylo zadaný, že tam třeba bude celostránková inzerce, já jsem si pro ni našla místo, ale pak se mi stávalo, že mi třeba někdo napsal, že je to jenom půlstrana. Měli jsme zadaný nějaký počty a velikosti. Úplně na začátku.

T: Na začátku tvorby čísla?

R: Mhm, nebo, nepamatuju si to jistě, ale skoro si myslím, že to byl nějaký úzus, kterej jsme si přijali na začátku tvorby toho časopisu, že se to tak vždycky pokusíme udělat. No, a pak jsem s tím pracovala tak, že jsem si řekla „OK, tenhle článek by mohl být takhle dlouhej, tak si tam nechám místo“, ale pak to bylo málokdy ze strany TDC 100 % splněný. Že s tím pak bylo vždycky ještě dost práce.

T: Ty jsi řekla, že Fred přišel s nějakou inzercí a ty jsi ji odmítla. Tak další otázku mám, jestli můžeš inzerci odmítat jako redakce. Můžeš třeba odmítnout, že nechceš, aby něco konkrétního v tom časopise vyšlo?

R: Je to jako s jinýma věcmama. Nemáme na to nastavenej žádný proces, takže se cítím tak, že můžu, nebo minimálně můžu přijít s tím, že se mi něco nelíbí, ale nemáme na to nastavenej žádný pracovní proces. Nebo právně-pracovní. Co je a není v mojí gesci. Že je to všechno hodně postavený na dobrých vztazích, a zároveň na mojí důvěře v druhou stranu,

že mi tam nepošle třeba do Ben Já Míny reklamu na kondomy. To neočekávám. A tam máme i nějakou úmluvu, že to musí být nějak relevantně k těm dětem, třeba nějaký stavebnice, batohy. Teď tam má zrovna jedno z mých oblíbených nakladatelství reklamu, takže jsem s tím celkem víc v pohodě, než kdyby tam bylo nevím co. Třeba docela vtipná věc je, že se nám v Ben Já Míně opakovaně stalo, nevím, jestli i ve Skautském světě, že nějaký inzerent dodal inzerci s chybama. To mi třeba hrozně vadí, protože jsem myslela na to, že mezi těma dětma byl sice spíš předpoklad, že nechtou, ale říkala jsem si, že třeba i můžou. V tom případě si myslím, že je to pak fakt fail. Když si čtu něco, kde je chyba, tak to dítě má pak tendenci to fixovat podle toho, co vidí.

T: Jako gramatický chyby?

R: Jo. To mi třeba hrozně vadilo, a tam nebyla možnost to opravit. Tak to jsem třeba nechápala. Z mého pohledu by to měli vrátit a chtít, aby to bylo správně.

T: A u toho Skautského světa?

R: Já jsem to asi ani neřešila. Vnímala jsem, že to není můj úkol. Že můj úkol byl zajistit obsah. Kde se to s tou inzercí překrývalo bylo to, kdy jsem měla článek na 4000 znaků, a najednou bylo potřeba, aby byl na 4500. Tam mě to vytáčelo, nebo mě to rozhazovalo. Jinak mi to bylo asi v zásadě jedno. Nebyl to předmět něčeho, nad čím bych přemýšlela. Zároveň to bylo asi spojený s tím, že ani ve Skautském světě, kdyby byla reklama na kondomy, tak by mi to přišlo divný. Nepatřičný.

T: Jak funguje volba témat pro jednotlivá čísla?

R: To je plně v režii redakce. U Ben Já Míny to možná na začátku bylo tak, že jsme nějak konzultovali s OVASEM, ale jinak si myslím, že to v obou případech bylo v gesci redakce. Akorát u Skautského světa to vyplynulo z konceptu, se kterým jsem šla do toho

výběrového řízení, kterej se tam asi nějak připomínkoval, ale nepamatuju si, že bych dělala nějaký dramatický změny. Tam to nebylo z popudu redakce, ale mýho, že jsem už do výběrka šla s návrhem nějakých témat.

T: Třeba?

R: To už si vůbec nepamatuju.

T: Bylo to třeba téma stylu – v prvním čísle se budeme věnovat zimnímu táboření, nebo něco širšího?

R: Já jsem se asi vždycky snažila, a už jsem si to odnesla i z Roverskýho kmene, že jsem se snažila, aby to téma bylo nějak široký. V něčem možná metaforický, aby se pod to vešly hodně různý věci.

T: Ty jsi měla ty barvy v Roverským kmeni?

R: Jo, to bylo jedno z mých prvních asi, a to byl takovej ústřel. Jinak si ta témata vůbec nepamatuju, možná proto, že byly takový hodně (zeširoka).

T: To si kdyžtak můžu dohledat. A u té Ben Já Míny?

R: U té Ben Já Míny vždycky vznikají v té redakci na redakční poradě, kde nastřílíme v brainstormingu nějaký témata, který nám přijdou, že by nás bavilo dělat, že jsou atraktivní pro ty děti. Když je máme, tak vždycky vznikne třeba 30 témat, v tom brainstormingu, pak je vezmeme jedno po druhým a snažíme se vymyslet, jestli dokážeme vymyslet něco do těch rubrik. To většinu odstřelí a většinou jich zbude fakt 5, který jsou použitelný.

T: To se děje před každým číslem?

R: Ne, vždycky na redakční poradě na začátku roku.

T: Zasahuje organizace do tvorby časopisu?

R: Ne. Myslím si, že ne. Já to vnímám tak, že lidi, který mají mít z nějakýho důvodu v merku to, jestli jsou ty časopisy dobrý, nebo ne...ať už jsou přímo pověřený, nebo jsou třeba členama Výkonný rady, tak můj předpoklad je, že pokud by něco nebylo OK, tak se hned ozvou a bude se to řešit. Jinak do toho procesu nikdo nevstupuje.

T: Nevstupuje do toho procesu, zároveň tam jsou cíle, TDC dodává inzerci.

R: Tak ano, v té inzerci ano, ale jak jsem řekla – já jsem vždycky měla ve smlouvě, že mám zařídit ten obsah, kterej se vytváří. Nespádala tam inzerce, ta byla vždycky vyjmutá. Takže z mého pohledu, v souladu s tou smlouvou, opravdu nevstupuje. Nebo jako ano, zadává ty cíle někde na začátku, ale ty ses ptal na to číslo, ne?

T: Teď obecně, do té tvorby časopisu.

R: Tak já to vnímala jako do tvorby jednoho čísla. Tam opravdu si myslím, že ne. Že jsou to dost solitérní projekty, který běží pod tím týmem, a já doufám, že je někdo čte, aby se kdyžtak ozval.

T: A zasahuje organizace do výběru spolupracovníků?

R: Ne, ale v nějakým smyslu ano. Že třeba kdyby řekla, že tolik peněz už nedá, tak tam by ten výběr nějak ovlivňovala. Jinak ne, já si můžu do toho týmu vybrat koho chci, a asi to tak bylo i ve Skautském světě.

T: I ve smyslu korektorek, korektorů, těch, kdo to sází, to si vlastně všechno vybíráš ty? Nebo sháníš?

R: Jo.

T: A TDC teda řeší jenom ty finance?

R: Ano, to proplácí ty faktury.

T: Spolupracují časopisy společně, nějak?

R: No myslím si, že ne. Nebo možná jenom já ne, to nevím. Myslím si, že historicky bylo spousta snah, za těch 12 let, co jsem na postu šéfredaktorky nějakýho skautského časopisu. Ty snahy vždycky byly, z různých pozic – že by se třeba ta témata mohla projevit ve všech časopisech.

T: A to říkal kdo, že by se mohla projevit?

R: To asi na různých postech, ale nejvíc to pak podle mě souviselo s koordinátorem/koordinátorkou těch časopisů, na té pozici podle mě nějakou dobu pracovala Káča Hořavová, pak ji nějakou dobu vykonával můj manžel, teď jí vykonává Katka Zavřelová. No a jestli si to dobře pamatuju, tak to nikdy nevycházelo z popudu těch šéfredaktorů, šéfredaktorek. To podle mě souvisí se 2 hlavníma věcmi – to, že to postrádá

nějaký hlubší smysl, proč to dělat, chtít. Ten časopis jde z mého pohledu ke specifický cílový skupině, a ta nechte všechny ty časopisy, takže nevnímám tu potřebu. To souvisí i s tou druhou věcí, možná by to nějaký velký smysl dávalo, ale asi by musel být větší časový budget na tu práci. Z mého pohledu už je to nějaká totální nadstavba, která mi v tom kontextu peněz a času vždycky přišla jako něco, co nedává smysl.

T: Jak funguje přechod jednoho čtenáře do jiné výchovné kategorie, z pohledu časopisu? Pracuje se s tím nějak?

R: Ne. Respektive, u Skautského světa to je jednoduchý v tom, že je to taková konečná. Na to nic nenavazuje.

T: Rozumím, ale třeba z těch předchozích. Že třeba v září můžeš napsat, že vítáš nové lidi, něco takového tam nebylo?

R: Ne, já jsem to nedělala a nevím, jestli to někdo dělal. U Ben Já Míny mám dojem, že jsme v nějakém čísle měli, že někdo z těch dětí – hlavních hrdinů toho časopisu, přecházel. Ne, kde sourozenci těch dětí přecházeli, nebo byli ve vlčáckým nebo skautským oddílu nebo družině, takže tam jsme na to nějak mysleli, ale jinak je to motiv, kterej nejde používat často. Nebo ho můžeš použít párkrát, ale pak už to nebude moc zábavný.

T: Doplnují se nějak časopisy navzájem?

R: Ne, nebo nevím o tom.

T: Dobře. Jaká je pozice tvého časopisu mezi jinými? Kolik podle tebe organizace, jako celek a TDC, věnuje pozornosti a prostoru jednotlivým časopisům. Jestli je to rovnoměrně, nebo jestli se nějakému časopisu dává větší prostor a tvému menší?

R: Nevím, nikdy jsem nad tím nepřemýšlela, protože vnímám, že ten časopis – jak Skautskej svět, tak Ben Já Mína, pod mým vedením vždycky byly fakt takový jako izolovaný projekty. Nemám za sebou za tu dobu moc porad, kde bychom se potkali všichni, takže opravdu netuším, jak si to stojí. Pro mě je důležitý, jestli má ta práce, kterou dělám, tu odezvu, kterou potřebuju, aby měla. Jestli něco dostávám, když to potřebuju, nebo ne. Je mi vlastně úplně jedno, jestli ty časopisy chtějí víc, míň, toho, čeho, to je mi prostě fuk.

T: Ty jsi někde na začátku říkala něco ve smyslu – Junák tady chce časopis pro ty nejmladší lidi, ale nedává na to dost peněz, tak by to měl zaplatit. Něco v tom smyslu. To je možná to, co mi na tuhle otázku přijde vhodný...

R: No ale já si myslím, že by to měl udělat i u Skauta, i u Světýlka. To je jenom nějaký argument ve vztahu k tomu, že zrovna těm výtvarnicím se má dobře zaplatit. Protože ty odváděj tu práci, která je u těch časopisů nejvíc vidět, pro ty děti. Pak je samozřejmě důležitý, jakou práci udělají ti redaktoři a redaktorky, jestli ty úkoly, který jsou pro to samozřejmě taky strašně důležitý, tak jsou dobře udělaný, ale tam vnímám, že s tím hodně může leccos udělat ten vedoucí, nebo dospělej, co s tím pracuje. S tou výtvarnou stránkou, s tím, jak to bude vypadat, neudělá nic, to už je nějak daný. Takže z mého pohledu to není něco, na čem se dá šetřit, nebo má šetřit. Myslím si, že si Junák zaslouží skvělý časopisy po všech stránkách. Já si myslím, že teď vizuálně, kromě Ben Já Míny, nemáme žádný opravdu hezky graficky udělaný časák. Furt to není tam, kde bych si ty dětský časopisy představovala.

T: Rozumím tomu, že ta Ben Já Mína je hodně o té grafické stránce, nicméně si myslím, že třeba ten Roverský kmen víc těží z textů než z tý grafiky. To ti nepřijde jako dostatečný argument?

R: Ne, naprosto ne. Já jsem tady obklopená mrakem knih, a když si vezmu do ruky knihu, která bude mít skvělejší text, a když si vezmu do ruky knihu, která bude mít skvělejší text, skvělý knihařský zpracování, skvělou grafiku, skvělé ilustrace, mimo fotografie, tak to prostě není stejný. Ani omylem. A myslím si, že zrovna z Roverského kmene si pamatuju

wordový rámečky tenkou linkou – to jako možná v 90. letech, ale ne ve 21. století. To tam prostě nepatří, ten časopis z mého pohledu po té vizuální a grafický stránce prostě potřebuje péči.

T: A měl by v tomhle Junák zasáhnout centrálně?

R: No, to je dobrá otázka. Asi jo, protože by měl chtít, aby ty časopisy byly skvělé po všech stránkách, a ta grafická do toho zcela jistě patří.

T: Ben Já Mína vznikla v posledních letech, jak vypadá proces vzniku toho nového skautského časopisu? Od nápadu, že chceme nový skautský časopis, až po vydávání.

R: No, já jsem už zmiňovala, že nějaká důležitá věc se stala už na začátku. Já jsem dostala zadání, který bylo jiný, než s jakým jsem přišla na to výběrový řízení. V tom zadání podle mě bylo, že mají vzniknout nějaký černobílý pracovní listy.

T: Kdo třeba přišel s těma pracovníma listama? To nevíš?

R: Já předpokládám, že to mohla být třeba ta Denisa Kupková, nebo někdo kolem toho, kdo měl nějakou zkušenost s dětma.

T: Takže pravděpodobně někdo z OVASU?

R: Nebo z Výchovného odboru.

T: Mohla bys uvést i roky, abychom věděli, jak dlouho to třeba trvalo?

R: Tak to bylo nějak v roce... no, asi tak 7 let zpátky, takže 2015. Nejsm si jistá, jestli jsem schopná to úplně dopočítat.

T: Ben Já Míny nultej ročník byl v roce 2016.

R: No, ale tak v roce 2015 bylo vlastně to výběrko, kam jsem přišla s de facto dost jiným výstupem, byla jsem vybraná a bylo zadaný, že asi v dubnu mělo vzniknout experimentální číslo, aby se to otestovalo a vyzkoušelo. No, a já jsem do té doby měla nachystat. Byla jsem na to úplně sama, což teď zpětně hodnotím tak, že to byla fakt výzva, se s tím nějak popasovat, protože jsem vždycky převzala velkou část těch procesů. Že v Roverským kmeni i Skautský světě, i když jsem se snažila přicházet s novějma věcma, tak jsem měla nějaký dědictví, na který jsem měla navázat. Tady nebylo na co navázat a byla jsem na to sama. Čistě organizačně to bylo tak, že jsem tehdy podle mě dostala, na těch asi 6 měsících, 35 tisíc, že jsem byla zaplacená na tu přípravu, a myslím si, že to byl asi jeden z nejlepších kroků, který v tom Junák nebo TDC mohli udělat, protože z toho, co jsem tehdy udělala, vlastně furt těžím. Že mám sepsaný ty dokumenty, co se má stát, když se nabírá výtvarník, výtvarnice.

T: Takže jsi byla zaplacená, měla jsi čas a dostatečně velkej prostor na to, se připravit na to, jak to pak bude vypadat?

R: Přesně tak, snažila jsem se fakt představit celej scénář, hlavně co se toho procesu týče, protože mi bylo jasný, že zase budu pracovat s dobrovolníkama, to nebude jednoduchý. Budu je muset někde hledat, vymýšlet co budu dělat v průběhu roku, když někdo odejde, a budu nově pracovat s těma výtvarníkama. To jsem věděla, že to bude fakt velká změna, že doteď to bylo tak, že všechny ty materiály pošlu grafičce a ona mi za 2 týdny, nebo za týden, pošle výstup. A že bude možný ho měnit, protože přelívat ten text není zdaleka tak složitý. Že když Slavík, nebo někdo, dodal inzerci, která je jinak velká, tak byl opruz to předělávat, ale dá se to předělat, ve Skautským světě. Ale v Ben Já Míne tohle nejde, ten proces je

takovej, že vymyslíme zadání, ta se opřipomínkujou, a když se ty připomínky zanesou, tak to jde teprve výtvarnicím, výtvarníkům, a s nimi komunikuje člověk, kterej má nějakou vizi o tom, jak má ta rubrika vypadat. Tady už se nedají dělat ty úpravy, že když člověk dodá finální náhled, tak umíme opravit čárku, že chybí ve větě nebo dokreslit kyblíček, ale nejde tam dělat to, že si řeknu „Jo, ale tohleto, co je napravo mělo být nalevo“, protože ten člověk by pak předělával práci, a na to už nějak vnímám, že nejsou peníze, a že by to byla moje chyba, že jsem to nepohlídala. Takže tohle všechno bylo potřeba nějak rozmyslet.

T: To bylo před tím nultým číslem? Nějaký duben 2016?

R: Před nultým číslem, no. Bylo potřeba najít výtvarníky, výtvarnice, tak to taky bylo hrozně důležitý si to nějak umět představit. Jestli to, co třeba vidím tady v knížce, tak jestli to jde vlastně použít. Ta práce je dost specifická v tom, že když pracuje ilustrátor, tak fakt ilustruje, doprovází jenom nějakou text, ale tady ho vytváří. Že to zadání zní něco jako, že by někde vpravo měly děti hrát na schovku, nalevo něco dělat v kuchyni... ale musí být hodně invenční, ale zároveň musí naplňovat to zadání. Je to prostě úplně jiný typ práce. Já jsem musela hodně přemýšlet o tom, jestli to ten člověk bude schopnej naplnit. A třeba někde se pak po tom prvním experimentálním čísle musela jedna výtvarnice vyměnit, protože se ukázalo, že to není dobrý. Že v té knize to vypadalo úplně jinak než pak na tom papíře.

T: Co pro tu Ben Já Mínu bylo inspirací?

R: Dětský knihy, nejvíc.

T: Jenom knihy? Žádný časopis?

R: A Raketa asi. Měla jsem časopis Raketa, to byla taková meta, že bych chtěla, aby tu byl takhle skvělejší, hezkej dětskej časopis pro předškoláky. Bylo velkou příjemnou odezvou, když Joachim Dvořák, kterej ten časopis vydává, psal, že je to skvělý, že tady

nějaký takový časopis je. Pak jsem ještě věděla o časopise Hrana, kterej už nevychází, ale pořád se dá koupit a je skvělej. Potom Klobouk na pařezu, nebo doufám, že se to tak jmenuje. To jsou všechno hodně originálně pojatý, zajímavý časopisy. Hrana je v tom asi taková nejbližší, v tý cílovce. Z toho jsem se snažila nějak čerpat. Ale v něčem jsou hodně jiný, protože třeba i Raketa, tím, jak nemá podle mě zadaný ty cíle a má mnohem víc stran, tak si vlastně může dovolit mít na dvoustraně třeba hledání rozdílů. To je taková věc, která je fakt škoda, že teď v Ben Já Míne nemůže moc být, protože kdyby tam byla, tak je velmi těžký na takovýhle úkolu, kterej mimochodem děti hrozně baví v tom věku, tak je velmi těžký pak naplnit ty ostatní cíle, protože v tom časopise je asi 6, 7 rubrik, a tohle nenaplnuje žádný ten cíl. Vlastně by pak člověk musel dostat všechny ty cíle do těch ostatních rubrik, což je vlastně složitý. Proto je ten časák hodně jinej v tom, že má hodně scén na tý dvoustraně. To myslím nemá ani žádná dětská kniha, ani žádný časopis.

T: Jaké to je růst s časopisy, jako šéfredaktorka Roverskýho kmene, Světa a Ben Já Míny? Že to vlastně reflektuje nějakou dobu tvýho života, jaké to je?

R: Já bych už teď asi ani nemohla vytáhnout ty starý Roverský kmene. Myslím si, že už je možná ani nemám, možná manžel v nějaký krabici. To se prostě nedá číst a nevím, jak to někdo jinej mohl číst, tomu nerozumím. Tam je ještě strašný vidět, že to žurnalisticky strašně kulhá. Co podle mě ale bylo skvělý, a už se mi to podle mě nikdy nepovedlo tolik, bylo že se mi tam podle mě dařilo přinášet skvělý témata. To mi přišlo nějak strašně důležitý, že se tam výrazně propisovaly nějaký hodnoty, který jsem měla já a redakce. A nějaký témata, který jsou zajímavý, a ve kterých je skvělý, že ten Roverský kmen pak vlivem toho, koho se povedlo vybrat, podle mě dál pokračuje. Takže myslím si, že mnohem kvalitnější úroveň těch textů. To se mi pak už nikdy tolik nedařilo, protože to zadání bylo vždycky mnohem svázanější. U Skautskýho světa to bylo podle mě někde na půl cesty, že jsem se fakt hrozně snažila posunout ten časopis graficky výš, ale to bylo peklo, že to nešlo. Že bych v tom potřebovala mnohem větší support. Já jsem měla nějakou představu, ale přestože jsem se furt s někým potkávala, se mi to v tom kontextu nedařilo posunout dál, což mě mrzí. U Kmene jsem to třeba tolik nevnímala, že na tom hodně záleží. Na tom, jak je ten časopis poskládaný, jak vypadá. Že jsem třeba v prvním čísle Roverskýho kmene měla rozhovor s Erikem Taberem, kterej se podle mě i docela povedl, ale je prostě na konci toho časopisu.

Tak to je žurnalisticky úplně debilní, že jo. No tak toto jsem tam vnímala už mnohem víc, profesně, že je to důležitý, jakou má dramaturgii ten časopis, jak vypadá. Ale taky nevím, jestli by to v mých očích dnes nějak uspělo. A s Ben Já Mínou myslím zažívám to, že jsem s tím spokojená, že myslím, že odvádím dobrou práci, která snese srovnání i s mimo-skautským prostředím. Myslím, že se mi nějak daří naplňovat to, že na tom časopise nějak není poznat to, že je skautskej, v tom smyslu, že není ošklivej, jako jiný skautský časopisy.

T: Nakolik bereš Ben Já Mínu jako nějaký metodický nástroj, a nakolik jako nějaký produkt žurnalistiky, média pro děti?

R: To nevím, nad tím jsem asi nikdy nepřemýšlela, pro mě je klíčový, aby to ty děti bavilo. Tak to se podle mě má propisovat i do té žurnalistiky jako takový. Akorát je v tom ta skupina předškoláků hrozně specifická, tím, že nečtou. A nástroj metodiky, to je fakt složitý. Do toho se nějak hodně propisují moje osobní volby. Zrovna v tomhle jsem se tomu Junáku hodně vzdálila, že už jsem hodně daleko od toho, abych si myslela, že máme jako pracovat s dětma. Jako vůbec to slovo "*pracovat*" s dětma je mi úplně cizí. Ale že s nima máme být tak, že si vymyslíme, co se ty děti mají naučit, a jdeme za tím, aby se to naučily. Já vlastně vůbec nechápu, kde mi dospělí bereme tu drzost o tom takhle přemýšlet. Nějak mi přijde, že ty situace, který se s těma dětma nějakou dějou a můžou se dít i při čtení toho časopisu, tak že mají být zaprvé nějaká radost, a za druhé spíš, jak to říct. Pro mě to není plán, že chci děti naučit, jak se k sobě chovat hezky, a proto vymýšlím, jak to tam dostat. Pro mě je to spíš tak, že vnímám, jak se s těma dětma funguje, co by je mohlo zajímat, co se děje, s čím se reálně můžou potkat. A jestli v něčem nějaký metodický ambice mám, tak je to v tom, že se celkem důsledně snažíme, aby ten časopis ukazoval komunikaci a vztahy mezi lidma v nějakým respektujícím tónu. Třeba teď v posledním čísle, který jde asi do tiskárny, je situace, kdy máma řve na Bena, našeho hlavního hrdinu, a pak se mu omlouvá a vysvětluje mu, co se stalo. Nějak se tam dál pracuje s tím, co dítě může udělat, když se dostane do takový situace, protože je to prostě realita. Tak to je možná jediná taková ambice, aby se ty vztahy nějak takhle vyobrazovaly. Mně přijde, že je to někdy v těch časopisech pro děti směrem k těm dětem manipulativní. Že takhle bych fakt nechtěla, aby se někdo choval k dětem.

T: Ty jsi zmínila, a na mě to tak i působí z těch časopisů, že tam jsou nějaké nároky na tu Ben Já Mínu, aby byl i pro lidi mimo organizaci, a zároveň mi přijde, že se i jako jediný časopis nějak nabízí mimo tu organizaci. Je tohle nějaký nárok od toho Junáka, nebo je to tvoje šéfredaktorská invence?

R: To souvisí s tím, že je ta práce s benjamínkami v souvislosti se skautováním, že má nejmíň toho ryziho skautování. Má tam ty skautské hodnoty, jako je vztah k přírodě, vztah ke kamarádům, že mluvím pravdomluvně atd, ale nemá tam tolik třeba skautské symboliky. Myslím si, že nejen v tom časopise, ale i obecně v práci s benjamínkami, tohle jakoby není. Mně přišlo, že to může být fakt nějaká výhoda pro ten časopis, pro to, aby se mohl nějak nabízet i dál, protože jsem si říkala, že tomu časopisu by to pak mohlo finančně pomoci, a přišlo mi, že není žádný důvod, aby ten časopis nezajímal třeba lesní školky, školky, dětské skupiny, rodiny doma s dětma.

T: A jak velký je ten odběr mimo?

R: To nevím.

T: Nevíš, protože se to nerozlišuje?

R: Asi se to nějak rozlišuje, ale já to nevím.

T: A ví to TDC?

R: Doufám, že to ví, ale já teď ani nevím, jaký je počet odběratelů.

T: Dobře. Ty jsi říkala, že měl Kmen dospělých vyhrazené nějaké stránky ve Světě. To si tam jako dodávala druhá redakce? Nebo jak to probíhalo, vypadalo?

R: To bylo procesně podle mě úplně celý špatně. Já myslím, že na začátku to bylo tak, že ještě když jsem ten časopis začala dělat, tak měl nějak reflektovat to, že tady existuje nějaký Kmen dospělých, což mi přišlo úplně v pohodě. To jsem si uměla představit, jak naplníme. Pak se ale zrušilo nějak vydávání časopisu Kmene dospělých a oni chtěli, aby se ten obsah přesunul do Skautského světa. Určil se Nashville, kterej jsem teď úplně zapomněla, jak se jmenuje občanským jménem Slavomil Janov. Takže se určil Nashville, kterej předpokládám asi psal ten časopis Kmen dospělých, že bude součástí té redakce a bude s náma nějak spolupracovat. To nevím, jestli fungovalo nebo nefungovalo dobře, nepamatuju si přesnej sled, ale myslím, že nejdřív měl být jenom členem redakce... možná jsem ho i chtěla jako člena redakce, aby tam byl zástupce toho hlasu, a pak se po nějakým Valným sněmu, nebo prostě po nějaký události, řeklo, že tam budou mít napevno i nějaký obsah.

T: Tak tam byl v tom roce 2016 ten projekt Spolkový časopis?

R: No, asi jo. A fungovalo to prostě blbě, asi je to patrný z toho, co jsem říkala. Že jsem si mohla vybrat redakci, mohla jsem si vybrat lidi, se kterýma budu spolupracovat a budu s nima spolupracovat ráda, což taky souvisí s tím, že to jsou dobrovolníci, takže potřebuju, abych s nima vycházela, mohla jim důvěřovat, dobře se mi s nima pracovalo... a Nashvilla bych si prostě nevybrala. Není v tom žádná osobní to, ale stejně jako jsem si nevybrala tisíce jiných skautů a vybrala si jenom nějaký, se kterýma jsem věděla, že to bude fajn, tak jeho bych si prostě nevybrala. Rozhodně ne v té pozici. Respektive, na začátku jsem asi fakt chtěla, aby tam měl ten hlas, ale ne v té pozici, že mi napevno bude říkat, co v tom časopise má být. To mi přišlo úplně vadný. Že to konceptuálně nebude fungovat, nefungovalo to ani téma textama, který byly z mého pohledu opravdu jako z kroniky, že patří do úplně jinýho média. A byla to vlastně největší třenice, kterou jsme v rámci Skautského světa řešili.

T: Pro koho ten Skautský svět vlastně je?

R: Dobrá otázka. Já nevím, asi pro dospělý v Junáku.

T: A jak jsi s tím ty pracovala?

R: No, já jsem se snažila vždycky minimálně jednou v tom roce, kdy jsme znovu reflektovali ty cíle a ohlíželi se zpátky za tím ročníkem a vyhlíželi ten nový, tak myslím, že jsem se snažila si vždycky nějak vypsát a rekapitulovat všechny ty možné skupiny, který to můžou číst. Od těch, co jsou třeba v podobný pozici jako já, to znamená, že mají na tu organizaci nějakou vazbu, ale nejsou třeba aktivní, přes ty, který vedou ty oddíly, přes ty, který jsou v Kmeni dospělých. Snažila jsem se si vždycky představit i ty konkrétní lidi, konkrétní zástupce skupin, abych to mohla odhadnout, co by je tak mohlo bavit číst.

T: A může to udělat mladá šéfredaktorka?

R: Jo, myslím si, že jo. Jako jasně, nějaká zkušenost mi chybí, ale já to vnímám jako nerelevantní nárok na toho šéfredaktora, protože úplně stejně by se dalo říct, že u někoho, komu je třeba 60, tak to nemůže dělat, protože mezi tím uplynul, zvláště v žurnalistice a tom, jak časopisy vypadaj, co v nich je, co se děje...tak v nich uplynul prostě dlouhej čas. Ještě jak jsem mluvila o tom, že jsem se snažila potkávat s různýma lidma a mluvit o tom s nima, tak že jsem fakt nějak vnímala, že mám být už jenom někdo, kdo to dá nějak dohromady. Kdo si je nějak vědomej toho, že stejně tak, jako nemůžu psát o tom, jaká byla akce Kmene dospělých, když jsem na ní nebyla, tak tam je to jasný, ale stejně tak nemůžu psát o tom, jak někdo starší nazírá na to, že se třeba vrací do střediska a nějak tam pracuje. Myslím si, že šéfredaktor není někdo, kdo má mít patent na to, jak ty věci jsou. Má to být člověk, který propojuje lidi mezi sebou, a kdo jenom razí nějakou směr, ale myslím si, že to v žádným případě nemá být one man show. To je úplně špatně u jakéhokoliv média.

T: Poslední otázka – muži vs ženy v Ben Já Míne. Ty máš teď vyloženě ženskou redakci?

R: Ne, nemám, je tam jeden chlap.

T: Tys říkala, že jsi to teď nějak měnila.

R: To bylo jenom u výtvarníků a výtvarnic. Výtvarnice jsou teď jenom výtvarnice, jeden čas jsme měli Jakuba Cenkla, kterej je teda výtvarník. V redakci teď máme jednoho muže už celkem dlouho. A máme furt různé snahy, já jsem na to třeba poslední rok už úplně rezignovala, protože ten stav máme naplněnej. Máme zajištěný rubriky, ale vždycky, když se po někom uvolnilo místo, tak první, koho jsme hledali, byl muž. Vnímám to jako důležitý, ale co mám dělat, když se žádněj neozývá.

T: Z mé strany je to všechno, co mě napadlo, teď máš prostor, jestli chceš něco dodat. Co si myslíš, že nezaznělo a je to důležitý, nebo nějakou svoji poznámku, nebo třeba doplnit nějakou svoji odpověď. Mělo by se to týkat té diplomky, co vlastně v těch skautských časopisech je, nebo není.

R: Asi jsem ty věci řekla. Fakt takový dvě věci, který mi přijdou v tom procesu organizačně zajímavý a důležitý, tak je to fakt ta práce s dobrovolníkama. Nebo to nastavení, víš, že část je placená, část jsou dobrovolníci. To je věc, která i vždycky byla trošku složitá, že nebyla s kým konzultovat. Žejo vedoucí oddílů říkali „Proč vy jste placený, když mi děláme tý práce mnohem víc?“, což je pravda, pokud se svému oddílu věnujou víc.

T: To bylo od těch vedoucích oddílů?

R: Jako někdy jsem se s tím potkala, za těch 12 let. Ne mockrát a asi to ani nebylo na moje konto, ale třeba v kontextu toho, že byl někdo překvapený, že jsme placený. Ale zároveň to není moc s kým sdílet, protože je to fakt taková situace, že lidi ze žurnalistiky tomu nerozuměj, ty nemaj žádný dobrovolníky, mají třeba stážisty, ale to nastavení je úplně jiný, a to v tý práci dělá hrozně zajímavou, ale v něčem náročnou situaci.

T: Co by ti v tom pomohlo?

R: Asi právě to, co jsem chtěla říct jako druhou věc, a to je víc času. Myslím si, že když člověk pracuje s dobrovolníkama, tak se sice ušetří na jejich práci, ale podle mě to od toho, kdo s těma dobrovolníkama pracuje, tak to vyžaduje fakt velkou porci času. Myslím, že už jsem se s tím potkala i v jiných organizacích, kde jsem pracovala, kde byli třeba dobrovolníci z Evropský dobrovolný služby, že se to sice zdá jako pracovní síla navíc, ale ve skutečnosti je to velká práce navíc. I když asi ne v kontextu těch časopisů... jsem chtěla říct, že je to taková služba i pro ty dobrovolníky. Že se jim věnuješ a pomáháš jim něco se naučit. Ale u těch skautských časopisů to asi neplatí tolik. Tam to fakt vnímám ryze tak, že je to jejich velká laskavost, kterou ty potřebuješ nějak vyvažovat. Musíš mít vždycky čas na to to vykryt, být schopnej to vykryt, i témata, kterým nerozumíš. A co by mi na to teda pomohlo je víc času na tu práci.

T: Aby ty časopisy vycházely míň často?

R: Spíš, aby to bylo líp honorovaný, abych k tomu nemusela dělat jinou práci.

T: Takže šéfredaktorka skautského časopisu by měl být jako full time job.

R: Nevím, jestli full time, ale třeba poloviční úvazek ano, což teď nevím, jestli je. Nebo je asi ještě složitý to, jak tam ty 2 měsíce nejsou, ty zároveň pracuješ, protože chystáš...jako že se tam vůbec nepočítá s tou přípravou toho dalšího ročníku, s tím, že třeba

evoluješ ty cíle, podáváš zprávu Výkonný radě atd. To je jakoby všechno zahrnutý v přípravě toho jednoho čísla, ale ty 2 měsíce něco děláš, ale nejsou zaplacený. Nebo i kdyby byly, v těch číslech, tak ti tam 2 platy chybí, že jo.

T: A to máš i teď těch 17 tisíc za Ben Já Mínu?

R: Jako za jedno číslo. To znamená, že mi měsíčně na účtě přistane 7300 korun.

T: Ale bez léta.

R: Nene s létem, tohle je s létem. Tak to vychází ne?

T: Asi záleží, jak to řekneš. Jestli teda 7,5 tisíc za měsíc. Respektive takže pak nějakých 90 tisíc.

R: No, ale prostě nejde to dělat jen tak po večerech, že to budu dělat 1 hodinu denně každý den. Prostě zabírá to nějaký čas, ale ten čas to vlastně zabírá na úkor nějaký jiný práce, kterou bych dělala. Že třeba když jsem byla na vysoký škole a dělala jsem Kmen, tak jsem z toho měla 10 tisíc za číslo, takže jsem nemohla dělat jenom toto. Musela jsem si najít nějakou brigádu, ale ke studiu na vysoký škole je mít takový 2 práce prostě náročný, no. Tak to mi přijde, že jsou takový 2 věci, který hodně formují to, jak vypadá ta práce, ale zas je to prostě velká svoboda. Myslím, že je to zase jiný oproti tomu, že Erik Tabery dělá Respekt a musí se hodně řídit tím, co se aktuálně děje, tak mi přijde, že toto je mnohem svobodnější, a to je na tom skvělý.

Zdeněk Chval, 10. listopadu 2022, Štěnovice

(R: Zdeněk Chval)

T: Kdo jsi, co jsi, představ se mi prosím. Co děláš?

R: Tak jsem Zdeněk Chval, civilně jsem strojní inženýr, pracuju na Západočeský univerzitě ve výzkumáku Fakulty strojní. Ve skautu jsem vedoucí střediska a zástupce vedoucího oddílu tady ve Štěnovicích.

T: Jakej máš vztah k těm časopisům? Nebo jako obecně k těm skautským médiím, děláš to nějak dlouhodobě?

R: Dělán to dlouhodobě, Skauta - Junáka 15 let, Světýlko 10.

T: Máš nějaké osobní zkušenosti se žurnalistikou? Nebo s médii ve psaní textu?

R: Nemám žádný profesní zkušenosti, protože jsem vystudoval stavařinu, ne žurnalistiku. K časopisu jsem se dostal prostě jenom díky tomu, že jsem v pátáku na strojárně hledal nějakou brigádu, a zároveň bylo vypsaný výběrový řízení na šéfredaktora, tak jsem se přihlásil a od té doby to dělám.

T: Ty říkáš, že děláš šéfredaktora 10 a 15 let, a to více časopisů, poprosím, pokud by se něco týkalo vyloženě jenom jednoho časopisu, abys to explicitně rozlišoval.

R: Říkám, hledal jsem brigádu a přišlo mi dobrý spojení toho, že jsem v té době vedl oddíl, a to, že jsem se skautingu věnoval dost a přišlo mi fajn moct ovlivňovat to, co v tom časopise je... A moct to v tom oddíle zužitkovat. Takže to mi dávalo smysl.

T: Měl jsi předtím nějaký přístup do časopisu? Přispíval jsi tam třeba, nebo to bylo čistě, že jsi viděl...

R: Odebíral jsem ho jako čtenář, abych byl v obraze, protože tenkrát to nebyl spolkovej časopis, takže se musel kupovat normálně z předplatného, ale jako nebyl na stránku a nedostal ho každěj.

T: To znamená, že to je ještě něco jinýho, že to nebyl spolkovej časopis?

R: No, znamená to dost že jo, protože to nemělo žádný dopad na hnutí, protože si ho mohl koupit jenom kdo chtěl a vlastně nemělo smysl tam moc řešit žádný věci, který se týkají všech. Že ten časopis byl tenkrát spíš komerčně pojatej, že to bylo čtení pro kohokoli v. Se skautskou tematikou. Nebylo to ničím, v dnešní době je ten obsah poměrně řízenej, ze strany Výkonný rady a hnutí, tenkrát to bylo v zásadě na mně, co tam bude.

T: Kdy se teda časopis stal spolkovým?

R: Já si to přesně nepamatuju, ten rok, ale zhruba těch 10 let.

T: Jak jsi se dostal na post šéfredaktora? Zajímá mě teď ten proces, asi zejména to výběrový řízení, jakým způsobem to vypadalo a tak.

R: Tak klasický výběrový řízení, prostě bylo potřeba zpracovat klasickej životopis, motivační dopis a projekt časopisu. Plus myslím, že tenkrát chtěli poslat nějakěj jeden, dva texty, jako vlastní, to si pamatuju. Tenkrát jsem psal dost špatnej text o západočeským jamboree. Podle toho by asi šlo zase odvodit, z jakýho je to roku, tak to bude rok, no, to je jedno, ale šlo by to poznat. Vlastně pak bylo výběrový řízení.

T: Od TDC?

R: Na TDC, klasicky na Senovážném. Víím, že tenkrát jsem tam spoustu lidí neznal. Byla tam bývalá šéfredaktorka Kačka Rocmanová, plus novej ředitel TDC – to je vlastně do dneška, ten Fred Tomáš Slavík. Pak tam Roman Šantora a další lidi, který už si asi nepamatuju.

T: Bylo tam víc konkurentů? Nebo jsi byl sám?

R: Nebyl jsem sám, tuším, že ten stejnej den tam se mnou byl ještě jeden člověk, nevím, jestli pak další dny, to jsem nezjišťoval.

T: Nevíš, proč vybrali zrovna tebe? Jestli to bylo nejlepší, nebo z nějakýho jinýho důvodu?

R: Já jsem se na to neptal, jaký byly důvody.

T: Bylo to přijímací řízení obou časopisů?

R: Ne, tenkrát šlo jenom o Skauta-Junáka a Světýlko v tu dobu nevycházelo.

T: A to Světýlko, tam ses dostal jak?

R: To bylo až v okamžiku, kdy se z toho stal spolkovej časopis a místo Skauta-Junáka, kterej byl původně pro celou tu věkovku, to znamená částečně vlčata a světlušky, částečně skauti, tak se to vlastně díky tomu, že byl spolkovej a byl velkej náklad, tak dávalo smysl to rozdělit na časopis pro malý a pro velký.

T: Co ty si myslíš o tom rozdělení?

R: Je to jednoznačně dobře, protože ten obsah je prostě úplně jinej no.

T: Ty jsi teda zakládal Světýlko? Jako vyloženě, že jsi první šéfredaktor?

R: Není to tak, před těmi mnoha lety, teď zase nedokážu definovat přesně časově, tak Světýlko vydávalo středisko.

T: Jojo, rozumím.

R: No a vlastně po tom, co se z toho stal spolkovej časopis, tak vyšlo nějaký experimentální číslo, kde se udělal nástřel, jak by to mělo vypadat, na tom se to testovalo. Prostě první číslo, na kterým jsme si ověřili, jestli to dává smysl, a pak se klasicky pokračovalo.

T: Jaký byl tvůj vztah s předchozími šéfredaktory teda? Znali jste se? Byli jste kamarádi?

R: Káču Rocmanovou znám, ale jenom velmi okrajově. Tenkrát jsem přišel na TDC, ukázala mi... Já jsem ten časopis znal, že jsem ho odebíral. Tenkrát to bylo tak, že si časopisy mohl člověk objednat za oddíl, přišel mu vždycky balík a rozdávalo se to. To byla ta doba, kdy v klubovnách vždycky byly ještě ty přepáskovaný časopisy, který nikdo nerozbalil. Takže jsem jí vlastně neznal. Tenkrát mi teda myslím dávala zpětnou vazbu na první číslo, jako vyžádanou, ale od té doby jsme neměli komunikaci.

T: Ty cíle, kterými Junák upravuje chod časopisů. Jak v tvých časopisech fungují cíle Junáka?

R: Tam to funguje tak, že každé časopis má svoje cíle. Ty jsou zadané Výkonnou radou. Takže já dostanu zadané cíle, který mám vždycky na 1 rok, na ročník časopisu. Ten časopis je vždycky na ten skautskej rok – od září do června. Mám za úkol naplňovat ty jednotlivé cíle. Mám zadanéj rámcovej cíl, plus taktickej, plus návrhy, co do toho přináší už ta Výkonná rada, nebo tam dává ještě nějaký náměty odbor. To znamená buď skautskej, nebo vlčáckej-světluškáckej.

T: Mohl bys uvést nějaký konkrétní příklad?

R: Třeba podpora plnění stezky, když to řeknu jednoduše. Máme za úkol, každý číslo, přinést nějaký množství námětů na plnění stezky. Je tam obecně podpora výchovných nástrojů, stezka, závody, je to výchovnej nástroj Junáku, a zároveň je to téma pro to. Pak tam jsou věci kolem zákona, slibu, který se mají rozvíjet. Prostě průřez. Případně bych je mohl otevřít.

T: Tak jestli mi je pak pošleš. Jak ty cíle ovlivňují práci redakce?

R: Je to tak, že vždycky máme na konci toho ročníku, tak je hodnocení ze strany odborů a Výkonný rady. Výkonná rada vždycky schvaluje cíle na novéj ročník, to znamená, že mám jako šéfredaktor za úkol zpracovat plnění těch cílů, jako za sebe, za redakci, jestli si myslíme, že jsme to naplňovali. To samý zpracovává Odbor, koordinátorka časopisu – Káťa. To jde na Výkonnou radu, já tam, pokud to má smysl, navrhuju nějaký změny v cílech, pokud se mi něco zdá nereálný, což se mi občas zdá, ale Výkonná rada si pořád myslí, že to jde. Tam bylo něco u Světýlka myslím, ve smyslu, že bych měl podporovat lepší docházku na výpravy. To mi přišlo hodně jako cíl, kterej z pozice časopisu moc neovlivním. Ten jsem myslím vyškrtával.

T: Jak ty cíle vnímáš, jako omezení, nebo výhodu, pro ten časopis?

R: Za mě to je výhoda, protože mám notičky pro to, v čem bych se měl pohybovat. Beru to tak, že ten časopis je skautské, takže dává smysl, aby si ten zadavatel, nebo ten, čí ten časopis je, aby si zadal, co v tom časopise má být.

T: Ty jsi říkal, aby si ten zadavatel hledal, co tam chce, jsou ty časopisy teda nezávislý? Jak se z pohledu média díváš na ten vztah k tomu zadavateli? Jsou nezávislý, nebo to jsou média toho spolku?

R: Za mě je to další z nástrojů skautské výchovné metody. Když si vezmu, že stejně jako mám stezku a odborky, tak mám časopisy, kterými na ty děti působím, tak je to jeden z nástrojů skautské výchovné metody. A ty cíle na to směřují, protože to, co v nich je, směřuje na rozvoj, stejně tak jako ta stezka nebo ta odborka, na nějakou oblast toho rozvoje.

T: Ty jsi zažil ještě časopis bez cílů, pak nějaké jejich nástup, plus teda i dobu, kdy už nějak fungují. Můžeš tyhle doby nějak porovnat? Jaký to třeba bylo předtím?

R: Předtím to bylo dost takový, jako „divoký devadesátky“, ne, jako to už nebyly devadesátky jo. No ale na tom počátku jsem si do toho časopisu vlastně mohl dát, co jsem chtěl. Samozřejmě jsem tématicky navazoval na to, co bylo v těch předchozích, ale bylo to v zásadě na mně. Byly tam třeba vtipy, nebo takový věci, který by tam dneska už možná neměly... nebo spíš tím, že těch cílů je poměrně hodně a je docela těžký je toho časopisu všechny dostat, tak tam úplně není prostor pro nějaký věci mimo to.

T: Co se stane, když nějaký cíl nesplníš?

R: No, tak pokud je nesplním, což se stane, tak při tom hodnocení řeknu, že jsem je nesplnil, někdo se mnou souhlasí, někdo nesouhlasí, a pak mám prostor si to příště narovnat. Ale asi se ještě nestalo, že by z toho byl nějaký problém, že bych něco nesplnil tolik, že by se to víc řešilo.

T: Takže tam není nějaký mechanismus typu, když nenaplníš 3 cíle, budeš o polovinu chudší na odměně, nebo nějaká takováhle mechanika.

R: O tom nevím, to podle mě neexistuje. To hodnocení taky vlastně neexistuje tak dlouho. Dřív byly nějaký cíle, ale nehodnotilo se to takhle pravidelně. Posledních několik let, je to nastavený takhle pravidelně každé rok, přes Výkonnou radu.

T: Spolupráce s organizací. Jak probíhá spolupráce s TDC a jinými složkami Junáka?

R: Tak Výkonná rada, to jsem zmínil, ta spolupracuje jenom přes ty cíle. Jednou za rok posíláme vyhodnocení cílů, a ta schvaluje, případně opravuje, cíle na další rok. S odborama to funguje tak, že se opět vyjadřují k cílům, případně dodávají náměty. Přímo s odbormi spolupracujeme tak, že jsou součástí tvorby časopisu, některých rubrik. Třeba teď Skautskej odbor pomáhá s rubrikou Mise Svojsíkův závod, kde jsou časopisový předkolo pro celostátní Svojsíkáč. Ve Světýlku zase OVAS dává články, minulý rok k symbolickému rámci, tenhle rok k Umělecký šestce. Vlastně spolupráce probíhá přes rubriky, a zároveň, SKABOR to nedělá, ale OVAS dává sem tam zpětnou vazbu na proběhlý čísla.

T: Co to pro tebe pak znamená, když dostaneš zpětnou vazbu?

R: OVAS většinou řeší věci typu, že jsem někde použil nějakou ne úplně vyhovující postavu symbolickýho rámce, nebo tak, že je to pak nějaký poučení pro další čísla.

T: Jak jiná postava?

R: To jsme teď nedávno řešili, že mám soubor postav z Knih džunglí a z Kouzelný lucerny, a nějaký postavy prostě nevypadaly tak, jak by si představoval Odbor, že byly v obličejích jiné, než ve stezkách... a oni chtěli, aby to ty děti víc jako...

T: Jakože vyloženě obrázky těch postav?

R: Jo, obrázky, aby se víc identifikovaly k těm, co jsou ve stezce, což asi dává smysl. Takže jsme některý vizuálně upravovali, aby byly podobnější. Někde jsme taky řešili, že by bylo lepší tam dát něco obsahově. Že jsme něco měli víc navázat na stezku, takovýchle připomínky, spíš procesní. Pak dává zpětnou vazbu Kát'a Zavřelová, ta vždycky taky po čísle vypíchně pár věcí, co se jí zdály, nezdály a zkusíme na to reagovat v dalším čísle. Nemá to úplně stanovený přesný rámec, spíš pro můj upozornění, na co si dát do budoucna pozor.

T: A s TDC to teda probíhá jak? Ta spolupráce?

R: Tak Kát'a je zásadně za TDC, jako koordinátorka časopisu, ale jinak mi do toho TDC nijak nezasahuje. Respektive, ve Skautu-Junáku, tam je grafička na TDC – Basa, dřív to byl Lupen. Zároveň Lupen, Basa, a ještě Žabka, který pracují na TDC, tak pomáhají s obsahem do časopisu, takže tam je vazba přes zaměstnance.

T: Takže jsou součástí redakce?

R: No, jestli se tomu dá říkat redakce, tam trošku fungují různě ty časopisy. To možná můžu popsat, ty dva rozdíly. Světýlko funguje tak, že máme pevnou redakční radu, to jsem já a další 3 lidi – ti tvoří ten plán před novým ročníkem, a zároveň všechny články, až na výjimky, že někdo pošle článek o akci, nebo něco, co je externě. Těch článků je minimum, ale třeba povídka je externě. Jinak tvoříme kompletně obsah v rámci redakční rady. Ve Skautovi funguje jako šéfredaktor a všechny články jsou externisti. Jsou prostě poptaní lidi, který většinou dodávají celou rubriku na celý rok. Někdy je třeba i dýl než

jeden rok. No a k tomuhle je ještě ta Žabka s Lupenem a Basou, Basa jako grafička, Lupen jako takovej supervizor přes grafiku a jsme domluvení, že za TDC mluví i trochu do obsahu, Žabka píše nějaký články a občas je koriguje, že třeba doplňuje nadpisy, krátí, a prostě pomáhá procesními věcmi. Potom ze strany TDC funguje korektorka, která přečte všechny texty, který připravím, já potom zapracuju připomínky a jde to ke grafikovi. TDC potom dává požadavek ohledně místa vyhrazeného pro inzerci a zajišťuje tisk. To už jde mimo mě, já to prostě pošlu do tiskárny, a tím končím.

T: Jakej ty máš vlastně vztah s TDC? Máš tam smlouvy?

R: Ve vztahu k TDC jsem živnostník.

T: A máš to jako 2 živnosti?

R: Fakturuju.

T: Kolik máš odměnu za číslo? S jakými penězi ty časopisy počítají?

R: Teď myslíš jako moje mzda, nebo peníze na realizaci čísla?

T: Obojí.

R: To spolu totiž nesouvisí. Já jsem placenej z TDC mimo ten budget, co mám na to číslo. Já mám aktuálně 27 tisíc za číslo.

T: Za oba časopisy?

R: Za jeden. Je jich dohromady 10 za rok – 5 Světýlek a 5 Skautů za ročník. Pak mám budget na ty čísla, kterej můžu rozdělit mezi ilustrátory, případně autory. 90 % autorů píše ty texty bez odměny, všichni ilustrátoři kreslí za odměnu. Ve Skautu máme 1 skautku, která kreslí zadarmo. Tam se pohybujeme zhruba 30 tisíc za číslo.

T: Tam je vlastně víc těch ilustrací než u jiných.

R: U Světýlka právě jsme kolem 30 tis, u Skauta-Junáka kolem 20.

T: Ale vlastně celkově v tom časopisu je víc ilustrací, než třeba v Roverským kmeni atd.

R: Světýlko vlastně stojí na ilustracích, z většiny. Ve Skautovi to jsou vesměs doplňkový ilustrace, není na nich postavenej obsah.

T: Přijdou ti ty finance adekvátní?

R: Myslím si, že jo. V zásadě se budget na ty čísla postupně navyšuje, protože ti ilustrátoři chtějí taky něco jíst.

T: Jaký je podíl TDC na tvorbě časopisu? Od počáteční organizace po doručení vytištěného časopisu do schránek.

R: No, mám harmonogram časopisu, to je základ. Tam je rozpis toho, co se kdy má stát. To znamená – kdy je den tisku, takže mým úkolem je včas dodat do tiskárny podklady, od toho se všechno dovíjí. Od toho datumu já odečtu cca 3 týdny, kdy musím mít ilustrace

a texty, abych to dal grafikovi. No a někdy před tím musí vzniknou to, co se tam dá, takže od doby, kdy do toho prvně kopnu, potřebuju nějakých 6 týdnů. Spíš víc. U Světýlka to zase funguje trochu jinak než u Skauta-Junáka. Ve Světýlku píšu nějaký články já, nějaký další lidi z týmu. Všichni mi pošlou texty, já je všechny projdu, vyznačím, protože je pak musím poslat ilustrátorovi, tak vyznačuju, co se má kreslit, a posílám je různým ilustrátorům. Podle toho, co tam zrovna je, mám vytipovaný, co kdo umí, a podle toho to rozesílám. Zase záleží, jak kterej ilustrátor – některým nemusím psát žádný termín, třeba Oskar, a za tři dny mám ilustrace zpátky. Někde si musím přesně dopředu domluvit, kdy mi to nakreslí, protože nemáme čas. Takže vím, že na některýho ilustrátora musím jít minimálně tři týdny dopředu, aby mi to poslal včas. U něj si teda stanovím termín, kdy mi to pošle, někdy se ilustrace nepovede úplně tak, jak já si to představuju, takže ten obsah zpětně trochu upravuju. Když se někde má něco doplňovat nebo hledat, tak to upravuju ve vztahu k ilustraci a píšu poznámky do toho textu grafikovi. V tom okamžiku, kdy to mám, tak u Světýlka čekám, až mám všechny texty, nebo minimálně polovinu a všechny ilustrace, a posílám mu to. Světýlko to má taky trochu specifický, protože grafik je na Slovensku, viděl jsem ho naživo asi tak jednou, takže všechna komunikace probíhá emailem a po telefonu... A je to tak, že odešlu to číslo a nevím, co se děje. Řekněme den před tiskem dostávám číslo zpátky v nějakým stavu, posílám ho korektorce na druhou korekturu, protože první korekturou texty prošly v textu, teď je posílám v pdfku. Zároveň já procházím to číslo a kontroluju, jestli je to tak, jak jsem to zadal. 1 den den do tisku. Korektorka mi ten den pošle korekturu, já to posílám grafikovi, on to zapracuje, pošle mi to tak dvakrát, třikrát zpátky... a další den tiskneme. Takže takhle to probíhá ve Světýlku, tam je to hodně napjatý ten poslední den, občas se stane, že to nestíháme a máme třeba 1 den skluz, s čímž jsou všichni v pohodě. jeden, dva dny jsou ještě dobrý. Myslím si, že některý ostatní časopisy jsou na tom podstatně hůř.

T: Víš konkrétně?

R: Z toho, co vyprávěl Lupen, tak myslím, že Skauting na tom bývá hůř s dodáváním včasných podkladů, ale příliš to nesleduju. U Skauta je to trochu jednodušší, protože tam probíhá čilá komunikace mezi mnou a grafikem, máme na to sdílenou tabulku, oni jsou zase v Praze, takže to občas děláme online. Máme prostě vyznačený ten proces. Já dostávám text, ukládám ho, dávám odkaz do tabulky, dávám koment „připravit na korekturu“, grafička se

na to podívá, řekne mi „seš moc dlouhý, zkrát to o 400-500 znaků“, já buď komunikuju s autorem, nebo to zkrátím já, pokud to autor nevyžaduje. V okamžiku, kdy jsme na tom dobře s textem, Žabka dává zadání ilustrátorovi obrázků. To jde mimo mě u Skauta, Lupen má proces nastavený tak, že si to chce řešit sám, protože víc dbá na vizuální stránku časopisu. V okamžiku, kdy je ilustrace, se v tabulce mění různé statusy, během toho to jde na korekturu, tam s korektorkou řešíme nejen gramatiku, ale třeba i stylistiku. Když to je hotový, tak grafička Basa připravuje náhledy, řešíme, jestli je to ok... prostě je to plynulej proces, všechny ty stránky vidím poměrně dopředu, než to jde do tisku, a pak už jen generuje finální pdfko, to si zase 2-3x vyměníme, najdeme nějaký chyby a já to posílám do tiskárny. Mezi tím je vlastně ještě mezikrok, kdy se cca týden před tiskárnou dozvídám, kolik je v čísle inzerce, takže na to taky musím ještě nějak reagovat, někde se třeba musí ubrat nebo přidat.

T: A ten podíl TDC v tom celým procesu? Respektive jsi říkal, že to zajišťuje distribuci, inzerci, ještě něco?

R: A tu korekturu, ale korektor může být i externí, třeba u Skauta. U Světýlka máme 1 korektorku na obě korektury – to znamená na textovou i v následným pdfku. Jsou to 2 různé korektorky, jedna je z TDC, jedna externí.

T: A ty lidi platí TDC?

R: Korektorku si zrovna platí TDC, Michaela Čákrťová, protože ta pracuje přímo na TDC, takže to má v rámci svého úvazku na TDC, předpokládám. To samý u Skauta, tu druhou korektorku, ta mi píše, kolik hodin s tím stráví a já to posílám TDC.

T: Takže tys říkal, že máš 30 tisíc, který děláš zejména mezi ilustrátory atd.

R: Světýlko skoro stoprocentně mezi ilustrátory.

T: Takže tam je třeba půl strany za 5 tisíc, nebo tak něco?

R: Jak kdy, je to velmi individuální, a taky to vychází z nějaký historie. Třeba Oskar – Jiří Petráček, nejpublikovanější český ilustrátor. Většina učebnic z 90. let je od něj. Teď už je to starej pán, řekl bych 80 plus. Tak ten kreslí, protože ho to baví, a mám s ním stanovenej limit na 3000 za číslo a prostě nakreslí, co chci. Už to dělá spíš jako hobby. Tak to je úplnej extrém, ten kreslí skoro zadarmo. Co mu dám, to nakreslí. On umí kreslit takový ty věrný věci, prostě nakreslí zvíře a kytka a vypadá to jako zvíře a kytka. Pak jsou jiní, třeba co nám kreslí ty dvoustránky, nebo k tématům, tak tam to vychází jak kdy. My pracujeme spíš s dvoustranama jo. Když je to hodně propracovaná celá dvoustrana, tak ve Světýlku vlastně bývají i komplet ilustrace, kdy to je na celou dvoustranu, tak tam se pak pohybujeme řádově 5-6 tisíc za celou tu dvoustranu. Záleží, jak je to náročný a nedá se říct, že je to prostě takhle.

T: To dominantní využívání ilustrace je tvůj šéfredaktorský záměr, nebo je to nějaká iniciativa ze skautu?

R: Prochází to vývojem, Světýlko vždycky stálo na ilustracích, protože potřebujeme ty věci nějakým způsobem zobrazit a fotkou to jde špatně, protože vyfotit to, je...

T: Takže to bylo s ohledem na čtenáře?

R: Jo, u Světýlka je to vysloveně s ohledem na věkovou kategorii čtenářů, tam to jinak nejde. Nebo si myslím, že jinak než tou ilustrací, to jde hůř. U Skauta jsme měli do okamžiku, než jsme předělali Skauta, což je cca před 3 rokama, tak jsme ho graficky úplně předělali. Začal se měnit formát, graficky se používaly téměř výhradně fotky, že se řeklo, že Světýlko je kreslený, a Skaut aby byl už hodně odlišnej, když přechází z kategorie do kategorie. Tohle pravidlo jsme změnili v okamžiku, kdy se to celý předělávalo a teď zase stojí výhradně na ilustracích. Fotky jsou tam jenom u akcí a pokusů.

T: Proč jsi to zavedl? Nebo kdo to vlastně zavedl?

R: Tahle změna přišla s novým grafikem, to znamená s Lupenem. Ten na to měl nějaký názor a já jsem mu dal zapravdu. Ono pořídit kvalitní fotku je náročnější a dražší než pořídit kvalitní ilustraci.

T: Takže je to převážně s ohledem na to zjednodušení práce?

R: Je to zjednodušení, a zároveň tou ilustrací zase zvládneš vyjádřit spoustu jiných věcí než tou fotkou.

T: Inzerce. Jak tu inzerci využíváte v časopise?

R: Já ji beru jako nutný zlo, kterýho využívám. Beru to, že časopis z toho má peníze, ale mně to bere obsah. Takže já mám zadání, dostaň do toho čísla 4,5 strany inzerce v nějaký velikosti, protože každé časopis pracuje s jiným formátem inzerce. Světýlko používá šestiny, třetinu na výšku, šířku, polovinu a celou stranu. Skaut s tím pracuje trochu jinak, tam je minimální formát myslím půlstrana. Míň, než půlstranu nedáváme a snažíme se spojovat do celých stran.

T: Takže máš přetlak, nebo víc nápadů, než ti ten rozsah dokáže poskytnout?

R: Dokázali bychom naplnit víc, no. Teď je to zas nějaký vyvažování, samozřejmě tam je rozdíl, že standardní rozsah těch časopisů je 36 stran a bere se, že by inzerce neměla překročit 10 % obsahu, nebo tak nějak je to definovaný, a vždycky lavírujeme, jestli bude 36 stran, a kolik stran inzerce k tomu, když přijde nějaká, tak pak se přidává až na 40. Že může být 40stránkový časopis, když je stran inzerce už 6. Jediná práce se občas stane, že nějaký inzerent nabídne obsah, třeba teď se Science centrem VIDA, kdy inzerují tím, že nám dodávají pokusy na míru. Což je docela fajn.

T: Je to pak nějak oddělený v časopise? Jak se s tím vlastně pracuje.

R: No, pokud je to normální inzerce, kdy neredakční pošlou stranu inzerce, tak je označena jako inzerce. S touhle se pracuje tak, že je to redakční obsah, oni nám dávají podklady a my to graficky zpracováváme. Oni nám dají text, fotky... a my ten článek zpracujeme klasicky, jako když nám ho pošle normální interní autor. Jde to korekturou, stylistikou, atd. Grafička to vysází.

T: Ty jsi říkal, že časopisy mají 36 stran?

R: 36 je základ a my zvedáme po 4 stranách, nic jinýho není.

T: Zároveň jsi říkal, že maximálně 10 %, ale někdy má inzerce i 6 stran, což je víc.

R: No říkám, potom navyšujeme na 40 stran.

T: Což je asi porušení nějakých těch 10 %. Co se děje v těchto případech, máš nějakou možnost se proti tomu bránit?

R: Je to vždycky nějaký vyjednávání, jestli přidáme strany, nebo ne. Většinou je to tak, že máme buď 36 nebo 40, víc se nedává, protože těch 40 naráží na nějaký rozměr v tiskárně, kde už potom přidat je cenově nevýhodný. To já neřeším, prostě inzerce a tyhle dosahy, to je spíš na Slavíka.

T: S kým to dohadujete?

R: Slavík mi pošle tabulku inzerce, kterou by tam potřeboval dostat, a ptá se mě, jestli ok, jestli potřebuju třeba doplnit. Když přijde třetinka do Skauta, potřebuju, aby tam TDC udělali interně ještě šestinu, aby to dalo celou stranu, protože graficky neumíme pracovat s šestinami.

T: Máš možnost nějakou tu inzerci vyloženě odmítnout? Udělal jsi to třeba někdy?

R: Nedělal jsem to. Respektive jsme se jednou bavili, byly tam nějaký zbraně, jakože luky, šípy a tak, bavili jsme se o tom, jestli to patří do časopisu, ale nebylo tam nikdy za mě nic tak hrozného, abychom to museli odmítat. Většina věcí, co se tam inzeruje, má nějaký vztah k tomu. Jsou tam batohy, knížky, hry, ať už počítačový nebo stolní, filmy jsou tam dost málo, spíš tam bývají nějaký kytary a jiný hudebniny. Nějaký výstavy třeba.

Za mě ta inzerce, která tam je, tak je velmi v pohodě ve vztahu k těm čtenářům.

T: Rozložení inzerce si určujete sami? Kam si ji dáš, si určuješ sám? Nebo je vyloženě zadání, tohle musí být na první straně atd?

R: Na první ne, ale občas má nějaký inzerent požadavek na zadní obálku, která je dražší, ale tu stejně z 90 % používáme na inzerci. Jiný požadavky, jen abychom to neslučovali moc k sobě, aby to nešlo třeba vytrhnout z prostředka a zahodit. Neměla by být inzertní vložená dvoustrana, kterou zahodím a nemám tam tu inzerci. To nesmím dělat, to jsem asi 2x udělal, pak mi to zakázali.

T: Zakázal to Fred?

R: No, v zásadě jsem dostal doporučeno, ať to tak neděláme, protože potom inzerenti nebudou chtít inzerovat, protože nechtějí, aby se to dělo.

T: A bylo to na základě čistě TDC, nebo si na to nějaký inzerent stěžoval?

R: To nevím, spíš to asi Slavík odchytil jako věc, která by se neměla stávat.

T: Ty jsi ještě zmiňoval inzerci se Science centrem VIDA, říkal jsi, že ti ty texty dodávají, označujou se pak nějak ty články? Co vlastně oni ti dodají, co ty s tím uděláš a co vyjde, v tomhle případě?

R: V tomhle případě mi dodají kompletní návod na realizaci pokusu, text a fotky, a máme s nima domluvený logo řádek, který se dává pod text.

T: Můžeš ty texty nějak upravovat?

R: Jo, děje se to, že když to prochází tím redakčním procesem, takže korektura a úprava – krácení, že třeba vyhodíme 1 pokus a jsou tam jenom 2 místo 3. Pracuju s tím úplně stejně, jako když mi to dodá jiný autor.

T: Takže nad tím textem máš plnou kontrolu?

R: V tomhle případě jo, pokud dostanu klasickou inzerci, tak to tam vkládám, jak to je a neřeším ani korekturu.

T: Jaký je rozdíl mezi touhle spoluprací a nějakým advertorial? Kdyby ti někdo dal text, který by chtěl, aby se tvářil jako článek, ale bylo by to jako zaplacený?

R: To se nestalo nikdy, takže kdyby se to stalo, nějak bychom to asi řešili, ale dotud to nemáme. Jsou vždycky inzerce na nějakou konkrétní věc, vypadá to jako inzerce.

T: Ty vlastně používáš slovo inzerce, což zákon na to nahlíží tak, že by se měla nějak viditelně oddělit, a zároveň by se neměla využívat v časopisech pro děti a mládež.

R: Jasně, popravdě se s tím nevyrovnávám, protože to беру jako text, a oni tam mají, že tu stejnou věc můžeš jít zažít do toho centra, takže to беру jako autory toho textu. Za mě to je autorský článek. Místo podpisu autora tam mají svoje logo.

T: Řeší tohle vlastně nějak TDC? Jak jsi na to vlastně přišel?

R: Podle mě s tím přišlo přímo TDC, že by chtěli, dostal jsem kontakt na VIDU a oni tam dávali klasickou inzerci, a pak přišel dotaz, jestli by mohli dodávat i obsah tímhle způsobem a nám to přišlo fajn.

T: Podoba redakce a obsahu. Jak funguje volba témat pro jednotlivá čísla? Máte nějaký ústřední téma?

R: Ve Světýlku všechny témata dáváme dohromady na začátku ročníku, respektive těsně před koncem toho předchozího, to znamená nějaký květen. Vznikne jedna obří tabulka, která reaguje na ty cíle. Tabulka se všema rubrikama v tom časopise, snažíme se vybírat nějaký téma, který je svázaný s konkrétním ročním obdobím, nebo životním cyklem oddílu, aby to mohli v tu danou dobu použít. Před začátkem ročníku známe všechny čísla, jaký bude obsah. U Skauta je to trochu víc postupně, tam to řešíme třeba 2 čísla dopředu.

T: Jako konkrétně, že třeba na páté straně bude to a to, nebo obecné téma prvního čísla bude tohle?

R: Napřed si dáme všechny témata, takže třeba – bude to podzimní, nebo teď jsme měli nějakou „výpravu do divadla“. Téma vždycky zabírá tak cca třetinu až polovinu toho obsahu, zbytek jsou pravidelné rubriky, který k tématu nedáváme, to moc nedává smysl. U Skauta je to podobně, možná, že to téma zabírá ještě míň prostoru, ale jinak to probíhá

celkem podobně. I u Skauta si to rámcový téma pro číslo v týmu, spíš jako TDC týmu – to znamená já, Žabka, Basa, vždycky nahodíme nějaký témata do toho svého dokumentu, říkáme si, co by nás ještě bavilo, na co to směřovat. Beru to spíš jako symbolické návrh, to téma, že nemá do toho obsahu tak velké dosah. Spíš tam jsou ty pravidelné rubriky typu odborka, stezka, povídka atd, a to směřujeme do toho tématu. Že je třeba přírodní témata, tak tam dáme odborku, která se týká přírody, a ne třeba Ajťáka.

T: Zasahuje organizace do tvorby časopisu?

R: Jenom přes ty cíle.

T: Takže neřekl nikdy nikdo, že se teď musíte věnovat tomuhle, protože se to prostě v organizaci děje, nebo něco podobného? Třeba – potřebujeme, aby vyšel tenhle článek na tohle téma na čtvrté straně.

R: Tohle, co říkáš, se děje přes cíle, protože víme, že každý 2 roky jsou závody skautů, závody vlčat a světlušek a jedním z cílů je podpora závodů. Ty cíle reagují na věci, který v redakci chceme komunikovat těm dětem. Takže na to se jde přes cíle, stejně tak ty akce ostatní. Třeba jamboree, taky víme, že bude, ale to v cílech teda myslím taky je zaznamenaný, prostě další akce, který jsou pro danou věkovou kategorii. Tam to funguje tak, že mě třeba oslovují ti pořadatelé a domlouváme se na tom, jakým způsobem to budeme předávat, aby to pro ty děti mělo smysl a nebyl to jenom informační článek.

T: Zasahuje organizace do výběru spolupracovníků?

R: To vůbec.

T: Takže můžeš spolupracovat, s kým chceš? Koho si najdeš, koho si vybereš?

R: Kdo je ochotnej spolupracovat. Je to spíš postavený takhle, že je těžší vůbec sehnat autora pro ty dětský časopisy, než třeba pro Roverskej kmen nebo Skauting. Ty články za mě nejsou tak prestižní, prostě píšeš texty pro děti. Když napíšeš článek do Skautského světa, nebo Skautingu, tak to má ten punc toho, že si to čtou ty vedoucí a směřuješ ty vedoucí. Není to tak atraktivní jako psát pro ty dospělý.

T: Máš tohle nějaký prizma, jak pro celej časopis?

R: Já to tak nevnímám, ale vnímám to z pohledu, že je těžký na to sehnat ty autory. Není to tak, že Světýlko a Skaut jsou nejdůležitější časopisy hnutí. Snad to tak nemám jenom já. Samozřejmě jsou autoři, kteří to píšou, protože to chtějí dělat a baví je to, ale je jich míň než ti, co to chtějí psát pro dospělý.

T: Potřeboval bys víc lidí?

R: No ono to funguje tak, že má člověk nějaký svůj okruh známých, který vytěžíš na začátku. A po letech to začne bejt těžký, takže se vždycky někdo hodí.

T: Tys popisoval ty jednotlivý redakční praxe, že u Světýlka je to jiný než v tom Skautu. Proč to tak je? Proč jsi nenasadil stejnej mustr do obou časopisů? Respektive mám pocit, že jsi ze Světýlka říkal, že to posíláš grafikovi na Slovensko, že ti to posílá den předem, zároveň nějak inzerci, přijde mi to jako poměrně složitej proces, proč je to takhle složitý?

R: Ten grafik, co je na Slovensku, je u toho časopisu od počátku, co jsem začal dělat Skauta-Junáka. Tenkrát jsme vyrazili do Bratislavy, tam jsme se seznámili, tam jsme si řekli, jak to bude vypadat, ta spolupráce, a dělal vlastně Skauta-Junáka, v okamžiku, kdy se přibralo Světýlko, dělal oba časopisy. Změnilo se to před těma pár lety, kdy to přebral Lupen, protože všichni cítili, že jsou ty časopisy moc graficky podobný, jak to dělá jeden člověk.

Že by to chtělo nějak oddělit. Řekl bych, že ten důvod, proč to dělá někdo na Slovensku je velmi pragmatickej, protože je to levný. Grafika ze Slovenska byla od počátku významně levnější, než kdyby to dělal někdo tady. Tenkrát dokonce ten grafik dělal myslím pro něco, jako je slovenský TDC.

T: Je to tak i dnes, že je to levnější?

R: To nedokážu posoudit, to je zase otázka na Slavíka. To jde mimo mě. Zároveň to ten grafik nedělá špatně, je to s ním trošku na nervy, protože do poslední chvíle nevím, jak to dopadne, ale vlastně už to tak máme nastavený, děláme to tak dlouho, a když to funguje, tak to podle mě nemá smysl bourat, protože to funguje.

T: Spolupráce s ostatními časopisy. Spolupracují časopisy společně?

R: No, to je trošku bolest těch časopisů, bych řekl. Byly o to snahy, ale moc to nikdy nefungovalo, protože tam je docela zdlouhavej redakční proces vzniku, tím, že vznikají naráz. Každý má jinýho šéfredaktora, teda až na tyhle dva, jinou cílovku, tak vlastně dávalo by to smysl mezi Světýlkem a Skautingem, plus Skautem a Skautingem. Asi nedává smysl propojovat Světýlko se Skautem, ale dává mi smysl, aby byl každý zvlášť propojený se Skautingem. Že by mi přišlo fajn, kdyby vedoucí mohl psát do těch časopisů a věděl by, co s nima má dělat. Zkoušeli jsme to, ale vlastně je to těžký, protože by ten článek ve Světýlku, Skautu musel vzniknout o hodně dřív, aby na to Skauting stihl reagovat ve stejném čísle, když to vychází zároveň. Takže se ten redakční proces z nějakých 6 týdnů natáhne třeba na 10, to znamená, že by se to číslo muselo řešit dřív, než se ukončí to předchozí. Prostě tam jsou tyhle technický mantinely, ale zkoušelo se to a teď to už neprobíhá.

T: Jak funguje přechod jednoho čtenáře do jiné výchovné kategorie? Pracujete s tím? Zrovna u těch 2 časopisů se to nabízí. Jestli to máš pod kontrolou?

R: Není to tak, že by se s tím nějak cíleně pracovalo každý zářijový číslo, protože ten přechod probíhá v září, ale většinou v nich jsou nějaká témata/rubriky, kde se o tom mluví. Není to asi cíleně a pravidelně, ale dost často je září třeba ve Skautu zaměřený na nějakou

práci v družině nebo právě na nováčky. Nějak se to tam promítá, ale nepracujeme s tím úplně cíleně, to ne.

T: Doplnujete se s ostatními časopisy navzájem?

R: Otázka je, co si představit pod slovem doplňujeme. Světýlko je prostě cílený na nějaký věk, Skaut na jiné, takže z tohoto pohledu se určitě doplňují, ale vlastně nevím, jak jinak by to šlo.

T: Tak tys to asi částečně zmínil, třeba že ve Skautském světě nebo Skautingu byly nějaké články, který svým způsobem odkazovaly na Světýlko nebo Skauta.

R: Aktuálně se to neděje, dřív ano. Ben Já Mínu si myslím vydávala nějakou metodiku používání bokem, že to vlastně, zároveň s číslem vyšel manuál, na to, jak to používat, ve Světýlku jsme to taky asi 2 roky dělali, ale vlastně o to byl tak malý zájem, nebo, my jsme to asi neměli, jak změřit, spíš to narazilo na to, že furt děláme to stejný. Že lidem říkáme, tady máte tohle, dělejte s tím tohle, furt to bylo jedno a to samý. Že kdyby si někdo vzal předstih 5 let, tak by sice měl jiné články, ale mohl by s ním dělat to samý. Já jsem za sebe obecně v metodikách spíš skeptičej, že je to spíš o tom člověku, aby si to otevřel a použil to.

T: Jaká je pozice tvého (tvých) časopisu/ů mezi jinými? Ve smyslu, jestli jim třeba TDC věnuje víc prostoru, víc pozornosti, než ostatním, nebo jestli naopak nějaký časopis upozaduje. Jak se na tohle díváš?

R: To je asi otázka spíš na TDC než na mě.

T: Z tvého pohledu. Jestli ti bys chtěl třeba víc pozornosti od TDC, nebo málo, nebo jestli máš pocit, že se jinej časopis protežuje.

R: Trošku dlouho jsem bojoval s tím, že Světýlko mělo nejméně stran ze všech časopisů, ale teď je to v zásadě stejný. Teď třeba Roverský kmen má nejvíce stran, myslím.

T: Já si myslím, že má stejně jako Skauting. Nějakejch těch 42-48.

R: A my máme 36 nebo 40. Ale tak asi je to o nějakým nákladu. Světýlko a Skaut mají dohromady asi 40 tisíc náklad. Ty ostatní mají obrovský náklad, takže to v tom podle mě taky hraje roli. Za mě je Světýlko a Skaut stěžejní, protože prostě působí na ty děti, co vychováváme. Zároveň by měl být Skauting ten, kterej přináší těm vedoucím nějaký nový poznatky a trendy ve výchově. Takže za mě tyhle tři časopisy.

T: Mě spíš zajímaj ty tvoje 2 časopisy, jakej ty z nich máš pocit.

R: Teď aktuálně z obou dobrej. Myslím si, že oba ty časáky se dostaly na nějakou celkem udržitelnou úroveň, která je dobrá, ale samozřejmě je to na hodnocení lidí, který jsou mimo nás. Zatím se ke mně nedostala nějaká, v posledních několika ročnících, silně negativní nebo negativní zpětná vazba.

T: Ty vlastně toho šéfredaktora děláš dlouho, v porovnání s ostatníma časopisama? Tam se to většinou střídá, třeba po 3 nebo 5 letech. Zároveň děláš šéfredaktora 2 časopisů, což je taky poměrně ojedinělá situace, jak na to nahlížíš? Je to dobrá praxe? Mělo by se to dělat i u jiných časopisů?

R: Tohle je těžká otázka no, podle mě to je jako s vedením oddílu. Ideální je, když se v oddíle střídá vedení po 3-4 letech, protože to je ta doba, kdy už to ten člověk dělá dobře, ale už mu to nic nedává a má to najetý. Ale v tom okamžiku, kdy přijdeovej, tak to tý osobě dá víc, ale zase to dělá nějakou dobu blbě. U toho skautskýho oddílu bych řekl, že je to

důležitější, to pravidelný předávání, u toho časopisu, když se najde někdo, kdo by měl chuť to dělat výrazně líp, tak je to asi dobře.

T: Ty nemáš nástupce?

R: Vlastně ho nehledám, už jsem byl v nějaký fázi, před pár lety jsem Slavíkovi říkal, že bych toho Skauta-Junáka klidně předal, kdyby měl někdo evidentní zájem, že by nebyla špatná změna. To bylo v době, kdy do toho vstoupil Lupen s novou grafikou, tak jsme původně říkali, že bychom k tomu možná našli nového šéfredaktora, ale pak to nějak proběhlo a pokračoval jsem dál. Mě to celkem baví, protože jsem i pořád v kontaktu s dětma, že máme oddíl tady na vesnici, takže mi to dává smysl, se tomu věnovat.

T: Jak to vidíš do budoucna?

R: No navěky to dělat nebudu, nevím. Kdysi jsem si dával nějaký horizont 10 let, to už jsem minul a teď si říkám, že to budu dělat dýl než Zapletal.

T: Než Zapletal Roverskej kmen?

R: No nevím, jak to dělal dlouho, on dělal Skauta-Junáka žejo. Káča Rocmanová to taky dělala dlouho, ale vlastně nemám statistiku.

T: Myslíš si, že je to něco, co je potřeba, pro tuhle věkovku?

R: Ten časopis?

T: Aby to tak dlouho dělal, ten člověk.

R: Tak čtenářům je to jedno že jo, kdo to dělá. Ty dostávají nějaký obsah, kterej dávám dohromady na základě nějakýho rámce. V ideálním případě by to všichni měli dělat podobně ne, protože mají stejný zadání, nebo ty cíle. Pak je to spíš o tom, že je to řemeslo.

T: A třeba s TDC nejsou nějaký nátlaky, aby tam byla nějaká maximální doba, kdy to člověk může mít? V tom máš volnou ruku?

R: Myslím si, že TDC je rádo, že nemusí dělat žádný další výběrový řízení na další 2 časopisy. Že TDC spíš zatěžuje to, že když se to často střídá, tak musí často řešit to, že se ten proces tý tvorby musí znova a znova nastavovat, protože to jsou noví lidi, který přichází z venku a neví, o co jde. Že je pro TDC spíš výhoda, když se to místo nemění každý 2 roky.

T: V evidenci Ministerstva kultury Světýlko jako jediný nevydává TDC, proč to tak je?

R: Vydává ho TDC, takže to musí být nějaká chyba.

T: Ve Světýlku první číslo roku 2019 strana 9 je článek, který je označený jako od Lesy ČR, to je ta forma spolupráce, kdy ti oni dodají článek, jak jsme o tom předtím mluvili?

R: Tohle bylo vlastně ještě úplně jinak, neznám detaily, ale Lesy ČR podporovaly Junáka nějakou významnou částkou, každej rok, a za to dostávali touhle jako formou, že to podporují, a tohle byl redakční obsah.

T: Jestli chceš dodat něco, co se týká tématu a nezaznělo to?

R: Možná jedna věc, přijde mi důležitý, aby oba ty dětský časopisy zůstaly v papírový podobě. Že si myslím, že je to dobrý i v tom, že se třeba aspoň na chvíli odvedou od monitorů a obrazovek. Možná spíš tři časopisy od Ben Já Mína, protože si dokážu představit, že Skauting, Skautskej svět i Roverskej kmen budou online – jak na čtečku, tak na monitoru, ale u Skauta-Junáka si to umím představit částečně, u Světýlka a Ben Já Míny vůbec.

T: Takže přechod časopisů do onlinu, jinak než v archivu, nad tím neuvažujete? Udělat třeba webovky?

R: Ne, to jsme neřešili, ale teď má přijít nějaká změna a očekávám, že právě.

T: Mě právě zajímá ten rok 2017-2022 zejména.

R: No, teď je ještě 22 a do konce roku se to má řešit, že se začne nastavovat změna v časopisech, takže bych čekal, že dojde na to, že se bude řešit, který časopisy by mohly být jenom online, aby se ušetřilo na tisku. Takže mně přijde důležitý, aby ty dětský byly zachovaný papírově.

Klára Smejkal, 2. listopadu 2022, Brno

(R: Klára Smejkal)

T: Můžeš se nějak představit, kdo jsi v rámci skautského prostředí, kdo jsi byl v době svého šéfredaktorování?

R: Já jsem si ve skautu prošla asi všema různýma rolema, nejdřív klasicky v oddíle, tam jsem to dotáhla na zástupkyni vedoucí střediska a po přechodu na výšku jsem se začala víc zajímat o to, jak by se skauting dal kombinovat s nějakou prací v médiích, protože jsem studovala žurnalistiku. Nejdřív jsem dělala propagaci sbírce Společně proti leukémii a to mě tak vnořilo do toho skautského světa PR a když se pak hledal nověj šéfredaktor, šéfredaktorka Roverského kmene, tak mě to přišlo jako ideální spojení toho, co studuju a co mě baví, takže jsem do toho šla.

T: Jaké máš zkušenosti se žurnalistikou nebo jaké jsi měla v té době?

R: Já jsem v té době byla na konci prváku na vejšce, takže nic zásadní. Měla jsem za sebou nějaký zkušenosti s psáním tiskových článků a zpráv o skautech v Kutný Hoře, odkud pocházím a potom nějaký PR pro tu sbírku, takže to vlastně nebyla žurnalistika, ale spíš ta druhá strana barikády.

T: A myslíš si, že Tě to nějak ovlivnilo v tom rozhodování v tom Kmeni, že to nebyla žurnalistika ale PR?

R: Vlastně si myslím, že spíš ne, protože já jsem fakt chtěla dělat žurnalistiku a studovala jsem to, tak mě spíš vždycky zajímal ten pohled toho novináře než toho PRisty. Ale rozumím, proč se na to ptáš. Myslím si, že jsem spíš chtěla otvírat nějaký témata, protože třeba hýbou společností, a ne protože jsem cítila, že bych chtěla něco propagovat.

T: Ty jsi říkala, že jsi byla v prváku na vejšce, takže ti bylo 19, 20 let. Proč jsi přijala post té šéfredaktorky?

R: Asi kvůli tomu spojení skautingu a žurnalistiky, to bylo primární pro mě. Zároveň já jsem hrozně moc chtěla začít nějak pracovat v oboru a tohle byla docela dobrá výzva. Tenkrát mě hodně motivovala jedna tehdejší mediální zpravodajka pro Brno-město, která byla mojí instruktorkou na vůdcovkách, která mi tenkrát tu nabídku přeposlala s tím, že by to mohla být dobrá pozice pro mě a já jsem byla tehdy namotivovaná, že když si to někdo myslí, tak možná na to mám a tak jsem to zkusila a když jsem se pak scházela s Vaškem Zemanem, Šíkem, který byl koordinátor časopisu v té době. Tak jsem mu i sdělovala vizi toho, kam bych ten časopis chtěla posunout, protože ve chvíli, kdy jsem se na něj koukla, tak jsem viděla nějaký věci, který bych chtěla změnit, takže i to byla nějaká motivace, že jsem ten časopis sama chtěla začít číst.

T: Ty jsi říkala, že jsi to chtěla jako práci, takže tě lákalo i, že je to nějakým způsobem placené?

R: Asi jo. Moji rodiče si nemohli dovolit platit mi celou školu, nebo to bylo pro ně náročný, takže jsem jim chtěla i tímhle způsobem nějak pomoci.

T: Jak ses na ten post šéfredaktorky vlastně dostala?

R: Já jsem odpověděla na inzerát, který byl na Skaut Jobsech a došla mi odpověď od Šíka, že jsou rádi, že o to mám zájem a jestli se můžeme potkat s tím, že jsem dopředu dostala úkol se zamyslet nad tím, co bych třeba chtěla dělat jinak nebo jakým způsobem bych chtěla to vedení Roverského kmene pojmout, zejména obsahově, takže já jsem to zpracovala a pak jsme se potkali.

T: Můžeš to nějak přiblížit?

R: Týkalo se to uspořádání rubrik a uspořádání tematických celků, kterým se v té době Kmen věnoval a já sama jsem jim vlastně úplně nerozuměla, tak jsem se snažila nějak sama v sobě si nastavit vizi toho, kam by ten časopis měl směřovat. Protože jsem měla pocit, že je zaměřený spíš na starší čtenáře, a že by stálo za to ho přiblížit nějaké mladší generaci od těch 16 do 20.

T: Takže jsi prošla nějakým výběrkem a tak?

R: Jo, ale myslím, že se tenkrát nikdo jiný nepřihlásil, že se i ten šéfredaktor hledal docela dlouho. Ale tím výběrem jsem každopádně prošla a potom se mi ozvali, že mě berou.

T: Měla jsi nějaký vztah s bývalou šéfredaktorkou Kami nebo i s tím Šíkem, prostě s těma lidma, co schvalovali celý ten tvůj proces?

R: Do té doby vůbec, ale když jsem se stala šéfredaktorkou, tak jsem s oběma začala být v nějakém kontaktu drobným. S Šíkem, ne protože by byl koordinátor časopisu, on vlastně se té pozice koordinátora časopisu vzdal, stala se jím Káťa Zavřelová, a on sám začal vést časopis Skautský svět a tím pádem jsme byli v kontaktu, že on vedl jiný časopis, a ta cílovka jeho časopisu se trochu překrývala s tou naší, takže to dávalo smysl. A s Kami jsem začala být v intenzivním kontaktu potom, co jsem ten časopis převzala nebo už bylo jasné, že budu další šéfredaktorka, takže Šík nás propojil a my jsme se vlastně několikrát intenzivně potkávali nad Kmenem jako takovým a ona mně vlastně pomáhala ty první dvě čísla dávat dohromady, že jsme je dělaly napůl tenkrát.

T: Dostáváme se k druhému okruhu - cíle. Jak v tom časopise fungovaly cíle? Ty cíle byly zahájeny 2016, ty jsi nastupovala od roku 2017, takže tam pro to byl už nějaký čas, kdy si to stihlo sednout, jak to ovlivnilo tvoji práci?

R: Možná si to pamatuju špatně, ale já mám pocit, že jsem věděla že ty cíle existují, ale o jejich reálném dopadu na mojí práci jsem se dozvěděla až po prvním roce, protože člověk, který byl částečně zodpovědný za to, aby naplňoval ty cíle, tak byla Ivanka z Roverského odboru a ona byla v té době na dlouhých cestách po Latinský Americe a vlastně se mi ozvala až po dlouhý době, že hele jsou tady nějaký cíle a asi by bylo potřeba udělat hodnocení časopisu, takže jsem se s nima setkala vlastně poprvý, ačkoliv mám pocit, že jsem o nich věděla už předtím, tak jsem se na ně vlastně začla ohlížet až po nějaký době.

T: Takže vlastně ta organizace vyvinula nějaký mechanismus, ale sama ho pak nevyvíjela?

R: No já jsem měla ten pocit, že ho vyvíjela akorát při tom ročním hodnocení, kdy člověk dodělal ten jeden ročník a potom se měl ohlédnout zpátky na ten obsah, který odpublikovala ta redakce a zhodnotil ho vzhledem k tomu obsahu a jinak se s tím nějak zásadně nepracovalo. Ale myslím, že každé časopis to měl jinak.

T: Jak ty cíle ovlivňovali práci té redakce? Byl tam nějaký přímý dopad nebo nepřímý?

R: Já myslím, že pro nás to byla spíš inspirace než bič, že nám to nějakým způsobem nastavovalo mantinely toho, co by mělo být tématickou prioritou nebo tak, dávalo to mantinely od Junáka směrem k nám na témata, kterým bychom se měli věnovat, na jaký lidi bychom měli cílit, ale zároveň nevnímala jsem to jako něco, co by mě svazovalo nebo se to mělo naplnit za každou cenu, jinak to bude špatný,

T: Takže tam nebyl žádný postih stylu: když nenaplníte 80 % cílů, dostanete o půl menší výplatu? Někaké restrikce tam nebyly?

R: Ne, nic takovýho. Nebo nejsem si toho vědoma, nikdy se mi to nestalo.

T: Vnímáš ty cíle jako nějakou výhodu, nebo omezení při té práci?

R: No pro člověka, co studuje žurnalistiku je ten institut cílů hrozně zvláštní, prostě je to spolkovej časopis, není to nezávislá žurnalistika, takže pro mě bylo hrozně divný se s tím srovnávat jako, co je ta priorita tématická a občas jsem s tím trošku bojovala, ale člověku to dávalo směr toho na koho cílí, pro koho reálně píše, jaký jsou priority Junáka. Zároveň ale nemám pocit, že by to bylo vymáhaný tak striktně, že bych to musela naplňovat ze sta procent, takže to nebylo tak zásadní omezení, ale když se na to člověk koukne z pohledu klasický novinářiny, tak to omezení je.

T: Ty jsi říkala, že jsi s tím bojovala, jak?

R: No protože, jsem měla pocit, že bych na ty témata chtěla mít volnější ruku asi, jakože pak tam byl pocit autocenzury? Že člověk musí být furt v těch mantinelech těch cílů, ale tak to k tomu patří, když máš spolkovej časopis, že ti ten spolek dává zadání toho, jak má ten časopis vypadat.

T: Takže... říkalas, že tě to nijak neovlivňovalo, ale zároveň dávalo nějakou autocenzuru...?

R: Jo, no rozumím tomu, proč to existovalo a snažila jsem se najít v tom to dobrý.

T: Jiní šéfredaktoři říkali, že měli možnost nějakým způsobem ty cíle ovlivňovat a že toho využívají k nějaké lepší formulaci, tak využívala jsi to?

R: Jo, určitě jsem to využívala a jestli si to pamatuju správně, tak ty taktický se daly měnit úplně v pohodě a u těch strategických to muselo projít Náčelnictvem, nebo Výkonnou radou, nebo oběma, to teď nevím přesně. Jako tam to každopádně bylo složitější, když se člověk rozhodl změnit nějaký ten cíl, protože, děkuju, žes to nadhodil, protože tím pádem to svázání těma cílema nebylo tak striktní, protože je mohl člověk ovlivnit.

T: Můžeš nějak vymezit rozdíl mezi taktickým a strategickým cílem:

R: Jo, strategické cíl vnímám spíš jako nějakou vizi a taktické cíl se spíš blíží nějakému rozpracování té vize do nějakých konkrétních, ne třeba prostředků, ale už je to za mě, nějaký konkrétní krok k tomu, jak tu strategii naplňovat.

T: Spolupráce s organizací – jak probíhá spolupráce s TDC a jinými složkami Junáka, se kterými jsi nějakým způsobem spolupracovala? Náčelnictvo, odbory... cokoli, kdokoli dalšího, co nějak vstupovalo do tvorby toho časopisu.

R: Co se týče TDC, tak to byl můj nadřízenej, nebo jednotka pod kterou jsme spadali, se kterou jsme spolupracovali, tam ta spolupráce byla spíš na praktický úrovni, že jsme jim poslali hotovej nasázenej časopis a oni pak vyřídili jeho vytisknutí a rozeslání členům, zároveň tam probíhala nějaká komunikace ohledně inzerce, protože tu taky zajišťovalo TDC a dělali vlastně takovej technický servis těm časopisům a s Fredem, Tomášem Slavíkem, jsme pak řešili, že jsem chtěla, aby mojí zástupkyni platili, takže jsem se snažila za to lobovat, stejně tak jsme řešili placení dalších lidí, když jsme třeba sháněli korektorky nový nebo tak.

T: A ty ostatní složky Junáka?

R: Tam to byl takovej vztah nabídky a poptávky hodně, že když vyšly nové odborky, tehdy to měl na starosti Odbor skautů a skautek, tak jsme se domlouvali, že to budeme nějak

propagovat tuhle věc, že oni třeba napsali článek nebo nám ho zadali. A s ostatními odborama nebo složkama Junáka to bylo podobný,

T: Tys použila slovo propagovali...?

R: To je právě asi to, co asi odlišuje spolkovej časopis od klasický žurnalistiky. To že právě člověk vidí smysl v tom, co mu zadává Junák, ale zároveň je nespůj z toho, že mu někdo dává zadání, ale třeba jsem ráda, že jsme mohli mluvit do toho, jak ten článek bude vypadat.

T: Přicházelo to teda jako ze shora, že oni ti více méně dodali tři strany textu a tady je otiskněte nebo...?

R: Ne, bylo to vždycky o tom, jak jsme si to nastavili...

T: Přišel někdo někdy vyloženě s tím, tady tohle potřebujeme, aby vyšlo v dalším čísle?

R: To ne, já si myslím, že i kdybych to odmítla, tak s tím asi budou v pohodě. Párkrát se mi to stalo, že mi někdo něco nabídl, a my jsme se jim snažili vysvětlit, že takhle to téma zpracovaný vůbec nedává smysl nebo jsme se tam vždycky snažili hledat nějakou užitečnost pro rovery a tak.

T: Jaký je podíl TDC na tvorbě těch časopisů? Co všechno vlastně TDC v tom procesu tvorby časopisu zajišťovala, v čem vám nabízela pomoc, co dělala redakce a co TDC?

R: Redakce byla primárně zodpovědná za obsah, tedy neinzertní obsah a za grafiku a za sazbu, protože jsme měli grafičku, se kterou jsme to celý komunikovali a která nám to celý sázela...

T: To už byla Jitka?

R: Jo, to už byla Jitka, i za Kami... no, takže TDC bylo primárně zodpovědný za inzerci, to znamená, že nám posílali graficky zpracovaný inzeráty a bylo zodpovědný za rozeslání těch časopisů a za to, že se k nám dostane nějaký plat asi.

T: A třeba ty redaktoři byli neplacený a byly tam nějaký placený pozice, teda ty a šéfredaktorka, a pak korektorka, Jitka, která to sázela... to se řešilo jak? Ty byli taky placený?

R: Ty byli taky placený a tam to bylo částečně historicky daný, že ta grafička, kterou jsme tam měli, byla už za minulý šéfredaktorky a nějak si to, ten její plat byl nastavený už od minulý doby a ona si to řešila sama, a korektorky se nám trochu střídaly, protože měly děti nebo měnily práci, takže ty jsme si sháněli většinou sami a ty byly placený od hodiny, měly to jako DPČ. Já jsem vždycky napsala email, hele potřebujeme korektorku, teď nám tahleta skončila, takže jsem dostala pokyn, ať si najdu, a pak už jsme řešili jenom technikálie ke smlouvě, takže jsem komunikovala, aby se dostaly všechny údaje toho člověka k TDC a TDC pak vystavilo smlouvu a pak už si to nějak řešili spolu. A pak jsem vlastně jenom nahlašovala hodiny.

T: Byla jsi zaměstnaná pod TDC nebo tam byl jinej druh pracovního vztahu?

R: Neměla jsem klasickej úvazek, měla jsem dohodu o pracovní činnosti.

T: Děkuju...

R: ... a druhá možnost byla, že to byla na živnost.

T: Jo, samozřejmě můžeš odmítnout odpovědět.

R: V pohodě.

T: Inzerce – Jak to bylo s využíváním té inzerce a reklamou?

R: Jak to myslíš?

T: Z jakého důvodu tam byla? Proč jsi po ní sáhla?

R: Tohle nebylo na mém rozhodnutí. Ta inzerce byla komplet v rukou TDC a mám pocit, že to byl jeden ze způsobů, jak ten produkci toho časopisu zafinancovat, tak jak to obvykle v médiích bývá.

T: Takže TDC ti dodalo, máte tady šest reklam, potřebujeme, aby byly v tom čísle...

R: Jo, přesně tak. My jsme vlastně pak v tom plánu toho čísla, kde jsme měly vymezená místa pro ty jednotlivé články s tím nějakým způsobem počítat, že budeme mít tolik inzerátů na celou stranu, tolik inzerátů na půlku stránky a tak.

T: To množství té inzerce... Jak ti to připadalo? Bylo jí málo, akorát, mohlo jí být víc?

R: Hele mě to přišlo asi v pohodě. Neměla jsem pocit, že by to bylo velký množství těch inzerátů.

T: Dokážeš to odhadnout?

R: No tyjo, myslím, že kdybych to měla počítat na celý strany, byly to většinou třeba tři, jakože zadní strana časopisu byla zpravidla jedna inzerce, potom třeba byla jedna v časopise jako uvnitř a potom tam byly třeba dvě poloviční, nějaká menší na šestinu stránky, ale víc toho většinou nebývalo.

T: To rozložení toho sis teda určovala sama do toho čísla? Pracovala jsi s tím nějak? Mělo to nějaký smysl?

R: Jo, no jako bylo fajn, když jsme to mohli umístit na tu zadní stranu, protože jsme zároveň nemuseli řešit, co tam dát, člověk většinou moc neví, co tam dát. A jinak to byl třeba způsob jak zařídit, že třeba článek, kterej máme na tři stránky vlastně se pak dal vyplnit celostránkovou inzercí a tím pádem to vycházelo líp, že si třeba člověk mohl dovolit ten článek udělat kratší díky tomu. Ale stalo se mi jednou, že jsem dala dvě celostránkové inzerce na strany, který šly po sobě a pak jsem za to dostala vylágoš, protože měli pocit, že když je tam tak nahečmaná, tak že to lidi spíš přeskočej.

T: A kdo si stěžoval? TDC nebo...?

R: TDC si stěžovalo.

T: Přímou jako TDC, když si prohlíželo časopis, tak ti pak napsali, že to bylo...

R: Jo, ale jenom jednou jedinkrát.

T: Promítlo se to třeba do nějakých dalších vztahů nebo komunikace mezi vámi nebo do nějaké praxe tam?

R: Hele asi, no pak už jsem to neudělala... no.. asi... asi ne.

T: Jo, nevzpomeneš si?

R: Přiznávám, že ne. S čím jsme ale trošku bojovali, tak bylo to, že některý ty inzeráty byly fakt hnusný, protože TDC je nedělalo samo, ale dělala je si je ta firma, která si tu inzerci podávala a občas tam měli asi fakt mizerný grafiky, takže ty inzeráty byly... nejenom, že to byly inzeráty, ale tak s tím počítáš, když vydáváš médium, ale byly prostě vošklivý. Graficky to prostě vypadalo jako když to uděláš ve word artu, ve wordu, takový ty 3D písmenka

T: Jako bylo to v roce 2017, což už jako byly možnosti... Mohla jsi jako redakce tu inzerci odmítnout?

R: To si myslím, že ani ne. To jsem asi nemohla. Ale to bych podle mě nemohla nikdy, ani kdybych dělala pro klasický komerční médium, tak to nemůžu udělat. To záleží asi na vydavateli v tomhle případě.

T: Podoba redakce a obsahu – jak funguje volba témat pro jednotlivá čísla?

R: Když jsem přebírala Kmen, sorry, že začínám takhle ze široka, ale tak jsem asi chtěla otvírat nějaký témata, o kterých se třeba tolik nemluví ve skautu jako je nebo třeba bylo aktuální v té době nebo i dneska třeba vyhoření a přehlčení...

T: Jo, čekal jsem, kdy to zmíniš...

R: No klasika, nebo nějaký takovýhle věci, se kterejma jsem měla pocit, že bojujem.

T: Myslíš jako redakce nebo jako organizace nebo lidi?

R: Asi jsem měla kolem sebe poměrně velký množství lidí, který se s tím v té době potýkali a nebo jako nějaký lifestyle články. Hroznou radost jsem měla tenkrát z toho, že jsme dělali článek o tom, jak využít skauting ve svém životopise. Zároveň mi přišlo dobrý upozornovat na lidi, který skautingem prošli a který jsou nějak inspirativní i v tom civilním životě a třeba je to nějakým způsobem posunulo, to že byli skauti, takže asi se to promítalo v tom, co ten Kmen odrážel za témata a jinak co se táýče plánování, tak my jsme se snažili mít vždycky nějaký hlavní téma, který se snažilo dotýkat většího celku a potom tam byly rubroky, který na tom tématu závislý nebyly a spíš jsme hledali zaměření pro to konkrétní číslo, který by vlastně zapadalo do zaměření té rubriky, takže když jsme tam měli článek pro čekatela, tak jsme se snažili najít něco, co bylo aktuální v té době nebo nám přijde zajímavý přiblížit těm lidem.

T: Takže bylo jako ústřední téma, kterým jste naplnily tu rubriku Téma a ty ostatní rubriky ... tam se to hlavní téma... nesnažili jste se ho tam promítat?

R: Vlastně to nebylo nutný.

T: Kolik lidí jste měli v redakci nebo kolik lidí vám psalo?

R: Já myslím, že to mohlo být minimálně tak šest a maximálně 10, za ty čtyři roky se to tak různě měnilo ty lidi.

T: Ty jsi zmínila tu svoji zástupkyni šéfredaktorky. Tu sis vybrala sama?

R: Jo. Když jsem s Kami publikovala ty první dvě čísla, tak mně došlo, že dělat Kmen ve dvojici je super věc, protože máš druhý oči. A zároveň jsem věděla, že jedna z oslovených redaktorek na pozici šéfredaktorky to tenkrát odmítla, protože neměla čas nebo se necejtila na tu roli, každopádně to odmítla, ale já jsem věděla, že je fakt šikovná a přišlo mně to jako dobrý nápad, že když nechce dělat šéfredaktorku, že aspoň má tu zkušenost, narozdíl ode mě, z toho časopisu předtím a že by mi mohla dělat zástupkyni, protože se pak budeme navzájem hlídat, budeme moct spolu ty věci konzultovat, podchytíme třeba lác chyby, když n to budeme dvě.

T: Kdo to byl?

R: Byla to Zuzka Orlová a v tý době byla rok redaktorkou Kmene a já jsem přišla úplně nově do toho prostředí. Teď je Zuzka Ambrozková, manželka Mravence.

T: Zasahovala nějak ta organizace, TDC, Výkonná rada atd. nějak do té vlastní tvorby toho časopisu?

R: Hm. Kromě toho co jsme probrali, že se mi občas ozval nějaký odbor, hele tady máme nověj metodickéj materiál nebo nověj nástroj, nechcete o tom něco napsat. Tak mám pocit, že asi spíš ne, že to hodně vycházelo z naší iniciativy, že jsme věděli, že bude valný sněm a spusta lidí se na něj nedostane a třeba si o tom bude chtít něco přečíst, tak jsme tam prostě jeli a psali jsme o něm. Takže spíš než že by ústředí řeklo, změnili jsme logo napište o tom, tak to byla naše iniciativa. I když teď jsem si vzpomněla, že v souvislosti s tím logem,

tak v prvním nebo druhém roce, kdy jsem vedla Kmen, tak vešel v platnost nověj grafickej manuál a tehdy po nás TDC chtělo, abychom o tom napsali. A to mi nepřišlo úplně blbý.

T: Ten Roverskej kmen nemá vlastně oficiální layout a tak. Byly tam třeba nějaký tlaky na to aby byl nebo? Bavili jste se o tom někdy s někým? Ať už z redakce nebo z TDC?

R: On ten layout vyšel v roce, kdy já jsem Kmen přebírala a teď úplně nevím...

T: Dohledám, není problém.

R: No a tenkrát Jitka, grafička, si to tenkrát celý projela a když dělala nějaký facelift v souvislosti s tím, že se jim mění šéfredaktor a zároveň ten layout taky, tak přišla s nějakějma změnama a když se koukneš na ty první čísla, tak jsou tam občas nějaký náznaky oblejch obrazců, ale mně se to hrozně nelíbilo, protože jsem v té době měla ráda spíš to, jak vypadá Respekt třeba nebo podobně minimalisticky laděný časopisy, který využívaj velkých fotek coby předělů jednotlivějch sekcí než že by tam měli někde nějaký bubliny. Asi mně to pro časopis nepřišlo tak vhodný, že to je moc plakátovej styl a tak jsme se rozhodli, že to povedeme tou minimalistickou formou. Víím, že mi v průběhu šéfredaktorování nebo možná na konci ozval Lupen, že má zájem si rozšířit portfolio, jestli by nám nemohl dělat grafiku a mně vlastně hrozně vyhovovala práce s Jítkou, že jsem měla pocit, že podobně přemýšlíme o tý grafice, takže jsem to odmítla s tím, že ale Kmen už pak přebíral Vojta s Týnou a tak jsem je jenom o tom informovala, že je možný, že se jim Lupen ozve a nechala jsem to rozhodnutí už na nich.

T: Tys říkala, že jste se rozhodli používat minimalistickej design, rozhodly jste se se zástupkyní nebo s redakcí...?

R: Jo, to jsme se rozhodly tenkrát se Zuzkou mám ten pocit. My jsme pak za Jítkou i jely někdy v druhym roce našeho šéfredaktorování. Nějak jsme se s ní dopředu domluvily,

že dojde k větší změně toho faceliftu a jely jsme za ní a i jsme jí ukazovaly, co se nám líbí, takže jsme to rozhodly ve dvojici a Jitka nám vyšla vstříc.

T: Zasahovala nějak organizace do výběru spolupracovníků?

R: Hm ne, to se nestalo nikdy.

T: Takže je jedno... Junák nebo TDC bylo jedno, kdo ten časopis píše. Zajímalo se třeba o to?

R: Myslím si, že určitě ne. Nevím o tom.

T: A naopak třeba pomáhali ti nějak? Jak?

R: Jo jakože se sháněním lidí třeba myslíš?

T: Jo jo ohledně lidí.

R: Asi mě to nikdy nenapadlo využít. Vždycky jsem sháněla sama nebo jsme dali inzerát do Kmene, jednak jsme to sdíleli různě na sociálních sítích, na Křižovatce, ale TDC jsem nikdy kvůli tomu neoslovila. Až pak, když se hledal nový šéfredaktor, tak to byla věc, která už nebyla na mně, ale s Káťou Zavřelovou, která tehdy to výběrko měla na starost, tak jsme se scházely a dávaly jsme dohromady nějaký zadání toho inzerátu.

T: Jak ses na tom podílela?

R: Já si myslím, že Kát'a tenkrát asi chtěla zkušenost z terénu, to znamená zjistit, co je náplní toho šéfredaktora z mého pohledu a..

T: Kát'a se tebe ptala, co vlastně znamená to šéfredaktorování.

R: Jo, prostě chtěla jako druhej pohled. Ona sama měla nějakej názor, ale tím, že vedla Skauting, tak furt je to skautskej časopis, ale jiná cílovka, jiný zaměření, takže myslím si, že ji to tenkrát zajímalo, vlastně jsem se kvůli tomu několikrát sešly a bavily se o tom, co by bylo fajn, aby ten člověk uměl.

T: Můžeš jako odhadnout, jestli jsi to ovlivnila hodně, nebo málo?

R: Jo, tyjo, to hele asi nejsem schopná říct, ale byla jsem přítomná i na těch pohovorech.

T: A pak jsi teda konkrétně pomáhala vybírat Týnu, Vojtu?

R: Myslím, že jsem neměla hlavní slovo, ale rozhodně jsme to s Kát'ou tehdy řešily a mám pocit, že jsme se i shodly, takže tam ani nebylo potřeba, aby ona to nějak, aby měla nějaký právo veta nebo tak.

T: Jak ty ses dívala na to, že práci, kterou ty zvládáš sama, budou po tobě přebírat dva lidi a zároveň jsou tví redaktoři a redaktorka?

R: Dvě věci k tomu. Já jsem to sama nedělala. My jsme byly se Zuzkou tým, myslím velmi dobrej s tou mojí zástupkyní. A i když bylo asi hlavní slovo na mně, tak nikdy bych do toho nechtěla jít sama, protože mít druhý oči je dobrý, takže tahle volba mi vůbec nepřišla

špatně, naopak jsem měla pocit, že se třeba podržej ve chvílích, kdy jede nebude moct a přišlo mi to dost rozumný. No a ta druhá věc, co jsem chtěla říct, že byli moji redaktoři. Mí přišlo super, že mají tu kontinuitu, zároveň mi přišlo, že jsou mladší, mně bylo tehdy pětadvacet, takže jsem byla na hranici toho roverskýho věku a jim bylo myslím 21, 22, jako že byli mladší než já, takže měli jinak drive větší, zároveň měli zkušenost z redakce, což mi přišlo skvělý a zároveň měli spoustu nápadů, kam Kmen posunout, takže já jsem měla radost.

T: Ještě bych se vrátil k tobě a k té placené pozici. Kolik to bylo?

R: Jako peněz?

T: Ano.

R: Ježkovy voči, Tyjo, šest a půl tisíce měsíčně?

T: V roce 2017?

R: Nebo to bylo možná šest. Hm jako můžu ti to najít, jestli chceš.

T: Jo, jestli mi to pak můžeš poslat. Přišla ti ta odměna adekvátní, nebo spíš symbolická?

R: No pro studenta, to je skvělá odměna. To nevím, jestli bych zvládla tolik na nějaký brigádě získat, navíc jako homeoffice, což bylo super, ale zároveň, když se člověk mrkne, za co dostávají lidi, co pracujou ne pro spolkovej časopis, ale komerční, tak ty odměny jsou určitě vyšší. Ale pro mě v té pozici to bylo super, protože já jsem měla nejlepší brigádu, co jsem si mohla přát.

T: A ostatní placené pozice v redakci byly na tom jak?

R: Zuzka měla myslím tři tisíce a bylo to i kvůli tomu, že jsme počítali, že na mě jsou ty dvě třetiny práce a na ní ta třetina, protože tadyten budget byl myslím devět tisíc. A tak se to rozdělilo mezi nás. A jinak u korektorek a tam to bylo od hodiny, to bylo mezi osmdesáti a stovkou za hodinu a u grafičky vůbec nevím.

T: Ještě zpět k tomu výběru spolupracovníků. Tys říkala, že sis to volila sama se Zuzkou. Stalo se někdy, že jste se neshodly úplně totálně nebo je někdo, kdo by ti třeba nemohl psát do časopisu?

R: Hm, jo v tom, že bysme se neshodly, to se nestalo. A jestli by mi někdy někdo nemohl psát do časopisu, já jsme se asi nesešla s člověkem, se kterým bych měla nějaký problém. Takže nejsem schopná říct.

T: Spolupráce s ostatními časopisy. Spolupracovaly časopisy společně?

R: Jo, já si myslím, že tam asi k nějaký spolupráci docházelo, a určitě docházelo i ke snaze se potkávat s těma lidma, co časopisy vedou. Ne úplně s redakcema, ale s šéfredaktorama a s většinou z nich jsem byla v kontaktu. Asi to nebylo formalizovaný, že bychom se potkávali na nějakých pravidelných callech, poradách. Ale rozhodně tam kontakt byl. S Šíkem a s Tomem Čaklošem, kterej v tý době vedl Skauting, tak jsme občas byli v kontaktu ohledně témat, který jsme měli pocit, že se budou potenciálně překrývat, případně jsme si dávali vědět, co plánujeme a co budeme publikovat v dalších číslech, aby se případně to mohlo nějakým způsobem doplňovat tady ta věc. Víím, že se nám to stalo, že jsme se snažili zaujmout různý pohledy vzhledem k těm našim cílovkám, ale konkrétní téma si nevybavuju.

T: Vzpomeneš si na nějaký téma, kdy se to podařilo domluvit ta spolupráce těch tří časopisů?

R: Nevzpomenu, ale vím, že Tom Čakloš měl v těch číslech prvních rubriku jako inspirace z časopisů, nevím přesně, jak se to jmenovalo, ale člověk mu mohl zaslat nějaký highlighty z toho čísla a on to tam vlastně nějak publikoval, aby to tak jako propojil.

T: Přejde ti tohleto dostatečný?

R: Já si myslím, že kdyby to bylo formalizovaný, že kdybychom se čas od času potkávali, jednou za čtvrt roku, a bavili se o tom, co plánujem, tak by to bylo asi užitečnější. Ale vůbec to, že nějaký takovej kontakt byl, tak to bylo tímhle pozitivní.

T: Jeden ze stavebních kamenů Junáka je přechod mezi těma výchovnými kategoriemi skautu a tak dál. Každá výchovná kategorie má svůj časopis, fungoval nějak přechod toho čtenáře do jiné té věkové kategorie? V rámci toho časopisu nebo pracovalo se nějak s tím?

R: No já myslím, že tohle se nedělo určitě směrem dolů, směrem k Junáku, že bychom spolupracovali, se Zdeňkem ani v kontaktu nebyla. Když o tom mluvíš, tak je to možná škoda, protože Já si pamatuju, že když mně jako teenagerovi došel poprvé Roverskej Kmen, tak jsem z toho byla dost rozčarovaná, co se to jako stalo, že mi najednou nechodí ten starej časopis a mám jinej, kterej neznám. Ale s těma dalšíma dvěma, tak tam mám pocit, že tam jsme počítali s tím, že je tam nějaký překryv, že klidně může být rover a zároveň vést oddíl, takže tam ten přechod není tak ostřej a spíš se to doplňuje a třeba to přináší nějaký trochu jiný úhel pohledu. Stejně jako u Skautského světa, kterej jsem vnímala spíš jako pokračování Roverského kmene, kde ten předěl už je ostřejší, ale zároveň furt si myslím, že je v pohodě odebírat oba časopisy a být součástí obou čtenářských skupin, že každěj časopis píše o něčem trochu jiným, ale vlastně se někde potkávají.

T: Doplnují se ostatní časopisy navzájem?

R: No, myslím, že asi klidně můžou se doplňovat.

T: Kdy, jak?

R: Tak Skauting vnímám primárně jako metodické časopis pro vedoucí oddílů a pro členy, který nějak pracují s dětmi. Roverské kmen se toho trochu dotýká taky, nebo dotýkal, když já jsme ho vedla, protože jsme tam měli tu rubriku s čekatelstvem metodickými tipy, ale zároveň je to lifestyle věc pro rovery, která má asi částečně působit i výchovně na tu kategorii no a Skautské svět je částečně pro vysloužilý nebo starší členy Junáka a částečně i pro přátele skautingu, takže to je spíš informování i směrem ven o tom, co skauting dělá a způsob jak ty lidi nechávat v obraze. A teď nevím, jestli jsme odpověděla.

T: Myslím, že jo. Přijde ti, že TDC, Junák by věnoval dostatečnou pozornost tvému časopisu? Nebo si třeba myslíš, že by byl nějaký časopis, který by byl mnohem více protežovaný?

R: To si myslím, že se těžko hodnotí, když neznám situaci jiných časopisů.

T: Proto se ptám na Roverské kmen.

R: Myslím si, že kdybychom byli schopni nějakého intenzivnějšího vyjednávání, že asi to zvládnem taky. Víme, že třeba Skauting měl web dřív než my a to mě mrzelo protože jsme se snažila to téma zvedat často, protože si myslím, že roveři si to radši přečtou normálně

než na papíře, ale nějak se nám to nedařilo a jim se to povedlo, tak vím, že mě to mrzelo ale možná to bylo tím, že jsem tomu nevěnovala tolik energie.

T: Ty jsi říkala, že roveři by si to raději přečetli na webu než na papíru. To, že dneska vychází časopis obecně v papírové podobě je nechci říct vzácné, ale myslím si, že do budoucna... řekla bys, že je to něco, co je svým způsobem vzácné a na co by měl být Junák hrdý a měl by to podporovat nebo by se měl snažit přecházet do onlinu, konkrétně Roverský kmen? Respektive, proč ty jsi chtěla třeba ten web?

R: Protože tam máš možnost přímého odkazu na konkrétní článek. Když tě zajímá nějaký téma nebo si zaslechl, že v Kmeni se psalo o něčem, tak to nemusíš složitě hledat na papíře, ale někdo ti pošle odkaz nebo ty můžeš poslat odkaz kamarádovi, kamarádce a dostaneš se k tomu přímo. V tu chvíli ti to umožňuje se zaměřit na tu věc, která tě zaujme, ale když to chceš vidět v komplexním obrázku a třeba tě zajímá téma toho čísla, tak tam je pak super na tom papíře, že to máš pohromadě, že tam máš tři, čtyři články za sebou, který se týkají toho samého tématu a je to, to bude znít fancy, je tam nějaká kurátorská pohled za tím, že ti to nějak tematicky naservíruje, a ty pak můžeš jenom konzumovat.

T: Mám za sebou ty pevný otázky, mám ještě pár doplňujících otázek. Pro Roverský kmen je typický, že cílovka dělá obsah pro svoji cílovku, ale ta cílovka se dělí na mladší a starší, od patnácti do devatenácti, od devatenácti do těch čtyřicet zhruba. Jak ses s tímhle vyrovnával, že musíš obsáhnout lidi, kterým je skoro pětadvacet a naopak kterým je patnáct?

R: To je velký specifikum tohoto časopisu, protože v té době se lidi hodně méně a zažívají spoustu věcí, který je formují v dalším životě a v životě nezažijou tolik změn jako mezi patnácti a pětadvaceti, takže to je docela těžký, ale jednak způsob, jak jsme se na to snažili vyžrát bylo, že jsme tam měli vždycky člověka, kterej spadal do mladší kategorie a člověka, kterej spadal do té starší. Sama vím, že jak jsem stárla, tak jsem se vzdalovala těm lidem, takže to byl i důvod, proč jsem to pak chtěla předat, protože jsem chtěla lidi, který budou v té cílovce, protože stejně jako se objevují divočlánky o tom, jak rozumět mladým

generacím, tak stejně tak jsem se nechtěla zařadit mezi ně, abych nemusela zuřivě googlovat, co mladý lidi zajímá, to je jako ostudný a nemá to tady bejt, takže mně přijde dobrý tam mít člověka, který je součástí té mladší věkové kategorie nebo starší.

T: Ty jsi řekla, že jsi stárkla během toho časopisu. Když jsi nastupovala na začátku v těch devatenácti věděla jsi, jak dlouho to chceš dělat nebo jak dlouho to budeš moct dělat, jak to budeš pociťovat ?

R: Já jsem potřebovala sama pro sebe rámeček časovej, takže jsem si říkala, že tak tři roky a asi to byl horizont, který jsem byla ochotná mít v hlavě a když jsem se podívala, jak dlouho to vedli ti předchozí šéfredaktoři, tak mi to dávalo smysl, že to měli podobně.

T: Když tys byla šéfredaktorkou, tak bylo sté číslo časopisu a dvacet let fungování, byly na to nějaký speciální nároky od organizace nebo z redakce? Jaký?

R: Já si myslím, že vůbec nebyly, že to bylo celý naše iniciativa. Tyjo stý číslo, to je super, to bychom měli něco vytvořit a přišlo mi hezký, jaký to pak vyvolalo ohlasy u bývalých šéfredaktorů, že jsme je oslovili, ať nám zodpoví pár otázek, ještě jsme stihli Zeta, Miloše Zapletala, což bylo super a přišlo mi to kouzelný, že z mý pozice se kouknout na ty rozhovory těch šéfredaktorů a vidět, co je zajímá teď. Takže, to že jsme něco takovýho dali dohromady, tak byla naše iniciativa a od TDC ani od Ústředí žádněj takovej požadavek nebyl.

T: Npropagovali to třeba potom nějak víc?

R: Ne, npropagovali, to mně bylo trošku líto, ale když to tak vezmeš, tak máš nějakěj facebook klasickej Junák – český skaut a tam to je spíš komunikace směrem ven a pak máš Skautinfo, ale to tehdy ještě moc nefungovalo, takže tam možná na to byl prostor, ale mám pocit, že jsme to nijak npropagovali.

T: Takže jste neměli přístup k sociálním sítím Junáka?

R: Ne, neměli. To je jiná součást TDC, ale dlouho jsme lavírovala nad tím, že si založíme vlastní profil časopisu, ale pak když jsme viděla to obrovský množství kanálů, který Junák měl, tak se mi to nechtělo tříštit.

T: A nad čím jsi přemýšlela?

R: Že bychom si založili vlastní facebookový profil, kam bychom postovali obsah a vím, že jsme se to snažili propagovat skrz Rovernet, kterej v té době měl facebookovej profil, ale tam to bylo mrtvý, takže to nemělo moc.

T: Já myslím, že mám všechno. Chceš něco dodat, co si myslíš, že je důležité, aby ještě zaznělo. Teď k tomu máš prostor.

R: Hele asi ne.

(R1: Vojtěch Kousal, R2: Kristýna Pechová)

T: Prosím, Kousy, představ se mi. Kdo jsi, co jsi, co zastáváš za pozici ve skautu?

R1: Jsem Kousy, skautskou přezdívkou, jméno už jsi řekl. Teď asi 2,5 roku vedu s Týnou časopis Roverský kmen, předtím jsem do toho časopisu taky cca 2-3 roky přispíval jako redaktor. Jsem ze střediska Varta Semily, kde jsem teď čerstvě převzal roverský kmen. Jinak jsem takovej skaut na volný noze.

T: Týno, kdo jsi, co jsi, ve skautu, osobním životě?

R2: Já jsem Kristýna Pechová, teď jsem s Kousym šéfredaktorka Roverského kmene, do Roverského kmene jsem psala od roku 2016, takže pár let předtím než jsem ho začala vést. Ve skautu jsem dlouhou dobu byla vedoucí oddílu světlušek, asi 5 let, do roku 2020. Jsem Rangers z Berouna a jsem v organizačním týmu Mikulášského semináře, jsem tajemnice Odboru pro velké akce a jsem vedoucí skautského sboru.

T: Máte nějaké osobní zkušenosti se žurnalistikou nebo psáním textu?

R2: Já žurnalistiku vystudovanou nemám, ale mám zkušenosti v tom, že většinou pracuju jako externista pro nějaký médium. Pracovala jsem takhle pro Právo a nějaký weby, a občas píšu ještě nějaký hudební recenze, co se občas někde publikují, občas jsou jenom pro studijní účely.

R1: Já mám vystudovanou bakalářskou žurnalistiku v Brně, takže mám zkušenost z nějakých studentských médií, potom jsem dělal praxi v Libereckém deníku, jedno léto, loni, jsem pracoval jako juniorní editor pro oblast severních Čech pro regionální Deníky,

pak teda v Roverském kmenu, a občas napíšu nějaký text třeba do místních novin, nebo něco takového.

T: U vás je unikátní, že jste dva šéfredaktoři, jak k tomu došlo? Je to dobrý příklad, nebo ne?

R2: Původně k tomu došlo tak, že jsme se společně domluvili na tom, že bychom rádi vedli Roverský kmen, když jsme se potkali. Původně to bylo myšleno tak, že bych byla šéfredaktorka a Kousy můj zástupce, nakonec se to vyvrátilo tak, že jsme si ty kompetence rozdělili stejnou měrou.

R1: A myslím, že osobně bych se asi nepřihlásil do toho výběrka sám, že jsme si tak navzájem dodali odvalu a motivaci se do toho přihlásit a jít do toho společně. Jak říkala Týna, nakonec jsme si to rozdělili tak půl na půl, taky vždycky záleží na tom, kdo má víc času, takže bych řekl, že se to tak průběžně posouvá, ale dáme to nějak dohromady.

T: Je to model, který by ty skautský časopisy měly opakovat, nebo si myslíte, že jste si prostě sedli a u jiného časopisu by to nefungovalo, kdyby byli dva šéfredaktoři?

R2: Já úplně nevidím do fungování dalších časopisů, ale z toho, co jsem slyšela, nebo aspoň pochopila, myslím u některých těch dětských, jako je třeba Světýlko, tak ta redakce podle mě víc funguje na hlavě toho šéfredaktora, že dělá víc rozhodnutí a je tam menší demokracie, má to víc pod palcem. To je můj pocit, ale nedokážu asi úplně říct, jestli by to měly přijímat ostatní skautský časopisy. Myslím si, že pro Roverské kmen se to docela hodí, že je to tam taková specifická cílovka v tom, že se tam může sednout, že je tam víc lidí, a že je tam i třeba holka a kluk, že tam jsou zastoupení oba nějaký pohledy. A obecně bych řekla, že bych to asi každému nedoporučovala, myslím si, že to vyžaduje jednak to, aby si ty lidi sedli, jednak velkou trpělivost.

R1: Já si myslím, že to je jeden z možnejch modelů, dost souhlasím s tím, co říkala Týna. Hodně záleží na tom časopise, na fungování té redakce, i na těch samotnejch lidech, kterých se to týká. Osobně vidím přínos v tom, že jsme na to dva, respektive tři, ještě tady s Matějem, Vypravěčem, ale myslím si, že dobře může fungovat i model, kdy to má na starost jenom jeden člověk a vkládá do toho víc nějaký svůj pohled, anebo model, který měla Rajče se Zuzkou, a to teda tak, že tam byla šéfredaktorka a zástupkyně šéfredaktorky, ale větší díl toho dělala ta šéfredaktorka, takže to nebylo rozdělený jako půl na půl, nikdy to samozřejmě není půl na půl, ale bylo to tam víc rozrůzněný.

T: A jak jste se dostali na ten post šéfredaktorů?

R2: Z mojí strany tomu předcházela konverzace s předchozí šéfredaktorkou Smejkal, a potom konverzace s Kousalem, a nakonec jsme se přihlásili do výběrovýho řízení, v rámci kterého jsme dělali rozhovor s šéfredaktorkou a koordinátorkou z TDC Kát'ou. No a potom jsme dostali takovej zkušební úkol, vymyslet číslo. A když nás vzali, tak jsme začali postupně pracovat na těch prvních číslech.

T: Jak se TDC tvářilo na to, že budete dva? Byly to třeba nějaký překážky?

R1: Myslím, že ne. Byli otevřený různým variantám vedení. Ten inzerát byl nějak postavený, že se hledá šéfredaktor nebo tým, kdo to bude vést, takže myslím, že ze strany TDC tam nebyly nějaký překážky.

T: Jaký jste měli vztah s předchozí šéfredaktorkou? Rajčetem.

R2: Já jsem se s ní moc dobře neznala. Myslím si, že za celou tu dobu, co jsem v Kmeni psala jsem se s ní setkala asi jenom dvakrát naživo. Vztah jsem s ní měla pozitivní, ale nebyl to někdo, s kým bych se běžně stýkala.

R1: V mém případě to bylo trošku víc intenzivní, protože jsem studoval na stejný fakultě, asi o 3 roky niž. Rajčeti jsem se ozval, když jsem šel právě na žurnalistiku do Brna, s tím, že bych chtěl přispívat do toho časopisu. Pak jsme spolu fungovali i v brněnském Skautském institutu, takže jsme se vídali i ve volném čase, i mimo nějaký redakční věci a do dneška jsme v občasném kontaktu, takže bych řekl, že jsme byli docela dobří kamarádi.

T: Pokud na něco nebudete chtít odpovědět, můžete samozřejmě odmítnout. Máme za sebou první okruh. Druhý okruh – cíle. Jak ve vašem časopise fungují cíle, které vám zadává Junák?

R2: To je taková docela složitá otázka, já nevím, jestli tím směřuješ na to, jak funguje naplňování těch cílů, nebo jak funguje celkově ten proces přijímání cílů.

T: Obojí.

R2: Dobře, tak přijímání cílů funguje tak, že Výkonná rada Junáka vždycky schválí nějaký cíle pro všechny časopisy, pro všechny výchovné kategorie. My k těm cílům můžeme přispívat tím, že je můžeme upravovat, vždycky jednou ročně se ten návrh dá pozměnit. Stejně tak je může upravovat nějaký koordinátor z Roverského odboru a koordinátorka z Tiskového centra – Káťa. Takže jsme do toho vlastně 3 orgány, který do toho zasahují. Ty cíle se vždycky týkají všech oblastí rovingu, takže nejenom duchovních a rozvojových, ale i třeba roverských akcí a všech těchto věcí. To naplňování funguje tak, že vždycky si ty cíle schválíme, schválí je Výkonná rada, my je máme, můžeme do nich nahlížet a snažíme se nějakým způsobem vytvářet ty čísla a obsah toho časopisu tak, abychom jich za ten rok pokryli co nejvíce a co nejlíp. Vždycky na konci roku proběhne evaluace jak z naší strany, tak od koordinátorky TDC a z Roverského odboru. Každý ten cíl se jednotlivě hodnotí – jestli byl naplněnej, spíše naplněnej, spíše nenaplněnej nebo nenaplněnej a ke každému cíli se píšou konkrétní články, který ho splňovaly.

R1: Já bych doplnil, že těch cílů je myslím 18, nějaký jsou asi tou organizací vnímány jako důležitější a nějaký jako doplňkový, ale není to nikde určený.

T: Myslíš jako strategický a taktický?

R1: Nejsem si úplně jistej, ale myslím, že hlavně asi ze strany TDC. Víím, že když jsme se o tom bavili s koordinátorkou za TDC, tak nějakým těm cílům přidávala větší váhu než jiným. A my jsme s těma cílema nepřišli nově, ale vlastně jsme je převzali už po předchozím vedení, takže tam je nějaká kontinuita. Jak říkala Týna, tak jednou za rok se můžou nějak dopravit a u nás v redakci se o tom vždycky bavíme v rámci vedení časopisu hlavně, a taky o tom nějak ne úplně podrobně, ale informujeme i redakci, jak se nám daří plnit ty cíle. Takže bych řekl, že to máme takhle demokraticky nastavený i v rámci tý redakce, že i ty cíle a jejich naplňování vyhodnocujeme nějak společně.

T: Týno mohla bys prosím zopakovat, kdo kontroluje ty cíle? Tys říkala 3 lidí.

R2: Tři složky – my, jako šéfredaktoři, potom nějakej určenej člověk z Roverskýho odboru a koordinátorka z TDC. A ještě k tomu naplňování, většinou to funguje tak, že buď to ten cíl naplňujeme tím, že ho nějakým způsobem okrajově nebo trochu naplňujeme v rámci několika článků, nebo třeba uděláme jeden velkej článek v jednom čísle, který se toho jednoho cíle týká.

T: Co se stane, když ty cíle nesplníte? Je tam nějaký třeba postih?

R1: Myslím, že tam není vyloženě postih, spíš se to hodnotí tak celkově, jak se daří s těmi cíli pracovat jako s celkem, v tom následujícím roce se pak snažíme zaměřit na ty cíle, které se nám v minulém roce úplně nepodařilo naplnit. Takže například třeba v tomhle roce se chceme víc zaměřit na práci v oddíle, na projekty a výzvy a na ještě jednu oblast. Prostě ty oblasti, které nám poslední školní rok vyšly jako slabší, tak teď se na nich zase snažíme víc pracovat.

T: Takže není žádný postih, že když typu: nesplníte 2 cíle, budete chudší o 2 tisíce na vaší odměně?

R2: Nic takového tam není stanoveného a asi se nám ještě nestalo, že bychom tak propadli, že by byl nějaký výrazný problém s Výkonnou radou, ale ani by se mi asi nezdálo smysluplný, kdyby nám za to snižovali plat, protože tu práci jsme stejně odvedli. Navíc by nám to museli snížit na budoucí období, což by nedávalo smysl. Ale ne, nic takového tam nastavený není.

T: Jak ty cíle ovlivňují práci redakce?

R1: Tak ovlivňují asi nepřímo, a to že jsou ty cíle jedním ze zdrojů obsahu časopisu. Při plánování každého ročníku, a pak i každého čísla, se snažíme držet těch cílů, nebo vždycky myslet na to, abychom je nějak naplňovali. Pak vždycky při těch zpětných vyhodnoceních se třeba dozvíme, že jsme se v tom předchozím roce věnovali něčemu trochu málo, tak se na to zase snažíme zaměřit víc v tom dalším. Myslím, že nějaký cíle už máme tak podvědomě v hlavách, že se při přípravě čísel snažíme ten obsah směřovat tak, aby se tím naplňovaly ty cíle, ale není to jediný kritérium pro výběr obsahu nebo skladbu článků.

T: Jaký jsou další kritéria?

R1: Další kritéria jsou podle mě podněty od čtenářů, zájmy redaktorů a redaktorek, naše osobní zájmy, témata, který jsou zrovna aktuální, třeba i nějaká celoorganizační diskuse nebo diskuse, které se vedou napříč organizací. Ale ono se to i prolíná, samozřejmě se tam odráží i témata, která zároveň naplňují ty cíle, takže to není tak, že by si to navzájem nějak konkurovalo.

T: Jak vnímáte ty cíle? Jako omezení nebo výhodu, pro ten časopis?

R2: Já to asi nevnímám jako ani jedno, ale kdybych se měla k něčemu přiklonit, tak by to byla asi výhoda, protože nám to v něčem dává nějaký mantinel. Kdybychom je neměli, tak bychom si je podle mě museli vymýšlet sami. Takhle je máme, takže je vymýšlet nemusíme, takže už tam jsou za nás a jsou nějakým způsobem ošéfovaný z vyšších orgánů, že dávají smysl a my je nemusíme zpochybňovat. V tom si myslím, že to je výhoda. Myslím si, že nás nějak neomezují, protože nám neříkají, co nesmíme psát. Doporučují nám, co bychom psát měli.

T: Ale zároveň se pořád vyhodnocují a vidí, žes je nesplnila. Tím tě nějak ovlivňují.

R2: Tak asi kdybych s nima nesouhlasila, tak by mě omezovaly, ale tím, že je můžeme upravovat, diskutovat o nich a mně nikdy žádnéj z nich nepřišel vyloženě nesmyslněj, tak tím mě neomezují. Myslím si, že dávají smysl pro ten časopis.

T: Ty, Kousy?

R1: Já s tím souhlasím a vnímám to i zároveň jako takovou přirozenou součást toho, že to není jenom náš osobní projekt, ale že to je nějaký médium, který tu je už asi 25 let a my jsme nějaký sedmý šéfredaktoři, takže to osobně беру tak, že je to spíš v tom čase posouváme dál, než že bychom si to úplně vytvářeli od znova, a to souvisí i s těma cílema. Je to taková berlička pro to, když si člověk občas není jistej tím, o čem napsat nebo jestli to dělá tak, jak se předpokládá, tak se může podívat do těch cílů, a tím, že to vyhodnocování není nějak represivní a není to něco, s čím nesouhlasíme, tak to neberu jako nějakou překážku, spíš jako inspiraci nebo mantinely, guideline o čem všem můžeme psát.

T: Jak moc velká motivace pro vás byl ten honorář, když jste přijali tu funkci?

R2: Hned na začátku to pro mě moc velká motivace nebyla, protože jsem o tom moc nevěděla, když jsem se hlásila do toho výběrka. Nebylo mi to nějak explicitně řečeno, jak je to placený, to jsem se dozvěděla až v průběhu. Když jsme na tom začali pracovat a viděla jsem, kolik je v tom práce, tak to pro mě nějaká motivace určitě byla, ale nebylo to v tom mém rozhodovacím procesu zásadní.

R1: Já si myslím, že jsem o tom asi věděl už předtím, protože jsem se právě s Rajčetem znal už z doby, kdy jsem dělal redaktora. Musím říct, že to je docela příjemná věc, že je to honorovaný, protože při studiu se hodí nějaký zdroj financí, pravidelnej, v čem člověk není závislý na rodičích, ale myslím, že hlavně v těch začátcích jsme tomu dávali víc energie a času, než by potom bylo to adekvátní ohodnocení. Že to taky nebyla ta hlavní motivace, ale samozřejmě se to hodí. Pragmaticky.

T: Můžete mi říct, kolik vám je let? Když jste šéfredaktoři 3 roky.

R2: Já jsem ročník 2000, takže je mi v tuhle chvíli 22 let.

R1: Já jsem ročník 1998 a za pár měsíců mi bude 25.

T: Co já vím, tak ty časopisy mají různý budget, můžete mi říct, kolik má váš časopis? Kolik dostáváte?

R1: Na personální náklady, nebo celkově, kolik stojí produkce toho časopisu?

T: Můžeš obojí.

R1: Myslím, že když jsme to přebírali, tak se mluvilo o milionovém rozpočtu na rok, ale teďka budou náklady samozřejmě s tou inflací, takže asi nemáme přehled o tom, kolik stojí produkce toho časopisu jako takového.

R2: Bude to určitě přes milion ročně.

R1: Za těch pět čísel.

T: Včetně tisku, distribuce, dalších nákladů, nákladů na grafičku atd.

R2: Ano.

R1: A ty personální náklady z toho budou, myslím si, menšinová část.

R2: Myslím, že ne, že to bude třeba pětina, nebo čtvrtina.

R1: To jo, ale menšina z toho celkového rozpočtu. My dva ročně stojíme asi něco přes 100 tisíc.

R2: Něco takového, ale ta grafička bude mít určitě víc peněz. Ale ta pracuje i na dalších jiných projektech z TDC.

R1: Plus teda editor, korektoři, myslím, že to bude v rozmezí 100-200 tisíc.

T: A řeknete mi, kolik vy máte za měsíc?

R1: Pět tisíc.

R2: Celá ta pozice šéfredaktora má 10 tisíc a my ji máme rozdělenou.

T: Jak probíhá spolupráce s TDC a jinými složkami Junáka?

R2: Nejjednodušší bude asi ta s TDC, protože s nimi musíme spolupracovat často. Primární způsob spolupráce je s koordinátorkou časopisů Kát'ou, která nám jednak dává zpětnou vazbu na časopisy, jednak s ní řešíme všechny možné žádosti o nové pozice, řešíme to s ní a samozřejmě pak potažmo i se Slavíkem. Takže ta řeší hlavně tu obsahovou stránku plus dalších pár technických věcí. Potom se finanční záležitosti řeší se Slavíkem a Střízlou, přičemž Slavíkovi většinou dáme nějakou žádost, když něco potřebujeme, třeba novou korektorku, chceme vytvořit novou pozici. Takže to řekneme Slavíkovi, podáme žádost, on to s náma probere a buď něco, co je menšího, rovnou schválí, a ohledně něčeho většího se bavíme. Výplaty se řeší s Maru, to je účetní. Potom Lupen, ten je tady hlavní grafik, kterej s náma řeší grafický věci, co se týče Kmene. Spíš má hlavně zpětnou vazbu, než že by nám něco konkrétního dával. Pak řešíme propagaci s Peťulí, která je obecně tady z ústředí, a která každý 2 měsíce posílá za všechny časopisy newsletter.

R1: To je jedna z věcí, kterou máme takhle rozdělenou. Týna hlavně komunikuje s TDC a já víc řeším interní redakční věci, takže ona má větší přehled o tom, kdo má co na starosti. Kromě TDC komunikujeme s Roverským odborem, to taky hlavně řeší Týna s Julčou.

R2: Jo, tam máme vždycky jednoho člověka určeného z Roverského odboru, kterej s náma řeší časopisové záležitosti. Teďka je to Julča, na začátku to byla manželka Šmudly. S tou si píšeme, většinou, když píše sloupky, občas když nám dává zpětnou vazbu na časopisy, jednou za čas. Takže tam máme jednoho koordinátora.

R1: Potom ještě komunikujeme s Výkonnou radou, vždycky na konci školního roku, kdy se schvaluje vyhodnocení cílů. Docela často komunikujeme se Skautským institutem, protože docela často komunikujeme o tom, co se u nich děje, o různých akcích apod.

T: Akcí Skautského institutu nebo obecně?

R1: No, jo. Pak i o skautských kurzech, různých skautských akcích, takže s týmama těch akcí a kurzů, a potom ještě s různými střediskama, organizačníma jednotkama. Třeba loni jsme myslím spolupracovali s Nadací Jaroslava Foglara. Takže tím, že jsme skautský časopis, jsme otevřený různým entitám, jak to nazvali na Ústřici.

T: Ostatní šéfredaktoři mi říkali, že spolupracují většinou třeba jenom s tím příslušným odborem, s Výkonnou radou a TDC. Vy jste toho zmínili mnohem víc.

R2: Ještě spolupracujeme se skupinou pro program docela. S Rozárkou a Blechou a podobně. S nima řešíme věci taky.

T: Nicméně ostatní šéfredaktoři mi říkali, že obvykle mnohem míň těch složek, obvykle jenom Výkonnou radu, TDC a třeba ten příslušný odbor. Je to nějaký specifikum toho Roverského kmene? Že máte takhle široký to působení, nebo je to jenom nějaká vaše iniciativa?

R2: Já nevím, jak to měla Rajče, ale myslím si, že nějaký ty věci se na nás nabalily postupně. Třeba jak jsme řešili ten web, tak se pak mnohem víc komunikovalo s tou Blechou, protože se začali dělat ty online věci.

R1: Hodně prostoru se snažíme dávat těm akcím, na pozvánky.

R2: Ještě ty podcasty se začaly řešit, protože to je teď docela nový projekt, to řešíme s tou Kátou. Sloupky jsou vlastně taky takovej staronovej projekt, takže to je další věc, proč víc komunikujeme třeba s tím Roverským odborem, ale obecně si myslím, že máme takovej otevřeněj prostor, a hlavně máme hodně externistů, co k nám píšou.

T: Ale je to teda specifikum toho Kmene?

R2: Asi jo, já si nedokážu představit, že by třeba hodně lidí dávalo pozvánky do Světýlka, nebo že by třeba komunikovali s nějakým konkrétním Odborem vlčat a světlušek, ale ne s tolika. Já si myslím, že ta roverská sféra je hodně, že ten rover má veliký pole působnosti.

R1: A nevím, jak to mají jiný časopisy pro dospělý skauty – třeba Skauting a Skautský svět. Přiznám se, že nevím, jak mají širokej okruh.

T: Do tvorby těch cílů zasahuje jenom Výkonná rada a TDC, nebo i tyhle jednotlivý...?

R1: I Roverskej odbor.

R2: A my.

R1: Ale jinak asi nikdo přímo.

T: Jaký je podíl TDC na tvorbě časopisu? Od úvodního vymyšlení toho, co tam bude, až po doručení do schránek.

R2: No, Jitka se nepočítá jako TDC, že ne?

R1: Asi ne.

R2: I když je jako zaměstnankyně TDC, tak ji tam nepočítám.

T: Ona zajišťuje grafiku?

R2: Grafičku myslím, no. Tak jako teoreticky jsme všichni TDC, protože jsme tam zaměstnaný, takže to celý dělá TDC.

T: Dobře, ale vás vnímám jako redakci a TDC jako zřizovatele, nebo organizaci nad vámi, ale je to pořád nějaká jiná struktura mocenská.

R2: Tak mě přijde, že to TDC řeší až ve chvíli, kdy je celá ta obsahová stránka časopisu hotová. Jak vizuální, tak intelektuální. Řeší až tu samotnou distribuci a následnou propagaci. Potom samozřejmě ještě ta Kát'a – koordinátorka, řeší trochu i ten obsah, ta na něj dává zpětnou vazbu, ale není to tak, že by nám řekla obsah a my bychom ho dělali, je to tak, že my uděláme obsah, ona nám dá zpětnou vazbu a podle toho se můžeme řídit do toho dalšího čísla.

R1: Takže bych řekl, že obsah jde hlavně za náma a procesy přes distribuci, inzerci a financování jdou za TDC.

T: Ty jsi zmínil, že vám dává zpětnou vazbu, co to pro vás znamená?

R2: To znamená, že ona si celej ten časopis přečte a dává nám zpětnou vazbu, jak na nějakou stylistiku a gramatiku, třeba kdybychom tam měli větší množství překlepů, co by naše korektorky nepoznaly, tak nám řekne „Hele vaše korektorky by to měly procházet podrobněji, všimla jsem si toho“. Pokud by tam byl nějaký článek, u kterýho jí přijde, že nemá smysl, aby tam byl, nebo že by měl být uchopený jinak, tak to nám taky řekne. Nebo kdyby tam byl nějaký článek, co se jí zdá dobrej, ale myslí si, že jsme ho měli rozvést ještě nějak víc, anebo tam dá další praktický tipy, tak to nám taky řekne.

R1: Zároveň je naše spojka na výrobu podcastu, kterou teda dělá taky TDC, takže to s ní taky komunikujeme.

T: Ty jsi zmínila, že nějakým způsobem může říct, že ten článek byl nějak nevhodně zpracován, co to znamená? Nebo kdy se to třeba stalo?

R2: Třeba se to stává, když nějaký článek píše méně zkušený redaktor, a stylisticky ten článek není úplně čtivý, protože se ho třeba nepodaří zpracovat tak, aby to bylo úplně hladké čtení, tak nám řekne, že si myslí, že by u tohoto článku bylo ještě potřeba víc editovat, bylo by potřeba to víc pročistit, aby to nebylo kostrbatý. Nebo se tam může stát, že nějaký téma jí přijde, že jsme ho měli uchopit jinak. Že třeba bylo moc abstraktní, nebo tam naopak mohla chybět nějaká podstata toho, co jí přišlo důležitý, ale teď si nic konkrétního nepamatuju, musela bych si nějakou zpětnou vazbu vytáhnout.

R1: Nebo nám třeba dá tip, že jsme tam mohli mít zmíněný třeba tip na program k tomu tématu, takže nám dá třeba i tipy, co tam mohlo být navíc.

R2: A dává nám i pozitivní zpětnou vazbu.

T: Vnímáte to jako nějaké omezení, je to svým způsobem nějaká cenzura toho obsahu?

R1: Jestli můžu, tak já to naopak vnímám pozitivně a jsem rád, že nám někdo zkušenější, než my k tomu dává pohled ze své perspektivy, byť musíme myslet na to, že Káťa není cílovka toho časopisu, není to člověk mezi 15 a 25 lety a má trošku jiný zkušenosti. Třeba očekávání od těch textů. Takže je potřeba na tohle myslet, ale jsem rád, že dostáváme průběžně tu zpětnou vazbu, takže to беру jako pozitivum.

R2: Já bych možná ještě dodala, že bych za tu zpětnou vazbu byla možná ráda i častěji, protože Káťa je hodně zaměstnaný člověk z TDC, a nemívá čas nám to poslat třeba hned po tom čísle. Že se stane, že to pak přečte až najednou a dá nám to vědět až o několik měsíců později.

T: Jak využíváte v časopise inzerci?

R2: Myslím si, že se využívá hlavně jako, má dvojí využití – jako zdroj financí a sekundární využití je zaplnění třeba nějakého prázdného místa, nebo třeba zaplnění plochy, na kterou se běžně nedá dávat text, třeba kus obálky ze zadní strany. Občas se ještě využívá jako náš vlastní nástroj pro propagaci něčeho, nebo pro získávání nových členů, když děláme inzerci pro naši redakci, že sháníme nové lidi. A TDC ji tak využívá jako nástroj pro inzerci svých vlastních produktů.

R1: Asi nemám, co doplnit.

T: Zhodnoťte její množství v časopise. Je jí hodně, málo? Chtěli byste víc, neměla by tam být, cokoliv...

R2: Podle mě je jí míň než v jiných komerčních časopisech, nebo mi to tak aspoň přijde, že když občas něčím listuju v nějaký čekárně, tak je tam tý inzerce hodně. Myslím, že většinou nám to vyjde, že máme třeba 4-5 stránek inzerce, což mi přijde jako takové

optimum v něčem, protože je to dost na to, abychom nebojovali s nadbytkem místa, a zároveň je to dost málo, aby to nebylo tak, že je každý 3-4 stránky inzerce.

R1: Zároveň ti inzerenti ví, že to bude ve skautských časopisech, takže nám většinou přijde inzerce relevantní tý cílovce. Že to jsou třeba věci z Junshopu, nebo nějaký outdoorový, filmy, knížky, kytary... takže mi přijde, že má ta reklama svým způsobem i nějaký opodstatnění a možná i nějakou informační hodnotu pro ty čtenáře. Že to je takový personalizovaný trošku.

T: Rozložení té inzerce, kde bude v tom časopise, si určujete sami? Nebo to máte nějak jinak?

R2: Určujeme si to sami.

T: Takže se vám nestalo, že by někdo přišel s tím, že tohle musí být třeba na druhý stránce?

R2: Nene.

T: Můžete jako redakce tu inzerci odmítat?

R2: Můžeme říct, kolik je maximální počet. Oni nám vždycky dají nějaký nástřel.

T: Kdo oni?

R2: Slavík nám dává nástřel, on je velký bratr TDC. Takže nám dají nástřel, kolik se prodalo, a zeptají se nás, jestli je to takhle ok, jestli mají udělat strop, nebo jestli mají

prodávat dál. Takže tohle můžeme říct, ale nemůžeme říct, že v tomhle časopisu nechceme žádnou inzerci.

R1: Asi k tomu nemám co dodat, tohle taky komunikuje hlavně Týna.

T: Je to domluva, nebo třeba TDC přijde s tím, že prodali ještě 2 stránky a je potřeba, aby to tam bylo? Když už jsi třeba řekla, že ne.

R2: Ještě se nám to nestalo. Jednou se nám asi stalo, že ty inzerce bylo fakt hodně, tak jsem řekla, že už další celostránky nechceme, že jediné drobnější věci. Tak když to řekneme, tak to prostě platí no.

T: Jak funguje volba témat pro jednotlivá čísla?

R1: Tak myslím, že ten proces je dost stálej, za tu dobu, co tu jsme. Myslím, že je to stabilní, a to sice část námětů přichází od čtenářů nebo od jiných skautských entit, ať už to jsou kurzy, akce, odbory, část přichází od redaktorů a redaktorek – ty můžou svoje nápady zapisovat do nápadovníku, je to sdílený dokument, takže jsme rádi, když tam připisují svoje náměty. Z části samozřejmě přicházíme i my, jako vedení. Teď jsme zrovna ve fázi, že budeme sestavovat rozpis dalšího čísla, takže si dáme dohromady to, co nám přijde z těch různých zdrojů, zároveň máme u každého čísla dopředu připravený nějaký téma, takže se snažíme, aby s ním část těch článků nějak souvisela. Myslím, že tak v průměru máme kolem 15 článků na číslo, i teda se zprávama apod, takže to pak nějak rozdělíme podle tohoto kritéria. Hraje roli i nějaká časová aktuálnost, že zrovna se třeba chystá nějaká akce, nebo se připravuje nový skautský nástroj pro rovery, tak i tohle tam hraje při tom výběru nějakou roli, ta časová a tematická aktuálnost. Ale máme i věci, který jsou úplně mimo tyhle 2 věci, a taky tam hrajou roli třeba ty cíle daný tou Výkonnou radou, a co se tak nějak sejde.

R2: Asi mě k tomu nic dalšího nenapadá.

T: Zasahuje organizace do tvorby časopisu?

R2: Ano. Nebo jako zasahuje nebo ovlivňuje? To jsou dvě věci.

R1: Já si myslím, že ne přímo zasahuje, jako že by někdo přišel a řekl, že tam nějaký článek musí nebo nesmí být. To ne.

R2: Ale některý věci asi vyplývají přirozeně. Třeba nesmíme, ani nevím, jestli je to jako psaný pravidlo, co smíme a nesmíme, ale z logického hlediska tam třeba nesmíme propagovat věci, co jdou proti myšlence skautingu. V takovém případě by proti nám asi zasáhli, ale ještě se nám to nestalo, takže těžko říct. Jestli zasahují, nebo ne. Většinou nás tak nějak nechávají, ať si děláme to svoje, a tím, že to děláme dlouhodobě dobře, tak do nás nikdo nezasahuje.

R1: Nebo jak jsi myslel tu otázku.

T: Třeba skrze cíle, nevnímáte to jako určitý zásah do tvorby toho časopisu?

R1: Tak to je spíš nějaký vystanovení těch mantinelů, si myslím, takovej ten průvodce, nástroj, kterej nám pomáhá. Takhle to aspoň beru, že nám to pomáhá v tom dávat pozor, myslet na všechny ty věci, který bychom měli alespoň jednou za čas zmínit. Třeba mi osobně máme nějaký svoje zájmy, nebo víme o nějakých tématech, ale asi málokdo ví úplně o všem, o čem by bylo dobrý psát.

R2: Všechny ty pole působnosti.

R1: Přesně tak, každéj vidí nějakéj svůj zúžený pohled na třeba i ten skauting a je dobrý, když ti občas někdo řekne, že jsi třeba rok nenapsal o službě, nebo něco takovýho. Tak to třeba navede na nějaký další témata.

R2: Když já řeknu svůj názor ve stručnosti, tak já si myslím, že zasahuje. Že ty cíle jsou asi nějaký zásah, ale je to tím, že ty naše cíle s tím časopisem, tím, že jsme skauti, a že víme, o čem je, se shodujou s těma jejich cílema, tak jakoby ten zásah pro nás není zásah. Kdybychom měli jiný plány a jeli bychom si nějakou svojí vlastní cestu, tak by to pro nás asi bylo v něčem omezující, ale v takovém případě bychom asi nesplňovali to, na co jsme byli zaměstnaný.

R1: My jsme se do toho hlásili s tím, že budeme vést spolkovej časopis, takže jsme s tím asi nějak počítali.

R2: Je logický, že ten spolek zasahuje do toho svého spolkového časopisu.

T: Zasahuje organizace do výběru spolupracovníků, se kterými tvoříte časopis?

R2: Ano, protože spolupracovníci. Nezasahujou do toho, koho si vybíráme za redaktory, to je naše věc, ani do toho, koho si vybíráme za lidi, co nám budou pomáhat s tím časopisem, co jsou dobrovolníci. Co se týče zaměstnaných osob, tak do výběru korektorů nám taky nezasahujou, ale všechny osoby, co jsou placený, musí TDC nejdřív schválit. Pokud to jsou menší částky, jako v případě korektorů, tak tam se to skoro neřeší, pokud to jsou vyšší částky, jako v případě editorů a dalších grafických pracovníků, tak tam se to řeší, tam je regulérní výběrové řízení, ve kterým musíme spolupracovat s někým z TDC.

T: Jak to probíhá?

R1: To dost záleží na pozici, případ od případu. V nějakých případech jsme s tím přišli my, že bychom třeba chtěli zaměstnat nějakýho člověka, v nějakých případech to byl třeba podnět od TDC, že by jim přišlo dobrý, kdybychom měli někoho třeba na grafiku ještě, kterej by to supervizoval, takže to byly zase podněty od nich. Myslím si, že vzájemně si docela vycházíme vstříc, nebo jsme otevřený diskusi vzájemně, jak my, tak oni a vždycky se na těch podmínkách nějak domluvíme.

R2: Já jsem jenom chtěla říct, že když je to nějaká nová pozice, tak tomu většinou předchází, že musíme podat oficiální žádost, s nějakým vysvětlením, nějakou představou.

R1: Někaký popis náplně té pozice.

T: Takže, modelová situace – potřebujeme pozici, bude dělat to a to, bude to stát tolik... TDC řekne ano, nebo ne?

R1: Jo, nějakou vizi té pozice, a jak jsi říkal, vyčíslení těch nákladů, v čem by to bylo přínosný pro ten časopis, co by to obnášelo, co bude mít ten člověk na starosti a tak.

T: Jak se díváte na to, že ty časopisy nemají stejný rozpočet? Že třeba na ty spolupracovníky, trápí vás to, nebo o tom nevíte?

R2: Jakože mě to netrápí, protože já ty rozpočty těch ostatních časopisů neznám. Přijde mi možná maličko zvláštní, že to v tomhle smyslu není úplně stoprocentně transparentní. Na druhou stranu jsem nikdy nebušila na dveře a neřekla, že chci vědět, kolik vydělávají ostatní, a pokud je to víc, tak chci, abyste mi dorovnali plat. To jsem nikdy neudělala, takže nemůžu říct, že by mě to vyloženě trápilo, ale říkám si, že to má asi nějaký opodstatnění pro fungování toho Tiskovýho centra. Pro nás to asi vyloženě nenese žádný omezení, ani žádný výhody.

R1: Taky je každej časopis trochu jinej, má jiný fungování ty redakce, jiný složení redakce. Ta naše je hodně mladá a spousta lidí teprve sbírá ty zkušenosti a jsou skautský časopisy, kde jsou lidi v produktivním věku a mají za sebou už nějaký působení, takže ono se to asi nedá brát tak, že by měli mít všichni úplně stejný ohodnocení, nebo by měli mít úplně stejnou pozici. Každý časopis je zároveň jinak náročnej po grafický stránce, nebo po obsahový, takže to asi dává smysl. Spíš je to pak otázka na tu transparentnost. Jestli by bylo lepší, kdyby to bylo nějak otevřeně komunikovaný, nebo ne. Na to asi nemám nějak vytvořenej názor. My jsme do toho už takhle přišli a vzali, že to tak prostě je a nějak to tak zůstává.

R2: Kousy má pravdu, a taky nesmí moc křičet, protože tady vedle jsou naši šéfové.

T: Spolupracují časopisy společně?

R2: Podle mě ne.

R1: No, myslím, že je to spíš tak, že to TDC je taková hlava ty chobotnice, a každý to chapadlo je pak jedna ta redakce, ale není to úplně tak, že by se ty časopisy navzájem nějak potkávaly. Třeba ty redakce a tak. Teď jsme se vlastně trochu víc potkali s redakcí Skautingu na to workshopu, s někým ze Skautingu, ale nebylo to tak, že by se vždycky potkala nějak vedení těch časopisů, to ne.

R2: Možná ty mladší asi. Já nevím, jak ty ostatní fungujou, abych byla upřímná. Tím, že my s nima moc nespolečně pracujeme a ani je nevidám, tak za nás můžu říct, že moc ne, ale třeba ty ostatní jo.

R1: Teď jsem si ale vzpomněl, že když byla invaze na Ukrajinu, teď jako ta válka, když začínala v únoru, tak byly nějaký online setkání všech těch redakcí, který organizovalo TDC, a tam jsme řešili, že to bylo nějak trochu koordinovaný.

R2: Ale zase to koordinovalo TDC, nebylo z naší strany.

R1: Nebo občas napíše někdo z jiného časopisu, že dělá nějaký téma, a že by ho něco zajímalo, nebo jestli bychom se tomu tématu taky nemohli nějak věnovat. Takže řekl bych spíš jako nárazově, že tam probíhala nějaká spolupráce.

T: Já mám v paměti třeba to, že Skauting a Roverský kmen zpracovávali podobné téma genderu, tuším, kdy jsi dával rozhovor do Skautingu...

R1: To je pravda no, my jsme nezávisle na sobě naplánovali téma postavení žen v organizaci skautský, a oni to měli asi 2 měsíce po nás, tak mě pak oslovili s tím, jestli by mohli udělat rozhovor o našem menším výzkumu na nějakým dotazníkovým šetření, který jsme dělali v rámci organizace, takže jak říkám, občas taková spolupráce je, ale není nějak formálně zakotvená nebo pravidelná.

T: Jak funguje přechod čtenáře do jiné výchovné kategorie? Pracuje se s tím nějak? Například, že skaut přejde do roverského věku. Jestli s tím z pohledu časopisu nějak pracujete.

R1: No, já si myslím, že to vždycky nějak přehlašuje vedoucí toho oddílu, nebo že když se změní ten oddíl, tak se změní ten časopis, že to souvisí s tou registrací. My s tím pracujeme občas tak, že když máme první číslo po prázdninách, tak se občas snažíme zařadit nějaký článek třeba o tom, co ten rovering nabízí, nebo proč je dobrý dělat rovering a takhle.

R2: Spíš jako pracujeme s tím, že máme mladší čtenáře a starší čtenáře. Že to není tak, že bychom vyloženě měli nějaký článek „vítejte čtenáři, co jste se právě stali rovery“, nic takového u nás není a ani nevím, jestli má Skaut třeba něco jako „sbohem čtenáři, co se stáváte rovery“, asi taky ne, ale máme články, co víme, že jsou zaměřené na lidi, co jsou v tý

mladší roverský skupině a mají je nějakým způsobem seznámit s tím rovingem. Často se tam právě objevují věci, který někomu, komu už je přes 20 a roverem je 5 let, přijdou samozřejmý, ale pro ty lidi, co právě začali to jsou často nové informace. Proto se pořád třeba připomíná, co je to ta služba, protože to je gro toho roverství, a každých několik let se celá ta čtenářská skupina obmění, takže je potřeba zase představovat tyhle témata.

R1: Tohle přecházení z jedné věkové kategorie do druhé myslím, že spíš řeší organizace jako taková, a třeba konkrétně Roverský odbor myslím připravuje nějaký materiály.

T: Mě zajímá, jak s tím pracujete z pohledu těch časopisů, jestli se to nějak promítá, nebo o nějakým vašem přemýšlení.

R1: Asi ne zas tolik, je to asi tak průběžně, že vždycky někdo přechází z jedné do druhé a z další do další. Přesně jak říkala Týna, vždycky se snažíme jednou za čas vrátet i k těm základním tématům a dělat ty texty i pro ty mladší rovery.

R2: Navíc jako číst časopis není to stejný, jako jít do jinýho oddílu, protože do toho oddílu jdeš hned, ale ten časopis prostě zvedneš, až se ti bude chtít, takže ho můžeš zvednout hned v říjnu, když ti přijde, ale můžeš ho začít číst až v 17 letech.

T: Roverský kmen má tu věkovku poměrně širokou, Junák to dělí formálně na mladší a starší rovery. Jak vy se s tímhle vypořádáváte? Že v té vaší cílovce se toho s mladým člověkem děje poměrně spoustu, ti lidé jsou různí, někteří jsou na výšce, někteří už pracují, zároveň tam spadají i děti, co přešly ze základní na střední školu, jak se s tímhle pracuje?

R1: No těžko upřímně asi.

R2: Já myslím, že nám hodně pomáhá, že máme věkově diverzifikovanou redakci. Že máme v redakci lidi, co jsou i starší než my, jsou to staří roverové, nebo už ani v roverský kategorii nejsou a můžou se prostě zaměřovat na složitější témata. Máme i lidi, co jsou mladší a jsou blíž těm mladším čtenářům, takže řekněme, že i píšou stylem, nebo zpracovávají témata, který budou pro toho mladšího čtenáře uchopitelnější.

T: Doplnujete se s ostatními časopisy nějak navzájem?

R1: Myslím, že to bylo zase spíš případově, a to u tý Ukrajiny, tam jsme myslím v dubnovém čísle hodně pracovali s tím, a vyšlo to zase z iniciativy TDC, aby každej časopis měl nějaký článek nebo materiál k tomu tématu. K začleňování uprchlíků z Ukrajiny a tak. Každý z těch časopisů to zpracovával z pohledu té cílovky, takže my jsme tam měli článek o tom, jak fungují roveři na Ukrajině za války, měli jsme tam článek, jak začleňovat středoškoláky do těch skautských oddílů. Ty mladší výchovný kategorie tam zase měli něco přístupnějšího těm mladším dětem a tak. Takže v tomhle momentu to bylo, ale jinak asi ne, že bychom se nějak koordinovali záměrně.

T: Byla to ta spolupráce na nějakým tématu ještě někdy v historii? Víte o něčem?

R1: Možná ještě covid, mě napadá, že jsme měli takový speciální číslo, a že jsme to taky řešili s Permim, ale tam si nemyslím, že by to bylo tak, že bychom se potkali všichni z těch redakcí.

R2: A myslíš pro všechny, nebo třeba jenom pro dva časopisy?

T: Klidně i pro dva časopisy.

R2: My jsme teďka měli ten článek o organizování velkých akcí, a ten stejnej člověk, co psal pro nás, psal i pro Skauting. Já jsem to tolik neřešila, že to měl spíš ten člověk, co říkal, že to koordinuje s náma a s nima, aby nenapsal do obou časopisů to stejný, ale aby se ty dva články navzájem doplňovaly.

T: Jaký je váš vztah s tím Skautingem? Je to nějaký časopis, který se částečně překrývá, protože vaše cílovka částečně i vede a mohla by číst ten Skauting, berete ho třeba jako konkurenci? Jaký na to máte názor?

R1: Myslím si, že je ten Skauting vnímanej jako víc takovej vyzrálější časopis v něčem. Mám pocit, že do něj přispívají lidi asi v průměru trochu starší, nebo odborně zaměřený. Ten Roverský kmen asi hodně odráží to, že do něj píšou roveři a rangers. Takže asi tam nějaký rozdíl v tomhle bude. Taky si myslím, že se Roverský kmen věnuje i tématům, který nejsou vyloženě skautský. Takže tam bude trochu tématickej rozdíl a asi i rozdíl ve zralosti těch textů.

R2: Je fakt, že když se ten časopis jmenuje Skauting, tak by bylo blbý tam psát o neskautských tématech, ale když jsme jako Roverskej kmen, tak je ten náš princip jako „roveři sobě“. Je to časopis o roverech, pro rovery a dělají ho roveři. Takže podle mě s tím Skautingem nemá zas tak moc společnýho, kromě toho, že to je další skautský médium, a že se nějak překrývá ta cílovka. Přijde mi, že ten jeho smysl je trochu jinej.

R1: Já jsem ještě chtěl navázat na Týnu v tom, že my jsme občas narazili na to téma profesionality versus nějaký komunitnosti, nebo toho, že to je studentskej, roverskej časopis. Myslím, že jsme si to tak nějak nastavili, že se snažíme ten časopis dělat, aby byl pro rovery o roverech.

T: Jaká je pozice vašeho časopisu mezi jinými? Když si vybavíte všech těch 6 skautských časopisů, tak jaká je ta pozice toho Kmene.

R2: Je nejvíc cool ze všech.

R1: A má nejlepší vedení.

R2: Ne, tak, je podle mě tak napůl cesty. Není ani dětskej, ani úplně dospělej. Je to prostě takovej lifestylovej časopis pro teenagery a pro lidi, co jsou nad 20, pár z nich to ještě čte. Přijde mi, že ten časopis i v něčem hezky defínuje roving. Roving je to období, kdy se člověk nějakým způsobem formuje a hledá se, a tenhle časopis těm čtenářům stoprocentně neříká, kým mají být, ten časopis je prostě hodně takovej univerzální a různorodej, stejně jako ten roving je v každým středisku úplně jinej. Tak to vnímám já. Když se podívám na Světýlko, nebo na Ben Já Mínu, kde teda není moc text, tak ten je hodně postavenej na tom, že tam jsou i programy, co využívají i ty vedoucí a není to jenom o tom, že to dítě samo vezme časopis, bude s ním listovat a všechno, co si v něm přečte je pro něj, kdežto všechno, co je v Roverským kmene je vyloženě pro toho čtenáře.

R1: Já s tím souhlasím, a zároveň vidím i smysl našeho časopisu v tom, že dává prostor i lidem, který se podílejí na jeho přípravě, nějak růst, nějak se formovat. Ať už jde o redaktory, ilustrátory, lidi, co nám dělají web apod. Myslím si, že někdo možná může od Roverského kmene očekávat, že to bude profesionální a perfektní, ale to podle mě není úplně reálný očekávání, že to očekávání by spíš mělo být, že to bude zajímavěj obsah tvořenej tou skupinou. Taky mi přijde pěkný, že se daří ten časopis držet těch 25 let. Roving hodně bojuje s tím, že je takovej pomíjivý nebo přelétavý, ale ten Roverskej kmen se vždycky daří držet, že každý 2 měsíce to číslo fakt vyjde.

T: Jak moc je pro vás důležité to, že to médium pro tu cílovku tvoří ta cílovka. To je pro Roverskej kmen unikátní.

R2: Já si myslím, že je to velice důležité, že jinak by to v něčem nebylo relevantní.

T: Fungovalo by to třeba, kdyby šéfredaktorové byli výrazně starší než teď, jako je tomu třeba u jiných časopisů?

R2: Možná jo, určitě tam byli starší šéfredaktoři. Já nevím, ty to víš asi líp, kolik jim třeba bylo, určitě tam byl někdo, komu bylo přes 30, ne?

T: Ani ne. Vlastně všichni šéfredaktoři v tom Roverském kmenu spadali do mladšího nebo staršího roverského věku.

R2: Já si myslím, že je potřeba, aby ten člověk byl tak nějak na prahu dospělosti, co tam píše. Třeba já si myslím, že my jsme věkově úplně ideální. Že když je to někdo, komu je třeba 40, tak bych se buď obávala, že bude ten roving infantilizovat, že to pro něj budou ještě děti, nebo jim naopak bude vkládat ideály, který už na ně budou moc dospělý. Takže si myslím, že je potřeba, aby jim ten člověk byl věkově blízký, aby se to nepřepísklo ani na jednu stranu.

R1: Myslím si, že by to mohlo fungovat, ale už by to byl trochu jiný časopis. Kdyby to byl třeba někdo o generaci starší, než jsou roveři samotný. Myslím si, že není jenom jeden správný model, jak to dělat, ale ten, co máme teď nastavený mi přijde sice nedokonalejší, ale funkční a zajímavější, a tím se liší i od těch dalších skautských časopisů.

R2: Já jsem ještě chtěla dodat, že si dokážu představit, že by to vedl někdo, kdo by byl roverské vedoucí nějakého kmene, někdo, kdo má dobrý porozumění tý cílovce. Protože by to byl vlastně někdo, kdo je ve věku jejich rodičů, a mám pocit, že ne vždycky nám lidi o generaci výš dobře rozumějí. Že je to pro ně vzdálený. A kdyby to byl někdo, kdo je s těma roverama zvyklý pracovat, a ví, co je mezi nima aktuální a jak přemýšlí, tak by to mohlo fungovat.

R1: Zároveň tady musím asi sebekriticky dodat, že si nejsem jistej, jestli jim dostatečně rozumíme už my. Nebo já osobně, těm mladším roverům. Nebo tomu zpracování, že mám občas pocit, že se nám to nedaří trefovat do toho jejich stylu komunikace nebo přijímání informací. Možná to pak i naráží na to, že už nejsou zvyklí čist papírový média. Pak se asi nabízejí i otázky formy toho časopisu, jestli je pořád atraktivní pro ty mladší rovery. To si občas kladu, protože když jsme na to teď narazili, tak nechci, aby to vyznělo, že my těm roverům rozumíme stoprocentně, těm mladším obzvlášť. Že si jsem vědomej toho, že se nám to někdy nemusí dařit úplně dobře vždycky.

T: Ty jsi to částečně zmínil, že ta mladší generace komunikuje možná komunikuje jinak, že je pro ně častější digitální způsob komunikace. Vy jste si založili web, nebo máte web, je tohle třeba způsob, jak se snažíte přiblížit té cílovce? Nebo proč máte vlastně web?

R1: Já si myslím, že web je v dnešní době základ a nevnímám to jenom takhle. Myslím si, že brát, že web je dostatečnej pro přiblížení se mladším roverům, je trošku málo. Že kdybychom se jim chtěli fakt přiblížit, tak si jenom s webem nevystačíme. Myslím, že v tomhle je trošku lepší to, že jsme i občas aktivní na oficiálním skautském účtu na Instagramu, ale myslím si, že tomhle má ten roving docela mezery. Co se týče právě těch novějších sociálních sítí, jako je jednak ten Instagram, kde dobře funguje ten oficiální skautskej účet, ale ten roverskej má podle mě ještě trochu rezervy, to jde trošku i za náma. Potom by měl být skaut asi aktivní i na TikToku, mi přijde osobně. Pokud bychom fakt chtěli být relevantní pro ty 15letý, tak hlavně Instagram a Tik Tok, a to, že máme web je sice pěkný, ale bude z toho asi spíš benefitovat ta věkovka starších roverů než ty mladší.

R2: Já k tomu webu asi nic nemám. Přijde mi, že je to jenom jednak proto, abychom byli nějak dohledatelný, kdyby nám šlo jenom o ty pdfka, tak je tam ten komplexní web casopisy.skaut, kterej funguje vlastně docela dobře, hodně lidí ho čte, protože tam existuje to vyhledávání těch štítků napříč všema těma časopisama. Takže mi to přijde fajn v rámci nějaký viditelnosti, a taky v tom, že tam můžeme dávat i vlastní členy a další informace o tom časopise, který nejsou jinde dohledatelný.

T: Je tedy důležité, aby ten Roverský kmen vycházel papírově? Je to podle vás něco, co by se mělo zachovat?

R2: Podle mě jo, ale neřekla bych, že je to důležité. Myslím si, že by to tam být mělo, ale že by to fungovalo, i kdyby to nevycházelo papírově, že ten, kdo by si to chtěl přečíst, by si to prostě našel a přečetl. Kdyby to bylo dobře zpropagovaný, tak by to takhle mohlo fungovat, jako spousta médií funguje vlastně jenom v tom online prostoru. Já si myslím, že by to tak mělo být, papírově, jednak protože to je nějaká tradice, a podle mě nemá smysl se zbavovat všeho jenom proto, že to jde nahradit v online světě, ale jsem si vědoma, že jsem taková trošku staromódní, protože mám ráda ty tištěné média a přijde mi, že mít tu věc v ruce má ještě větší význam než to, že ji někde najdeš.

R1: Já si myslím, ale nevím, jestli je to úplně proveditelný, myslím, že jsme se o tom někdy bavili se Slavíkem nebo někým z TDC, že spíš než to posílat úplně všem, tak to třeba v papíru posílat jenom těm, kdo se k tomu přihlásí, že o to mají fakt zájem. Myslím si, že by bylo pěkný mít to táborový číslo, nebo nějaké ten Roverské pařez. To mi přijde super, jako nějaké prázdninové speciál. To si myslím, že by byl na tom papíře fajn, ale myslím, že řada těch lidí si to dokáže dohledat v onlinu, a jestli má ten papír nějakou přidanou hodnotu pro část těch lidí, tak by to klidně udělal tak, aby si to objednali v tom tisku, ale klidně bych to nedával takhle plošně, aby to všem chodilo. To mi přijde trošku, že si nebudeme nalhávat, že to čtou všichni, a spouště lidem se to pak různě hromadí, nebo to rovnou vyhazují. To mi přijde jako plýtvání tím materiálem, penězma.

T: Mělo by to být i za cenu vyššího příspěvku?

R1: Jak to myslíš?

T: Pokud by to bylo digitálně, a někdo by to chtěl papírově. Měla by ta částka na časopis být vyšší?

R1: Těžko říct, asi nedokážu říct.

R2: Možná symbolicky, aby to ty lidi motivovalo. Já bych řekla, že skauti neplýtvaj, ale stejně, aby si to nezaškrtli jenom proto, že můžou, že by si symbolicky řekli, že za těch dalších 10 Kč jim to stojí.

T: Vy jste to už částečně zmínili, nicméně kdo z vás dělá co? Z té šéfredaktorské agendy.

R2: Za ty 2 roky se to po nějaký době začalo hodně stírat, ale oficiálně já dělám vnější agendu, to znamená, že nekomunikuju s tou redakcí, ale komunikuju s těma ostatníma lidma – TDC, Kát'a, a hlavně to Roverský odbor., ale pak mám na starosti ještě všechny korektorky, posílání věcí na korektury a přijímání nových korektorů.

R1: Pak taky děláš ty časopisy, to tam nahráváš.

R2: Jo, nahrávám časopisy na casopisy.skaut a většinou dělám tu propagaci s Peťulí. Vymyslím ten text, co půjde na naše stránky ty nové křížovatky. Pak inzerci, no a potom dělám editaci, ale to dělá i Kousy. Ještě v rámci náhledu většinou dělám věci, jako je obsah a tyhle technický záležitosti, co se týče toho sázení.

R1: Já dělám hlavně interní věci, to znamená, že plánuju nějaký redakční setkání, cally, mám na starosti web a řekl bych, že si dost často беру na starosti přípravu tématu, nebo editaci tématickejších článků. Potom bych řekl, že hlavně spravuju ten celek, informuju tu redakci o tom, co se děje, a tak. Tu editaci máme rozdělenou tak půl na půl, ještě nám samozřejmě s editacema pomáháš ty. Jak říkala Týna, ono se to pak docela promíchává, že to řešíme společně. Taky ty podcasty většinou komunikuju s Kát'ou, ale dost se to překrývá, ty věci.

T: Jestli chcete něco uvést něco dalšího na co jsem se neptal?

R2: Podle mě, jak jsme se bavili, jestli má cenu mít 2 šéfredaktory, nebo co je nejlepší atd, tak třeba do budoucna si myslím, že by možná stálo za to, aby ta role šéfredaktora nebylo to stejný, jako role hlavního editora. Možná, kdyby na to byly prostředky, tak by bylo lepší, kdyby byl šéfredaktor vyloženě něco jako ten vizionářský orgán, že vymýšlí tu koncepci toho časopisu, ty články, ale může mít pod sebou víc editorů, který budou dělat tu hrubší práci. Pomáhat s tou stylistikou, a tak. Neříkám, že to je něco, co by ten šéfredaktor dělat neměl, tu editaci, ale zase si myslím, že ta jeho hlavní role spočívá někde jinde, a to v tom, aby byl ten časopis celkově a komplexně kvalitní, a přijde mi, že je možná občas na tu editaci kladená ta největší role, ale myslím si, že by to mělo být někde jinde. Že by ta největší role měla být ve vymýšlení témat a o celkový prezentaci toho časopisu.

(R: Tomáš Čakloš)

T: Kdo jsi? Můžeš se představit? Co děláš.

R: Já jsem Tomáš, je mi 29 roků a to, co mě dlouhodobě zajímá je výchova a vzdělávání. Od toho se odvíjí to, co dělám většinu svého života, od dětství. Já jsem byl odmalička ve skautu, od nějaký druhý třídy, a pak asi od 15 let jsem se věnoval výchově dětí, pak jsem vedl oddíl a prostě jsem dělal tuhleto běžnou činnost. Zároveň jsem se angažoval v nějakých skautských projektech a kurzech a víc a víc jsem se zajímal o to, jakým způsobem vypadá výchova a vzdělávání, jaký metody jsou dobrý a jaký metody nejsou dobrý, jak pracovat s dětma, aby jim to prospívalo, a jak ne, protože jim to neprospívá. Což mě vedlo i k tomu, že jsem po maturitě studoval sociální pedagogiku a volný čas, v první řadě, a zároveň jsem se tak jako prolítával různýma studiiama na Masarykově univerzitě. Studoval jsem sociologii, informatiku a psychologii, a ještě k tomu učitelství, a pak jsem skládal ty znalosti dohromady. Dost mě to bavilo a zároveň mě to vedlo k založení organizace Otevřeno v roce 2015, kterou dneska vedu, ve který se věnujeme přípravě učitelů v Český republice, a která pro mě dneska je mojí práci a zaměstnává mě na plný úvazek. Vlastně i po celou tu dobu, o který tady mluvíme, jsem ve funkci předsedy organizace, od roku 2015 do dneška a postupně z nějaký dobrovolnický činnosti se z toho stala moje dominantní práce.

T: Organizace Otevřeno?

R: Ano, Otevřeno.

T: V tom Junáku jsi byl co, když jsi přebíral ten šéfredaktorský post?

R: Já jsem byl krátce v redakci časopisu Skauting, asi od roku 2015 na celý rok, a vlastně pár měsíců toho, co jsem byl v redakci, tak Káťa Šmajzrová, dneska Zavřelová, přišla s tím, že chce skončit a tu roli předávat, a vedli jsme nějaký rozhovory v redakci o tom, kdo by ji mohl převzít. Já jsem se k tomu měl. Káťa se taky měla k tomu, abych to byl já, tak jsme to tak nějak ladili a domluvili se – někdy na začátku roku 2016. No a já jsem v roce 2016 převzal šéfredaktorování časopisu Skauting. Toho času jsem jinak v rámci skautu psal nějaký články.

T: V rámci Skautu jako časopisu?

R: Nenene, obecně jako organizace. Psal jsem tedy články, byl jsem aktivní na kurzu a trochu v oddíle, a zároveň jsem procházel takovou proměnou, že jsem odcházel ze svého domovského střediska do jiného, a tak jsem byl trošku i v takovém přerodu, uvolnil se mi čas a dávalo mi smysl jít do týhle výzvy.

T: Měl jsi nějaké osobní zkušenosti se žurnalistikou?

R: Jo, mě žurnalistika vždycky zajímala, na gymplu jsem asi 4 roky vedl školní časopis, který jsem založil. Dělali jsme offline i online verzi, vyhráli jsme soutěž Školní časopis roku, jako v ČR.

T: Můžeš říct název?

R: Jako časopisu? Jmenoval se Gymplos a myslím, že po pár letech, co jsem ho předal, zanikl. Ale nejsem si jistý. Úplně kdysi během dospívání jsem taky přispíval do nějakého počítačového časopisu a vlastně mi média byly vždycky blízky, sám jsem zvažoval studium žurnalistiky a tomu tématu se věnoval. I ve své diplomce jsem se věnoval mediálně blízkému tématu.

T: Proč jsi přijal post šéfredaktora?

R: Prostě mi to nějak sedlo. V ten moment to bylo něco, co mě láká, jak z hlediska toho cíle, tak z hlediska formy. Cíl jako rozvíjet se v oblasti pedagogiky v Junáku a vedle toho tvořit nějaký médium. Sedlo si to s tím, že jsem měl tu příležitost, byl jsem osloven tou redakcí, měl jsem na to prostor a čas a byl to prostě job, do kterýho jsem chtěl jít. Takže po všech stránkách – jak těch vyšších, tak těch technicko-pragmatických.

T: Kolik ti tehdy bylo?

R: Počkej, to je 2016, přebíral jsem to na jaře... teď je 2022, takže asi 22? Asi 22 let mi bylo no.

T: Takže jsi byl na bakaláři?

R: Byl jsem ve třetíáku no, končil jsem bakaláře.

T: Jak jsi se dostal na post šéfredaktora? Jaký byl ten proces?

R: Někdy tak jako v listopadu 2015 přišla ta Kát'a s tou možností, bavili jsme se o tom, já jsem říkal, že bych do toho asi chtěl jít. Takže jsme to měli jako pracovní verzi, že

tam půjdu já. Zhruba v lednu 2016 jsme se potkali se Slavíkem, jakožto ředitelem TDC, spolu jsme si to potvrdili a já jsem to přebíral od ročníku od září 2016, ale na tom už pracuješ v průběhu, takže já jsem na tom v průběhu jara začal pracovat a už jsem tam měl i nějakou dohodu, kdy jsem pomáhal Káti na řízení těch posledních čísel na jaře, a jednak pracoval na koncepci a přípravě nového ročníku.

T: Jak velká byla motivace platu na té funkci? Byl to pro tebe rozhodující faktor?

R: Nemyslím si, že rozhodující. V mých motivech to tehdy nebylo tak významný, vůbec to nebyl důvod, proč to jdu dělat, spíš to byla věc, která tomu pomáhá. Že nepotřebuju jiný job v tomhle rozsahu a budu to mít zaplacený takhle. Takže v tom to bylo funkční. Zároveň to nebylo zaplacený tak moc, měl jsem asi 10 tisíc měsíčně.

T: Jaký byl rozsah úvazku?

R: No, v tom byl bordel. Kterej si myslím tam byl vždycky potom. Nebo já jsem se ho snažil trochu uklízet, ale reálně v tu chvíli něco jako rozsah úvazku neexistovalo.

T: Někakou smlouvu jsi měl?

R: Teď nevím přesně, jestli jsem to měl na začátku na dohodu nebo na živnost'ák, ale celý to domlouvání bylo o tom – tady je nějaká odměna, ale bavit se o tom, kolik je hodin práce, jako jasně, něco muselo figurovat, pokud to bylo v dohodě, ale bylo to irelevantní. Já jsem dělal práci, kterou jsem slíbil na tom časopise. Byl to mix dobrovolnického nadšení a částečně zaplacený věci. Kdybych to hodnotil, nemyslím si, že to bylo úplně šťastný. V pozdějších letech jsem si to uvědomil a snažil jsem se ten systém měnit, ale v tu chvíli to bylo takhle. Trochu taková mlha, tady máš 10 tisíc a děláš časopis.

T: Jo, jak to vnímáš, použil jsi slovo mlha, který je spíš negativní.

R: No, nemyslím si, že je to dobrý způsob, jak stavět práci. Jak ze strany zaměstnavatele přistupovat ke zaměstnancům, nebo jak stavět jasné kontrakty. Kontrakt v tomhle nebyl zcela jasnej – kde jsou hranice toho, za co jsem placenej, jestli je ta odměna proporční k tomu, co se ode mě očekává, toho očekávaného minima. Jako v něčem to jasný bylo, mám vydat 5 čísel ročně, ale v něčem nejasný.

T: V čem?

R: V tom, že dělat ten časopis dobře obnášelo docela hodně práce. Když bychom si vzali všechnen ten čas, kterej do toho budu potřebovat dávat, takže tvůrčí práce na článcích

atd. a poměr s odměnou, tak je odměna za hodinu směšně nízká a rozhodně neodpovídala tomu, co je ve smlouvě. Ve smlouvě bylo podle mě cca 250 Kč/hod, myslím, že to bylo DPP na začátku, ale rozhodně měřeno reálným počtem hodin jsem neměl 250 Kč/hod. Tím myslím tu mlhu. Zároveň byl ještě v moment nástupu rozdíl, že zatímco Káťa byla v časopisu Skauting jedinou zaměstnankyní, já jsem od začátku udělal to, že jsem ten rozsah, co měla Káťa, rozdělil mezi sebe a další 2 svoje zástupce. Vzal jsem si do týmu je do týmu, to je úplně jiná věc, jak jsem pak rozstrukturoval ten tým že jo, ale od toho září 2016, kdy to bylo už plně v mých rukou, jsem si najal Učně a Twista, jakožto zástupce a editora, a ten budget, co jsme měli – tedy Káťa 20 tisíc za 1 číslo, tak jsem rozdělil mezi nás 3. Jako ne sám, prostě se daly dohody mezi 3 lidi. Takže jsem měl reálně míň než ze začátku, třeba 6 tisíc z původních 10. Pak to myslím o něco málo vzrostlo, ale v ten moment to bylo takhle. Tím pádem to bylo spíš takový přilepšení, my jsme to moc neřešili, byli jsme nadšení, že můžeme dělat časopis Skauting, a že z toho máme nějakou korunu, díky který nemusíme dělat jinej job. Všichni 3 jsme tehdy studovali a ani jsme nebyli zvyklí na to, že bychom ve skautu měli být nějak zaplacený a neřešili jsme sféru toho kontraktu z tohohle hlediska. Brali jsme to jako službu a následný peníze je něco, za co máme být rádi a je to fajn.

T: Tys použil férovost toho kontraktu, bylo to tedy neférové, nebo jako, co bys od toho jako čekal, aby to férové bylo?

R: Jo, myslím si, že to zcela férový nebylo, já jsem to v průběhu svých 5 let v šéfredaktorství hodně řešil. V tomhle případě férovost podle mě spočívá v tom, že je jasná domluva a v ní je jasný, co je a není zaplacen. Na tom časopise Skauting se podílí nějaká práce zaměstnanecká a nějaká dobrovolnická. Je teda potřeba je od sebe rozlišit. Ve vztahu mezi šéfredaktorem a zadavatelem TDC je vztah založen na tom – my máme jako časopis nějaký budget, máme zaplacený nějaký lidi a máme dodat ten časopis, v nějakým rozsahu a ideálně kvalitě.

T: Takže se ti nabízí nějaký peníze a chce po tobě „pošli nám do tohohle datumu pdf s textama“.

R: Jojo, když to technicky zjednoduším, tak je to takhle. Zároveň to, aby se to stalo, vyžaduje i dobrovolnickou práci – to podle mě není úplně ok, protože já abych jako šéfredaktor naplnil úkol, za kterej jsem placenej, nejsem schopnej udělat bez vlastní dobrovolnický práce a lidí v týmu.

T: Jaké dobrovolnické práce? Teď té tvojí.

R: Na tvorbě toho obsahu. Ta je dobrovolnická primárně.

T: Co si pod tím představuješ?

R: Psaní článků, tvorba článků. Co je zaplacený je management, koordinace, technický celý dávání dohromady atd, ale ne ta vlastní tvorba. My si ty články musíme psát sami, aby nám to dávalo nějaký smysl.

T: A není to pak nějaká tvoje intence, že potřebuješ do toho psát?

R: Je to potom o pohledu na kvalitu časopisu. Ale ty ses ptal na férovost domluvy. Je to potom i o tom, jak dobře jsou lidi zaplacený za množství času, který je potřeba tomu věnovat, aby to bylo kvalitní. Co jsme zjistili v průběhu 1. roku, prvních 2 let, bylo, že té práce je hodně na to, abychom ten časopis vytvořili kvalitně a se všema nárokama, co to klade. Specificky na časopis Skauting, kde tvoříme metodický pedagogický texty, který procházejí náročným systémem recenzního řízení. No, a to všechno zprodukovat stojí velký množství času. Takže když jsme si to reálně spočítali, tak nám to bere cca něco přes 1 celý úvazek, ta práce základní, co by měla být zaplacená. To, co je ale zaplacený, při té udané hodinový mzdě, je asi v rozsahu čtvrt úvazku. V tom jsme spatřovali tu neférovost, protože je udaná mzda, která neodpovídá. Tě práce je s tím mnohem víc.

T: Ty jsi říkal, že tam je nějaká kvalita, to byl požadavek od TDC, nebo to byl tvůj vnitřní mechanismus, šéfredaktorský?

R: Jo, no od TDC tolik ne. Kromě TDC nám do řízení časopisu vstupovala Výkonná rada, ve smyslu konceptu. Máme zadaný cíle a časopis od Výkonný rady a TDC v tom systému spíš vystupuje samo za sebe jako technický řešitel věci. Jako by říkal – já kvalitu moc neřeším, to si řešte v časopise s Výkonnou radou – jaký máte cíle a jak kvalitně jsou splňovaný, mě zajímá, že to bude včas dodaný ve správným rozsahu, a že to včas vytisknem. Takže ano, požadavek na kvalitu byl, ale můj požadavek na kvalitu, jako šéfredaktora, šel mnohem výš.

T: Jaký byl tvůj vztah s předchozí šéfredaktorkou – Kát'ou?

R: Přátelský.

T: Znali jste se nějak?

R: Ne, než jsem přišel do redakce ne. Znali jsme se krátce, ale docela jsme si rozuměli a v průběhu jara jsme se společně podíleli na té tvorbě, takže jsme se potkávali, oba jsme

bydleli v Brně, takže to bylo jednoduchý. Ona mi předávala ty věci a pak mi i dál pomáhala s tím, že třeba psala a editovala nějaký články, občas mě zastupovala někde. Takže vztah byl přátelský a podpůrný.

T: Takže v tom případě nebylo nějaké výběrové řízení nebo něco takového, Káťa za tebou přišla, a pak za Slavíkem?

R: No ona se ptala Slavíka, ale ani Káťa, ani Slavík neměli jinýho zájemce. Slavík byl rád, že nějaký je, je přičetný, a tak ho najal.

T: Jak ve vašem časopise fungují cíle Junáka? Teď teda vlastní cíle. Jak v tom časopise ty cíle fungovaly?

R: No, když jsem to převzal, tak to vypadalo tak, že byly nějaký zadaný cíle shora, a to jednak na úrovni systému dlouhodobých cílů, kde ty úplně nejvyšší jsou schválený Valným sněmem Junáka, obecně k prospěchu cíle časopisu.

T: Jo, to je strategie pro celou organizaci?

R: Ne v rámci strategie, prost v nějakým usnesení Valného sněmu Junáka, tuším někdy 2009, a jsou 3 cíle skautských časopisů, nevím teda doslovně, ale vesměs, že – časopis rozvíjí kompetence čtenářů a členů, obecně kompetence pro jejich život, takže ve vztahu jejich skautský činnosti a vypomáhání k tvoření sounáležitosti celého hnutí. To jsou obecný cíle schválený Valným sněmem. Pak na ně navazovalo drobné rozpracování do cílů schválených Náčelnictvem pro jednotlivé časopisy, opět dlouhodobých, kde se ty zmíněný cíle rozpad do dvou, co to asi má být. A potom Výkonná rada schvalovala každý rok znění cílů specificky pro každý časopis zvlášť. Pro Skauting to bylo asi 15 cílů, který byly pod cíli těhle zmíněných. Nebyly formovaný úplně smartově, bylo to spíš naznačení očekávání od časopisu. Nebyly zvlášť zřetelný. Zároveň existoval systém jejich vyhodnocování, kdy Káťa měla tabulku a na konci roku přiřadila, který články byly spojený s kterými cíli, a to odevzdala Výkonný radě.

T: A hodnotila to jenom Káťa, nebo ještě někdo jiný?

R: Káťa s redakcí, pokud si dobře pamatuju. Takže si redakce sedla a bylo to společný zamyšlení nad tím, který články naplňují který cíle. Mně tenhle systém nepřipadal dostatečně dobřej, jak z hlediska způsobu vyhodnocování, tak z obecného nastavení těch cílů. Proto jsem hned vzápětí po převzetí systém předělal. Jak uvnitř redakce, tak na úrovni znění těch cílů ve vyjednávání s Výkonnou radou.

T: To vyjednávání bylo čistě iniciované z tvjí strany? Nebo jsi byl vyzván?

R: Vyjednávání bylo iniciovaný z mojí strany. Respektive, ze strany Výkonný rady byl iniciován každoroční moment, kterej zní – předložte cíle na příští rok, jestli na nich chcete něco měnit, předložte vyhodnocení za minulý rok a můžeme se o tom pobavit.

T: Takže jsi měl možnost měnit?

R: Ano. Zároveň se tam cíle do tý chvíle moc neměnily, meziročně, a já jsem v tom začal být iniciativní. Přeformulovali jsme cíle, ideově se to vlastně moc nezměnilo, spíš z mýho pohledu jsme je kvalitněji zformulovali, aby bylo jasné, co sledují. Některý jsme sloučili, protože mi přišly redundantní, rozdělili, něco jsme předali, něco, co nám třeba chybělo a přišlo nám to důležitý. Když mluvím v množným čísle, myslím hlavně mě s Učněm a Twistem – mými placenými zástupci. Občas i s celou redakcí, ale ne na všem. Tím pádem nám Výkonná rada schválila nové znění cílů, to bylo poměrně nekontroverzní. K těm cílům se schvalovaly i rozsahy, který tam mají být. V tom já jsem vnitřně předělal celý systém, protože mi přišel celkem na hlavu. Že se jen třídí články k cílům a prohlásí se, že tím je to naplněný. Zavedl jsem od začátku, no, vlastně skoro všechno, ale měli jsme chvíli tabulku, která se ve výsledku jmenovala Tabulka, byl to takovej Google sheet, kterej měl milion listů a řádků a sloupců. Tam jsme organizovaly celých 5 let veškerou redakční práci. Ta tabulka byla naprogramovaná tak, že každému článku jsme přiřazovali různý jednotlivý cíle, který v různých vahách, podle toho na kolik mají články ty cíle sledovat, a potom jsme vyhodnocovali, jestli máme za to, že je sledují. Takže ten první důležitý krok bylo, že to neděláme až ex post, ale že si a priori podle cílů stanovujeme, že je ty články mají sledovat, no a po jejich vydání jsme sledovali, jestli se to děje. Nevyhodnocovali jsme to na úrovni čtenářů, to bylo mimo naše možnosti, ale našeho nejlepšího mínění, jestli má ten text plní nakonec ten cíl podle zadání. No a na konci roku jsme měli dost sofistikovanej součet, kolik prostoru bylo věnováno jednotlivým cílům, na kolik procent jsou naplněný. Zároveň jsme se i během roku snažili, abychom se všude dostali přes 100 % a podle toho jsme volili ty články.

T: Co ti na to říkala redakce a šéfredaktoři? Nevníмали to jako zbytečnou pragmatickou nebo technickou zátěž?

R: Myslím, že spíš ne. Lidi se to naučili a fungovali jsme v tom. Úplně na začátku, ten první rok, jsem to trochu přestřelil a systém jsem udělal hodně složitej. Že jsme měli cíle, ale mně to nestačilo, takže jsme zavedli průřezová témata, kterých ale bylo 51, protože jsme

si řekli, který všechny témata by se v průběhu toho ročníku měly objevit. Aby to bylo ono, typu „Přece není možný, aby se v průběhu ročníku vůbec nepsalo o družinovým systému, hod' to tam.“ Takhle jich teda na konci bylo 51 a měli jsme ještě druhéj kontrolní systém v tý tabulce, ve kterým se přiřazovaly témata ke článkům, vyhodnocovalo se to, sice automaticky v tabulce, ale spíš jsme sami poznávali, že je to přebujaráj. Že je příliš mnoho věcí a nedává to smysl. Takže jsme po prvním ročníku průřezový témata zrušili, respektive jsme zintegrovali to, co bylo. Teda 2 nesmyslný systémy, témata, který nebyly obsažený v cílech jsme do cílů zařadili, tím jsme udělali větší revizi cílů a ten systém jsme furt zjednodušovali. Což podle mě bylo dobře. Pak se to docela ustálilo, myslím, že jsme měli nějakých 13 cílů, který se mezi ročníky moc neměnily, jenom jejich váhy, a my jsme věděli, že to je ono, že to tak chceme dělat. A na tom už v redakci byla docela souhra.

T: Jak ty cíle ovlivňovaly práci té redakce?

R: Já myslím, že dost. Záleží na tom, kde se vezme článek. Je několik způsobů, jak se v časopise vzal a většina se vzala na základě plánování, typicky plánování čísla. To znamená, že jsme se sešli na velký plánovací poradě, asi 3 až 4 hodiny, kdy jsme věděli, jaký je hlavní téma čísla a dávali jsme dohromady jak bude vypadat struktura hlavního tématu čísla a jaký další články zapadnou do dalších rubrik časopisu. Na tý poradě jsme přiřazovaly ty roční cíle jednotlivým článkům a pro každěj článek vznikal koncept, což byl samostatný Google dokument, ve kterým bylo řečeno „Tehle článek je na tohle téma, má sledovat tyhle dlouhodobý cíle a zároveň má sám o sobě tyhle specifický cíle“. Takže bylo třeba řečeno, že článek rozvíjí cíl, že čtenáři rozvíjejí svůj vztah k přírodě, což je teda obecně roční cíl. Pak tam bylo uvedený, že tehle článek specificky rozvíjí schopnost chodit na vycházky v zimě a jaký dělat aktivity s dětma na vycházkách v zimě.

T: Fungoval by ten systém i v jiných časopisech, nebo je to unikátní pro Skauting?

R: Hele já nevim, vlastně jestli by byl relevantní. Já jsem se nikdy moc nezabýval jinýma časopisama, ale vnímal jsem to, co děláme v časopisu Skauting jako hodně specifický.

T: Mě teď zajímá čistě jen ten systém, kterej jsi nastavil ty. Jestli by šel jakoby Ctrl+C a Ctrl+V do třeba Světýlka, třeba. Samozřejmě aktualizovaný na tu věkovou kategorii atd.

R: Jojojo, myslím, že spíš jo než ne. Pak je to otázka ještě kapacit. Časopis Skauting měl ve výsledku mnohem větší budget než ostatní časopisy.

T: Proč?

R: Protože jsem přesvědčil Výkonnou radu o tom, že má dostávat prioritu, a že to, co dělá je důležitý.

T: Proč by měl časopis, kterej se v rámci organizace řadí k těm méně tištěným, důležitější?

R: Protože naplňuje nějakou prioritu té organizace ve vzdělávání členů. To je vlastně ten systém skautských časopisů, jak je postaven od roku 2009, kdy se udělala nějaká velká revize schvalovaná na tom Sněmu, tak byl postaven na tom, že máme systém spolkovýho časopisu, pro každou věkovku je jinej časopis, ten je o tom, že jsi člen a dostáváš info a nějak se rozvíjíš úměrně k tvý věkovce, a nad to je specificky časopis Skauting, což je vzdělávací časopis, jehož cílem je rozvíjet členy, především vedoucí oddílů, středisek a další členy v tom, jak děláme skautskou výchovu a nějaký organizační věci atd. To je velkej cíl, tvorba obsahu je, no, nevím, jestli to umím srovnat. Za mě je určitě poměrně náročná, tvorba toho obsahu, a mě přišlo zásadní, aby do toho šel dostatek zdrojů.

T: Takže hlavní argument je to, že je časopis pro to vedení, takže je skrze tohle dopad do té cílové kategorie?

R: Ano, jde tam o ten budget, že ten časopis je médium a zároveň nástroj organizace, kterým intervenuje do toho, aby rozvíjela kvalitu celé organizace. A protože ho vnímám jako poměrně nástroj s potenciálem a byla na tom shoda ve vedení Junáka, tak do toho šlo víc zdrojů.

T: Víš o kolik? Ty jsi říkal, že jste se dělili o 20 tisíc mezi vás tři, kolik třeba měly ostatní časopisy?

R: Ostatní časopisy měly na začátku, kdy já jsem to přebíral, co já vím budget buďto stejný nebo menší, na lidi. Nevím, na kolik se pak lišily budgety na ty speciální věci. My jsme ten budget v průběhu mého šéfredaktování zvedli asi na čtyřnásobek. Možná i víc.

T: To je 80 tisíc, který byly kde? Ten časopis měl pořád stejně stran?

R: Ano, ten časopis měl pořád stejně stran a na to jedno číslo, na ty mzdy, šlo asi řádově nějakých 80 tisíc, který se dělily mezi tři lidi v těch dvou měsících.

T: To je 40 tisíc na měsíc zhruba.

R: To je jeden úvazek prostě.

T: Takže jsi z toho dělal vlastně plnej úvazek.

R: No já ne, jakože byl tam jeden zaplacený úvazek, odpovídalo to i výsledku a odpovídá stále, protože se ten budget nezměnil. Je to teda přibližně o 1 úvazku práce, kterej se dělil mezi několik lidí. Jednak jsou ještě nějaký další náklady na tisk a redakce má ještě nějaký peníze k dispozici na to, aby se mohla scházet, posílat nějaký poděkování autorům a takový věci, ale to už dělalo marši. Nebo jsme dělali jako výzkum několikrát, externí, to stálo nějaký peníze. Pak jsme dělali web vlastně, kterej stál taky nějakých 150 tisíc externích peněz, takže to pak ještě jako nad to. A upřímně mi to pořád přijde jako ještě dost málo, jako na to, co má ten časopis dělat. Jakože pokud ta organizace chce rozvíjet své činníky kvalitně, tak to prostě stojí nějakou práci lidí, a přitom je to pořád založený na tom, že ty články se píšou dobrovolnický, ale ta editační práce... jako ano, my jsme přišli do toho, že články píšeme dobrovolnický, ale pak samozřejmě fotografové, jako že si vedeme fotky ze skautu, oponenty, ať už redakční, či externí. Že jsme na jeden článek měli minimálně jednoho redakčního a externího oponenta, ta redakce i sama o sobě byla dobrovolnická, že se musíme potkávat na domlouvání, hodnocení, spolupráci. Občas i nějaký editorství bylo dobrovolnický. Ale to co obsahovala celá ta práce byla manažerská práce, technická, vytváření výsledný podoby..a do velké míry i ta editorská.

T: Tenhle systém jsi vymyslel sám? Nebo je odněkud inspirovaný, nějakým jiným médiem třeba? Odkud jsi vycházel, když jsi to tvořil?

R: Nevím, jestli bych řekl vymyslel, ale není to tak, že bych odněkud vzal systém. Spíš jsem byl ovlivněn něčím, co jsem někdy v životě viděl, ale není to tak, že bych pracoval v tomhle médiu a převzal bych odtamtud ten systém tak, jak ho znám.

T: K těm cílům, které ti zadávala ta Výkonná rada, TDC, Junák, vnímal jsi je jako omezení nebo výhodu, pro tu práci?

R: Ne, cíle jsem moc nevnímal jako omezení. Pro mě bylo naprosto zásadní, že jsou jasný ty celkový cíle, co to má mít, protože to vytvářelo ten jako kontrakt toho, co máme dodávat. Ty cíle byly dobrý. S Výkonnou radou jsme se občas přeli o těch cílech, ale ty pře byly v menšině toho, co bylo. Zpravidla jsem 1 za rok přišel na Výkonnou radu s návrhem cílů na příští rok, z 90 % jsme se na většině shodli a na pár věcech ne. Typicky jsem chtěl

některý cíle vypustit, protože mi přišly jako nějaký relikv, tak pak třeba to neprošlo přes Výkonnou radu. Já jsem se dlouhodobě snažil třeba omezovat oblasti technicky-organizační.

T: Třeba?

R: To jsou články o tom, jak dělat účetnictví a takhle. Tak to jsme hodně jako seškrtali a toho zbylo teda málo. Pak byl vždycky spor, tam byl speciální cíl pro mezinárodní skauting, což mi přišlo trochu mimo. Ne, že bychom nechtěli psát o mezinárodním skautingu, ale přišlo mi to v logice, že se to vleze pod jednotlivé věci, ale to nikdy nevyšlo, protože když má Výkonná rada spojeného vlastního zpravodaje pro zahraničí...

T: Zároveň skauting je mezinárodní hnutí.

R: No to jo, ale to vůbec ne. Mně přišlo naopak, že to nemá mít samostatný cíl, já ten skauting beru jako velmi mezinárodně prostupující věc, a že budeme o ní psát věci, ale ten systém neprošel a Výkonná rada ke všemu musí mít svůj speciální cíl a jako zpravodaj pro zahraničí tam zbyl, ale pak byl vlastně úplně nejmenší, ale byl. Takže jsme občas měli nějaký takový, to nebyly vlastně žádný velký konflikty, to byly spíš ladění. Taky byl trochu spor nad tím, na kolik má časopis být prostorem, do kterého ústředí otiskuje svoje aktuálně běžící projekty. Typu, třeba dneska běží projekty, jako je družinový systém, bezpečný skauting, a ty lidi, co na tom dělají mají tendenci to procpávat všude. My jsme občas čelili náporu některých částí ústředí, protože se k nám chtěli dostávat se svými téma, ale občas to byly články, který nebyly moc metodický, rozvíjející, ale bylo to spíš shrnutí. Tohle nejdete na Křižovatce, tohle najdete v brožurě... a my jsme řekli „No ne, tohle prostě nechceme.“ Chceme mít obsah, kterej bude hodnotnej sám o sobě.

T: Byl tam nějaký trest, nějaká sankce za porušení nebo nenaplnění cílů, že to nebylo provázaný, nebo když jsi nějaký cíl nesplnil?

R: Ne, tak to nebylo. Nic takhle kulturního tam nebylo součástí, ty naši spolupráce. My jsme zpravidla ty cíle naplnili, v průběhu těch mých 5 let šéfredaktorství jsme buď naplnili všechny na 100 či více procent, nebo jsme něco málo nenaplnili, ale zároveň to v tý sumě bylo přes.

T: Ale nebyla tam vyloženě nějaká jako sankční při neplnění funkcí snížení mzdy o něco...?

R: Nenene. Já bych teda upřímně na nic takovýho ani nepřistoupil, přišlo by mi to nedůstojný, ale nikdy jsem ani nezaznamenal debatu tímhle směrem. Vnímám jsem, že je ta

spolupráce založená na důvěře, my děláme práci nejlíp jak umíme, za podmínek, který jsou a snažíme se naplňovat ty cíle. Reportujeme, jak se nám to daří a kdyby měli za to, že to děláme blbě, tak jsme o tom mohli vést rozhovory nebo mě odvolat.

T: Dobře.

T: Jak probíhala spolupráce s TDC a jinými složkami Junáka? Výkonná rada, odbory, pracovní skupiny, kurzy, atd.

R: Tak samozřejmě mluvím z té mé minulosti, byť se toho od té doby moc nezměnilo. Ty se ptáš na TDC, Odbory..

T: Na všechno, co není redakce časopisu Skauting a zasahuje to nějak do toho časopisu.

R: To má asi 2 roviny. Rovinu ad hoc a rovinu koncepční. Tím ad hoc myslím třeba spolupráci na konkrétních článcích a tak.

T: Třeba?

R: Já ještě jednou použiju ty 2 roviny jo? První se všemi možnými zmíněnými aktéry spolupracujeme na tvorbě konkrétních článků, a pak je nějaká rovina spolupráce na tom časopisu jako celku. Na jeho řízení, koncepční provázanosti se zbytkem organizace atd. Po té první stránce to vesměs dobře fungovalo. Ta spolupráce byla založená na tom, že tihle jednotliví aktéři jsou nám potenciálními partnery při tvorbě těch článků. Oni teda třeba dodávají autory, který je píšou, přímo ty články, nebo témata, typy, poptávku, o čem by se mělo psát a tak. My jsme v tomhle směru jako časopis Skauting spolupracovali téměř se všemi odbory Junáka. Jako typicky jsme s každým odborem měli nějakou domluvu na tom, co se děje a z čeho jsme tvořili obsah. Některý byly hodně aktivní, sami přicházeli s tématy, chtěli je k nám dostávat, byli jsme na tom ve shodě. Některý nám tam chtěli dostávat témata, který my jsme tolik nechtěli. Nebo ne třeba témata, spíš typy článků, který byly hodně informační, jsme se tam snažili spíš nedostávat. Hodně odborů nám dělalo oponentury, s některými jsme měli stálej kontrakt – třeba Odbor světlušek a vlčat, u všech článků, který se jich týkají jsou ochotni nám dělat oponenturu, my jsme jim všechno posílali a oni to revidovali. V tomhle směru ta spolupráce s některýma odborama byla velmi funkční, s některými trochu míň, což vlastně vesměs odpovídalo funkčnosti toho odboru. Některý třeba neměli vedoucího už pár let, takový jako v polorozpadu, tak tomu pak odpovídala ta spolupráce. Hodně v tomhle ... s těmi odbory, která byla nějak odborná, podobně jako náš

se Skautským institutem a tadytěma složkama, Náčelnictvem, na nějakých textech s těma náčelníkama, s členama Výkonný rady nebo i nějakým, to nemusí být jen odbory s dobrovolnictvím, ale i nějakýma zaměstnaneckýma součástma na ústředí na některých projektech. To bylo vesměs všechno dobrý. To je ta rovina jednotlivého obsahu. Bylo to o nějakým partnerství, mělo to nějaký systém, že jsme typicky každej rok poslali do všech konference co chystáme, co poptáváme, domlouvali jsme se, co oni by chtěli, takže to nebylo úplně jako ad hoc náhodný, ale bavíme se o spolupráci na jednotlivých člancích. Vedle toho je úplně jiná rovina provázanosti toho, kde stojí časopis Skauting vůči zbytku organizace v organizační struktuře toho ústředí. Kdo ho má řídit, komu se zodpovídáme, kde mají probíhat ty governments, řízení toho časopisu.

T: Tak to je pomocí těch cílů.

R: Taky, ano. V tomhle směru musím říct, že to byl vždycky strašnej bordel. Měli jsme pořád spoustu šéfů, popíšu v čem je ten problém, jo. Formálně jsme spadali pod TDC, jakože vydavatel časopisu je TDC, naše smlouvy jsou na TDC, takže po právní stránce jsme spadali pod TDC. To to zároveň zajišťovalo technicky... a oni vždycky říkali: „Hele nás ten obsah vlastně moc nezajímá.“ Ne, že by jim byl lhostejnej, samozřejmě chtěli, aby to bylo dobrý a ne špatný, ale bralo to tak, že to řeší někdo jinej. Takže my jsme v tomhle směru spadali pod Výkonnou radu po obsahový stránce.

T: Pod někoho konkrétního?

R: No a tam jsme spadali pod někoho konkrétního, to se měnilo v průběhu času. Většinou pod Zpravodaj pro dospělý.

T: Ale vyloženě Skauting spadal pod Zpravodaj pro dospělý a jinej časopis ne? Takže tam nebyl žádný centrální člověk v radě.

R: Ne, nebo jako, dětský časopisy až po Roverskej kmen spadaly pod Zpravodaj pro program

T: Ale nebyl tam nikdo jako Mediální Zpravodaj.

R: Ne, nespadať jsme pod dospělý

R: Přesně tak. Spadali jsme pod Zpravodaje pro dospělý, předtím pro Zpravodaje pro vzdělávání, protože zpravodaj pro dospělý se zaváděl postupně, pak se to zas jako měnilo, zároveň to hodně jako zajímalo Zpravodaje pro vzdělávání a zároveň nám Výkonná rada

jako celek schvalovala celý ten kontrakt, ale zároveň nebyla naším šéfem, protože my jsme se prostě chtěli na něčem domluvit s Výkonnou radou, ale smlouvy a budget nám dávalo TDC. To nám dělalo trochu binc, ale zároveň ještě pro TDC, ten celkový budget na to, mu dávala Výkonná rada, takže to dělalo takové věci, že když jsme chtěli zvedat rozpočet, já jsem šel za Slavíkem, ten mě poslal za Výkonnou radou, tam jsem si to musel politicky prosadit, Výkonná rada zajistila převedení peněz do TDC, tak jsem šel zase za Slavíkem, kterej měl teda vést peníze TDC a řešili jsme, jak to teda bude.

T: Ty popisuješ ten vztah, že za nima jsi chodil, za TDC, chodili oni za tebou?

R: Ne, hele prakticky ne. To je ta další část, ten podle mě hlavní problém v týchle rovině organizační... my jsme byli takový bezprizorní.

T: Od koho bezprizorní, nebo na kom bys nechtěl být? Na kom bys byl pak? Kdo by se o to měl zajímat?

R: Ne, no, jakože tam nebylo vůbec jasný, kdo za nás zodpovídá.

T: Jo, no, TDC jako vydavatel ne?

R: No ale to to zároveň neřešilo. TDC řešilo to, že ty časopisy vychází a vůbec ne ty cíle.

T: A není pak tohle jako tvoje práce jako šéfredaktora?

R: Co?

T: Vlastně není tam ten předpoklad, že ty jako šéfredaktor budeš řídit ten časopis a budeš za něj zodpovídat?

R: No to samozřejmě, ale já jsem zároveň často vnímal, že – hele my se potřebujeme bavit s někým o tom, co tady vlastně děláme, jestli to děláme dobře, že na to podle našeho názoru adekvátní podmínky, že v tom nejsme spokojený a nevíme s kým, protože chodíme ode dveří ke dveřím a na každým nám říkají: „To nejsme my, kdo by to měl řešit.“

T: Jo, rozumím.

T: Jaký je podíl TDC na tvorbě časopisů? Teď od tvorby toho časopisu, nějakého naplánování článků, až po doručení časopisů do schránek čtenářů.

R: No a teď mám jako...

T: Jenom TDC.

R: Teď ale jako, že jo, my jsme byli součástí TDC, takže jestli teď mám brát TDC mimo redakci?

T: Jo, mimo redakci, vyloženě tu organizaci TDC.

R: Jo, no hele tak TDC zajišťovalo všechno od dodání pdf dál, tisk distribuci a tak. A nad to nám zřídilo grafika, kterýho jsme si řídili sami, ale vlastně úplně ne, kdyžtak vysvětlím v zápětí, ale prostě zřídilo nám grafika, řešilo inzerci, kterou nám dodávalo a zároveň to byl náš zřizovatel, takže my, když jsme něco potřebovali technicky, tak jsme to řešili s TDC, rozpočet atd. Ale jinak vlastně všechna ta práce a organizace byla u nás, včetně třeba náboru a personalistky redakční, že jsme několikrát měnili zaměstnance, nejen kvůli tomu, že jsme měli dobrovolníky v redakci a na všechno dobrovolníky kolem, ale zároveň ty zaměstnanecké role jsme párkrát proměňovali v průběhu, nezůstávali tam stabilně.

T: Zaměstnanecký ve smyslu, měli jste nějakou smlouvu? Jakože placené?

R: Placené zaměstnance, jakože ze začátku, když jsem to převzal, tak jsem tam byl já, Učeň a Twist, jako placení zaměstnanci. Jednak jsme zvětšovali objem úvazků a peněz.

T: I pro další lidi, než vy tři?

R: Ne, my jsme to nikdy nerozšířili na víc lidí, ale po dvou, třech letech Twist v tom skončil, hledali jsme nového, ta vydržela rok, hledali jsme zase novou, takže takhle. Několikrát jsme vlastně dělali výběrový řízení na zaměstnance do redakce. To jsme si především, ve velké míře, organizovali sami.

T: Ostatní šéfredaktoři zmiňovali, že třeba TDC řešilo i korektory, korektorky. Měli jste něco takového?

R: Jako jo, ale zároveň ten systém jazykových korektorů, který tam byl, byl pro nás natolik nevyhovující, že jsme si hodně intervenovali v tom ho, museli jsme se hodně angažovat v tom, abychom dostali to, na co jsme ho potřebovali.

T: Na co jste ho potřebovali, co jste měli?

R: Tam obecně bylo málo korektur a málo lidí pro děláni korektur a bylo potřeba shánět nový. No a ty korektury, který dělali často vlastně nebyly moc dobrý. Že byly takový povrchní, že odfiltrovali ty největší překlapy a pravopisný chyby, ale nešlo to do nějaký větší

jazykový korektury. Typu jako stavba vět a nějaká stylistika atd. Bylo to opravdu o tom opravit ty překlepy.

T: Rozumím, rozumím.

R: Takže vlastně jedna z mnoha součástí mého šéfredaktorování byl úplně nový systém korektur, do kterého jsem přitáhl lidi, co se profesionálně věnovali korekturám, a kde jsme si v rámci časopisu Skauting zavedli nový systém korektur.

T: Ti byli placení z toho rozpočtu?

R: Ti byli placení z rozpočtu TDC a byli nejhůř placení na celém světě. S tím jsme se dlouho snažili něco dělat, protože za to dostávali strašně bídné peníze, a to se nám nikdy nepodařilo moc vyjednat. Ten časopis Skauting má asi čtyřikrát víc znaků, jedno číslo než časopis Skaut.

T: Jo, tak to je asi logické.

R: Jo, jakože on má stejný počet stran, ale má čtyřikrát víc znaků.

T: Takže byli placení...

R: My jsme ze začátku měli stejný plat na korektury jako časopis Skaut, ale prostě ty práce bylo čtyřikrát víc, protože máš čtyřikrát víc znaků. Navíc jsme jeli v režimu, ještě tím, že ty texty jsou u nás komplikovanější a procházejí různými oponenturami, protože jsme to chtěli kvalitní, a tak se těm chybám, který se upřímně v jiných časopisech dost vyskytovaly a u nás taky, tak jsme jeli v systému, že každý článek procházel dvojnásob až trojnásob jazykovou korekturou. Že prvně procházel korekturou v rámci, když je to jako Google dokument, kde se dělaly všechny ty stylistické úpravy atd, který jsme zároveň ještě schvalovali s editorem, když byly větší atd, a pak ještě tam někdy ty korektury se dělaly ještě dvakrát. Jako dvojnásob člověkem. To bylo náročnější, a pak až bylo vysázený konkrétní pdfko, tak ještě procházelo finální korekturou, ale ta je spíš už taková checkovací – jako překlepy a takové věci, což se v jiných časopisech nedělalo. Aspoň co vím. No a my jsme na to měli původní budget a snažili jsme se ho nějak zvedat a trochu jsme ho navýšili, ale vlastně bylo to dost podfinancovaný.

T: To bylo všechno se platilo z těch 80 tisíc?

R: Na tohle jsme měli nějaký peníze navíc, ale ve výsledku něco jako pod 20 tis na celý rok na korektury, což je při tom množství práce, že ty korektoři, který na tom dělali,

z toho měli prostě jako..tam vlastně ještě byly původně nějaký sazby, který mělo TDC na ty korektury a možná má doteď, já nevím, je to prostě jako míň než 100 korun na hodinu jako nějaká částka, strašně, přitom je to normální práce, docela odborná, jo, ale zároveň ty korektoři, co tam byli, tak tam byl někdo, kdo je tak trochu lepší.

T: Co to pro tebe vypovídá o TDC, že vlastně všechny tyhle věci, alespoň ve Skautingu, byly podfinancované?

R: No, já nechci dělat soudy o TDC, můžu vyjádřit svůj prožitek, jakože já jsem s tím moc spokojenej nebyl, v tomhle směru s TDC, my jsme to řešili v průběhu celých těch pět let, jak se Slavíkem, tak s Výkonnou radou. Hodně věcí se mi podařilo posunout k tomu, co jsem považoval za potřebný a s čím jsem byl spokojenej. Některý věci se mi nepodařilo tam posunout..a co to vypovídá? Měl jsem pocit, že ze strany TDC nikdy moc nebyla nějaká velká péče o to, vlastně moc o nic. Péče, kterou jsem ze strany TDC vnímal, byla vždycky o to, aby časopis vycházel, byl včas dodanej do tiskárny, bylo v něm dost inzerce a aby nebyly problémy, ale o to, že to bude mít nějakou kvalitu, že v tom lidi budou spokojený, a že budou adekvátně zaplacený v těch rolích, který by měli být zaplacený, pro to jsem moc péče nezažíval.

T: Ještě mě vlastně napadá, skaut má hromadu věcí, o který se stará teda převážně teda u dětí, ale nějakou významnou složku, třeba Skautský instituty, nějaký vzdělávání a tak, mělo by jít vůbec tolik peněz do těch časopisů? Protože ty tady popisuješ něco, co žere strašně moc peněz, a ten Junák je nemá neomezný, je to pořád neziskovka a přijde mi, že chceš vlastně, aby strašně moc peněz šlo do časopisů, do Skautingu. Proč by to mělo být natolik důležitý, že by se do toho mělo věnovat tolik peněz?

R: No, já tady fakt odliším Skauting od jiných časopisů a nechci je házet do jedný škatulky, jo.

T: A zároveň tady, pokud vím, není žádný měřitelný výzkum nebo něco takovýho, co by říkalo Skauting je super, děláme podle něj 90 % programu a nechceme číst nic jinýho. Není tady žádná metrika, která by to numericky potvrzovala.

R: No my jsme dělali výzkum, respektive zadávali jsme ho společnosti Behavio, která dělá výzkumy v tomhle směru, na ten poslední, který se dělal pod mým vedením, jsme měli asi 1000 respondentů z řad čtenářů časopisu Skauting, kdy odběratelů toho fyzického časopisu bylo 6000 a měli jsme teda asi 1000 respondentů, což je docela dost. Asi to vždycky

budou ti neaktivnější a nejmotivovanější, takže to není reprezentativní zdroj svy motivace... a ten výsledek, se kterým přišli na základě toho dotazování, který tam bylo, tak byl poměrně jednoznačnej v tom, že lidi ten časopis čtou, oceňují, mají rádi, považují za užitečnej a nějakým způsobem ho promítají do svojí práce.

T: Dá se k těm výsledkům někde dostat? Jsou veřejný?

R: Nevím, jestli jsou někde zveřejněný, určitě nejsou tajný a můžu je asi já někde najít.

T: Můžu tě o ně poprosit?

R: Jojo, klidně pošlu.

T: Máme za sebou třetí okruh.

R: Počkej jenom, ty ses ptal, proč je to důležitý, proč by se do toho mělo dávat tolik peněz, jako pro Skauting. Jako, Junák – český skaut, chce, aby se tu dělal dobrý skauting, jako ta skautská činnost. Zásadní jsou pro to lidé, vedoucí, který pracují s dětma, který se snažíme nějak rozvíjet, děláme to prostřednictvím různých věcí, systému vzdělávání – prostřednictvím kurzů a osobního kontaktu na kurzech, prostřednictvím akcí jako je Elixír atd. A nějakou další formou je tam mediální forma rozvoje. Můžeme samozřejmě hledat, na kolik jsou ty jednotlivý formy efektivní. Nepochybně ten osobní zážitek týdně na kurzu s tebou udělá větší věci, než nějakej jeden článek v časopisu, ale zároveň se to doplňuje a může to rozvíjet to společný přemýšlení nad tím, jak ty věci dělat, stejně tak jako přenášet nějakou konkrétní metodiku. V tomhle směru si myslím, že pro Junáka je velmi smysluplný, aby investoval do toho, že tady má nějaký médium vzdělávací, který jednak přenáší konkrétní „how to“ metodiku, a zároveň se snaží společně vést diskusi o tom, jak tu výchovu dělat dobře, jak ten program dělat dobře, čemu se věnovat atd. A ten rozpočet, kterej my jsme ve výsledku měli, se vším, bylo nějakých 700-800 tisíc na rok a myslím si, že by to v pohodě zasloužilo několikrát tolik. A to ne, protože by lidi měli mít vyšší mzdy, nebo něco takovýho, ale protože já jsem věděl, že kdybych to chtěl dělat fakt dobře, tak jak si představuju, tak na to vůbec nemáme kapacity, za mě to, co jsme dělali, byla nějaká jako...

T: A splňovalo to teda pak poptávku toho, co TDC, potažmo Junák chtěl? Že pokud by to asi chtěl na full-time job, tak by tam asi dal nějaký vyšší peníze a tak, jako jestli se toho jenom neprojektovalo moc.

R: Něco mezi si myslím, ta, dám stranou TDC, ale prostě ty debaty, co jsme vedli na Výkonný radě, ta poptávka jako byla, zájem byl, Výkonná rada nám zároveň říkala, že tady teď nejsme do toho schopný dát víc zdrojů, dávalo by nám to třeba smysl, ale nejsme schopný, takže po vás ani nechceme, abyste přinášeli víc. Myslím, že ta debata s Výkonnou radou byla ve výsledku vždycky férová. A naše práce byla zase ze strany Výkonný rady oceňovaná a poptávaná, my jsme to posouvali takhle dál... a zároveň jsme v tom byli držení v nějaký přiměřenosti toho, že po nás nechtějí víc, protože ví, že víc peněz do toho stejně nedají. Pak je to o tom, jaká je poptávka, ať už dole u těch čtenářů, nebo shora z vedení té organizace a podle mě by být měla. Že je hlavně podstatný ten cíl, rozvíjet ty vedoucí tímhle směrem, a že pak máme hledat kudy na to, a mně by třeba dávalo smysl, aby součástí té práce byla mnohem sofistikovanější evaluace pracujících s těmi vedoucími. Že teď je to furt takový vysílání do zdi, že se jednou za čas udělá výzkum, máme nějaký statistiky návštěvnosti webů, tak něco takhle, prostě že občas se dostane nějaká zpětná vazba. Podle mě by to ale chtělo větší systematickou evaluaci toho, co to s těma lidma dělá, a to nejen ex-post, ale i zjišťování přesných potřeb těch lidí, jaký články to můžou adresovat, my jsme se třeba snažili nějaký články pilotovat, ale přišli jsme na to, že na to vůbec nemáme kapacity. Článek byl o tom – tady je nějaká metoda a nějaký projekt, jak to rozvíjet, a my jsme si řekli, že to přece nemůžeme jen napsat, to by chtělo ozkoušet v několika oddílech, ten článek, jak je napsanej... a podle toho, co nám ty oddíly následně řeknou ten článek vylepšit. To jsme i zkoušeli párkrát, ale na to jsme neměli ty kapacity. Takže mně by dávalo smysl, kdyby do toho Junák investoval, podle mě by se toho obsahu nemuselo dělat mnoho, ale kdyby investovali do toho, že se třeba napíše článek o tom, jak dělat, třeba programy o vaření, ten článek si přečte pět oddílů, vyzkouší ty věci, dá na to zpětnou vazbu, jak jim to funguje, co jim to přináší, ale aby to někdo zadministroval, stojí to velký množství času, který my jsme na to neměli, ale mohlo by to potom vytvářet velmi kvalitní studnici velmi kvalitních textů o něčem, co není jenom vysněný někde tady u stolu, ale odpovídá na realitu v oddílech.

T: Skautské časopisy jsou spolufinancovány inzercí, jak jsi ji využíval?

R: No, využíval. My jsme v časopise vyčleňovali prostor pro inzerci, protože takový bylo zadání, a to je všechno. Neumím popsat víc, jak to fungovalo.

T: Takže jsi nepracoval nějak vědomě s inzercí typu – mám tady pravou stránku, nebudu začínat nový článek, dám tam inzerci?

R: Jo tak to jo, ale to je ten technickej layout toho časopisu, ale záleží jako na co se ptáš.

T: Jestli jsi pracoval nějak vědomě při tvorbě časopisu s inzercí, kterou jsi dostával od TDC, případně od někoho jiného.

R: Jako jak to rozmístím v tom časopise?

T: Třeba. Nebo jestli jsi naopak někdy věděl, že bude inzerce o tom, a tak jste na to zařadili článek.

R: Jo, takhle. Hele, my jsme měli nějakou rámcovou dohodu s Slavíkem, jako ředitelem TDC, o tom, jak to funguje s inzercí. Vesměs znamenala – Slavík nám do určitýho data dodá jaký jsou přesný formáty inzerce do tohoto čísla, a pak dodá ty podklady. Nebude toho víc, než nějaký domluvený množství a my si to nějak rozmístíme a zařadíme. Tak jak se nám to nejvíc bude hodit do formátu v rámci toho časopisu. Takhle to vesměs probíhalo. Občas místy byly nějaký spory, ne zas tak mnoho, ale ten systém prostě fungoval tak, že jsme dopředu počítali s nějakým množstvím inzerce, pak jsme zjistili od Slavíka, kolik a jaký jsou přesný formáty – bude tam třetinka, bude tam toto, tak prostě to rozmístíme takhle, jak se nám to hodí, a pak jsme tam dali tu inzerci, jak byla a nijak neinteragovala s tím obsahem.

T: Ty jsi uvedl nějaké spory, v čem spočívaly?

R: No, někdy to bylo o tom, že jsme dostávali ty informace pozdě, to bylo spíš potom jako technickej problém. Já jsem tlačil na Slavíka, že potřebujeme dřív vědět, jaký budou formáty inzerce, Slavík nechtěl, protože chtěl dýl prodávat inzerci. Takže jsme často hledali kompromis a trochu jsme to posunuli tím směrem, kterej jsem požadoval, ale ne dostatečně, z mýho pohledu, protože nám to dělalo potíže, že příliš dlouho nevíme, jaký formáty ty inzerce tam budou, ale my už potřebujeme sázet časopis, a pak nám to zahýbe prostě s tím. To byla jedna rovina. Druhá rovina, v tom asi ani tolik sporů nebylo, my jsme občas řešili množství inzerce, ale to se spíš drželo toho domluvenýho, a občas byly spory nad obsahem inzerce. Vypravuju si především jako dva, kde jednou tam byla inzerce, kterou jsme otisknout nechtěli, protože to byl nějaký „armáč“ – army shop a byly tam nějaký jako bodací, vrhací nože a vrhací jehlice a kotouče, takový ty hvězdice prostě. No a nám to přišlo už jako nevhodný obsahově. Takže to byla inzerce, vůči který jsme obsahově protestovali a nebyli

jsme v tom úspěšný, takže ta byla tištěná. No a mě prostě štválo, že to TDC nemá žádný jako...

T: Kodex?

R: No, kodex etickej toho, jaká inzerce tam bude a jaká ne. Druhá věc byla ta, že pro mě bylo zásadní důsledně označovat inzerci...

T: To je zákonná povinnost.

R: ... což třeba v časopisech pro děti není mimochodem.

T: Tam je zákaz, pokud vím, tam by neměla být.

R: No tak ve Světýlku, Skautu.

T: Tam je? A neměla by být dělaná.

R: No tam je a není označená slovem inzerce. Nebo nevím teď, jsem ho neviděl, ale nebývala označená. My jsme si tam jasně zavedli označení, měli jsme jako Skauting přesný formáty, který akceptujeme, nebrali jsme žádný jiný, to jsme taky předělali, aby to byly jen ty, co se k nám hodí. Pak jsme měli jednu spor, protože tam měla jít inzerce na Skautskou energii tuším, před pár lety, a Fred to chtěl jako dvoustránkový článek, jako advertoriál. To za mě nebylo průchozí, protože to za mě nebylo dostatečně odlišený, on to chtěl, že to jako bude trochu odlišený, ale zároveň to furt bude jako článek a na tom jsme se přeli. Nakonec vzešel nějaký kompromis, se kterým jsem nebyl spokojenej, protože jako součást to technicky bylo, že nám ten časopis sázel Lupen a tu stejnou inzerci vyráběl Lupen a vyráběl ji přímo v tom Indesignu sázení toho našeho časopisu, on dostal od Slavíka zadání, ať to prostě vypadá jako článek, ale zároveň ať to naplní moje požadavky, ať to nevypadá jako článek. Takže udělal v jiných barvách, ale drželo to stejnej layout v něčem. Já jsem byl vlastně obecně proti, nejen v tomhle případě, proti věcem, který připomínaj advertorial, nebo který měly moc textu. Občas přišla nějaká hnusná inzerce, sloupce textu úplně, a fakt jsem to... tak trochu jsme to omezili, ale ne moc. V tomhle to bylo vždycky takový, že tyhle věci nikdy neměly jasný pravidla, ale bylo to o tom, taková přetlačovaná. Když ty lidi zvládnou přetlačit dostatečně tam, tak tam nebudu mít advertorialy, ale musíme se držet v tom tlaku, abych tam něměl advertorialu.

T: Vzpomeneš si, kdy ten článek byl v tom časopisu byl?

R: Někdy v dubnu 2021? Podle mě moje předposlední číslo, nebo případně červen.

T: Zhodnotil bys množství inzerce v časopise, málo, hodně...

R: Já bych to nejradši dělal bez inzerce, nevím, kolik z té inzerce teče peněz, to je informace, ke které jsem se nikdy nedostal a Slavík mi nikdy neřekl, když jsem se ptal.

T: Je veřejně dostupná.

R: Fakt? A co je veřejně dostupný?

T: Kolik je ceník a rozměry.

R: Ale ceník je ceník, ceníkem se realita neřídí.

T: Dobře, tak jiný údaj veřejně není.

R: Jo, jakože teoreticky máš ceník, ale pak se vyjednává mezi inzerentem a pak jsou prostě individuální ceny, a tak, takže je vlastně nevím, kolik z toho je.

T: Nicméně to množství?

R: Přijde mi, že to není úplně hrozný, že to množství inzerce ve Skautingu bylo nějaký relativně uměřený, my jsme to měli typicky do 10 % plochy a v tomhle směru mi to nepřijde, že by to bylo zaplácáný inzercí nějak šíleně.

T: Rozumím.

T: Rozložení inzerce si určujete sami?

R: Krom toho, že bylo třeba něco zadaný, že je to prodáný jako zadní stránka obálky nebo takhle.

T: Mohl jsi jako redakce odmítat inzerci? Tos teda popisoval že ne, že jste o to bojovali, dobře. Chceš to nějak víc komentovat?

R: Ne, tam asi ani nebylo víc kolem toho ve výsledku, ne. Kdyby tam mělo být ještě něco ostřejšího, tak nevím, Fred by tam taky nedával inzerci na nějaký šílenosti úplný, ta míra prostě byla jinde a my jsme v tomhle neměli ten ten.

T: Jak funguje volba témat pro jednotlivá čísla?

R: My jsme především pracovali s hlavním tématem čísla, což je něco, co jsem do velký míry vlastně zavedl od okamžiku, kdy jsem přišel. Že to byla jedna z největších změn vůči tomu, jak vypadal časopis Skauting předtím. On měl předtím hlavní téma čísla, ale to

zas tak hlavní nebylo. Jakože bylo na titulce, což často máš na titulce něco a je tam jeden článek, ale tam jako byla snaha, že je to nějak prostupující, ale bylo to trochu nejasný, který články se k tomu tématu vztahují a tak. Já jsem měl tu představu mít silný hlavní téma.

T: Tvořilo čtvrtinu obsahu, jestli jsem se koukal dobře.

R: No někdy i víc než půlku, typicky půlku toho časopisu jsme věnovali jednomu tématu, někdy ještě víc, někdy míň, ale typicky víc, s tím že chceme to téma fakt nějak pokrýt, pojednat. Mít to téma, mít k němu hlavní článek a k němu různé rozvíjející články.

T: To téma jste volili jako celá redakce? Nebo ty, nebo vy tři...?

R: My jsme měli typicky několikrát do roka redakční víkendovku s celou redakcí, vždycky se věnovala námětu, kterej jsme měli připravenej na ten další ročník. Na týhle velký redakční poradě jsme spolu s celou redakcí vybírali 5 hlavních témat pro další ročník. Při tom jsme brali v potaz cíle toho časopisu, aby z nich témata vycházely, jednak nějakou baterii nápadů našich a dlouhej seznam potenciálních témat atd, který nám přijdou zajímavý a zároveň uskutečnitelný, a pak nějakou, aby to byl takovej dobrej mix aktuálnosti, živosti těch témat, zdvihání něčeho novýho, zdvihání něčeho starýho, a aby byly pestrý. Vždycky jsme chtěli, aby těch 5 témat bylo něco, aby byly docela odlišný, aby některý z nich byly hodně moderní a kontroverzní, a některý naopak hodně tradiční.

T: Třeba? Můžeš uvést příklad ke každému? Co bylo třeba kontroverzní?

R: Jojo, mezi kontroverznější témata patřilo třeba téma genderu, klimatický změny. Mezi ty tradičnější takový stálice jako příroda, družinovej systém a takhle. Stejně tak mix, aby tam vždycky bylo něco personalistického, něco o dětech, aby v každým ročníku bylo nějak jinak pojatý téma spojený s přírodou – jednou to bylo vztah s přírodou, jednou to byl pohyb v přírodě, jednou klimatická změna. Takže jsme vždycky chtěli, aby ta pětice témat byla taková pestrá ve všech těchhle ohledech, včetně toho, že někdy je to fakt takový – zdviháme tady do Junáka výzvu a někdy se vracíme ke kořenům něčeho, co nám tady fungovalo.

T: Takže tam jste ho hodně vybírali jako celá redakce?

R: Ano, jako celá redakce, že jsme třeba seděli, já nevím, 4 hodiny na tom a docházeli nějakýho konsenzu v nějakým společným procesu.

T: Zasahuje nějak organizace? TDC, Výkonná rada... do tvorby časopisu?

R: Spíš ne. Mám popsat skrze co, jo? Jakože jak jo. Skrz cíle, obecně management – vybere si šéfredaktora, dá nám nějaký prachy atd, dává podněty, který jsou ale na nás, jak je zpracujeme.

T: Ve stylu – vyšel nový grafický design, nebo potřebujeme konkrétně aby tohle...?

R: Obojí, Výkonná rada se na nás obrátí – my bychom chtěli, aby se víc psalo o družinovým systému, nebo konkrétně přijde s tím, že hele, my bychom rádi tenhle článek zařadili. Ale vždycky to bylo na naší autonomii, jak s tím nakládáme, když jsme se u toho drželi cílů. Co já jsem vždycky slyšel od Výkonné rady bylo, vesměs jako, my jsme spokojeni s tím, co děláte a nezasahujeme vám do toho, protože ani necítíme tu potřebu. Že když jsem měl zásadně jiný názor než Výkonná rada, tak to tak možná nebude, nebo tam možná já nebudu. Ale myslím, že jsme to ladili hodnotově na tom, co to znamená dělat skauting, a tím pádem jsem v tom měli plnou autonomii a fakt si myslím, že vlastně nevím, jestli bych našel jediný případ toho, že by nám do toho někdo shora zasáhl, ať už ve stylu vynucení něčeho nebo cenzurování něčeho.

T: Zasahovala organizace do výběru spolupracovníků, se kterými jsi časopis tvořil?

R: Jako, ne. Nebo teoreticky mohla, že jo, minimálně když jsem vybíral zaměstnance, tak musel je schválit zaměstnavatel, ale nikdy do toho... Takže samozřejmě v tomhle smyslu, když jsem volil placené lidi, tak tam byla nějaká konzultace se Slavíkem, jestli je to ok, ale nikdy nebyl problém a nikdy nenastal žádný zásah. Probíhala nějaká interakce trochu tady na téma věcma, ale asi nikdy nebyl žádný zásah takhle.

T: Takže bylo jedno, jestli ten časopis tvořej skauti, neskauti nebo třeba konkurenční organizace? Něco takového?

R: Tak tvořili ho převážně skauti, vlastně i ta redakce, v redakci byli vesměs všichni skauti a mezi přispěvateli byli nějaký neskauti a nikdy nebyl problém, takový téma jsme nikdy neřešili.

T: Tak jo, děkuju.

T: Spolupracují časopisy společně?

R: Jako ne, našel bych pár snah, v čem si myslím, že by se dali dělat spolupráce, jo? Občas jsme se snažili být navzájem v kontaktu, synchronizovat se v tom, co chystáme, abychom nevydali stejný...

T: Se všema?

R: Jako jo, se všema, ale některý v tom byly takový pasivnější. Typicky Světýlko a Skaut.

T: Proč?

R: Nevím, asi těma lidma. Největší kontakt jsme vždycky měli se Skautským světem a se Šíkem a trochu nějakaj s Kmenem, většinu toho času vedl Rajče, co já jsem byl v šéfredatorský roli... a naopak se Zdeňkem, kterej dělal Světýlko a Skaut, tak ten kontakt byl spíš menší. Nevím, proč, spíš popisuju míru aktivity těch jednotlivých lidí v týhle snaze. Takže jsme si občas říkali, co chystáme a měli jsme nějakou snahu, speciálně s Kmenem a Skautským světem, si fakt jako říkat, jaký budou hlavní témata příště a tak, ale vlastně jsme to nikdy moc nedrželi. Založili jsme si nějakaj dokument, kam si to budeme psát, a pak to nikdo nepsal. V druhým směru jsme se snažili Skauting nějakou dobu, hlavně v mých prvních letech, přinášet nějakou metodiku s články, který vycházely ve Světýlku a Skautovi. Jakože tam vyšel článek, jak, já nevím, třeba mluvit s dětma o sexu, nebo něco prostě, to tam stejně nevyšlo.

T: Tam nějakaj příklad těch obrázků byl, ale, no, to je jedno. Nevím, jestli myslíš právě tohle.

R: Hele asi si ani nevybavím konkrétně. Nebo tam bylo třeba něco o přírodě a my jsme se k tomu snažili ve spolupráci napsat metodickej článek, kterej na to nějak navazuje, ale taky to bylo takový, hledání, trochu jsme se do toho nutili. Ještě byla vlastně rovina, že můj první ročník ve Skautingu měli takovej sloupek, kde bylo shrnutí, co je ve Světýlku a co je ve Skautu a co stojí za pozornost těch vedoucích, protože s tím můžou nějak pracovat na schůzkách a tak. Takže v tomhle směru si myslím, že tam byla nějaká úvaha na začátku, taková představa, že vedoucí by měli přece pracovat se Světýlkem a se Skautem s dětma na schůzkách. Já vlastně neví, jestli to dává smysl, mně navíc přišlo, že se snažíme tu spolupráci vytvářet trochu uměle, že je vlastně neúčinná v tomhle, a že po stránce snažit se to provázat tak, aby vedoucí pracovali s těma dětskýma časopisama takhle, že vlastně nevím proč, možná to jsou časopisy, který děti dostanou domů a na schůzce můžou dělat něco jinýho... a být v kontaktu je fajn, ale vlastně jsme si neměli moc, co na to říkat. Takže mně přišlo, že tam je trochu očekávání, že některý lidi kolem pořád říkali, že ty časopisy by měly strašně spolupracovat přece. No a náš pohled byl takovej spíš – hmmm, fakt? na čem? No a vlastně nevím, nakolik je to užitečný.

T: Jak funguje přechod jednoho čtenáře do jiné věkové kategorie z pohledu časopisu? Pracujete s tím? Třeba když rover přechází do vůdcovského věku, kdy už přestává spadat pod Roverský kmen, ale začne odebírat Skauting.

R: No tak on nezačne odebírat Skauting, když přestane, jo, jakože. To, na co se ptáš je něco, co se týká všech těch jiných časopisů kromě Skautingu, primárně.

T: Tak je tam nějak jako překryv těch čtenářů, tak jestli se pracuje nějak s tím?

R: Tak tam je jednak ten rozměr toho, že ano, nějakým lidem se děje, že jim s ohledem na věk začne chodit jiný časopis. Co to s nimi dělá a jak se s tím pracuje, nevím.

T: Takže jste s tím nějak nepracovali?

R: Ne, to šlo mimo mě. Co ale nešlo mimo nás bylo to, co se děje se Skautingem, jako kdy přijde lidem Skauting. Ten ti fyzicky přijde buď tehdy, kdy získáš funkci v Junáku, na základě který ho dostáváš, což je vedoucí oddílu, zástupce, vedoucí střediska, zástupce, výchovnej zpravodaj bla bla bla, nebo pak má středisko několik jako dalších, kterejm to může objednat. Takže my jsme si byli vědomi toho, že máme poměrně hodně čtenářů, který teď to drží poprvé v ruce, protože nově přijali tu funkci. Takže my jsme jich měli ze všeho nejvíc asi na začátku školního roku, takže jsme zařazovali začátečnícký články. Základy práce s dětmi, jak dělat nábor.

T: Takže jste s tím vědomě pracovali?

R: No my jsme pracovali s tím, že důležitější segment našich čtenářů jsou začínající vedoucí oddílů. Věděli jsme, že dominantní segment našich čtenářů jsou vedoucí oddílů a lidé podílející se na vedení oddílů. To je 80-90 % našich čtenářů. Zbytek jsou další vedoucí středisek atd, který jsou ale vlastně někdo, kdo se taky vztahuje k činnosti vedoucích oddílů, jenom jako odjinud, takže ten obsah se tolik neliší, kromě specifických témat pro vedoucí středisek. Takže jsme nejvíc psali pro vedoucí oddílů a lidi, který se na tom nějak podílí, buď z jedné nebo druhé strany, a věděli jsme, že hodně z nich je začínajících, a tomu jsme přizpůsobovali ty články. Měli jsme i nějaké osoby, tři základní osoby čtenářů, pro který jsme psali naše články. To bylo docela vtipný, ale ty osoby nám pomáhaly, za mě jsou skvělá věc, jestli znáš ten koncept.

T: Jako začínající čtenář...?

R: No, persona je marketingovej nástroj, že si vymodeluješ konkrétního čtenáře, prostě modelovýho, a naučíš se, jako kdyby existoval. My jsme měli třeba ty tři persony, který byly Pepa, Terka a Bobr. Ve výsledku jsme v redakci všichni věděli kdo je kdo, jak vypadá, co dělá, kdy chodí spát atd... a v těch debatách často bylo: „Ale tenhle článek pro Pepu bude příliš náročnej,“ nebo tak. Pepa byl začínající 18letej vedoucí na malým městě, kterej převzal oddíl, moc si s tím neví rady, rád chodí do přírody a neví, jestli chce něco číst. Terka byla vysokoškolačka v Praze, vystřelená do toho, že chce všechno číst a měnit svět, a Bobr byl 40letej vedoucí, kterej už to dělá dlouho a neví, jestli potřebuje, aby ho někdo o něčem poučoval. Což jsou takový nejtypičtější zástupci naší cílovky. My jsme přemýšleli nad tím, jak jako se k nim vztahujeme tím obsahem. Takže jsme spíš přemýšleli nad tím, jak se stane, že člověk do ruky dostane Skauting, protože to není o tom věku, ale o tý funkci.

T: Doplnuje se Skauting s ostatními časopisy navzájem?

R: Já myslím, že jo. My jsme to nedělali ani jako cíleně, si myslím, že se to jako doplňuje, že ostatní časopisy ti dávaj trochu víc nějakej skautskej lifestyle, ale zároveň je jejich součástí nějakej rozvoj trochu jo, že když máš nějakej časopis jinej, obecně jako civilní, tak tě to taky někam posouvá, není to o ničem. My jsme byli vždycky takový hodně jako vzdělávací, akademický, a řekl bych, že se to jako docela dobře doplňuje navzájem. Zároveň si upřímně nejsem jistej, jestli těch časopisů není moc, jestli dává smysl, že je to tak rozdělený, jestli dává smysl dostávat dva časopisy, ale to už je o přemýšlení toho, co dává smysl do budoucna i v kontextu těch médií – jako ty offlinový a digitální.

T: To se nějak řešilo? Když jsi byl šéfredaktor?

R: Hele řešilo, já jsem se to i několikrát snažil řešit. V průběhu toho, co jsem byl šéfredaktor, se hledala forma nový Skautský křižovatky, což zároveň moc nesouvisí, ale zároveň jo, protože se prostě najednou řešilo, jak má vypadat celý tady nějaký jako zpravodajství v Junáku. Dneska už víme, máme tady novou skautskou křižovatku, na ní navázaný skautský zpravodajství atd. ale já si pamatuju doby, kdy jsem psal koncepty na to, jak by to mohlo být a tak. Nějakou dobu jsem se v tom i angažoval, někdy 2018, 2019 myslim, když se to řešilo..tak jsem psal koncepty na to, jak nějak formovat tyhle věci v návaznosti na ty časopisy. Z toho pak vlastně vzniknul i web časopisu Skauting, pod mým vedením, myslím, že potom si z toho udělali vlastně kopii, jako Roverskej kmen, no a je to nějak provázaný na skautský zpravodajství náčelníků. My jsme přemýšleli nad tím, jak dává smysl, aby to vypadalo, ale nikdy jsme nešli do toho reverovat ty časopisy jako takový, ale

spíš jsme řešili, tu pro vazbu s online kanálama a tak. Já jsem o tom psal nějaký úvahy do budoucna, ale nikdo neměl moc sílu to posouvat, což za mě souvisí s tím, jak jsem předtím říkal o ty bezprizornosti, jo, že moc nebylo jasné, pod koho to patří. Část věcí patřila pod Permonika jako zpravodaje pro komunikaci, část pod TDC, ale ty časopisy jako takový nespádají pod interní komunikaci, vlastně ani pod to vzdělávání, program a dospělý. Pod TDC nějak spadají, ale to to zase koncepčně neřeší, takže mám pocit, že v tomhle celém komplexu, podívat se na to, jak je tu informační ekosystém pro skautský vedoucí v Junáku, tak mám pocit, že to nikdo nedělá. Respektive každé v omezeném výseku. Třeba, řešíme teda jak předělat Křížovatku a weby a newslettery a onliny, ale na časopisy už u toho nemyslíme, protože je to příliš komplexní problém.

T: A je to pak, vlastně kdyby se to řešilo spolu, nebraly by se pak ty časopisy čistě jako PRko toho skautingu a vlastně už by to přestala být „žurnalistika“, ale začal by to být spíš marketing?

R: No to díky, že to říkáš, jakoby ano. Já si nemyslím, že by to k tomu mělo vést, podle mě je hodnota v tom, že to je takhle, a řešit spolu ale vlastně nutně neznamená, že se to všechno zadá pod jednu hromadu jedné redakce. Mám pocit, že TDC by to tak občas chtělo a nevím, nikdy jsem necítil velkou oporu v TDC v tom, že to je trochu žurnalistika, trochu veřejnoprávní, trochu nezávislý, literární atd. Občas měl prostě Slavík představu, že se udělá 1 redakce, tady budou sedět v jedné místnosti několik zaměstnanců a budou dělat všechno. Myslím si, že to nebylo ono. To ale neznamená, že nad tím nelze přemýšlet celkově koncepčně. Ty si to můžeš dát na papír a říct si – tyhle věci jsou tady, mají svojí autonomii, jako média, tyhle věci jsou tady, jsou řízeny centrálně, jako marketing, a zároveň spolu tvoří nějaký celek, třeba i jako technicky. Že pak existuje jeden systém webů, kde to je propojené, protože samozřejmě pro ty naše vedoucí, jim nemůžeme posílat 80 věcí.

T: Jaká je pozice tvého časopisu mezi jinými? Jestli se TDC adekvátně věnovalo tvému časopisu, nebo jsi měl pocit, že je upozadovaný, nebo naopak vyzdvihovaný, mezi ostatními.

R: Já si myslím, že jsme byli docela upozadovaný, když jsem to převzal. Dost naopak na špici z hlediska postavení, který máme... teď mluvím o tom postavení jo, že na začátku, to nikdo neřešil a ty podmínky byly vesměs stejné, a nakonec jsme dospěli do bodu, že vnímáme, že ten časopis Skauting má odlišný zadání, já jsem upřímně nikdy neměl rád tu škatulku „skautský časopisy“, kterou se trochu teď řídí i ta tvá diplomka, jako jeden balík.

My jsme jako časopis Skauting měli vždycky blíž k Odboru vzdělávání nebo ke Skautskému institutu, než k jiným skautským časopisům. S nimi nás spojovalo to, že se to tiskne tiskárnou černí na papír a vydává pod stejným TDC, ale jinak ten záměr, byl jinde. I ty lidi, cop na tom dělali, u nás byli lidi kolem vzdělávání, kolem kurzů atd. Takže jsem to vždycky vnímal jako samostatnější projekt. Snažil jsem se i o nějakou emancipaci a možnost celý reorganizace těch věcí, že Skauting nebude pod TDC, že se to vyčlení a bude to samostanej projekt, to jsme nedotáhli nikdy. Zároveň se mi tam podle mě podařilo dosáhnout lepšího postavení, že ten časopis si minimálně v tom širším okruhu ústředí udělal větší jméno v tom, jak ty věci dělá. Že to stojí větší množství úsilí a šlo do toho víc zdrojů než u ostatních časopisů.

T: Dával jsi ve svém časopisu prostor i pro názory z jiných hnutí, které pracují s mládeží, ale nejsou Junák? Proč jsi tam dával prostor jiným hnutím?

R: Já si to vlastně moc nepamatuju, jako určitě to tak bylo, ale teď bych ti asi neřekl přesně konkrétně.

T: Byly tam takový krátký inzerátky, Liga lesní moudrosti, Pionýři tam nebyli, ale myslím TOMáci, no ale Liga lesní moudrosti určitě.

R: Já vlastně vůbec nevím, proč ne. Nikdy nebyl záměr, spíš mi nedává smysl se nějak uzavírat a zároveň jsem ten časopis netvořil jenom já. Řekl bych, že většinu těch článků řešil někdo jinej, než já, jako šéfredaktor.

T: Zároveň jsi měl rozhodující slovo, dával jsi ten prostor...

R: No to jako jo, ale nějak jsem neviděl důvod, proč ne. Já to vnímám tak, že tady v Česku se různé organizace snaží dělat různé věci s dětmi. Ta hodnota může být občas jako různá, ale rozhodně nevidím svět tak, že my jsme ti jediní správní skauti a ostatní jsou jako pakáž a myslím si, že se máme co klidně inspirovat odjinud, no.

T: Působilo to na mě, že jste sbírali nějak zpětnou vazbu, asi modelově tam byl nějaký článek a číslo na to vyšla nějaká vazba – my jsme realizovali tenhle článek a tady píšeme nějaký svoje poznámky, měnilo to nějak i třeba to budování článků do budoucna? Nebo to bylo zkrátka – realizovali jsme program, tady vám píšeme zprávu atd.

R: Já teď nevím přesně o čem mluvíš.

T: Třeba jako, měli jste nějaký velkej článek o vaření, třeba. A v dalším, nebo ob-
dalším čísle, jste měli sloupek a měli jste tam nějaký tři, čtyři komentáře oddílů z praxe,
který to realizovaly. No a bylo tam něco ve smyslu: „Jak se píše v původním článku jsme to
realizovali a dopadlo to takhle a takhle.“

R: To už si ani nějak nepamatuju, my jsme dělali to, že jsme to měli v tom stejným
číslu. Že jsme udělali nějaký článek, typicky nějaký program, nějaký... Instance se
jmenovala ta rubrika, a v tom stejným čísle jsme měli otištěnou takovou bublinu o tom, že
to někdo realizoval. A tohle jestli jsme dělali, tak je to možný, já si to teď úplně nevybavuju,
a nebo je možný, že to nebyl koncept, ale že jsme na to nějak náhodně navázali.

T: Mně to přišlo, jako něco ve stylu... jak jsi mluvil o tý pilotáži.

R: No ano, to je to, co popisuju, ale to jsme tiskli spolu.

T: Ale nebylo to u sebe, bylo to jako dál.

R: Tak to nevím, co myslíš teď, je možný, že na sebe něco krátkodobě navázalo, ale
nebyla to žádná dlouhodobá koncepce, ale zrovna se to tak sešlo a přišlo vhod.

T: Ty jsi inicioval vznik webových stránek, mluvil jsi o tom, můžeš to ještě trochu
okomentovat?

R: Tak podle mě časopis není ten papír, ale ten obsah. Ten obsah se distribuuje
různýma formama, mně dávalo vždycky velkej smysl, aby byl ten obsah dobře dostupnej
online. Existoval, asi možná furt existuje, já nevím, takovej archiv skautských časopisů, což
je ale jako dost hroznej web, podle mého názoru. Nebo jako, lepší než nic, ale není to nástroj
uzpůsobenej k tomu hezky číst časopisy. Ty tam máš vyscreenovaný ty stránky, jako
obrázek, je tam pdfko. Na tom webu to dělalo spoustu různých chyb a asi se s tím špatně
pracovalo, takže jsme přišli na to, že potřebujeme jiný web. Pak jsme nějakou dobu hledali
nějaký mega komplexní řešení, jak jsem popisoval – to provázání s Křižovatkou, celý jako
revolucionizovat do nějakýho super toho. Přišli jsme ale na to, že to je nad mozkové kapacity
nás všech a zřejmě i nad finanční kapacity Junáka, to jako vymyslet. Tak jsme si řekli, že
místo toho vyvineme malej web pro časopis Skauting, kterej vyvineme v horizontu několika
měsíců, abychom něco měli, protože není uspokojivý to, co máme, abychom se na tom mohli
učit. To byl nějaký záměr, se kterým jsem do toho šel, že tohle není finální web, kterej
navždy bude skvěle fungovat, ale spíš web, kterej je nějaký vyřešení restů z minulosti, že
není žádná hezká dostupná online verze toho časopisu, a je to něco, na čem můžeme sbírat

zkušenosti, jak to v budoucnu dostat do integrovanější podoby. Já jsem někdy pak předložil projekt toho webu, nevím, kdy přesně, to se schvalovalo na Výkonný radě, že do toho půjdou nějaký peníze, já jsem to koncepčně vedl, navrhl jsem koncept toho webu a měli jsme nějaký dodavatele. Týpek to programoval. Já jsem se dřív webům věnoval, studoval jsem informatiku, takže jsem o tom něco věděl, tak jsem se stahoval i k tý mediální práci a tak.

T: Co jste si od toho webu slibovali jako časopis?

R: Že ten obsah, co tvoříme, bude dostupnější pro cílovou skupinu, a že bude dostupnější v tom, že se můžu kdekoliv a kdykoliv dostat k tomu obsahu, a že se snadno dostanu ke dřívějšímu obsahu. My jsme měli pocit, že to, co vydáváme, že spousta těch článků vlastně nestárne, chápeš. Jsou to obecný metodiky. Takže jsme měli nějakou silnou vnitřní motivaci, jak osobní – jakože, my jsme tady napsali tolik věcí a teď je to někde v popelnicích, ale kdybychom měli web, kde se to znovu vrací, může to pokračovat v tom, že to dělá dobro. Takže jsme se nezaměřovali na to, aby byl web řazený podle čísel, jako archiv, ale zorganizovaný podle témat.

T: Chytali jste tam nějakou novou cílovku? Nějakou takovou dosah na čtenáře?

R: Asi ne novou cílovku, ale v rámci cílovky byl potenciál zasáhnout ten segment, kterej to potřebuje. Takže cílovka se neměnila. Ideově jsme pořád věděli, že je to pro vedoucí oddílů a lidi kole nich, ale zároveň jsme věděli, jakou segment týhle cílovky ten papír moc nechte a spíš bude číst online, z různých důvodů.

T: Jste třeba na sociálních sítích? Mluvím o profilech speciálně pro Skauting?

R: My jsme dřív měli nějakou facebookovou stránku časopisu Skauting, která byla ještě přede mnou, kterou jsme přebírali, a pak jsme se začali shodovat s Permim, že nedává smysl, aby měl Skauting na všechno speciální profil a zrušili jsme to a začali jsme ty věci dávat na Skaut-info. Nevím, jestli doteď, to nesleduju.

T: Vy jste je tam dávali?

R: My jsme používali Skaut-info a Skaut-fórum, jako místa, prostřednictvím kterých se to distribuuje. Ten web jsme nebrali jako místo, kam lidi chodí sami, ale kde je hezky publikovaný obsah, ale musíme je tam přivádět – prostřednictvím newsletterů a sociálních sítí.

(R: Libor Brzobohatý)

T: První okruh – osobnost šéfredaktora. Můžeš se mi krátce představit, kdo jseš?

R: Jsem Libor Brzobohatý a jsem z Brna, vedl jsem tady několik let skautský oddíl, pak jsem začal fungovat v redakci jako dobrovolník, studoval jsem dramaturgii na JAMU a hledal jsem nějaký místo, kde bych se mohl trochu vypsát, protože psaní mě bavilo a zároveň jsem se chtěl věnovat nějak tématu skautský výchovy mimo oddíl. No a nějak jsem v redakci zůstal, oddíl už nevedu a školu už nestuduju a vlastně mě ten časopis živí a volnočasově dělám divadlo a věnuju se vzdělávání.

T: Díky. Máš nějaké osobní zkušenosti se žurnalistikou, s psaním textů?

R: Se žurnalistikou ani ne, všechny zkušenosti žurnalistický jsem nabral v redakci. A jinak mám zkušenosti se psaním jako uměleckým, co se týče práce v divadle.

T: Proč jsi přijal ten post, proč ses přihlásil?

R: Nejsem si jistej, jestli se dá říct, že jsem se přihlásil, ale probíhalo nějaký výběrko a mně se do toho zas tak nechtělo, protože to byla docela velká výzva ale zároveň jsem měl v plánu v redakci zůstat a nějaká placená pozice... tomu jsem byl otevřený, ale nechtělo se mi úplně do toho šéfredaktorování, ale dlouho se nikdo nenacházel a pak vlastně Tom, můj předchůdce, přišel sám s tou nabídkou, jestli bych to nechtěl převzít, a tak jsme se o tom začali bavit a postupně jsem došel k tomu, že jo.

T: Takže jsi prošel tím výběrkem, nebo ti to bylo více méně předaný bez výběrka?

R: Ono proběhlo výběrko, do kterého jsme vstoupil později a spíš to bylo na popud toho, že ve výběrku se nikdo vhodnej neobjevil, a tak zkusili hledat ještě lidi přímo v redakci.

T: Ty jsi... kolik ti je?

R: Dvacet sedm.

T: Jo, a jseš šéfredaktorem teď druhým rokem?

R: Jo druhým rokem to je.

T: Dobře. A proč jsi ten post přijal? Byla to ta tvoje osobní motivace, žes...

R: Jo, mě už delší dobu lákalo mít tuhleto pozici, ale měl jsem tam jiný okolnosti, že jsem to vnímal jako strašně velkou pozici a nebyl jsem si jistej, jestli bych to zvládl, ale tím, že jsme se o tom s Tomem hodně bavili a to předávání bylo tý redakce byl velmi pozvolný proces, tak ty strachy opadly a lákalo mě to. Baví mě psát, baví mě přemýšlet o skautský výchově a i tímhle způsobem nějak ovlivňovat ten diskurz v Junáku, ta možnost je láková.

T: Ovlivnilo to nějak tvůj jiný skautský život, že jsi položil nějakou funkci, nebo jsi naopak získal nějakou funkci ve středisku nebo něco takového?

R: Hele asi jenom nepřímo, neumím to takhle zhodnotit. Kvůli časopisu jsem s ničím jiným nepřestal, ale spíš v posledních měsících jsem hodně přehodnocoval svůj pracovní a dobrovolnickej život a časopis byla prostě logicky jedna z těch věcí, který si chci udržet.

T: Dobře, děkuju. Jaký byl tvůj vztah s předchozím šéfredaktorem Tomášem?

R: Tom byl pro mě mentor. To fungování v redakci pod ním bylo pro mě hodně obohacující a myslím, že byl jednu dobu k tomu způsobu, jakým vedl redakci hodně nekritickej a přišlo mi to super a až v průběhu prvního roku, když jsem časopis převzal, tak jsem začal vidět nějaký věci, který bych chtěl dělat jinak. Ale jinak s Tomem máme přátelský vztah a vídáme se a je to pořád člověk, na kterého se můžu obrátit s problémama.

T: Jak dlouho jsi byl v těch skautských médiích? Prošel jsi Skautingem a ještě něčím?

R: Jo, prošel jsem Skautingem a když počítám ten uplynulej rok ve vedení časopisu, tak ještě rok předtím jsem byl součástí placeného vedení a takový dva tři roky předtím jsem byl dobrovolník.

T: Díky, máme za sebou první okruh. Druhý okruh se zaměřuje na cíle, které Junák promítá do toho časopisu. Jak v tvém časopise fungují cíle, které tam promítá Junák a TDC?

R: My máme s Výkonnou radou spíš než s TDC, to doho tolik nezasahuje a ani nechce, tak s Výkonnou radou každéj rok probíhá hodnotící porada toho předchozího ročníku a bavíme se o tom, kam časopis směřovat v budoucnu, s tím, že my předkládáme nějaký cíle časopisu ke schválení a vlastně si myslím, že ta funkce rady je spíš poradní než výkonná, jakože nám dávají docela velkou svobodu a je to nějaký vztah, který jsme si s Výkonnou radou nějak vyjasňovali, hlavně za Toma, že chceme být do velký míry autonomní médium, který přichází s vlastníma tématama, ale zároveň vnímáme potřebu té Výkonné rady otvírat otázky, které jsou v rámci celé té organizace důležitý.

T: Můžeš popsat, jak ty cíle vypadaj? Nebo jak si to mám představit?

R: Cílů máme z roku 2015 a máme je rozdělený do tří sekcí a jsou formulovaný do oblastí, ve kterých chceme ty čtenáře nebo ty vedoucí vzdělávat, nějaký osobnostní rozvoj, sebevzdělávání, pak tam máme nějaký management typu leadership jako práce s lidma.

T: A jak vlastně to vyhodnocování cílů vypadá? Na začátku roku si dáte nějaký cíle, proběhne rok a pak se děje co?

R: Pak si vyhodnotíme, do jaký míry si nám podařilo ty cíle plnit, to vlastně máme měřitelný tím, že každej článek má svý vlastní cíle, který vychází z těch dlouhodobých cílů časopisu a máme vždycky nějaký odhadovaný rozsah, kolik stránek chceme tomu cíli věnovat...

T: To si říkáte na začátku roku?

R: Jo to si stanovíme vždycky na začátku roku, probíhají tam v poslední době nějaký drobný změny v rámci dlouhodobý dramaturgie, který témata nám přijdou, že je teď třeba je dát víc do popředí, ale jinak mám pocit, že jsou ty cíle celkem daný, že se neměňej, třeba letos jsme přidali jeden, ale to nebyla nějaká zásadnější změna.

T: Když nějaký cíl nesplníš nebo splníš, odrazí se to například v nějaké odměně pro tebe nebo pokárání? Je tam nějakej trest nebo k čemu ty cíle vlastně jsou?

R: Hele já si myslím, že ty cíle slouží hlavně pro nás jako pro redakci, abychom si byli schopní naplánovat tu práci tak, aby ten obsah byl pestřej a nabízel čtenářům všestrannou podporu. Ale zároveň je to pro Výkonnou radu nástroj asi kontroly v tom, jestli jim směřování časopisu dává smysl, ale spíš si myslím, že to posuzují z toho pohledu, že ten časopis čtou a jo mluvil jsi o nenaplnění cílů, to se nám stalo loni, že se nám jeden cíl nepodařilo naplnit ze sta procent a nějak jsme probrali na Výkonný radě ty důvody a probírali

jsme, že pro nás bylo náročný to téma zpracovávat a dohodli jsme se na tom, že v tomhle roce se na ten cíl víc zaměříme a zároveň nám nabídli podporu ve zpracování.

T: Takže tam není žádnéj postih?

R: Ne, nic takového se nedělo.

T: Dobře. Jak ty cíle ovlivňují práci té redakce?

R: Jako práci redaktorů?

T: Jo, tebe, redaktorů, celkově fungování toho časopisu...

R: Ty cíle jsou vlastně půdorys, na kterým stavíme veškerou dramaturgii. Prostě stanovíme si cíle a z toho potom vznikají hlavní témata čísel, nějaký pravidelný rubriky a v průběhu roku je to nějaká pomůcka, jako když se podívám do té tabulky třeba v prosinci a vidím, že nějaký cíl se nám nedaří naplňovat úplně stabilním tempem, tak zařadíme nějaký články navíc, který nám to pomůžou vyvážit.

T: Ty jsi zmínil, že přesto tu redakci chceš mít jako nezávislou nebo autonomní. Jak tohle jde dohromady, když ta Výkonná rada říká, co vlastně ten časopis má mít a tak?

R: Ty cíle jsou formulovaný velmi obecně a jako ve výsledku jdou do velmi konkrétních indikátorů těch témat, respektive kompetencí, který chceme rozvíjet, témat ani ne, ale já ty cíle vnímám spíš jako naši věc, který si sami formulujeme a předkládáme Výkonný radě ke schválení a ona k nim nebývá moc skeptická.

T: Takže tam není mechanismus, že jenom oni by to zadávali, ale i ty to můžeš nějak ovlivnit, upravit, ale na začátku roku se shodnete a rada schválí dokument v nějakém znění?

R: Spíš jako jedinej dokument, který si umím představit, že se schvaluje, je hodnotící zpráva, který každej rok posílám TDC jako hodnotící zprávu toho ročníku. Jak se nám dařilo, co se týče...

T: Jako co se týče těch cílů, nebo zhodnocení té práce...

R: Jo, co se týče práce v redakci a tak. Ale ty cíle vnímám jako naši věc, naši pomůcku než, aby to bylo něco na nás aplikovaného shora. Jo ještě k tý autonomii, to mi přijde zajímavý téma. Já tu autonomii často vnímám v tom, že nám nikdo neříká, o čem smíme nebo nesmíme psát. My si sami vybíráme ty témata a můžeme na ně dostat zpětnou vazbu, ale neděje se to nebo nikdy se to nestalo, že by někdo přišel a řekl, o tomhle psát nesmíte nebo naopak, o tomhle byste měli napsat. Spíš někdo přijde a řekne, hele mám tady to téma, bude fajn, když ho pomůžete podpořit v časopise, tady je člověk, který vám o tom napíše článek a s tím nemáme problém. A to je vlastně maximální zásah, kterej se děje.

T: Odmítli to někdy?

R: Jo, děje se to, že řeknou tohle se nám do časopisu nehodí, myslíme si, že to téma je spíš do zpravodajství. My nejsme to médium, který podává zprávy, protože na to má Junák tisíc jiných kanálů. My jsem médium, který se snaží dávat jedinečnej obsah těm čtenářům a nabízet jinej metodckej obsah než jako najdou třeba na Křižovatce nebo ve Zpravodajství.

T: Můžeš být konkrétní, co právě odmítli?

R: Jo teď docela čerstvá zkušenost, vlastně jsem odmítl vydat nějaký článek o vzdělávání na klíč, i informaci o tom, že existuje vzdělávání na klíč a že si ho můžou vedoucí objednat do střediska. Ale odmítl jsem to s tím, že o tom tématu nemám problém psát, ale že ta forma se nám nehodí, že to prostě patří jinam.

T: Vnímáš ty cíle jako omezení, nebo jako výhodu?

R: Já to vnímám jako velmi užitečnou pomůcku pro nás. Jako nějaký postup tvorby dramaturgie.

T: Dovedeš si představit, že by se ten časopis dal nazývat skautský bez tady těch cílů?

R: Jakože bychom cíle nepoužívali?

T: Ano. Protože cíle jsou od roku 2016, poměrně nová záležitost.

R: Myslím si, že by jenom ta redakce musela mít jiný nástroj, kterým by jim pomáhal řídit ten obsah, aby byl vyvážený. Mně by to tu práci asi komplikovalo, kdybychom ty cíle neměli, myslím si, že by to nebylo nemožný.

T: Máš ještě něco k těm cílům? Chceš ještě něco dodat?

R: Ne.

T: Dobře. Třetí okruh – spolupráce s organizací. Jak probíhá spolupráce s TDC a jinými složkami Junáka?

R: Ok, začnu asi TDC. TDC je náš vydavatel, v podstatě můj šéf, na TDC se dívám jako na svý přímý nadřízený. Jedním je Slavík, ředitel TDC, se kterým v posledním roce řeším čistě finanční stránku toho časopisu, to znamená, že já mu posílám rozpočet, o kterém se pak bavíme a řešíme když tak nějaký změny v průběhu roku a tím druhým je Lupen, kterej je supervizor grafiky na TDC...

T: Dělá tam všechno v podstatě...

R: Ano, dělá tam všechno, ale to je člověk, který nám dlouho dělal grafickou sazbu, takže je to můj supervizor, se kterým můžu řešit všechny grafický otázky, co se týkají fungování v redakci, takže se pravidelně setkáváme a on mi dává podporu, co se týče práce v redakci.

T: S Kát'ou Zavřelovou nespolupracuješ?

R: Jo, nějak jo, ale tam je pro mě ta spolupráce mnohem míň jasná. Víím, že Kát'a v TDC pracuje jako nějaká koordinátorka časopisu, ale ta spolupráce vypadá tak, že od ní občas dostanu zpětnou vazbu na ten obsah a řeším s ní podcast, kterej na TDC vychází a články, který budou ze Skautingu dávaný do podcastu a pomáhá nám s korekturou.

T: Ještě jsi zmínil Výkonnou radu, se kterou nějakým způsobem spolupracuješ. Můžeš to okomentovat?

R: Jo. Za Výkonnou radu dlouho spolupracuju s Prckem, což je zpravodajka pro dospělé, pod kterou jako časopis spadáme. Takže to je další člověk, na kterého se můžu obrátit, s kým se jednou za dva měsíce potkáme, ona mi dá zpětnou vazbu na číslo, který zrovna vyšlo a já se sní můžu bavit o čemkoliv, co se zrovna v redakci děje, čehož teda

využívám, protože se bavíme o personalistice a bavím se s ní o tom často, jak podporovat tu redakci, spíš redaktorky teda, dobrovolnice.

T: S nikým jiným nespolupracuješ?

R: Ne nijak dlouhodobě. Pak je tam spolupráce nahodilá, co se týče konkrétních témat, komunikuju s odborama hlavně. Teď chystáme únorový číslo, který se věnuje lesu, jeho roli ve skautský výchově, komunikujeme intenzivně s Eko odborem, ale tam už je ta spolupráce nahodilá.

T: Já ten výzkum končím v září 2022, abych to měl ukončený. Primárně pokud se budeme věnovat té době.

R: Jo rozumí, takže spíš odkazovat na tu práci zpětně.

T: Jo. Chtěl bys s někým spolupracovat? Chybí ti někdo nebo něco?

R: Těžko říct. Co by nám určitě pomohlo by byla nějaká systematická zpětná vazba přímo od lidí z té naší cílové skupiny. To je téma, který řešíme s Kátou Zavřelovou, akorát se to nepodařilo rozjet, jako nějaká síť externích hodnotitelů, mít několik lidí, který ten časopis odebírají, jsou z různých...

T: Nějakou focus grupu, děti...

R: Jo, to by nám pomohlo, protože nějakou relevantní zpětnou vazbu se nám nedaří získávat od čtenářů. Ale jinak si myslím, že mám podporu dostatečnou a kdykoliv si s něčím nevím rady, tak si můžu říct o pomoc.

T: Když si představíš celý ten proces výroby časopisu od začátku do konce, můžeš popsat jakou tu roli v něm má TDC? Co všechno TDC dělá, jakou úlohu má ta redakce?

R: TDC zajišťuje grafickou sazbu, inzerci a tisk. Tisk a distribuci. Takže veškerá tvorba obsahu kromě těch inzercí je na nás, to je vlastně něco, co mi TDC dodáváme. Oni to berou tak, že my jsme externí dodavatel. A třeba ta inzerce...

T: O té se budeme bavit potom.

R: Dobře.

T: Jak jste externí dodavatelé, když spadáte pod to TDC?

R: Jo to by mě taky zajímalo.

T: Je to nějaký oficiální statut nebo něco, nad čím ty přemýšlíš?

R: Ten pracovní vztah je takhle formulovaný Fredem. Já jsem člověk, který nějak zajišťuje dodání obsahu. Ty možnosti spolupráce s TDC byli na fakturu, že každý měsíc posílám fakturu, ta jen nějak vyplacená jako odměna za tu odvedenou práci. Ale taky mi to přijde zvláštní. Já dlouhodobě vedu tým, částečně profesionální, částečně dobrovolníků, který je koordinovaný nejenom TDC, ale i Výkonnou radou, spolupracuju se spoustou lidí z Junáka, ale nemám status zaměstnance a není mi ani nabízeny ani ty pracovní podmínky, který s tím souvisí. Jsem vnímáný jako někdo, kdo dodává obsah a to je všechno.

T: Tys říkal, že pracuješ na fakturu, takže nemáš žádnou smlouvu DPP, DPČ?

R: Já jsem DPP, smlouvu mám. První rok, když jsem byl v redakci, tak jsem byl na DPP a změnili jsme to na to, že jsem si založil živnostník a posílám jenom faktury.

T: Proč ses rozhodl k téhle změně?

R: Protože na DPP by se to nevlezlo ten objem práce, vlastně by se to na něj nevešlo.

T: Máš nějakou pevnou částku nebo jsi placený za hodinu a pak posíláš hodiny?

R: My máme v rozpočtu daný nějaký finance na honoráře a ty si v redakci rozdělujeme více méně fixně.

T: Můžeš to popsat?

R: Jako konkrétní čísla? Jasně v pohodě. Hele třeba tento rok 2022 máme 32 000 měsíčně na odměny s tím, že jeden úvazek si dělíme mezi tři lidi.

T: Takže v redakci Skautingu jsou tři placení lidé přímo z TDC?

R: Ano, s tím, že tam jsou na nás nabalený další lidi, který jsou nějak placený. Korektura, správa webu, propagace... ale to už jsou ve výsledku zanedbatelný částky.

T: Děkuju. Čtvrtý okruh, nebo chceš to nějak rozvést tu práci s organizací?

R: Asi v pohodě.

T: Tak jo. Inzerce. Jak používáte inzerci?

R: Inzerce je něco, co nám posílají z TDC. Vždycky když uzavíráme strukturu toho čísla, tak přijde informace z TDC, jaký je rozsah inzerce, kterej je vlastně každý číslo stejnej...

T: Kolik?

R: Je to vždycky do deseti procent celkového rozsahu.

T: Takže čtyři až pět stran?

R: Jo více méně. Tu inzerci tam nějak nasázíme, aby nám to doplnilo hezky ty rozsahy, ale nemáme žádnou kontrolu nad obsahem těch inzercí.

T: Je ta inzerce TDC spíš vnitrospolková? Jakože Junák propaguje svoje věci?

R: Spíš vnější. Objevuje se tam interní inzerce, ale, nebo tak to bylo pojmenovávaný předem, že to je výrazná položka v rozpočtu těch časopisů, že je to pomáhá sponzorovat ty časopisy, takže je tam externí inzerce, nakladatelství Kazda nebo nějací výrobci outdoorového vybavení.

T: Víš částky? Kolik se dostává třeba za to dostává?

R: Existuje tam takovej sled pro zájemce, kde je možný zjistit tu částku.

T: Jo já si ji najdu potom.

R: Ale je to veřejně dostupný.

T: Můžeš jako šéfredaktor tu recenzi odmítnout? Že zkrátka nesouhlasíš s tím, že tohle má v časopise vycházet? Nebo nějaký podobný mechanismus?

R: Jo, tohle už jsme párkrát řešili, dělo se to, ale nikdy jsem nebyl v té pozici šéfredaktora, kterej by musel tuhle situaci řešit, a že to bylo docela vykomunikováno v době, kdy časopis vedl Tom. Ale vím, že se nám párkrát stalo, že do redakce přišla a ve výsledku byla do časopisu otištěná inzerce, která nám připadala nevhodná.

T: Třeba?

R: Třeba fotka se zbraněma. To byl nějaký obchod s outdoorovým vybavením, ale na té grafice byla postava s puškou. Nebo nějaká mírně sexistická reklama, nějaký prodejce kytar a tam byla nějaká spoře oděná dívka s kytarou, tak to nám přišlo docela za hranou a docela rázně jsme to s TDC komunikovali, že nám to nepřijde v pohodě. A za tu dobu, co časopis vedu já, nám žádná taková inzerce nepřišla.

T: Ale říkal jsi, že jste ji nakonec otiskli. Ale tys nebyl šéfredaktor, tak to se spíš pak zeptám Tomáše.

R: Já nevím, jak to probíhalo.

T: Rozložení inzerce si určujete sami?

R: Jo, jenom si určujeme rozsah.

T: A přijde ti, že ta inzerce... je jí hodně málo? Představoval by sis jí víc, chtěl bys jí víc?

R: Nechtěl bych jí víc rozhodně. Myslím si, že ten současnej rozsah je v pohodě.

T: Podoba redakce a obsahu. Jak funguje volba témat na jednotlivá čísla? Tys říkal, že se teď věnujete sněmu, teda lesu... jak probíhá výběr těch témat?

R: Vždycky na konci ročníku v květnu, červnu máme plánovací poradu dalšího ročníku, kdy se sejde celá redakce a plánujeme, kam chceme ten časopis v budoucnu směřovat, který otázky vnímáme jako důležité, co řeší vedoucí v oddílech, co řeší děti, co by od nás potřebovali. A brainstormingem přicházíme na témata, který bysme mohli zpracovávat v tom rozpisu hlavních témat. Každý číslo má nějaký hlavní téma, kterému věnujeme třetinu až polovinu toho rozsahu, takže jdeme docela do hloubky a na tý plánovací poradě vznikne nějaký výběr pěti hlavních témat, který chceme v tom ročníku otevřít plus návrh pravidelných rubrik. Takže děje se to všechno v rámci diskuse redakce a společné prioritizace těch témat, ale vnímáme tam i stopy zvenčí, jakože bavíme se s lidma z Výkonný rady o tématech, který zrovna řeší oni, takže přijímáme impulsy zvenčí. Vždycky nám přijde návrh témat, tenhle rok třeba od odborů téma, který oni řeší a že by bylo fajn, kdyby se objevilo v nějakých konkrétních časopisech. Myslím, že do Kmene to šlo taky, takže čerpáme tady z toho inspiraci, ale nejsme tím nějak vázaní. Letos se tady ta z vrchu navržená tematika promítla do červnového čísla, kde se řešil růst organizace, ale jinak ty témata jsou naše.

T: Tys zmínil, že se sejde celá redakce. Je to rovnostářské? Ty z pozice šéfredaktora si vyslechněš, co by chtěla redakce a pak to rozhodneš?

R: Ten výběr probíhá demokraticky. Z určitý míry tam role šéfredaktora hraje roli, že jsem člověk, kterej do toho nejvíc vidí, věnuje časopisu nejvíc času a energie a komunikuje s lidma z vrchu, takže v tomhle smyslu se vnímám za člověka, který výrazně ovlivňuje diskusi i o těch tématech, přináším náměty, ale nejsem jedinej, ten prostor má kdokoliv a konečný výběr témat je demokratickej tak, že se hlasuje.

T: Takže kdyby tě redakce přehlasovala...

R: Tak mě přehlasovala.

T: Tys říkal, že máš tři placený pozice, pak nějaký sbor dobrovolníků, který vytváří ten obsah. Když pomínu korektory, sazeče, pokud to nebude nezbytné, můžeš popsat tu svoji redakci?

R: V redakci... To je takový těžký pojmenovat. Redakční tým vnímám jako kolektiv, který se chce podílet na tvorbě toho obsahu s tím, že ta míra zapojení je čistě na nich. To znamená krom toho tříčlenného vedení, vnímám jako redakci takovejch šest lidí, redaktorek dobrovolnic, který se zapojují pravidelně, píšou články, podílej se na tvorbě tý dramaturgie a jsou intenzivně u tvorby toho časopisu. A potom jako součást redakce vnímám asi dalších šest lidí, kteří jsou v redakci dlouhodobě, ale nemají tolik času na zapojování se, takže s nima komunikuju individuálně a občas napíšu článek na téma, co je zajímavá, ale nemají tendenci být na každý poradě a o všem rozhodovat.

T: Tys tam zmínil externisty, kteří dělají co?

R: Externisté, to znamená ty, kteří se nepodílejí na tvorbě toho obsahu jako v tý redakci. Na dozorování mám korektorky, který nám dělají jazykovou korekturu, grafíky, který jsou pod TDC, kteří nám dělají grafickou sazbu a návrhy titulek, potom máme správce

webu, ale do nějaký míry jsou tady ty externí pozice vždycky provázaný s redakcí, kdo dělá korekturu může být i v redakci, což se děje. Kačka, která nám dělá korekturu začala pracovat na TDC a asi dva roky je v redakci.

T: Můžeš teď popsat to vedení? Ty tři pozice?

R: Ty tři pozice jsou šéfredaktor, zástupkyně šéfredaktora a vedoucí vydání, prostě editorka, člověk, který koordinuje produkci časopisu. V nějaký finální fázi, kdy se řeší sazba, tak na to máme člověka, který intenzivněji než ostatní komunikuje ten vznik společně s grafičkou.

T: A ty teda děláš co a tvoje zástupkyně?

R: Tu placenou práci mám pojmenovanou, co všechno spadá do té agendy a já tu svou roli vnímám jako někdo, kdo koordinuje vznik toho obsahu, nabízí podporu lidem v redakci, takže tolik nepíšu, ale spíš ty články edituju, hodně času trávím redakční personalistikou, komunikací s lidma z Junáku a z venčí, se kterejma komunikuju nějakou spolupráci, dlouhodobý směřování časopisu. Ale když píšu článek na téma, který mě zajímá, tak je to dobrovolná činnost.

T: Co to znamená, že řešíš redakční personalistiku?

R: To znamená, že v redakci je spousta lidí, kteří se chtějí zapojovat, mají nějakou představu, jak moc se chtějí zapojovat, kolik mají zrovna času a já se tohle všechno snažím skloubit s tím, že každý dva měsíce vydáváme časopis, který má nějaký rozsah a snažím se dát ten prostor. Je to o individuální komunikaci s lidma z redakce, ale i zvenčí, tak abychom ty články nějakým způsobem do toho časopisu zařadili, abych jim v celým tom procesu nabídl podporu, to znamená, že jim ten článek edituju, vytvořím nejdřív koncept, sháním oponenty, který na ten článek dávají zpětnou vazbu, takže provádím autory celým procesem

vzniku článku od začátku, který je docela komplikovaný a jinak snažím se vytvářet v redakci prostředí, který ostatním umožní se zapojovat tak, jak chtějí.

T: Zasahuje nějak organizace nebo její složky do tvorby toho časopisu?

R: Jo, autorsky nebo oponentsky, jsou lidi, kteří... velkou část toho obsahu nepíšeme my, ale lidi zvenčí, takže třeba zpracováváme nějaký téma, na který nejsme odborníci, tak nám velkou část článku píšou lidi odkudkoliv jinud z Junáka ať už z odborů, z kurzů nebo přímo z ústředí. Nebo píšou články řadový vedoucí oddílu, kteří mají s něčím dobrou zkušenost, že to je různý. Stejně tak hledáme různě v Junáku lidi, kteří nám dávají zpětnou vazbu. Vznikne první verze, na kterou se nejdřív koukne editor a potom ten článek se souhlasem autora pošle na oponenturu, vždycky jeden až dva lidi, kteří nebyli u vzniku toho článku, tak se na něm podílejí, dávají k němu připomínky.

T: Je tohle ve všech časopisech? Oponentura?

R: Nevím. Já nemám vhled do toho, jak fungují jiný redakce, ale myslím, že tohle se u nás děje na náš popud.

T: Třeba je tam nějakej zásah, když někdo něco píše, že by někdo řekl, hej tohle nepište nebo tak něco? Tomuhle tématu se teď nevěnujte?

R: To ani ne. Nepamatuju si, že by někdo... teď přemýšlím, kdo by to mohl být nebo z jaké pozice, ale nic mě nenapadá. Když někomu předtím, než ten článek vydáme, posíláme zpětnou vazbu, je to na náš popud. Hele, píšeme článek o psychickém zdraví dospívajících a víme, že ty seš člověk, kterej se tomu tématu nejen v Junáku, ale i profesně věnuje, tak se na něj prosím koukni a řekni nám, jestli to dává smysl. A ten člověk nám dá zpětnou vazbu a ta zpětná vazba může být, hele tohle bych asi nevydával, napadá mě jeden případ, který se nám stal loni a byl to článek, který nám psal někdo zvenčí a sami jsme o něm v redakci měli

pochybnosti, tak jsme ho poslali na externí oponenturu, která se tomu věnuje. Byla to recenze na rozvojovou literaturu a nebyla kvalitní. Ale místo toho, abych to z pozice šéfredaktora zatrhl, tak jsme to poslali někomu, kdo se v tom vyzná a dali jsme na jeho radu, spíš než, že bych to zařizl já hele nevydáme to proto a proto a proto.

T: Jak se to pak řeší? Jak ty to pak řešíš jako šéfredaktor?

R: Já jsem to řešil s editorkou, která ten článek vedla a jenom jsme se shodli na tom, že dáme autorce vědět, že děkujem, ale že jsme se rozhodli ten článek nevydat, protože není v souladu s našema cílema.

T: Zasahuje nějak organizace a její složky do výběru spolupracovníků, se kterými ty tvoříš?

R: Jo zasahuje, nebo nezasahují do toho, kdo je nebo není v redakci, to je čistě tým, který si vytvářím já a jsem za to odpovědný, ale třeba TDC zasahuje do toho, kdo s náma spolupracuje na grafice hodně, to je něco, nad čím já nemám moc kontrolu, protože Lupen je člověk, který na TDC koordinuje grafickou práci x lidí, který dělají různé věci, nejenom časopisy, ale i jiné publikace a teď jsme to spolu řešili v létě, že je možný, že Basa nám dlouhodobě dělá grafickou sazbu, tak bude muset dělat jiný projekty, takže možná občas zaskočí někdo jiný. Takže to je něco, nad čím já nemám kontrolu, ale zároveň to spolu řešíme transparentně s TDC. Teď se nám měnil, člověk, který nám dělá titulky, za což jsem rád, protože teď nám titulky bude dělat Kačka, která je právě v redakci, což mi dává větší smysl, že člověk, který je blíž tomu obsahu nám bude dělat grafiku.

T: A do těch externistů nebo do těch oponentur zasahuje?

R: Zasahuje, když si o to řekneme. Když řekneme, třeba ohledně těch autorů, že napíšeme Prckovi, protože víme, že se tomuhle věnuje, že se věnuje tématu personalistiky a

vedení lidí, tak jí napíšu: „Hele chystáme článek o tomhle, nevěděla bys o vhodným autorovi nebo nedala bys nám na tenhle článek zpětnou vazbu,“ ale je to všechno na náš popud.

T: Nestalo se ti, že by se stalo: „nevydávejte rozhovor s tímto člověkem, o téhle knize nepište“?

R: Ne, nic takového se nestalo. A i kdyby se to stalo, tak oni by se to dozvěděli až po tom vydání, kdybychom si my o tu zpětnou vazbu neřekli.

T: Kdybys třeba spolupracoval s někým, kdo nesdílí ideu skautingu, zastánce totalitních myšlenek, komunista, nacista, něco takovýho, jak si myslíš, že by reagovalo?

R: Hele já si neumím představit, že bych s někým takovým v časopise spolupracoval. Je to pro mě něco, do čeho bych nešel a vnímal bych to jako svoje selhání, že to je obsah, kterej v tom časopise nemá co dělat a kdyby se tam dostal, tak by to byla... nevnímal bych to jako lidský selhání, ale i hrubý porušení té pracovní dohody. To je něco, co bychom mohli řešit s TDC nebo s Výkonnou radou, že tady vyšel rozhovor s náckem, tak to je něco, co je v rozporu s těma skautským hodnotama, ale i s posláním toho časopisu, ale nemyslím si, že by se něco takového stalo.

T: Jaký je tedy cíl toho časopisu? Nebo jaký je předmět té dohody, kterou máš?

R: Asi teď nedám z hlavy přesný znění té dohody, které máme v časopise domluvený.

T. Je to někde veřejně?

R: Je možný, že je to na webu, vím, že to máme v interních dokumentech, ale je možné, že to ve zkrácené podobě máme na webu.

T: Pošleš mi to prosím?

R: Jo můžu, jasně. Ale úplně jednoduše to poslání vnímám jako podporu skautských vedoucích v jejich činnosti v souladu se skautským posláním a se skautskými hodnotami.

T: Díky. Předposlední okruh – spolupráce s ostatními časopisy. Spolupracují časopisy společně, a teď myslím všechny skautské časopisy od Ben Já Míny až po...?

R: To je něco, co se nám moc nedaří, protože není nikdo na TDC, kdo by tu spolupráci koordinoval, nějaké pokusy o to byly z různých stran, Roverský kmen se o to snažil. Já jsem se snažil teď nějak během léta nějak se zkoordinovat minimálně v tom povědomí o tématech o kterých píšeme, protože to se nám stalo loni v říjnu, že ve Skautingu i ve Skautském světě vyšel rozhovor se stejnou respondentkou s Aničkou Šlechtovou – Pírkem z Ekoodboru na dost podobný téma. Tak jsem si říkal, že je to docela fuck up, že by se to stávat nemělo, takže se snažíme vědět o tom, jaká témata zpracováváme. Další příklad, ten poukazuje na to, že ta spolupráce je nahodilá, to si myslím, že byl únor, předminulý ročník, kdy Roverské kmen vydal číslo o postavení žen ve skautském hnutí a my jsme v dubnu vydávali nezávisle na tom číslo o koedukaci a o genderově citlivé výchově, a tak jsme se až po tom, co Roverský kmen vyšel, tak jsme se domluvili s Kousym na tom, že nám udělá rozhovor v rámci toho výzkumu a příprav, který na to číslo dělal.

T: Vnímáš to jako nějaké osobní selhání, selhání organizace nebo prostě něco, co se děje?

R: Vnímám to jako něco, co by mi přišlo vhodné, aby se napravilo, ale nevnímám to jako svou odpovědnost. Je to jedna z těch věcí v mojí agendě jako nice to have a nějaké

kroky jsem podnikl k tomu, abychom spolu nějak průběžně jako časopisy víc komunikovali, zároveň myslím, že je to spíš práce lidí na TDC, jo to je ten support, který bych čekal od nich, ale zároveň ještě jsme se to tom nebavili, ale je to úplně téma téma, třeba téma, které řešit je určitě super, příště až se potkáme. Ale nevnímám to jako selhání, vnímám to jako nedokonalost, nějaký prostor pro zlepšení.

T: Co ještě vnímáš jako nějaký prostor pro zlepšení té spolupráce časopisů popřípadě TDC?

R: Jednak to už jsme zmínili, jo asi ta Výkonná rada a ty odbory pod ní, tam by se mi líbila nějaká pravidelnější komunikace o těch tématech, kterým se Výkonná rada věnuje, protože tam je velkej průnik témat, které řešíme v časopise a které řeší logicky Výkonná rada, protože se jenom jinými způsoby snaží nabídnout lidem v Junáku, dobrovolníkům, vedoucím, vzdělavatelům podporu v těch stejných tématech, nebo často velmi stejných, protože to naše poslání té práce vnímáme velmi podobně, ale ta komunikace tam probíhá spíš tak, že my z časopisu jsme ti, co se musí ozvat do nějakého odboru. Možná by se mi líbilo, kdyby ta komunikace byla víc plynulá, ale neumím si představit, jak něco takového uskutečnit, protože ta Výkonná rada a to domovníký prostředí odboru jsou docela velká chobotnice, ale nějak se nám to daří přes Prcka, že máme člověka přímo v té Výkonné radě, se kterým nějak komunikujeme, na Výkonné radě máme vždycky dopředu uznaná témata, který budeme v ročníku zpracovávat...

T: Jestli chceš pauzu není problém.

R: Ne v pohodě, jenom se to snažím, nějak uzavřít, protože jsem se trošku zamotal. Pardon. Ptal ses na tu spolupráci s Výkonnou radou. Zkusím to ještě jinak. Je to tak, že ta spolupráce probíhá, Výkonná rada má informace o tom, co tam rozpracováváme. Ale nejsem si jistej, jestli je to špatně, že si o tu podporu musíme říct my, protože v rámci té autonomie my si děláme svůj obsah, na který vy nám můžete dát zpětnou vazbu, ale zároveň nám do něj nezasahujte, dokud my si o něj neřekneme. Je to v pohodě takhle, má to nějaká pozitivita

i negativa v tom smyslu, že si o tu podporu musíme říct a musíme ji nějak aktivně hledat, často to dá docela dost práce.

T: Jak ty vnímáš svoji pozici šéfredaktora jednoho ze šesti skautských časopisů v rámci celé organizace? Vnímáš se někde nahoře? Nejsi asi řadový člen, ale máš nějakou moc v té organizaci? Jak vnímáš tenhle status v rámci té organizace?

R: Moc mám nepochybně, moc mám v tom, že designuju tvorbu obsahu, který konzumují tisíce lidí v té organizaci, vydáváme časopis, do kterého já vnáším témata, který mně přijdou, teda ne jenom já, nebudeme si hrát na to, že skautská média jsou objektivní, snažíme se tu práci v redakci, dělat co nejdemokratičtěji a naslouchat hlasům zvenčí, ale nemá cenu si nalhávat, že časopis z té pozice, kterou mám nesměřuju na základě vlastních postojů. Třeba to, že v posledních letech ve Skautingu řešíme téma klimatické změny a způsoby, jak se k ní postavit v rámci skautské výchovy, tak vnímám do jisté míry jako svou, nechci říct zásluhu, ale je to téma, které je pro mě důležité a připadám si v něm docela silnej, tak je to něco, co v časopise řešíme, to se do té doby nedělo, dlouho se to nedělo ani jinde v Junáku. Mám moc v tom smyslu, že do jisté míry ovlivňuju vznik obsahu, který se pak dostává ke spoustě dalších lidí. To je moc, která pramení z té pozice, kterou v redakci mám.

T: Ty jsi zároveň členem Skautů na zemi?

R: Jo, členem odboru.

T: Neprotežuješ agendu toho odboru víc než jinou? Nevím, jestli máš ve smlouvě, že musíš reprezentovat všechny složky Junáka. Jestli tam agenda toho odboru se tam nedostává víc?

R: Nejsem schopnej to posoudit. Samozřejmě na nějakých článcích s lidmi z odboru spolupracujeme, stejně jako s lidmi z jiných odborů. Jestli se to děje častěji, protože to je pro

mě snazší, protože ty lidi znám, myslím, že v posledním roce se ta spolupráce se Skautama na zemi dělá častěji, jednak protože jsem v tom odboru a je to pro mě snazší, ale jednak že i ty témata mi přišli zásadní a nikdo jinej se jima v Junáku nezabývá. Třeba téma zapojení do společnosti, nový podoby skautský výchovy, který spadá do agendy Skautů na zemi, téma klimatický změny, témy válečných konfliktů v souvislosti s válkou na Ukrajině, to jsou témata, na kterých jsme spolupracovali s lidmi z našeho odboru, protože mi to přišlo důležitý. Ale zároveň si myslím, že ta intenzivní spolupráce probíhá i s dalšími odbory s Roverským odborem jsem pracovali na vzniku celého čísla, docela pravidelně pracujeme s Odborem vlčat a světlušek na výchovných věcech.

T: Jak funguje přechod jednoho čtenáře do jiné výchovné kategorie? Protože ve výchově čistě je na tom Junák dost postavenej, ale pracuje se s tím nějak i v těch časopisech?

R: Tohle je téma, ve kterém má Junák velký nedostatek a nejspíš teda TDC v tom smyslu, že jedna věc je ta, že s přechodem do další výchovné kategorie se ti nějak ve skautISu automaticky změní ten časopis, který ti je dodávanej, ale z vlastní zkušenosti vedoucího oddílu víš, že se ti to neděle samo, že máš v oddílu dvanáctiletého skauta, kterému furt chodí Světýlko a on vlastně ani neví proč, takže to musíš ve skautISu změnit, to jsou dílčí věci. Ale v čem vnímám mnohem větší problém, z té pozice toho časopisu, na kterém pracuju, tak je ta pozice Skautingu, kterou máme. My jsme jediný časopis, který je braný jako příloha, který nemá vlastní SSM, to znamená, že Skauting je jedinej, který si nemůžeš zadat ve skautISu, chci odebírat Skauting. Ty si vybereš časopis pro věkovou kategorii, když jseš v roverským věku, tak ti automaticky chodí Roverskej kmen, když už jsi oldskaut v tom smyslu dospělej, tak ti chodí Skautský svět a Skauting ti chodí jenom v případě, že na něj máš na základě nějakých pravidel nárok. To znamená, že ti chodí z popisu funkce, když jsem vedoucí střediska, výchovný zpravodaj a je jedno jestli na středisku, okrese, kraji. Skauting chodí lidem, kteří mají ve skautISu papírově tu činovníckou funkci a plus má každá jednotka několik příloh zdarma, jako příloh Skautingu, každá jednotka, kraj, středisko, okres. Může několik výtisků Skautingu přinést konkrétním osobám, ale musíš to dělat ručně ve skautISu, většina lidí o tom ani neví a setkávám se s tím, že lidi, kteří by ten Skauting rádi četli, tak na něj nedosáhnou, protože je jich v oddíle nebo středisku hodně. To mám pocit, že nás docela aktivně štví lidi, kteří jsou skautští vzdělavatelé, kteří ty stejný témata řeší jinou formou.

Ale často se stává, že Skauting nechodí všem lidem, kteří by o něj stáli, protože je to takhle blbě nastavený. Myslím, že mezi Roverským kmenem a Skautským světem je docela velká mezera lidí, který už nejsou v roverským věku. Kmen, kterej je čistě spíš lifestylovej časopis, že vnímám obsah toho Roverského kmene, že cílí spíš na mladší rovery 15 až 20. A pak je tady Skautský svět, který už jsou trochu mimo tu organizaci, ale chtějí sledovat, co se v ní děje, takže pro takovou skautskou veřejnost a tady máš obrovskou skupinu lidí, kteří už nejsou v roverským věku je jim 26 nebo 40 a dělají v oddíle, ve středisku, okrese, na kurzu, věnují se často výchově nebo vzdělávání a to jsou přesně lidi, pro který ten obsah tvoříme, ale k nim s nedostaneme, protože nemají tu funkci. Nebo třeba lidí, co jsou v oddílový radě a věnují se výchově, ale nemají pozici vedoucího nebo zástupce vedoucího oddílu, jsou prostě členové junáci, tak to jsou lidi, kterým ten Skauting nemůže chodit.

T: Je to něco, co bys chtěl, aby se to řešilo víc?

R. Jo, docela se o tom bavíme na TDC, ale ty argumenty jsou pořád nějaký provozní důvody, že by bylo těžký to měnit, ale zároveň si myslím, že se to má stát.

T: Myslíš si, že je to nějaká diskriminace téhle věkové skupiny, nějaký účel ze strany...?

R: Ne, nemyslím si, že je to účel, že ty překážky tam jsou provozní a finanční, což je něco, co se nedaří překonat. Ale na podzim se bude spouštět celá revize spolkových časopisů a já si myslím, že by mohla přinést snad impuls nebo energii, vůli v té organizaci dělat větší změny, tak doufám, že tohle je problém, který se podaří vyřešit.

T: Jak se doplňujete s těmi ostatními časopisy navzájem? Dáváte tam třeba odkazy?

R: Jo, tohle děláme. Minimálně u nás to děláme, že sledujeme obsah těch ostatních časopisů a když se nám to hodí, tak rádi na články z jiných časopisů odkazujeme.

T: Jo předtím jsi říkal, že v předchozích dvou vyšel rozhovor s jedním...

R: Jo a to se právě stalo. My si navzájem nevidíme do té tvorby, tady se stalo, že v tom stejném čísle v to stejný datum vyšel podobný obsah, ale stejně ty obsahy časopisů sledujeme, jo a stane se, že píšeme článek o tématu, o kterém z trochu jiného pohledu psal Kmen nebo Skautský svět, tak to tam přidáme jako odkaz.

T: Když teď půjdeme mimo organizaci, je tady skupina neziskových časopisů, který vydávají různý spolky ať už třeba Pionýr, Evangelíci nebo něco takového a různé spolky vydávají svoje neziskové časopisy, který jsou určený pro jejich členy. Vnímáš tak nějak tu pozici? Máš třeba ohlasy, že někdo mimo skaut četl Skauting?

R: Jo a to se děje čím dál častěji díky webu, který jsme spustili dva a půl roku zpátky. Myslím, že ten obsah, který tvoříme je relevantní pro spoustu dalších lidí, kteří nejsou skauti, kteří pracují v jiných volnočasových spolecích nebo to jsou pedagogové, nebo rodiče, díky tomu, se k nim ten obsah může dostávat a ty reakce přicházej. Nebo už jenom když jsem pracoval v lesní školce, s lidma okolo sebe se o tom časopisu bavím, a oni ví, že vychází. Když řešíme nějaký téma, který je pro ně zajímavý, tak jim, řeknu koukni se na web a nemusíš složitě shánět ten výtisk. Tohle je případ maminky z lesní školky, která řeší témata demokratický a svobodný výchovy, my jsme o tom zrovna dělali číslo, tak jsem jí ho poslal a ona z něj byla nadšená, tohle se děje, ale nijak masivně. A zase naopak o nějakých časopisech víme, že vychází, snažíme se to občas sledovat. Jedinej, co občas sleduju pravidelně je Gymnasion, tam je docela velké průnik v těch tématech a co se týče spolkových, občas se kouknu, co vydává Pionýr nebo Liga lesní moudrosti nebo ČRDM, ale to jsou takový newslettery spíš, co se děje u nás v organizaci, tam málo najdu něco relevantního pro nás.

T: Díky, to jsou ty základní otázky. A ještě mám jednu doplňující. Skauting jako jeden ze dvou časopisů má vlastní web. Co si od toho slibujete? Tys ho teda nezakládal, to bylo ještě za Tomáše, ale...

R: Pokračujeme v tom, jeden už z těch cílů jsem pojmenoval, i když není rozhodně primární, ale je pro mě důležitý, že ten obsah se může dostat mimo Junáka, ale zároveň je to nějaká snaha o větší nízkoprahovost toho obsahu částečně to řeší ten problém, který jsem popisoval s tím, komu Skauting chodí, takže takhle si ho může každé najít na webu. Mnohem líp se sním pracuje třeba na kurzech, protože sám často z těch článků vycházím pro přípravě programů, mnohem snáz se na nějaký články odkazuje, třeba když se bavím s někým v Junáku nebo v diskusích ve Skautfóru se řeší nějaký téma a vím, že jsme o tom napsali články, tak tam pošlu odkaz, nazdar a nemusí to lidi složitě hledat v databázi, která teda existovala, ale přišla mi taková nešikovná jako časopisy.skaut.cz. Takže myslím, že to pomáhá dostat ten obsah k většímu množství lidí, a ne jenom do Junáku, to vnímám jako ten hlavní cíl, proč to vzniklo.

T: Můžeš okomentovat, jaký čísla tam máte? Návštěvnost, sdílení něco takového?

R: Jo je to v řádu stovek lidí měsíčně asi nižších tisíců, ale spíš těch stovek.

T: A je to hodně, málo, očekávatelný? Co to číslo pro tebe znamená?

R: Znamená pro mě, to že ten web někdo používá, vidím zároveň, který články si tam lidi otevírají, vidím, že třeba propagace, kterou jsme spustili, nějaká část článků, která probíhá na Skautfóru nebo na sociální síti Junáka, tak že má docela velké dopad na tu návštěvnost. My si vytipujeme články, který nám přijdou zrovna podstatný, tak oni napíší příspěvek a vidíme, že ta návštěvnost je mnohonásobně vyšší.

T: To mě napadá ještě k tomu podcastu, máš nějaký ohlasy na ně?

R: U podcastu nevidím do těch čísel, ale vím, že jsou lidé, kteří si ty články poslechnou, jsou za to rádi a mám zprávy o tom, že ta poslechovost se pohybuje v rámci nižších stovek...

T: Já to myslím spíš v rámci vůči tvému časopisu, jestli se ti tam na to dostává nějaká zpětná vazba...

R: Úplně nahodilá, právě žádnou systematickou zpětnou vazbu nesbírám, protože by to bylo hodně složitý, nákladný, ale nějaký reakce se k nám dostávají.

T: Z mé strany je to všechno. Chceš něco doplnit nebo si myslíš, že by mělo být poznamenaný v rámci toho, co budu řešit v té práci, tak máš prostor.

Václav Zeman, 24. listopadu 2022, Jítrava

(R: Václav Zeman)

T: Ta diplomová práce se týká let 2017–2022, pokud bychom se primárně věnovali tomuto období. Můžeš se mi prosím představit? Co jsi, kdo jsi?

R: Jmenuju se Vašek Zeman, mám studijně za sebou žurnalistiku a mediální studia a v tom období 2017–2022 jsem v té roli působil jako... nepůsobil jsem jako redakční novinář, ale dělám na různých místech novinářský nebo různý propagační práce a v té době to bylo pro organizaci, která se jmenovala Škola Můj projekt a hodně působila ve vzdělávání, takže tam jsem dělal práce jako tiskový zprávy, kontakt s novinářema, webový stránky a vůbec propagaci celý té organizace a to se postupně umenšovalo a přešel jsem postupně ke dvěma organizacím. Jedna je menší tisková agentura, která se jmenuje Storyhunters, která podobným způsobem spolupracuje s neziskovými organizacema, kterým dáváme nějakou mediální podporu, a pak jsem začal pracovat v Junáku samotným na půl úvazku v komunikačním týmu nebo v týmu, který se věnuje komunikaci.

T: Takže ty nejsi celoživotní skaut?

R: Jo, jo to jsem od dětství. Akorát tak se různě umenšovala ta aktivita do různých pozic.

T: Takže jestli tomu dobře rozumím, tak jsi byl převážně v neziskovém sektoru.

R: Jo, více méně jo. V jednu dobu ve státní správě, kdy jsem asi od roku 2010 do roku 2015 nebo 2016 působil v agentuře pro sociální začleňování, která fungovala oficiálně pod Úřadem vlády, takže to byla součást státní správy a ten obsah i fungování byly z části neziskový, nebo hodně těch lidí tam bylo z nezisku a tak, ale mám tu zkušenost ze státní správy i z nezisku.

T: Máš nějaké zkušenosti se žurnalistikou a psaním textů obecně?

R: No dlouhodobý nebo celoživotní, vždycky jsem dělal nějaké propagační věci pro ty jednotlivé organizace, ať už po tu Školu Můj projekt nebo pro Člověka v tísní, kam jsem se teď čerstvě ještě vrátil, a byla to jak příprava PR textů jako tiskových zpráv, rozhovorů, ale i článků a pak dlouhodobě tu zkušenost se Skautským světem, která taky byla možnost psaní a editování v jednom, takže té novinářiny je tam hodně vlastně.

T: Ty jsi šéfredaktor Skautského světa. Můžeš mi představit ten časopis? Pro koho je, o čem je a nějakou jeho koncepci?

R: Tak Skautský svět je ze sady těch skautských časopisů mířený na dospělé nebo na tu nejstarší část té skautské cílové skupiny. Ještě konkrétněji míří na ty dospělý buď ještě pořád aktivní v té organizaci, ale ne přímo tolik jako činovníky nebo vedoucí, takže třeba 25-99. Ale ta cílová skupina je ještě trochu dělená, že buď to jsou lidi, co jsou pořád v tom hnutí aktivní, ale nespádají do těch činovnických pozic, takže by je nezajímalo skauting nebo věci, co jdou přímo do vedení, ale zajímá je, co se v tom hnutí děje, jaký témata aktuálně řeší, jaký akce se tam dělají, ale ta druhá část té skupiny jsou buď sympatizanti toho hnutí nebo dřív činí lidi, který jsou už jako vzdálení natolik, že nejsou v tom přímém dění, ale pořád chtějí mít s tou organizací nějaký vztah, tak ti si ten časopis mohou taky objednávat. To je jakoby ta cílová skupina no a ty cíle toho časopisu, těch je vícero. To základní směřování je o tom informovat, co se děje a udržovat nebo posilovat vztah lidí k tomu hnutí samotnému.

T: A ten časopis pod tvým vedením, na kterou tu cílovku spíš směřuje? Nebo jak ty pracuješ s tak širokou cílovkou?

R: No je to trošku těžký v tom, že tam už se dlouhodobě řeší nějaká dlouhodobá potřeba k té části Kmene dospělých, což je specifická, hodně autonomní skupina v rámci Junáka, která nějak funguje dlouhodobě podle vlastních zvyklostí a pravidel, ale zároveň je plně začleněná do té organizace, což ne všude ve světě, tak je. Někde se ti dospělý vyčlení do úplně samostatné organizace nebo jsou ještě mnohem víc autonomní, tka i dlouhodobě mají zájem o to mít svůj časopis tak, aby si ho sami mohli spravovat a ty svoje aktivity a témata v tom časopise mít. A jednu dobu to tak bylo, chvíli vycházel Magoš, který potom byl ukončen, a zase se vrátilo k tomu, že by tahle témata měli jít do Skautského světa, takže my se snažíme jednak začlenit tu část těch oldskautských klubů, Kmene dospělých, toho, co se děje tady v té části, ale zároveň mířit i na tu mladší část těch dospělých, nebo na ty, co nejsou zapojení do toho skautování v rámci Kmene dospělých. Což lidem zvenku může být trošku složitěji popsany, co to vlastně ty skupiny jsou, že to jsou oboje dospělý, ale jedny jsou sdružený do vlastních klubů, dělají vlastní klubový aktivity, a pak je část dospělých, kteří jsou přidružený při těch střediscích a pomáhají při různých věcech, s hospodařením a tak. Takže vlastně obě ty skupiny se snažíme nějak pokrýt. Anebo i někdy si z části saháme i na ty činovníky, na ty aktivní lidi v té organizace, který pak vlastně jak různě chodí ty časopisy v různých dvoukombinacích, tak je docela častá kombinace Skautský svět a Skauting a i ty aktivní činovníci si v každém časopise najdou něco, i vím, že mi dokonce dost lidí říkalo, že mají Skautský svět a Roverský kmen, že třeba ti rověři, kteří mají větší přesah, kromě těch roverských aktivit a už z části vedou nebo se zapojují do různých aktivit na pomezí celého hnutí, na větších akcích a tak...

T: Máš zkušenosti s jiným skautským časopisem? Přispíval jsi někam?

R: Asi úplně nárazově, do Skautingu jsem psal třeba dva, tři kratší články, když jsem ještě působil v odboru Skauting pro všechny, který se hodně zaměřoval na podporu, začleňování dětí s různými handicap a podporu vedoucích, aby s nimi uměli pracovat, tak jsem sem tam k tomu přibral nějaký články, který šli i někam jinam.

T: Proč jsi přijal ten post šéfredaktora Skautského světa?

R: To je takový náš rodinný příběh, kdy Julča, jako moje žena, byla přede mnou šéfredaktorkou Skautského světa, kdy ona byla ten, kdo se přihlásil, do výběrového řízení, když se hledal šéfredaktor Skautského světa před devíti, desíti lety to poslední výběrko. A ona tvořila takovou novou koncepci časopisu, začala ho vydávat, pak se nám narodil syn Jonáš a ukázalo se, že s tím malým děckem to je časově náročný ten časopis, to celý kolem toho zvládat a já už v té době jsem s tím trochu pomáhal, že nějaký článek jsem tam něco napsal a trošku jsem v té redakci byl. A pak když padlo to rozhodování jestli v tom dál pokračovat nebo jak to dělat, tak jsme se rozhodli, že jsem ho mohl převzít úplně celý a leželo by to víc a víc na mně a nabídli jsme to takhle i Tiskovému distribučnímu centru, jestli by tahle změna na šéfredaktorské pozici takhle mohla proběhnout, že by ten časopis zůstal v té koncepci a podobě a jenom se tak přehodilo to šéfredaktorství a oni s tím souhlasili a od té doba...

T: Takže jsi neprocházel výběrkem?

R: Neprocházel jsem výběrkem, takže jenom takhle, myslím, že to může být skoro sedm let třeba?

T: Jak jsi se dostal na ten post toho šéfredaktora?

R: No takhle, že jsem byl nejdřív zapojený do té redakce částečně, že jsem editoval články nebo některé z nich psal a pak jsem to převzal tu koordinaci...

T: Takže jste společně zašli za Slavíkem a řekli: Bude tam tahle personální výměna a on s tím souhlasil.

R: Hm, tak pro nás hrálo roli v tom rozhodování, že právě s tím jednak s nějakou jinou prací a že Julča byla po tom nějakou dobu na mateřské nebo rodičovské, tak to byla docela vhodná forma rodinného přivýdělnku, když jsme říkali, že oba se na tom budeme

podílet, nebo jeden z nás, ale je to taková variabilní práce, kterou můžeš přidat do různých časů, který nad rámec, té běžné práce máš, když ten přivýdělek se do té rodiny hodí.

T: Jak moc velká motivace toho finančního ohodnocení to pro tebe bylo?

R: Jo asi určitě jo, v té situaci, v jaké jsem byl s rodinou a prací a tak, tak bych to v tu chvíli dobrovolnicky asi nedělal, neměl bych na to tu kapacitu. Tady to bylo takové, pro mě to bylo vždycky takové spojení jednak toho, že jsem chtěl být s tou organizací nějak v kontaktu, i když jsem se od toho svého střediska víc vzdálil tím, že jsem se odstěhoval a že se narodily děti a už jsme u oddílu nebyl, ale vlastně pořád jsem chtěl pro tu organizaci něco dělat, a tohle byla ta možnost, jak využít tu profesní zkušenost, toho psaní a být s Junákem v kontaktu.

T: Kolik ti bylo, když jsi začal s šéfredaktorováním?

R: Myslím si, že kolem třiceti. Třicet, třicet jedna nebo tak nějak.

T: Jaký byl tvůj vztah s předchozí šéfredaktorkou?

R: Velmi blízký. Nevím jak moc Julča, při tom předchozím předání, jak moc byli v kontaktu nebo ne. Myslím, si že ne, že to byla fáze, kdy Skautský svět měl za sebou nějakou etapu a rozhodl se, že se ta koncepce se bude skládat nově, s novou grafikou a obsahem se ten časopis pokusí poskládat od začátku, takže v tom byl ten přerod a já jsem potom hodně navázal na to, jak to nastavila Julča, že jsem v tom velké změny jako nedělal.

T: Druhý okruh cíle Junáka. Jak v tvém časopise fungují cíle Junáka?

R: Ty základní v tom projektu?

T: Ano.

R: Určitě s nimi pracujeme hodně...

T: Můžeš je představit?

R: Teď nevím, jestli je dám dohromady všechny. Ale vím, že je tam velký cíl, a to je informovat o aktuálním dění, co se aktuálně děje, pak je tam druhý z cílů, to je podporovat aktivní zapojení těch lidí do toho, co se v Junáku děje a třetí míří hodně k sounáležitosti s těmi hodnotami, s tím hnutím samotným a tak. Takhle jsou podle mě ty základní tři a oni mají potom nějaké dílčí podcíle, které se můžou průběžně proměňovat, ale tohle jsou ty tři pevně dané, které by měly být pořád stále a k nim by se mělo mířit nejvíc.

T: A jak v tom časopise fungují?

R: Pro mě je to tak, že s nimi pracujeme v tom vědomí, že tady někde jsou, máme je někde nad hlavou a když o tom časopisu přemýšlím a skládám jeho obsah, což bývá většinou na ten ročník, že tak jak to já většinou dělám, že si udělám nějaký rámcový plán rubrik, které by se v tom ročníku opakovaly a ty už pak celkem držíme, když to jde, po celou dobu toho ročníku a naplňujeme je, tak tam o tom vždycky přemýšlím, aby každá z těch rubrik za každým z těch cílů ve větší nebo menší míře šla, nějaké jsou takové standardní, že to je očekávatelné, že tam je část zpravodajství a krátkých zpráv, kde je to aktuální dění, je tam část, která míří na podporu rodinného skautingu nebo ty věci ke Kmeni dospělých, které vyzývají k zapojení nebo informují o možné činnosti dospělých, ale pak tam jsou trochu ty specifický cíle, které míří k osobnímu rozvoji členů, tak to je věc, která by se tam normálně nedostala tolik nebo je to téma, které by v časopise nebylo tolik zohledněné, kdyby k němu nevedly ty cíle. Pak ta hodnotová část, to je takové širší téma, do kterého se vejde leccos, ale

mně třeba vždycky hodně šlo o to, aby ten časopis reflektoval a reagoval na aktuální dění ve společnosti, kolem nás, takže se hodně snažím tam dostávat aktuální témata typu, když je teď válka na Ukrajině, změna klimatu, když je nějaká doba kolem nás, vzdělávání, věci ve výchově nebo tak. A to si myslím, že je ještě trochu stranou od těch cílů, nebo to v tom zadání není, ale pro mě jako šéfredaktora je tohle důležité, aby ten časopis odrážel dnešní svět a ještě přinášel tu souvztažnost se skautingem buď jak skauting může s těma tématama pracovat, co se kolem nich ve skautu děje, ale i třeba, co si z nich může brát ve výchově a čím se v tom může inspirovat ve skautu a co si z toho brát.

T: Co se pak s těmi cíli děje? Ty jsi říkal, že máš nějakou tabulku...

R: No ani ne takhle, bylo to různé v průběhu času, že v původním nastavením nebo když to dělala Julča, tak myslím, že v tom pracovala o dost intenzivněji v tom sledování toho a i vyhodnocování, tak já potom v první fázi, třeba v prvních tří nebo čtyř let tak jsem měl jednak skupinu hodnotitelů, který na konci toho, v jednu chvíli i průběžně po těch číslech jsem jim je posílal a oni to mohli vyhodnocovat do dotazníku a pak ve větší formě celý ten ročník, k tomu byl celkem podrobný dotazník, kde oni jednak reagovali na ty cíle a hodnotili časopis samotný.

T: A to byli čtenáři nebo?

R: Mix, právě že to byla skupina sestavená, aby tam byl někdo z Kmene dospělých, někdo volnější dospělý...

T: A bylo to teda spíš... nebylo to jako čtenářstvo, ale...

R: Jo, byli byli, právě, že to měli být lidi, kteří to odebírají a čtou. Nebyli to lidi úplně z ústředí, ale opravdu napříč republikou, takových šest, osm lidí, kteří jako...

T: No a ústředí a TDC do těch cílů... vůbec s tím nemají nic společného, nebo jak ty cíle se vzaly?

R: Tak ty nastavilo asi Náčelnictvo hádám, že ty sestavili celý ten projekt jako spolkový časopis. To je podle mě nastavené Náčelnictvem a my to vyhodnocení ročníku děláme jako Výkonný radě, jako zpravodaj, že ten Skautský svět spadá většinou do Zpravodaje pro dospělé nebo kdo má na starosti dospělé v Junáku, že v první chvíli jsme byli v kontaktu s Rozárkou tady v tom a poslední léta s Janou Jirasovou, s Prckem, kde nějak jsme spolu v kontaktu při té tvorbě rubrik a ročníku, kdy jim posílám rozpracovaný návrh těch témat a mají možnost něco navrhnout a není to tak, že by ovlivňovali nebo stopovali nějaké věci, je to spíš, že oni, když si to své téma sledují, tak ví o zajímavých lidech a tématech, který pro ně jsou v té oblasti důležití, tak mají možnost je tam navrhnout nebo doplnit a já je tam pak buďto zapracuju nebo nezpracuju, ale moje role při tom vyhodnocení je říct, tady jsou ty cíle takové a takové, buď z pohledu těch hodnotitelů a to jsem předtím nedořekl, že ta jejich role se pak začala umenšovat až teď už více méně nejsou, teď hodnocení probíhá tak, že my za redakci, která v případě Skautského světa je hodně malá, ta čítá spíš jednotky lidí, tak sami ze svého pohledu zhodnotíme, jak ty cíle jsme si stanovili, dáváme tam k tomu hodnocení na škále úplně naplněný, skoro naplněný, nenaplněný a to samé udělá ta koordinátorka časopisu, Káťa Zavřelová a ještě je tam doplňující vyhodnocení od zástupce Kmene dospělých, od toho Nashvilla, který je trochu zapojený do redakce a pravidelné tvorby za Kmen dospělých a zároveň to pak z jejich strany vyhodnocuje. Tam se periodicky opakuje to, že ty jejich potřeby i přesto jsou v jejich časopise nedostatečně naplněné a jediné, co by je naplnilo je jejich vlastní časopis, který by mohli skládat od začátku do konce podle svých potřeb, ale to je takové možná samostatné téma v tom časopise tady ta snaha o zapojení, nezapojení Kmene dospělých.

T: Jak ty cíle ovlivňují práci redakce?

R: No, asi ne nějak výrazně než v tom, jaká témata nebo rubriky se do toho časopisu dostanou. Ti redaktoři nepřicházejí do styku s tím, že by se vyhodnocovalo, jestli když napíšou článek, jestli odpovídá cílům a tak, vlastně to pak děláme vždycky tím zadáním

rubrik a pak v celku toho čísla nebo ročníku, vezmeme celý ročník a podíváme se na něj a řekneme si: jo tady v tom tématu cílů jsme byli tenhle rok silnější, tady v tom slabší, pojd'me se na to zaměřit v příštím roce, dejme tomu tématu větší prostor, ale je to hodně individuální, rozhodně s tím nepracujeme nějak, že bychom čárkovali nebo měřili tady ten obsah... Vím, že třeba Skauting v tomhle je nevím jestli ještě je, ale byl jednu dobu hodně takový exaktnější, že měli vyloženě nějakou váhu těch podcílů na procenta a opravdu hodně měřili obsahově, jestli za těma cílema šli a v tomhle ten Skautský svět byl vždycky rozvolněnější nebo je to takové v něčem nezvyklé, že to je dost novinářský postup mít cíle časopisu a dělat ten časopis podle cílů a ty měřit, to je jako kdyby slyšel jakýkoliv novinář, tak je to pro něj úplně nezvyklá věc s takovýhlem, že to je v tomhle víc vzdělávací nebo metodický projekt než časopis jako novinářský.

T: Na druhou stranu v některých redakcích klasických časopisů jsou nějaké metriky prokliků reklamy...

R: No, na čtenost... ale to u nás z hlediska těch cílů, čtenost a nic takového ty skautské časopisy neřeší, což je dané tím, že to odebírají lidi v rámci té registrace, ty časopisy opravdu nejsou na volném trhu ani na prodej, takže...

T: Může si je předplatit někdo...

R: Může, ale jsou to úplně minimální...

T: Vnímáš ty cíle jako omezení, nebo jako výhodu?

R: Vnímám je jako takové vodítko, nebo jako ukázkou toho, co je pro tu organizaci důležitý, co od toho časopisu čeká, a jak chce, aby fungoval směrem ke čtenářům, co má přinášet nebo tak, takže v tom je to pro mě dobrý, že mám to zadání, že to není, udělej si, jaký časopis chceš a hlavně ať je o skautu a je to jedno, tak to mi přijde dobrý, že kdyby

jsem to měl dělat jenom tak na volno, tak se to v něčem může dělat hůř a některá témata by se tam nedostala, tak mi to připomíná tady na to nezapomeň, jako někdy je to těžší z hlediska vyhodnocování nebo získávání té zpětné vazby, že to za celou dobu, co ten časopis dělám, je hodně omezený nebo je hodně malá ta zpětná vazba, co se ke mně dostává a to jsme se o to snažili fakt hodně, že jsme po každém čísle dělali nějaký hodnotící dotazník jako právě ven, kde ho moh kdokoliv vyplnit nebo si o něj říkáme v komentářích někdy, nebo facebookových příspěvcích, ale ty reakce jsou hodně malé, jestli do té redakce něco přijde, tak to jsou sem tam nějaké nabídky s nějakýma tématama nebo s nějakým článkem, když někdo dělá něco u sebe ve městě nebo nějaký starší skauti, když zpracují nějaké skautské téma nebo jim něco přijde zajímavý, tak to. A sem tam se objeví, když někomu bříkne něco kontroverzního, tak nějaká reakce typu, někde jsme mapovali jiné dětské organizace, jak fungují a co si od nich můžou brát skauti jako postupy nebo prvky a měli jsme tam zmínku i o Pionýru, tak to potom bylo několik reakcí, proč se ve skautském časopise píše o Pionýru, tak to bylo zčásti překvapivé, ale zčásti pochopitelné nebo někde když se objeví téma změny klimatu, který některým členům přijdou moc jako aktivistické, že to přesahuje ten rámec, ale opravdu málokdy.

T: Co to pak znamená pro tebe, když dostaneš takovouhle zpětnou vazbu?

R: Kdyby to bylo úplně masové, že je toho hodně, tak se asi chytíme za nos a buď to řešíme v následujícím čísle nějakým vysvětlením nebo omluvou nebo tak, ale to se moc nedělo, to byly spíš jednotky, takže odpovídáme individuálně tomu, kdo se na to ptal nebo reagoval a snažíme se vysvětlit, s jakým cílem jsme to do časopisu dávali a co nám tam přijde důležitý, ale málo kdy z toho byly debaty, většinou to končilo odpovědí z naší strany.

T: Jak se tyhle postřehy na nějaké aktivistické téma, jak jsi to nazval, byly pouze ze strany čtenářstva, nebo to bylo i ze strany třeba Výkonné rady a někoho, kdo má nad tím časopisem nějakou moc nebo třeba ze strany TDC?

R: Ne, asi ne. Tak ta zmínka o tom Pionýru o tom jsme mluvili asi i s Permim za Výkonnou radu, který z toho taky nebyl úplně nadšený, ale nebylo to, že by tam byla nějaká

stopka, on řekl svůj názor na to a já jsem se snažil to nějak obhájit, aby to do toho konceptu sdělit a nějak jsme se dopracovali k tomu, že když to nebude nutný, tak tam zrovna tohle téma nebudeme dělat, ale většinou ze strany Výkonné rady já se většinou během roku nesetkám s nějakýma velkýma reakcema, naopak já si vyžádám nějaké velké případy, co se v oblasti děje, nebo když se něco v té oblasti děje, tak mluvíme s lidmi z Výkonné rady a mluvíme o jejich tématech, ale o časopisu samotný... jako pak, když je to hodnocení, tak poslední roky je to tak, že býváme přizváni jako hosti té Výkonné rady, kde to hodnocení probíhá, takže já tam představím to svoje hodnocení a většina členů té výkonné rady nějak na to reaguje nebo může dávat svoje postřehy a tam byla ta reakce více méně kladná v posledních letech, že s tou podobou a obsahem časopisu panuje nějaká spokojenost.

T: Takže jiní šéfredaktoři mi říkali, že mají možnost měnit ty cíle. Máš tu možnost taky?

R: Jo, můžu navrhnout úpravy v těch cílech při každém vyhodnocení, ale moc jsme to nedělali. V prvních letech trošku, když, a to bylo ze strany i Výkonné rady, když jsme chtěli, že se dělala třeba ta strategie a byly nějaký témata spadající pod strategii, tak aby se tam tyhle ty věci cíleně dostaly i do těch cílů, tak to jsme tam dávali. A jednu chvíli jsem váhal, jestli nenavrhnout nějaké změkčení nebo aby se tam právě dostaly i ty témata, jak jsem říkal to aktuální dění, jestli by to neměly nějak reflektovat i ty cíle. Nakonec jsme se domluvili, že v tom časopise to může být i bez toho, že část těch věcí se do cílů vždycky vejdu a oni jsou v něčem dost variabilní, že někdy jako jo, že tam máš vyjmenovaný osobní rozvoj, tak je to jasný, že se tam ta oblast má objevit. Ale když je tam cíl jako podporovat sounáležitost s hnutím a téma hodnotovými věcmi, tak pod to se skryje leccos, tam můžeš mluvit s člověkem který byl dřív skaut a teď dělá nějaké zajímavé povolání a už to může podporovat tu sounáležitost s tím hnutím, že zajímavý lidi, který vyšli ze skautu, tak mluví, jak to využili ve svém zaměstnání a i cosi jinýho, tak tam je ta škála potom docela široká.

T: Při nenaplnění cílů, je tam nějaký postih? Nebo co se děje, když ty cíle nesplníš?

R: My většinou děláme jako sebekriticky, že to říkáme sami anebo kdybychom se nějak hodně lišili s tou koordinátorkou, že bychom o nějakém cíli říkali, že je úplně naplněnej a ona by měla pocit, že je úplně nenaplněnej, tak by se to asi řešilo co s tím, ale většinou součástí toho je, že mi rovnou navrhuje, jak zohledníme to, že nějaký z těch cílů tolik naplněnej nebyl. Teď třeba zrovna na ten osobní rozvoj, protože v tom posledním roku dvou bylo téma, který utíkalo a v různé podobě se tam vrací, jako třeba, když tam byl rodinný skauting, kde si přesně nejsme jistí, že lidi, co jsou aktivní v tom skautingu Skautský svět čtou nebo nečtou. Vždycky nějakou chvíli se tam snažíme dát oblasti co a jak dělaj nebo co se kolem těch rodinných věcí může dít a pak jich je tam zase chvíli míň. Je možný, že se nějaký rok nějaké téma objeví víc a pak zase na rok trochu zapadne a je v nějakých dílčích věcech.

T: Třetí okruh – spolupráce s organizací. Jak probíhá spolupráce s TDC a jinými složkami Junáka, ve smyslu Výkonné rady, Náčelnictva, odborů, ale i třeba různých akcí, tak jak probíhá ta spolupráce?

R: Pro mě více méně dobře, že to je takový... často volíme takový model, že do těch tematických článků nebo do těch větších článků toho čísla, tak si právě volíme nějaké téma typu jak se daří tvořit společenství kolem středisek nebo jak fungují oddílové časopisy a jak se s nimi pracuje, to jsme měli v poslední době tyhle témata. A to vždycky se snažíme k tomu si posbírat příklady z toho terénu, co se aktuálně děje, kdo s tím zkušenost má, teď jsme řešili v praxi, jak se takové ty praktické věci promítají do činnosti v oddílu, ale i během roku a pak se k tomu vždycky snažíme mít postřeh někoho buď z daného odboru nebo zpravodaje Výkonné rady nebo tak a je zapracovaný do celého článku, aby tam byl postřeh z terénu, z Ústředí a třeba i někoho zvenku nebo návrh, co v tom jako dělat a v tom je ta spolupráce dobrá, že vždycky, když se na někoho tady v tom obrátíme, tak ty reakce a odpovědi dostáváme. Přichází ty podněty na začátku roku, kdy se tvoří, což nejvíc bývá přes léto, když chceme mít první číslo říjnový, tak už během srpna nebo i července se nejvíc tvoří obsah toho příštího ročníku, takže tam já to honem otvírám, že posílám do Výkonné rady, do odborů nějaký koncept rubrik anebo i vyzývám k těm tématům, které pro ně v tom roce budou aktuální, aby se do toho časopisu dostali, plus si tam necháváme i nějakou volnost, že když je tam nějaký téma, které se aktuálně objeví... neděláme to, což možná trochu víc dělá

Skauting, že si opravdu hodně napevno určí tématický plán nebo témata na celý rok, tak já se snažím tam mít trochu volnost, abychom mohli reagovat i na nějaké aktuální dění a zapojovat tam nějaké věci ad hoc, třeba podnětů z těch odborů nebo když někdo přijde s tématem, ale zároveň je pravda, že když nastavíme ty rubriky, tak se pak trošku leckdy děje to, že pak někdo přijde s tím tématem, tak se ho musíme snažit trošku naroubovat do té stávající rubriky anebo se tam nedostane nebo je tam nějaká volná rubrika Aktuální téma v Junáku, kterou ale často zaplní něco z témat Kmene dospělých, protože předtím byli v tom časopise po nějaké dohodě, která kolem toho běžela, vyhraněné ty čtyři strany na ty svoje zprávy Kmene dospělých, nějaká aktualita nebo něco a ještě na jedno téma v tom časopise samotným, vždycky v tom čísle, takže cirká šest stran z těch čtyřiceti jde za tím Kmenem dospělých, takže si to i sami připravují a více méně to dodají hotový na ty časy a já to jenom nějak drobně edituju, ale za mě je to trošku nešikovný v tom, že to je styl toho psaní i těch témat je trochu vytrčenej ze zbytku toho časopisu a myslím, že to na první pohled musí být vidět, zároveň tím nějak reagujeme na ty argumenty, že je tady nemalá část těch dospělých, který tady aktivity dělají a chtějí mít ty informace a přehled o tom, ale můj cíl dlouhodobě byl, aby se to nějak podařilo zapojit pod jednu střechu, aby to byli všechno jedni dospělí a aby se je dařilo prolínat i do jednotlivých rubrik, typu jako reportáže, rozhovory, tady když někdo píše o nějaký své zkušenosti pracovní a jak vycházel ze skautingu, tak aby tam byli i ty lidi z Kmene dospělých a bylo to plynule zapojený do toho časopisu samotného, myslím si že takhle je to i cíl nebo snaha té Výkonné rady, proč teď dlouhodobě ten samostatný časopis toho Kmene dospělých nechtějí úplně uvolnit a snaží se to držet v jednom, ale dlouhodobě se s těmi dospělými na tom neshodneme, že hodně striktně trvají na to, že jediný možný řešení, který jim umožní ty potřeby naplnit, je ten samostatný časopis, tak na tomhle se dlouhodobě neshodujem, ale poslední léta je to patová situace toho, že tady bude část rubrik takhle a tady takhle, já se to snažím zakomponovat do toho časopisu samotného, je to pro ně nějaká část, která jim něco naplní, ale úplně spokojený s tím nejsou.

T: Takže ty jako šéfredaktor nemáš to rozhodující slovo v tom výběru, jako nemůžeš na tohle nic říct?

R: V téhle části zrovna ne, v tomhle tom je to nějaká skautsko-politická dohoda toho, že se té skupině Kmene dospělých vyjde v tom vstříc, že tady tu část časopisu si naplní oni

a asi by to mohlo být tak, že když by nějaké téma, nebo někdy se to děje, když mi nějaké téma přijde, že je fakt hodně neatraktivní nebo že se hodně opakuje, tak to s tím Nashvillem, který má ten Kmen dospělých na starosti, snažím nějak řešit, jestli by se nedalo zvolit nějaké jiné téma. Někdy se domluvíme, někdy ne, tak že má takovou jasnou a utkvělou představu, jak by ty věci měly být a ne vždycky se mu z ní chce ustupovat anebo by to stálo velké úsilí a já ne vždycky do něj jdu, někdy to nechám tak, že to je prostě část, kterou oni pokryjí a nechám to tam.

T: Z jaké pozice on vstupuje do toho ovlivňování toho časopisu?

R: No on je nějaký zpravodaj pro komunikaci Kmene dospělých a tam je to všelijak nastavený to postavení těch dospělých v rámci Junáka se dlouhodobě řeší, teď to má být i tma sněmu, nebo bylo už, a řeší se právě, jak moc autonomní ten Kmen dospělých v rámci Junáka má být, takže se neřeší jenom časopis, ale celý postavení té skupiny, takže tohle je jenom odraz toho, že to postavení tady té části dospělých není úplně usazený nebo se hledá.

T: Mám pocit, že jsi teď mluvil o těch jiných složkách Junáka než o vztahu k TDC...

R: Jo, jo, jo, TDC samotný... hele TDC samotný asi dobrý, jako určitě nijak více méně nezasahují do toho obsahu, tam ze strany TDC...

T: A jak s nimi probíhá spolupráce?

R: Taky nějaký termínový zadání toho, že Střízla, která řeší ten harmonogram chodu odchodu do tiskárny, tak to přijde z jejich strany, kdy jde časopis do tiskárny, kdy přijde inzerce, která jde čistě za nima, kterou já neřeším vůbec, kromě toho umístění, kde by jako byla a toho jestli všechno běží, jestli potřebuju s něčím pomoci, nějakou podporu, kdyby něco nefungovalo, ale jinak to беру tak, že oni si zakázkově objednávají tady bude časopis tady do toho termínu a obsahově si to řešíš s Výkonnou radou nebo s odborama nebo s těma,

se kterýma ten článek děláš a pak dáš ten produkt hotovej a my ho odešleme do té tiskárny, ale určitě není to tak, že by to ani nečetli nebo by nesledovali, o čem ty časopisy jsou, že tam se pak dívají na ten časopis a neděje se, že by kdokoliv do toho zasahoval a říkal něco tam nemůže být, něco tam má být nebo tak. Někdy se stalo to, že nám asi před čtyřma, třema rokama ve dvou číslech trochu jako utíkaly korektury, že nebyly dostatečně kvalitní, tak k nám přišla reakce, hele dejte si pozor, fakt trošku víc na ty korektury, teď jsme tady narazili dvě, tři čísla za sebou fakt jako na víc chyb v časopise jako jazykových, chvíli jsme zvažovali, jestli nevyměnit korektorku, pak jsme se sní domluvili, aby tu práci zintenzivnila nebo zlepšila a zůstala ta stejná. Takže asi nějakou kvalitu tam hlídají, není jim to jedno, jaké to je, většinou jsou to technické věci, jak to vypadá a tak.

T: Jaký ty máš pracovněprávní vztah s TDC?

R: Mám smlouvu, dohodu o provedení práce a fakturuju.

T: A kolik bereš za časopis?

R: Hele, teď je to tak, že my jsme to rozvrstili do celého roku, že ten časopis nevychází v létě, tak aby během léta ty příjmy nevypadly, tak fakturuju každý měsíc 12 900, takže za to jedno číslo to dává něco ke 30 tisícům za to číslo, že to je jednou za dva měsíce.

T: A tys zmínil nějaké korektury, kolik je vlastně placených pozic v tom časopise pod tvým vedením?

R: Korektorka je placená...

T: Jedna?

R: Jedna. A grafička, která jde úplně externě přes TDC, tam já ani nevím, jak je finančně, jak to ona má...

T: To sází Jitka...

R: Jitka no, jako Roverský kmen, taky dlouhodobě, takže tu jsem nějak převzal, takže tady mám grafičku, která to má nějak v ruce, který dlouhodobě dělá ten časopis a s ní jsme intenzivně v kontaktu při té tvorbě, ale finančně a hodinově to nevím, jak to má a pak je domluva s dvěma z těch autorů. Právě ten Nashville za Kmen dospělých je honorovaný od normostrany, kterou do časopisu dodá, za ty jeho texty a Bobo ze Skautského archivu, když dělá ty historické věci, tak má taky za normostranu historického článku za honorář. A všichni ostatní autoři jsou dobrovolníci a mám tam nějaký budget pro časopis, kdybych někoho za nějakou vyloženě externí nebo někoho za nějakou nadstandardní práci na větším složitějším textu, tak mu mimořádně honorář můžu nabídnout, ale děje se to spíš hodně mimořádně.

T: A kolik máš ten celý budget tady na to?

R: Myslím, že na číslo je tam... jako ideál je, aby to číslo na honorář bylo třeba 5 000, ale z toho třeba tři a půl jdou za tím Nashvillem a za tím Bobem, takže tam zbývá třeba 1 500.

T: Proč jsou placení takhle?

R: Ze strany toho Nashvilla je to podle mě nějaká kompromisní domluva toho, že když dělal ten Magoš, tak byl placený šéfredaktor a tím stopnutím o to přišel, takže se mu nějaká částečná kompenzace a toho že bude přispívat pro Skautský svět nabídlo toho, že bude částečně honorovaný...

T: A to nebyla tvoje iniciativa?

R: Jako byl jsem u těch domluv, ale nebyl to můj návrh, že to byla součást nějakého domlouvání, myslím, že ještě tehdy Rozárky nebo Permiho za Výkonnou radu a toho Nashvilla. Ani nemyslím, že on to požadoval, to nevím přesně. Spíš no asi to nějak... tam byla opakovaná série jednání, kdy se furt hledala ta forma a ta pozice, když se ta strana rozhodla, že cestou toho Magoše nechce jít a bude se snažit to dostat pod hlavičku Skautského světa, jak by to mohlo být obsahově a i formálně a takhle to byl průsečík toho. A Boba, toho si přesně nepamatuju, on se potom obrátil nevím jestli na mě nebo na Slavíka, že jo, že může ty texty dlouhodobě připravovat, ale že by za ně potřeboval být honorovaný aspoň nějak částečně, aby to mohl dělat. Takhle ty texty jsou většinou obsahem i kvalitou dobrý a moc se s nima už nemusí dělat a když mi stojíme o to tam mít tu historii zahrnutou, tak došlo na to, že v tomhle tom rozsahu ten honorář může být. Ale je pravda, že v tomhle je to rozdílný, že je část autorů, kteří jsou placení a část, která vůbec. No a pak v té redakci, já jsem nikdy neměl redakci jako širší, tak jak ji mají trošku víc ty ostatní časopisy, ale je to vlastně víc moje nastavení, které se pak promítlo do toho, jak jsme se oddálili od té Prahy a byli v ní míň a míň a i třeba s těma dětma nebo tím, jak jsme hodně navázaný na to, že jsme tady s těma dětma doma, tak se mi nikdy prakticky nehodilo mít ten časopis jako tak postavený, že bych jezdil víc na redakční porady nebo víc mi vyhovovalo být tady inhouse a rozdělovat to mezi příležitostný autory a víc to řešit po svém. V něčem to je trošku ušetření času a energie, že to můžu skládat já, tak jak potřebuju a vím, jaké věci udělám a kdy budou, ale pak je toho zase víc, co leží na mně, třeba i v tom psaní nebo připravování a v nějakou chvíli jsem se snažil tu redakci rozšířit, aby aspoň těch psavých autorů bylo víc nebo aby se na to dívalo víc očí, ale moc se to nedařilo. Já jsem před dvěma lety se podařilo domluvit s jedním z autorů s tím Lukášem Polanským – Lukym, který je teď nejbližší nebo nejaktivnější člen té reakce, kromě toho Nashvilla a Boba, ti jsou takoví samostatný, ale nefugujeme jako redakce, že bychom se scházeli na redakčních poradách a mluvili o tom časopisu dohromady, spíš si to od nich sbírám jednotlivě a poskládám si to do celku. A nebylo to tak vždycky, Julča když začínala ten časopis, tu koncepci, tak měla redakci širší nebo myslím, že ona j na to obecně šikovnější na to tvoření a udržování těch týmu, že třeba i Ben Ja Míň má ten tým docela široký a drží ho i takhle na dálku, takže tam byl bývalý vedoucí... kdo tam psal ty články, já myslím, že to byli čtyři...

T: Jestli to bylo pod ní, tak to můžeme...

R: Ta redakce, když jsem jí přebíral, tak tam byli třeba čtyři lidi, kteří ale postupně doznívali a já jsem je spíš nedoplnil než doplnil a teď je ta redakce opravdu hodně úzká, už fakt stojí na jednom, dvou lidech.

T: Jo. Jaký je podíl TDC na tvorbě časopisu, ve smyslu jednoho čísla, ve smyslu od nějakého vymyšlení tématu až po doručení do schránek výtisků?

R: Jako, to neumím moc spočítat...

T: Co všechno dělá TDC?

R: No jasně, tak TDC dělá opravdu ty technický věci typu, jako grafička pošle časopis do tiskárny, TDC spravuje tu databázi, kam to má odejít, aby se to v tiskárně našítkovalo, zabalilo, rozeslalo, řeší inzerci od shánění, domlouvání, tvorby, když to někdo, někdo ji dodá hotovou, nějaká junshopová nebo skautská, ta se tvoří v TDC, takže dodání té inzerce a řeší to rozpočtově, finančně, to já vůbec neřeším rozpočet celého časopisu, jestli mám tenhle budget tady toho balíčku a to je všechno, co kolem toho dělám já. A obsahově jinak ne, do obsahu TDC nezasahuje více méně vůbec.

T: Děkuju. Čtvrtý okruh – inzerce. Jak využíváš inzerci v časopise?

R: Ke mně přijde v nějaké fázi dvou, tří týdnů před odevzdáním časopisu do tiskárny, jaký rozsah té inzerce se podařilo domluvit tomu, kdo má na starosti shánění inzerce, máme předběžnou domluvu kolik cirká to bude, takže to bývá v podobném rozsahu, někdy víc

někdy míň v řádu dvaceti, třiceti procent. Ten časopis má 40 stran a ta inzerce mívá kolem 4 stran.

T: To je deset procent, dvanáct.

R: No.

T: Tys říkal třicet.

R: Jo jako těch změn, že to bývá někdy čtyři a půl, někdy k pěti, někdy tři a půl a tak. No a na mně je to zapracovat do té mapy toho časopisu, kdy nějaké zadní strany a nějakou jednu, dvě uprostřed tam mám předběžně vyhrazený a pak podle toho, kolik té inzerce reálně je, tak já reálně vidím, jestli mám nějaké texty natáhnout na víc toho obsahu a nebo naopak krátit, protože té inzerce bude víc a ještě je tam možnost doplňovat to tou interní inzercí skautskou, což využíváme ve chvíli, když jsou domluvené dvě inzerce na třetinu a zbývá tam ta třetí třetina, tak dává smysl, ji doplnit tou skautskou a nemít tam nějaký kousek článku někde a zaplnit tou inzercí celou stranu, tak tak no.

T: Jak hodnotíš to množství v časopise?

R: Pro mě je to celkem pořád snesitelné, chápu ty důvody proč je dobré ji tam mít, třeba v tom smyslu, že v tomhle jsou ty časopisy takové specifické, že mají celkem velký odběr a velkou čtenost pevně zaručenou, není to závislé na tom, kolik si toho kdo koupí, takže v tom pro ty inzerenty to může být něčím zajímavé a byla by škoda pro tu organizaci to nevyužít. Nestalo se mi někdy, že by mě v tom omezovala nějak obsahově, že by to jo křičelo, že je tam nějaká inzerce nevhodná.

T: Chtěl bys jí víc nebo míň, nebo ten stávající stav ti přijde dobrý?

R: Asi dobrý, myslím si, že je to na úplné hraně toho dobře snesitelného, toho aby to nebyl reklamní plátek a myslím si, že by to i ty čtenáři zaznamenali a reagovali na to, ale myslím, že ani z těch posledních výzkumů, který se kolem časopisu před x lety dělal, tak to nebylo, že by byla vyloženě vadící nebo ani nejsou reakce, že by nám někdo psal, že je tam té inzerce fakt strašně moc. A za mě asi taky ne.

T: Rozložení si teda určuješ sám?

R: Jo, někdy si to určuje ten inzerent, že třeba je podmínka, že nechtějí být sloučení třeba s ostatními inzercema jako...

T: Že chtějí jako exkluzivní stranu?

R: No, nebo že to nemá být s jinými inzercema dohromady, ale není to často. Vím, že se to občas stalo...

T: Vzpomeneš si na nějaký příklad nějakého čísla?

R: Bylo to někdy před x lety, a teď nevím, jestli to byla podmínka nebo pokud to bude možný, tak to neslučujte, to teď nevím, jak to bylo, ale vím, že to šlo zařídit, že jsme to udělali.

T: Můžeš jako redakce tu inzerci odmítnout nebo máš nad tím nějakou kontrolu?

R: Tak nevím to tím, že jsem to nikdy nezkusil, jako nemáme o tom asi tu pevnou domluvu. Nevím, co by se přesně dělo, kdybych řekl, tohle je pro mě tak závadná inzerce,

že jí v tom časopise nechci, že tím, jak to není úplně můj časopis... jako vím, že bych to určitě mohl říct, mohl bych na to reagovat a asi by se rozběhla diskuse s argumentama proč jo, proč ne a nevím, kde by končila, jestli u Freda, TDC nebo jestli by to vedlo k Permimu jako zpravodajovi komunikace Junáka obecně, jestli se tady s tím produktem, tady tou značkou Junák chce, nechce spojovat a jednak teď jsme hodně nablízko toho mého zapojení do komunikačního týmu Junáka, tak věřím, že bychom na to sedli v těch třech lidech a ta debata by o tom probíhala, ale nestalo se to. A tak Junák si asi hlídá... jako etický kodex na to ještě není nastavenej, tak nevím, zas kdyby to byla reklama na zbraně nebo na Homecredit jako na půjčky, tak věřím, že to Junák nějak nastavený má a že s takovýma značkama se nespojuje. Ale kdyby přišla reklama na ČEZ nebo třeba na PPF, tak možná by to někdo řešil, ale že třeba kdyby teď se řeší změna klimatu a kdyby tam byl nějaký inzerent proti těm hodnotám toho tématu, tak by se to mohlo řešit, ale nedělo se to zatím vůbec.

T: Mělo by se tohle víc v Junáku víc řešit, s kým se Skaut spojuje?

R: Jo, tak jasně... a myslím, že se to i chystalo nějaký fundraisingový kodex měl vznikat, ale myslím, že není dokončený a tohle by do něj přesně spadalo ty inzerce, ono se to řeší i ve vztahu k velkým akcím typu jamboree, Obroky... na Obroku se to dokonce řešilo s nějakým inzerentem, že tam byla nějaká reklama, kde se možná odmítalo...

T: Mělo by to být podle tebe nějak kodifikovaný a nějaký jasnej seznam, nebo ne seznam, ale nějaký návod, který inzerce by v těch časopisech měla... byla vhodnější.

R: Jo, je nějak specifikovaný v oblasti přes který nejede vlak, v oblasti, kde je třeba se vždycky bavit a oblasti, který není třeba řešit. Ale nevím o tom, v jaký fázi to teď je.

T: A teda žádný příklad, že by se do toho časopisu nedostal, nebo že bys měl nějaký problém?

R: Asi ne.

T: Dobře. Pátý okruh...

R: Ale je teda pravda ještě, pardon, že tím jak to ty pravidla nejsou nebo není to nastavený, tak to není ani tak, že já bych to nějak výrazně sledoval nebo to, že to hodně беру tak, že to probíhá někde trošku víc nade mnou v rámci toho TDC a tak jako jo, sleduju, co tam za tu reklamu je, ale nejsem tak vnímavý, že bych ještě já prosíval sítím a říkal si tohle jo, tohle ne.

T: Podoba redakce a obsahu. Jak funguje volba témat pro jednotlivá čísla?

R: V rámci toho plánu celoročního nebo který si nastavíme na začátku roku, tak ten to hodně zasměřuje do těch rubrik, že tam je první tématický nastavení, že když si řekneme, že budeme mít, nevím, teď máme rubriku Můj první skautský rok, tak z toho nám vyplývá, že už celý rok se budeme ptát, shánět nějaký zajímavý skauty, který třeba teď nejsou aktivní nebo jsou to nějaký známější lidi nebo naopak lidi, který jsou známí v rámci Junáka a ptát se jich na to, jak vypadal jejich první skautský rok. Předtím jsme se ptali v takové anketě Co z toho, co jsem si odnesl ze skauta, využívám při té své práci a jak a byly to takové krátké úvahy. Tematicky si pak zastřešujeme ty velké rozhovory...

T: Tys říkal zastřešujeme, kdo my?

R: Redakce nebo já s tím okruhem lidí, na kterých se na to ptám.

T: A třeba ten Nashville a Bobo se taky na tom podílí?

R: Posílám jim na začátku ročníku, podobně jako těm odborům, koncept s tím, že můžou doplňovat ty témata nebo navrhopat, co pro ně v tom roce bude aktuální a ten

Nashvillem to nevyužívá, protože má ty čtyři strany, který si naplní každý to číslo tam, to dopředu nevím, co v tom roce bude a snažím se trochu dopředu vědět ta volná témata, ale většinou se je dozvídám až před tím číslem samotným a oni se i hodně opakují, přijde mi, že je tam nějaká série akcí, které se dějou typu charitativní akce během roku, kdy chodí dávat krev, akce, kdy vybírají na psí útulek mezi sebou ten Kmen dospělých, někde se setkají v zahraničí a teď se tam trochu periodicky točí vždycky trochu z jiného pohledu, takže to. No a pak my si rámcově nastavíme rubriky, ale už když ty rubriky děláme, tak si dvě, tři témata nebo dva, tři lidi, který by tam mohli být navrhne, naurčujeme, abychom věděli, že ta rubrika bude mít i obsah, že to není jenom téma, ale už je pod tím nějaký obsah a někdy je to navržené na všechna ta čísla a postupně se to zařadí a někdy se to doplňuje nebo vzniká až během roku.

T: Zasahuje nějak organizace ve smyslu Výkonná rada, TDC, Náčelnictvo a tak dále do tvorby časopisu?

R: V jakém smyslu zasahuje?

T: V jakémkoliv, že ho nějak ovlivňuje, má nad ním nějakou kontrolu, někde, kde ty nemáš to rozhodné slovo.

R: Ne, myslím si že ne. Opravdu je to tak, že já nabízím prostor k využití, ptám se po tématech a oni buď s nima přijdou, navrhnu je a já je zpracuju a mluvíme o té tvorbě konkrétního článku nebo někdo přijde typu právě Zpravodaj pro vzdělávání nebo nějaký programový odbor, teď tenhle půlrok bude pro nás důležitý téma družinového systému, dostalo by se nějak do toho časopisu. A jednáme o těch možnostech, že jim říkám, jo tady máme rubriku takových rozhovorů, tam bys se to vešlo, tady budeme mít tohle téma, tam by se to přilepilo a buď tu shodu najdeme nebo ne. A někdy je to téma pro někoho hodně důležitý, že stojí o to, aby to v tom časopise bylo, takže to hledáme hodně, někdy to někdo navrhne jakože tady ty témata budeme řešit, když se vám to bude hodit, tak to zpracujte, když se vám to nebude hodit, tak to nezpracujte no.

T: Takže nestalo se, že by někdo přišel s tím, že máme tady dvě stránky článek, který potřebujeme, aby vyšel na čtvrté straně?

R: Ne, to asi více méně ne.

T: Zasahuje organizace do výběru spolupracovníků, se kterými děláš časopis?

R: Ne, ne vůbec, tak já jich mám málo, takže není moc do čeho zasahovat, ale zasahuje v tom smyslu, že když jsme ty posily hledali, tak jsme s Kátou Zavřelovou koordinovala ty časopisy, byl s ní v kontaktu, aby třeba pomohla s inzerátem, poptáváním a tak, takže ve smyslu shánění, než že by mluvili do toho, s kým ten časopis dělat, koho používat na články.

T: Ale zároveň jsi říkal, že je tam nějaký vztah s tím Nashvillem?

R: No, ale to byla společná domluva, hele nevím, do jaké míry to byl zásah. Domluvilo se, že tady tu část časopisu budou moct naplňovat oni a je to tak, že já v tom můžu asi mít právo veta, aby mi to nebořilo ten časopis úplně, kdyby tam oni psali úplně nesmysly, že by mi přišli, že se pod to nemůžu podepsat, tak to můžu asi odmítnout nebo jednat, že to je nekvalitní článek, který nevezmu. Zároveň...

T: Ale nestalo se to nikdy.

R: Moc se to neděje.

T: Nebo ten vztah není vyjasněný a nestalo se to?

R: Děje se to spíš z mé strany, já v tom obecně nejsem rázný nebo konfliktní typ, který by do těch konfliktů šel, že mě to spíš mrzí, že je to nějaký nevyužitý potenciál toho časopisu, že ze 40 stran je tam 6 stran, které si opravdu nejsem jistý pro jak velkou část jsou atraktivní a z té mé představy o tom časopisu spíš vybočují, ale beru to jako kompromisní stav toho, jak se to dohodlo, aby zároveň ta skupina měla ty svoje potřeby naplněny.

T: Ty teda spadáš pod někoho, kdo má nad tím časopisem moc, že rozhoduje, že vychází, co tam je za cíle a tak. Máš tady nějaký problém s desetinou časopisu dejme tomu tím obsahem, jsi šéfredaktor a zároveň i Julča mi říkala, že měla problém s tím Nashvillovým obsahem... proč nechceš, aby se to vyřešilo? Proč se třeba neobrátiš na někoho z těch vyšších struktur, aby to zrušili, nebo aby upravili zkrátka ten vztah z pozice nějaké moci?

R: Tak máš tady něco, co je tady strašně dlouho a nemůže to podle mě rozhodnout jenom to TDC, které formálně ten časopis vydává a pod něj zaměstnanecky spadám, ale obsahově to spadá pod Výkonnou radu a vůbec tu celou organizaci a co se s těma dospělými v té organizaci udělá. A ty snahy byly opakované, to není tak, že bych to úplně nechal být, spíš v tom hraje asi velkou roli i nějaké osobnostní nastavení toho Nashvilla, který je fakt hodně urputný v tom si za tím stát a držet si to a chtít to a on to opakovaně zkouší všema různýma cestama a v tuhle chvíli to je tak, že Kmen dospělých dal na Náčelnictvo oficiální žádost o to, aby ten časopis znovu měli, takže teď se to znovu posunulo na nejvyšší úroveň, který to bude řešit a má řešit, ale celé to trvá třeba rok než se to prochroupe. A i s tou Prckem, která má teď dospělé na starosti o tom mluvíme, ona vždycky říká, kdyby bylo něco, co je pro tebe fakt nepřijatelné, kdykoliv dej vědět, pojďme o tom mluvit, já jsem s Nashvillem taky v kontaktu, ale to řešení pořád není takhle řízlé, je to v neurčitém stavu takhle nechané.

T: Poslední okruh – spolupráce s ostatními časopisy. Spolupracují skautské časopisy nějak společně?

R: No jako málo, mohli by mnohem víc. Já si ještě v té pozici, kterou teď dělá Kát'a, ta já jsme jí chvíli dělal taky tu koordinaci těch časopisů a přesně o tohle jsem se snažil, aby byla nějaká provázanost mezi těm časopisama větší buď, že by se ti šéfredaktoři někde potkávali a mluvili o tom víc spolu, ale i na bázi těch témat, že když se o nějakém tématu píše v Skautském světě, tak se mohl objevit rámeček a taky si rovnou o tom můžete přeciťst tady v tom čísle Roverského kmene. Občas se to stalo, ale vlastně se to děje minimálně. Sem tam jsme si na začátku roku nějaké koncepty poslali, tak já nevím, jednak ty redakce jsou takové, každá dost samostatná, autonomní a řeší si to svoje téma, zároveň to ty lidi dělají nad rámec dalších věcí, které mají, ta kapacita a ten čas to dotvořit je omezená. A já bych v tuhle chvíli taky váhal, jestli bych chtěl jezdit na půldenní setkání šéfredaktorů, že ten čas, který mám pro to věnovat ho skautskému časopisu, tak je pro mě nějakém stropu, co zabere ta příprava, ale aspoň ve fázi doplňování těch témat nebo sladění, říct si fakt, že buď změna klimatu nebo výchovný trend, budeme se zajímat o ději, jaké jsou, co je pro ně aktuální téma, je teď nějaké úhlové téma pro Junáka pro další rok a pojd' me ho každý zpracovat a doplníme se v tom a rozdělme si to, tak to by mi přišlo supr, že bych se tomu nebránil ani za Skautský svět v tom se víc koordinovat a být v tom v časákách spojený. Já jsme se o to snažil v létě, kdy jsem z nějakých nahozených konceptů a témat ve Skautingu věděl, že chtějí mít jedno z tematických čísel právě to, jaké jsou dnešní děti a i víc témat se mi líbilo, tak jsem si říkal, že ve Skautském světě bychom je mohli doplnit takovýma kulatýma stolama, že na to téma, které je ústřední téma Skautingu, tak my bychom měli třeba onlinový kulatý stůl ve Skautském světě a který by ho doplnil a vzájemně by to na sebe odkázalo. A Asi třikrát jsem Borovi k tomu psal, jestli bychom takovou rubriku k tomu mohli udělat a nikdy se mi na to neozval až jsem nad tím zlomil hůl a ani jsem mu nevolal, že to byla moje blbost, že jsem napsal dva, tři maily a když nebyla reakce, tak jsem si řekl, že se jim to asi nehodí nebo to nechtějí a nechal jsem to být, nešel jsem za tím a pak jsem tu rubriku vypustil a jel místo toho jinou.

T: Jak funguje přechod jednoho čtenáře do jiné výchovné kategorie z pohledu časopisů? Pracuje se s tím nějak?

R: Nevím.

T: Pracuješ ty s tím nějak?

R: Ne, já s tím vůbec nepracuju, jako nevím jak. To se všechno děje v rámci skautISu, který ty časopisy nastaví a vím, že je to někdy problematické i na úrovni těch středisek, že někdy tam ty časopisy trochu frkají ty lidi, co zpracovávají tu registraci odhadově přiřadí podle věku nebo, ale někdy ty lidi v ostatních časopisech nevědí ani to, že by si vybírali, že by si prohlédli tři, čtyři časopisy, prolistovali si je a řekli si, hele tenhle se mi líbí, chtěl bych tady ten. Spíš myslím, že se tě zeptají na středisku chceš časopis a protože jsi tohle, tak by pro tebe měl spadat tenhle, ale vím, že to leckdy může být i různý, že může záležet i na založení, povahově, že lidi, co jsou třeba činovníci, tak je zajímá aktuální dění, taky by mohli víc táhnout ke Skautskému světu, i když třeba vedou oddíl, naopak někdo, kdo třeba už sice nevede, ale zajímají ho techničtější, metodický věc i potom, tak by mohl mít Skauting až do aleluja, protože to je pro něj zajímavé nebo je učitel. A s tím se právě pracuje málo, že by se při tom výběru, je to někde popsáný, že se můžeš podívat na Křižovatce, jak ty časopisy vypadají, ale minimálně lidí to dělá. A málo se pracuje i s tím, že by se ke konci toho ročníku třeba Roverského kmene psalo, tak jestli výhledově končíte roverské období, podívejte se na tady ty časopisy, jestli byste je chtěli číst dál, tady v tom najdete tohle, tady tohle, to se nedělá vůbec.

T: Doplnují se nějak ty časopisy navzájem?

R: Myslím si že víc náhodně než cíleně. Mně se x krát stalo, že se nějaké téma zaraz objevilo v jednom dvou číslech blízkých a nějak se to doplnilo, ale je to mnohem víc tím, že to je buď aktuální téma nebo se kolem toho něco děje, typu třicet let svobodného skautingu nebo teď když byla Ukrajina, tam to zas bylo tak, že Blecha, nebo nevím, kdo to měl na starosti ještě než to převzali ty Taršovky (*nesrozumitelné*), tak cíleně přišli s tím, že chceme, a by se ukrajinské věci objevili ve všech časopisech a sami si to rozmysleli a oslovili ty redakce a sami si hlídali, co je kde, aby všude bylo něco a nějak se to doplňovalo, ale bylo to víc zájem ze strany, toho, kdo to dělal a takhle pracoval ještě odbor Skauti na zemi, v tu chvíli, kdy měl projekt dvou letý, tři letý, tak protože potřeboval naplňovat nějaké indikátory s těma článkami, ale i proto, že vůbec sami mysleli, tak ty cíleně mysleli, aby byly ve všech

časopisech a v každém s něčím vhodným a hodně ta témata globální se v tu dobu, to je pět, šest let, snažili dostat do časopisu a bylo to koordinované z jejich strany a tím se to doplňovalo, ale nebylo to ze strany těch redakcí, že by ty redakce si řekli, tohle je téma, pojďme se o tom bavit, pojďme si to rozdělit, to se vůbec neděje.

T: Jaká je pozice tvého časopisu mezi ostatními. Věnuje se mu třeba Junák dostatečně nebo si myslíš, že je upozadřovaný nebo naopak vyzdvihovaný? Jaká je pozice?

R: Takový průměrná. Není extra vyzdvihovaný, že by se někde hodně objevoval. Mně se teď trochu změnila ta pozice a v něčem je to pro ten časopis dobré, tím jak jsem začal spolupracovat s komunikačním týmem, tak se tam snažíme o nějakou synergii, aby některé věci, které vznikají, tak se využívali vícekrát. Třeba když vznikne zajímavý text pro Skautský svět, tak ho někdy použijeme nebo jeho část na Skaut.cz nebo na facebook junákový, protože už to vzniklo a někde to nevádí ten přesah. Když teď byla vzpomínka na ten první skautský rok, a psal to Břetislav Rychlík, režisér, tak jsme to použili na Skaut.cz, protože to může sloužit i jako promo Junáka, takže spíš díky tady tomu se ten časopis dostává víc do oficiálnějších míst Junáka, že se dřív dostával, ale je to tím, že jsem těm věcem blíž a můžu říct, hele teď jsme o tom psali, můžete to využít tady, tak to. A přijde mi, že teď něčemu můžou pomáhat ty podcasty nebo audioverze těch článků, že ten obsah časopisu to může přinést jiným skupinám, které se k tomu nedostávaly a běží to přes zpravodajství, tak za to jsem rád. A to, že je to zaštitěné zvenku, je pro mě dobrý, protože já sám bych to neudělal nikdy, kdyby bylo na mně ještě udělat audioverzi článků, tak to nedělám, protože na to kapacitu nemám.

T: Jak se díváš na to, že nějaký žurnalistický produkt časopisů, je pak používán jako PR?

R: To mi v tomhle nevádí, to jsou většinou texty, které nejsou úplně PR, ale spíš zachytávají buď zajímavý moment nebo příběh a my to tam v těch cílech máme trochu podporovat tu sounáležitost nebo informování o tom, co se v Junáku děje, tak nepřijde mi, že by byly nějak zneužívané texty pro PR. Jsem rád, že když už to vznikne a má to omezený

dosah té cílovky, která dostává Skautský svět, tak se to multiplikuje ven, protože leckdy mi přijde, že ty větší obsahy, rozhovory jsou zajímavé a mají potenciál být zajímavý i ven mimo Junáka, v tom mi přijde, že ten časopis je trochu úzký, nemyslím, že by se měl prodávat na stáncích teď hned, ale někdy do budoucna si dovedu představit podobu časopisu, který může být zajímavý i ven mimo Junáka a tady ta témata přinášet.

T: Máte webovky?

R: Nemáme. Máme blog takovej, já jsem nechtěl dělat dvojitou verzi jako web, spíš jako kapacitně, ale pak se objevovalo, že když mi některý z článků přišly víc zajímavé, tak jsme je dávali ještě na starou Křižovatku a když se pak rušila, tak to upadlo a buď jsme je potom dávali, jak byli poznámky facebookový, ale ty se pak taky zrušily, takže pak když jsme chtěli mít pověšený na internetu ten článek a odkazovat na něj, tak jsem založil ne úplně systémově na normálním blogeru, blog, kam některý z těch článků pověším.

T: A je aktivní?

R: Jo je aktivní, ale dávám tam třeba dva články z čísla.

T: Proč nepřejdete na webovky, jako má třeba Skauting nebo Roverský Kmen?

R: Pro mě by to bylo kapacitně strašně náročné to zpracovat, byla by to druhá větev úplně mimo ten časopis a to bych na sebe nechtěl nakládat. Vytahujeme z toho ty dílčí články, nemyslím si, že by celý obsah časopisu byl zajímavý pro web, co jsem chtěl říct s tím blogem... jo, že tu existuje stránka časopisy.skaut.cz, která právě pro tohle podle mě nefunguje, proto nefunguje z facebooku odkázat na ten screenshotový obrázek, který si ještě někde musíš otevřít, funguje pro skatu ty, který nemají ten tištěný a chtějí si ho prohlédnout, co tam asi typově je, ale že by si někdo z venku četl ten článek, to asi ne, uživatelsky to neúplně přívětivé, tak mi přišlo dobré mít pro zajímavé rozhovory nebo reportáž ten blog.

T: Máme za sebou ty primární otázky. Ještě mám nějaké otázky doplňující. Pro koho ten časopis vlastně je, my jsme to už trošku řešili, ale jestli mi můžeš říct, pro koho ten časopis vlastně je? Ta věkovka je strašně široká, kdo je tvůj modelový čtenář? Pro koho ty ten časopis píšeš v tom Junáku?

R: Modelově to je pro mě asi aktivnější dospělý člen toho hnutí, který má takové přesahové zájmy a potřeby, zajímá ho nějaké aktuální společenské dění, je skaut nebo byl skaut a je pro něj zajímavé mít ta propojení Junák a společnost, co se v ní děje, co dělá anebo aby mu neutíkali nějaké aktuální věci ať už trendové nebo událostní, co se v tom Junáku dějí, když nechte Facebook a Zpravodajství, ale chce vědět o tom, co se v organizaci děje. Tak to.

T: Pracuješ nějak vědomě s tím, abys nezanedbával zbytek té cílovky?

R: U toho rodinného skautingu trochu, že se snažíme čas od času dostávat tohle. U těch z Kmene dospělých mám pocit, že ty potřeby jsou naplněné tím, co si tam dodávají, takže tam to není, že bych úplně víc myslel na to, abych je nějak saturoval svým obsahem. Tam já zároveň nemám moc jasno v tom nebo nerozumím tomu sám a nejsme s tou cílvkou skoro vůbec v kontaktu. Ta moje účast na těch skautských akcích se hodně ztenčila nebo omezila a ani na takových Elixírech a na akcích těch dospělých nejsme, tak pak mám často přes Nashville zprostředkované to, co ty lidi chtějí a co je pro ně důležité. A já mám dlouhodobě pocit, že když je rozhovor se zajímavým dospělým skautem, který mluví o tom, nebo i ty historické články, že to není o tom zajímavé pro lidi 30–40, že to je zajímavé pro všechny dospělé z toho Kmene dospělých, ale ten Nashville opakovaně přichází s tím, že ne, tohle ti naši lidé vůbec nechtou, to je nezajímavé. Je zajímavá ta klubová činnost, co dělají ty oldskautské kluby, jiné kluby v republice, do čeho se můžou zapojit a tak. Tohle je sice dobré, ale není to to naše. A já nevím, jestli to je pohled Nashville a skupiny kolem něj anebo jestli je to převažující pohled oldskautů a těch klubů. Nevím, nakolik ty jejich potřeby v tom naplňuju nebo nenaplňuju.

T: Jak by Junák měl vyřešit ten vztah s tím Kmenem dospělých? Měl by mít vlastní časopis nebo by se mu měl věnovat větší část, nebo by se na to nemělo ohlížet?

R: V tuhle chvíli nevím. Dlouhou dobu jsem byl velký fanda toho, aby to bylo společné pod střechou jednoho časopisu a fakt se tam ta témata provazovala, ale po dlouhé době, kdy se to nedařilo nastavit s Nashvillem ani dospět k té dohodě, tak jsem k tomu víc a víc skeptický a myslím si, že z velké části to je personální nebo osobnostní, že dokud to bude spojené s osobou Nashvilla, tak to bude takhle a nepodaří se s tím hnout. Takže jestli tam ze strany Kmene dospělých přijde někdo jiný, s kým se bude dát domlouvat nějak jinak, tak je možný, že se k té verzi toho společného prolnutí bude dát dařit směřovat, ale nemyslím si, že by se to teď podařilo v současném nastavení. A nevím, jestli je řešení toho udělat samostatný časopis, nepřijde mi to typologicky správné to, že by pak přišla jakákoliv skupina, přijde skupina skautů, která se věnuje klimatu a budou tak dlouho hlasitě říkat my máme mít časopis Skauti za klima, protože to je důležité téma a jenom my to dokážeme naplnit, přijdou skauti, který se věnujou duševnímu zdraví a řeknou my tady potřebujeme časopis o duševním zdraví, ale nemají za sebou tu organizační strukturu.

T: Ale když to je nějaký časopis, který nebo struktura, která má za sebou tu strukturu jako vodáci, Kmen dospělých, nemělo by se jim v tom vyjít vstříc?

R: Nevím, nakolik se Kmen dospělých strukturálně odlišuje od jiných dospělých ve skautu, jako z části jo, to se hledá celkové nastavení, ještě teď je to zajímavý v tom, jak přibývá víc těch dospělých nováčků, kteří přichází do té organizace takhle zprostředka, že nejdou plynule od dětí, přijdou tady a teď tam nějaká část, který jsou tam úplně celou dobu a prošli až do toho skautského období, teď část mladých vedoucích a část ve středním věku, že těch dospělých je, strašně rozrůzněná ta skupina, že to není jednoduché, držet dohromady.

T: Z mé strany je to všechno, máš prostor, jestli chceš něco dodat, co tě třeba napadlo, jestli si myslíš, že jsme něco vynechal a mělo by to být zmíněné v té práci, tak teď máš prostor.

R: Ne tak samotného mě teď překvapuje kolik času jsme věnovali té souvztažnosti s Kmenem dospělých, že je to dlouhé a nedořešené téma, ale zároveň bych za sebe necítil, že je to balvan, který ten časopis brzdí nebo tíží v tom běžném procesu mi nějak leží v hlavě, teď bych nechtěl, aby to vyznělo tak, že celý Skautský svět je zatížený tady tím, my jsme se po snahách dostali do stavu statu quo, který nějak funguje a takže z pozice, kdo o tom časopisu přemýšlí, mi přijde důležité mluvit o tom, jak moc se mu daří nebo nedaří reflektovat ty aktuální společenské dění a to co se děje kolem té organizace a jedna část, co mě napadá a to jsem neříkal, je to, čím je to pro mě osobně zajímavé moct to dělat, a to je, že jsem byl aktivní ve středisku, na okresu, kde jsme dělali čekatelský kurzy a pak i v tom odboru Skautingu pro všechny, ale tím, jak jsme se odstěhovali a narodili se nám ty děti, tak jsme od toho postupně oddalovali a jsem za ten časák rád, že mi umožnil to pojitko s organizací pořád mít, že kdybych neměl ani ten časák, tak bych byl ve fázi hodně vzdáleného člena, který sem tam sleduje, co se v tom hnutí děje, ale já jsme i díky tomu mohl sledovat, co se v hnutí děje, co jsou témata na sněm, co se řeší v té strategii, čím žijou odbory nebo odíly, a být s těma lidma v kontaktu, kdy jsme se jich na to ptali a za to jsem strašně rád, že mi ten časopis tohle přinesl i tím, jak jsem ze skautingu vzešel, že to pro mě nebyla běžná práce, že do výběrka se mi hlásili i extrní lidi, který by to dělali jako zakázkově.

T: Do jakého výběrka?

R: Skautského světa, když se tam hlásili zájemci, kdo by to chtěl dělat, u těch předchozích, když tam byla Julča a v tomhle je to pro mě cenný, že člověk zevnitř z té organizace jsem si mohl najít formu, co pro tu organizaci můžu dělat s těma dětma a není to vedení oddílu, Náčelnictvo, ale je to část, s tou svou zkušeností můžu dělat a můžu jí té organizaci dávat, tak reflektovat to dění.

T: Je v pořádku, že jsi neprošel výběrovým řízením? Že proběhlo předání jenom v té rodině, že všichni ostatní prošli výběrkem?

R: Nevím no. Navázal jsem na koncepci, co byla nastavená a nemusel jsem dělat svoji... podle mě je to primární tendence nejdřív se zeptat v časopise uvnitř, když jsem předával teď Roverský kmen, tam bylo ale výběrko.

T: Tam jsou sice z Kmene, ale prošli výběrkem.

R: No tak mohlo to tak být.

(R: Kateřina Zavřelová)

T: Tvoje osobnost – kdo jsi, co jsi v rámci Skautu a TDC? Představ se mi prosím.

R: Já se jmenuju Katka Zavřelová, do časopisu jsem začala dělat ještě pod dřívějším jménem Šmajzrová, takže část těch dokumentů je pod tady tím jménem, to mi přijde důležité říct. A já jsem asi od roku 2013 začala dělat šéfredaktorku časopisu Skauting, protože mě oslovila jedna z bývalých šéfredaktorek Káča Hořavová, dneska už Káča Parvanič, jestli bych se toho nechtěla ujmout, protože odcházela tehdejší šéfredaktorka Brčko. Já jsem zároveň studovala žurnalistiku na brněnské Masarykově univerzitě a přišlo mi to jako zajímavé propojení, i když se ve výsledku ukázalo, že to s žurnalistikou tolik společného nemá.

T: To šéfredaktorování?

R: To šéfredaktorování, nebo má to nějaký základy samozřejmě novinářské práce, ale to médium je tak specifický, že ta novinářina, jak se pojímá na většině žurnalistických fakult, z toho, co jsem měla možnost navnímat, tak se toho moc nedotýká. No, takže jsem byla tři roky šéfredaktorkou Skautingu a potom, když jsem ten časopis předávala Tomáši Čaklošovi, tak mě oslovil Tomáš Slavík – Fred, ředitel TDC, jestli nechci nějakým způsobem u časopisu zůstat a dál s nimi pracovat. Takže od té doby zastávám roli, která se jmenuje koordinátorka časopisů a ta role je taková hodně fluidní, párkrát jsme se pokoušeli ji nějak vymezit, ale nemá žádné pevně zakotvené hranice, a tak se snažím reagovat na potřeby redakcí a i na nějaké svoje časové potřeby, protože toho času tolik nemám.

T: Popiš teda prosím, co ta pozice je, protože pro mě to je strašně abstraktní pojem a zároveň tě všichni zmiňují, nebo dost lidí tě zmiňuje, že jsi jako nejdůležitější člověk ohledně těch časopisů.

R: Základem té mé role je, že dělám nějakého jako spojovatele mezi redakcemi časopisů, mezi jednotlivými šéfredaktory a jejich redakcemi a TDC jako takovým, kdy v tom pojetí, v jakém jsme to teď měli rozdělené, respektive do ledna letošního roku, vysvětlím to za chvíli...

T: Moje práce se dotýká let 2017–září 2022. Zkrátka ta práce musí být nějak vymezená, tak tady těch pět let, tomu se věnuji.

R: Jojo. No tak to v podstatě zasahuje...

T: Jo, jenom o jakém čase se bavíme.

R: Takže taková spojnice, kdy TDC a Slavík jsou zodpovědní za tu technickou stránku časopisu, kdy časopisy vyjdou, půjdou do tiskárny, komunikace s inzercí a tak, a já jsem se snažila šéfredaktorům a redakcím zprostředkovávat nějaké spíš metodické nebo věci týkající se metodiky nebo péče o lidi nebo aby jim v té práci bylo dobře. Plus to, co jsem se snažila dělat a občas to bylo to jediné, co jsem dělala, tak je zpětná vazba na ty časopisy, kdy kontinuálně nějakých pět let čtu ty časopisy a dávám na ně redakcím zpětnou vazbu.

T: Takže ty jsi podřízená Slavíka, ale nejsi nadřízená časopisům. Časopisy pod tebe...

R: Nejsem nadřízenou šéfredaktorů časopisů. Postavila bych to vedle těch šéfredaktorů.

T: A jaký tam je ten vztah? Je tam poradní, dozorčí nebo...?

R: Jo, spíš poradní, to je moc pěkné slovo.

T: Takže nemá žádnou jako...

R: Ne, rozhodně to není dozorčí, nenavrhují žádné úpravy časopisů nebo změny v tom. Ty navrhuju na základě té zpětné vazby potom, ale je to jako: Všimla jsem si, že korektury jsou slabší, nechcete s tím něco dělat? Není to, že bych řekla: Hele, pokud do příště neuděláte lepší korektury, dostanete míň peněz, nebo něco takového. Většinou jsem se to snažila šéfredaktorům prezentovat tak, a myslím, že se na mě s tím i často obraceli, že když budou něco potřebovat, na co v rámci té redakce nestačí, ať už je to: „Chci pro redakci vytisknout děkovné dekrety, nebo chci jít s redakcí na teambuilding nebo nestíháme tentokrát korektury, můžeš nám pomoci," tak takové typy, nebo „nemůžeme sehnat autora, nevěděla bys o někom?" Takže takové typy úkolů nebo forma spolupráce mezi námi s redakcemi je.

T: Tvoje pozice... jsi první na té pozici?

R: Nejsem, koordinátor časopisů už dělala kdysi Káča Hořavová, potom to nějakou dobu dělal Vašek Zeman – Šík, který teď šéfredaktoruje Skautskému světu, a pak jsem to dělala já. Ale tím, že to není žádná pevně stanovená role, tak možná, že tam byl ještě někdo další, ale já o něm nevím.

T: Je to placená pozice?

R: Je to placená, mám hodinovku u Junáka.

T: Takže to není jako full time?

R: Ne, není to full time, my jsme domluveni na nějakém minimálním rozsahu se Slavíkem, ale i tím, že já už jsem tři roky na mateřské a předtím jsem k tomu měla full time, tak je to spíš brigádnická málo hodinová práce. Několikrát jsme se bavili o tom, že by nebylo špatné, kdyby tato pozice dostala nějaký úvazek a zvažovalo se, že by se to sloučilo s něčím dalším na TDC, zatím k tomu nikdy nedošlo. Myslím, že některé dílčí úkoly, které vyžadují víc času a práce, typicky třeba teď je to analýza časopisů, což už nespadá do toho časového období, nebo když bylo potřeba udělat nějaké výběrové řízení na nového šéfredaktora a nebylo to zrovna v mých časových silách, tak to bylo delegované na někoho z pracovníků TDC.

T: Řekneš mi, kolik za to dostáváš?

R: Mám hodinovku, dvě stě na hodinu teď. A vychází to na malý malé desítky hodin měsíčně, že to je třeba do dvaceti hodin měsíčně ta moje práce.

T: Děkuju. Druhý okruh – časopisy. Proč Junák vydává ty časopisy?

R: No, ta současná podoba časopisů vychází z rozhodnutí Valného sněmu, teď si nepamatuju kterého. Nicméně existuje projekt Spolkový časopis, který říká, že každý člen Junáka má nárok na svůj časopis vydávaný jednou za dva měsíce a má na něj nárok v rámci registrace za nějaký drobný poplatek. A tímhle projektem, nechci říct vznikly, protože ty jednotlivé časopisy fungoval už dřív, ale tady tím projektem došlo k přesnému rozdělení, který časopis je pro koho, bylo to revidované určitě v roce, moment, 2009 je ten sněm, který, jestli tam byl nějaký sněm, nebo 2011...

T: No jedenáct, dvanáct...

R: No, tak já si myslím, že to bylo 2007, že to bylo probírané ten Spolkový časopis. A teď je to třináct let, co časopisy vychází pod hlavičkou toho projektu a je za tím záměr toho, že ty skautské časopisy, my se k tomu dostaneme pak v těch cílech, že naplňují potřeby organizace a jejích členů v nějakých cílech, a proto, patří tam třeba sounáležitost, nebo nějaká...

T: Jo, že to je prostě...

R: Jo metodická podpora, přesně tak. Takže...

T: Další rozměr junácké...

R: Jeden z výchovných nástrojů v podstatě.

T: Je důležité, v jakém ty časopisy vycházejí nákladu? Protože to je dost různé od menších tisíců až po snad skoro třicet tisíc? Je to jako důležité pro ten Junák?

R: V tuhle chvíli nebo v době mezi obsáhlejšími analýzami, protože snahy o to, to revidovat ten časopis byly, tak je ta odběrnost jedinou zpětnou vazbou, kterou Junák má na to, jestli jsou ty časopisy vlastně někomu užitečné a jestli je někdo používá. To, že to je slabá zpětná vazba, protože nevíme, jestli je někdo nepálí rovnou v tom igelitovém obalu, to je druhá věc, ale takže to, kolik se jich vydává je důležité pro tady tu informaci, a i z hlediska efektivity, kdyby to odebírala půlka organizace, tak se nedá spolehnout na to, že ty informace, které časopisy projdou, tak že jsou relevantní, že proniknou do toho hnutí. Samozřejmě to není jediný komunikační kanál, který Junák používá nebo jediný metodický nástroj.

T: Proč se tady tomu výzkumu nebo nějakým informacím, jak se s tím pracuje, nikdo nevěnoval? Přičemž mi to říkali skoro všichni šéfredaktoři, že tuto informaci nemají, že sbírají informace na vlastní pěst a že by o to...

R: Zejména proto, že to je náročné časově, ty informace sbírat. Já jsme se několikrát pokoušela, a teď to není výtku žádnému z těch šéfredaktorů, sbírat tu zpětnou vazbu tak, že jsem měla vytipované nějaké respondenty, kterých jsem se každý měsíc ptala, ale jenom to, než jsem dostala od těch redakcí to, na co se je mám ptát, tak to často bylo 14 dní potom, než ten časopis vyšel, než se redakce vzpamatovaly z toho stávajícího čísla. Takže za mě to

má několik důvodů, proč se to dlouhodobě nedaří. Jedním z nich je i fakt, že s těma časopisy je většinová spokojenost, že tady není...

T: Většinová spokojenost koho?

R: Čtenářů.

T: A TDC?

R: A TDC a Výkonné rady jako zadavatele taky. Tam každoročně dochází ke schvalování nebo ke znovuschvalování těch cílů a k připomínkování obsahu, byť nepříliš zasvěcenému, ale dochází, a takže není žádná důležitý impuls, který by řekl, pojďme fakt nějak systematické sbírat tu zpětnou vazbu. Některým redakcím se to daří líp, některým hůř, to sbírat, a třeba ještě u těch, které jsou pro cílovou skupinu 15+, tak tam je to trochu snazší, dneska už by to šlo dobře i u Skauta, ale u těch dětských časopisů se to sbírá daleko hůř, protože tam špatně... nedá se na ty respondenty dosáhnout mailem, když to tak řeknu.

T: Jak se časopisy financují? Za registrace se platí 40 korun, což nedosáhne ani na vytisknutí, tak jak se to financuje?

R: Tohle je otázka, kterou by asi uměl líp zodpovědět Slavík, přesněji. Časopisy se doteď, po nějakou dobu, což zase není nějak dlouhá doba, asi předchází čtyři roky se financovaly z peněz, které plynuly se Skautské energie, ale v obecnosti jsou to prostředky Junáka, které on získává fundraisingem nebo nějakou jinou cestou, ale jsou to normální finance Junáka, o kterých Junák přemýšlí, kam je dát. A ve chvíli, kdy jsme ty peníze relativně snadno získávali ze Skautské energie nebo z STSky, tak to nebyl moc velký problém. Ve chvíli, kdy Skautská energie není, tak si myslím, že to bude víc na pořadu dne, nebo není, že negeneruje ty peníze tak, jak je generovala v posledních letech.

T: Dřív ty časopisy byly vyloženě jako, kdo si na sebe vydělá, pak do toho přišel Junák, dalo by se to vrátit k tomu? K té plné částce?

R: Já si myslím, tak to hrozně záleží, jakou roli ty časopisy v organizaci mají plnit. Pokud je to organizace, která chce, aby ten časopis lidi odebírali, protože je informační metodický a další kanál, pak si myslím, že ta plná částka nemá ležet na členech. Pokud to je bonusový materiál pro členy a informace a metodické nástroje se ke členům dostávají jiným způsobem, pak to může být plně placený médium. Sama za sebe vnímám ten přínos,

pochopitelně tím, že jsem v tom příliš vtažená, já bych nechtěl jít tou cestou, kdy si to lidi musí plně platit, protože si myslím, že by všichni ne úplně docenili význam těch časopisů a že by to byla škoda přijít o část čtenářů a o část toho nákladu, protože v takovém rozsahu, a i ve vysoké kvalitě je to docela unikátní projekt.

T: Kdo o tom rozhoduje? Kdo by o tom rozhodl?

R: Výkonná rada.

T: Takže kolektivně na základě nějakého hlasování?

R: Respektive část těch věcí o časopisech může nastavovat Výkonná rada, měnit cíle, řešit financování a tak, a teď, možná bych kecala, pokud by se jednalo například o zrušení časopisů jako takových, tak by to muselo projít Valným sněmem, právě proto, že ten projekt Spolkového časopisu byl taky odsouhlasený Valným sněmem.

T: A to je asi další věc, kterou ti šéfredaktoři poznamenávali, že neví, pod koho ty časopisy spadají, že zkrátka není vyjasněný ten vztah vůči Výkonné radě, že neexistuje Zpravodaj pro časopisy nebo nevědí pod koho spadají, že někdo spolupracuje s odborem příslušným, ale není tam ten vztah vyjasněný.

R: No není, je to něco, co jsme otevřeli dva roky zpátky na popud Skautingu, který vlastně žádný svůj partnerský odbor už nemá, nemá tudíž ani nikoho, s kým by mohl řešit, jak nastavovat agendu. Trochu tam do toho vstupuje zpravodaj pro vzdělávání, do těch metodických věcí, ale není to úplné. A je pravda, že to je nějaká otázka, která před časopisy v blízké budoucnosti stojí.

T: Víš alespoň přibližnou částku, nebo řádově, jak jsou ty časopisy finančně náročné pro tu organizaci? Jak moc velká část financí je z toho skautu se dává na ty časopisy?

R: Já bych to hrozně nerada teď řekla, protože mám tendenci se v tom mýlit, ale jsem schopná ti to dohledat třeba večer, že ty přesné údaje nevím, ale mám je někde sepsané, určitě to jsou nižší miliony.

T: Jaká má být kvalita časopisu a jestli ji dosahují?

R: No kvalita má být vysoká samozřejmě...

T: Co je vysoká kvalita? Pro TDC nebo z toho druhého pohledu zadavatele?

R: To je fakt široká a těžká otázka. Protože si myslím, že pro zadavatele i pro čtenáře i pro redakci, leží ta kvalita někde jinde. Pro čtenáře si myslím, že ten časopis má přinášet nový zajímavý věci, a teď já mám trochu tendenci uvažovat v té kategorii dospěláckých časopisů, u těch dětských vnímám, že je tam větší mírou zastoupená zábava a nějaké provázání s tím hnutím, sounáležitost, případně nějaké rozšíření toho, co se děje na schůzkách, ale u těch dospěláckých časopisů ta kvalita leží hlavně v tom otevírání nových zajímavých témat, v agenda setting v rámci Junáka, že nasvěcují ta témata, která jsou v tu chvíli důležitá, že v tomhle směru můžou časopisy plnit tu obecnou roli médií. No a pak je tam kvalita literární, aby to mělo nějakou úroveň pro TDC, respektive pro VRJ to spočívá v tom, že to nějak funguje, ty redakce...

T: Co je VRJ?

R: Výkonná rada Junáka. Že ty redakce jsou funkční orgán, že časopis vychází pravidelně, i tohle si, může se to zdát, že to není kvalitativní údaj, jestli ten časopis vyjde včas, ale myslím, si, že z pohledu té organizace jako celku to může být údaj o kvalitě, že se ten nástroj daří dodávat pravidelně i v tiskové kvalitě a tak. Těch kvalit je tam hrozně moc.

T. Takže Výkonnou radu zajímá ta technická stránka...

R: I naplňování cílů.

T: I TDC se zajímá o naplňování cílů?

R: Do jisté míry ano, ale myslím si, že ty samotné redakce naplňování cílů zajímá víc než tady ty orgány, protože jsou v tom ponoření hloub. Kdybych to měla velmi zjednodušit, protože nechci mluvit za Výkonnou radu ani za všechny lidi v TDC, tak ti, co se zabírají tou kvalitou z pohledu cílů a obsahu, tak jsou většinou ti zpravodajové nebo ty partnerské odbory těch jednotlivých časopisů, Zpravodaj pro děti, Zpravodaj pro dospělé. A tou technicistní se víc zabírá TDC. Jo tečka. Výkonná rada je spíš orgán, který až na výjimky, jako je třeba projekt zpětné vazby na ty časopisy, tak se těmi časopisy příliš nezabývá.

T: Jaká je pozice skautských časopisů na trhu časopisů pro děti? Mimo tu organizaci, v porovnání s jinými pro děti a mládež?

R: To se u Skauta a Světýlka nedá říct, protože ty nejsou dostupný, že by si je člověk koupil na stánku...

T: Ale přes Sent jdou koupit.

R: Přes Sent jdou koupit, jo, vím, že někdy bývají v knihovnách, ale myslím, že o tom nejsou žádná čísla o tom, jak, jestli to někdo dělá. Moc nevím, proč by to někdo dělal, takže to nedokážu říct, jaká je jejich pozice tady v tom. Trochu to víme u Ben Já Míny, kterou vím, že odebírají pravidelně lidi mimo hnutí a že je s nimi ta redakce v nějakém užším kontaktu.

T: Nějaká významná část? Nějaké desítky procent?

R: Řekla bych, že to budou jednotky procent. Spíš nevýznamná část.

T: Je to něco, co Junáka zajímá? Že tady je nějaká pozice skautských časopisů pro mládež a jaká je třeba konkurence oproti nevím Raketě nebo Méd'ovi Pusíkovi, ABC třeba?

R: Myslím, že ten přístup Junáka je v tomhle takový, že ať si časopis kdokoli objedná, ale pro Junáka jako organizaci není v tuhle chvíli moc zajímavé ho nějak extrémně nabízet mimo to hnutí.

T: Proč to není zajímavé?

R: To je zajímavá otázka. Myslím si proto, že má odbytiště v tom hnutí samotném a ve chvíli, kdyby měl ambice expandovat za hranice, tak by se ty časopisy musely významně proměnit, znamenalo by to nějakou proměnu v cílech časopisů, v distribuci a tak. Takže ani v průběhu let jsem nezaznamenala, že by to bylo téma, které by bylo na stole.

T: Proč jste vybrali jako distributor Sent?

R. Vůbec nevím.

T: Cíle. Můžeš mi popsat, jak to funguje, jaký je rozdíl mezi taktickým a strategickými cíli?

R: Úplně historicky spolu se vznikem projektu Spolkového časopisu vznikla i nějaká hierarchie cílů, která popisovala, jak mají ty časopisy být, popisuje, do jaké míry má být těch cílů dosahováno, aby ten časopis byl považován za úspěšný, je to tam definované v

procentech. Strategické cíle jsou něco, co bylo definováno jako neměnný stav, jsou to tři cíle, které se vztahují k tomu...

T: Budování sounáležitosti s Junákem, šíření myšlenek...

R: Jojo, metodická podpora a osobní rozvoj.

T: Že to jsou nějaké nejvyšší cíle, obecný vize...

R: Jo takové zastřešující, vlastně dlouhodobé cíle toho, co mají všechny ty časopisy dělat, potom jsou k nim přiřazené ty taktické cíle, které se každý rok revidují. U části nedochází ke změně, maximálně k nějakému přeformulování nebo vypuštění. Některé redakce s tím pracují dynamičtěji a víc si upravují ty cíle podle nějaké aktuální situace, nebo podle toho, kam si myslím, že by ten časopis ten rok měl vést.

T: Jak probíhá tvorba cílů?

R: Těch taktických, je to věc redakcí, které vždycky na konci školního roku revidují plnění těch stávajících cílů a na základě téhle revize navrhnou změny na příští rok a ty změny potom schvaluje Výkonná rada, respektive a teď teda nevím, jestli Náčelnictvo... Výkonná rada, na Výkonné radě se to schvaluje.

T: Jaký je smysl těch cílů, když redakce si je mohou měnit? Šéfredaktoři mi říkali, že za jejich nenaplnění není žádný postih, tak mně se to může zdát jenom jako nějaká byrokratická překážka ve stylu...

R: To je za mě nějaká meta otázka o tom, proč nějaké cíle mít. Teď to popisuju dost ze své zkušenosti, kdy už to samotné plánování cílů a hledání jednotlivých prostředků, v tomto případě článků, které k tomu naplnění povedou, vytváří editorský plán těch časopisů na následující rok, který ve chvíli, kdyby byl tvořený ad hoc, tak by mohl opomíjet některá témata, protože redakce je zaměřená trochu jiným směrem, takže ty cíle zajišťují nějakou základní úroveň a kvalitu toho časopisu

T: Ty cíle vychází z myšlenek toho skautingu. Je to nástroj, jak organizace upravuje obsah časopisů?

R: Jo, a zase bych řekla, že je to meta směřování, protože ani Junák, ani Výkonná rada ani zpravodajové nezasahují do jednotlivých článků, do jejich vyznění, neexistuje ta

žádný dozorčí orgán, který by řekl, tohle vydávat nebudete, takže je to nějaký směr, jaký organizace dává těm nástrojům a říká kam se mají vydat, ale jak přesně oni tu roli budou plnit, to je vlastně na nich.

T: Můžeš mi popsat, jak probíhá vyhodnocování cílů a jak se ty cíle vymáhání nebo co hrozí za to nesplnění?

R: Většinou to probíhá tak, že já někdy na konci dubna se spojím s redakcemi, připomenu jim, že se sblíží vyhodnocování cílů a domluvíme se, v jakém termínu oni jsou schopní to projít ať už s širšími nebo užšími redakcemi, a to je proces, který je v gesci těch redakcí, jestli tam mají jednoho redaktora, který si nad tím sedne a odešle, nebo jestli si nad tím sednou v plénu, to zůstává na nich, do toho nikdo nezasahuje a domluvíme se na termínu, ke kterému to má jít na Výkonnou radu a zhruba týden dopředu je potřeba poslat tady ty podklady a kromě podkladů od redakcí k tomu hodnocení přidávám vždycky i svoje hodnocení za tu koordinátorku a ještě je tam třetí stran, partnerský odbor, pokud existuje, případně Zpravodaj pro dospělé nebo Zpravodaj pro děti, pokud chce sám nějakým způsobem zhodnotit, no a pak k tomu přidávají komentáře členové Výkonné rady a v posledních letech to bývalo tak, že potom byli šéfredaktoři přizváni na tu část jednání Výkonné rady, aby byli přítomni tomu projednávání aspoň na dálku a mohli slyšet, co o tom Výkonná rada říká, jak to hodnotí, a potom se i snažíme, a ne vždycky se to asi splní, aby z toho šel zpětný zápis. V případě, kdy tam dochází k nějakým změnám, tak to je jasný, změny jsou zaznamenávané, ale stávalo se, že když se tam nic neměnilo, tak zpětná vazba od Výkonné rady dorazila až po dvou měsících, tak to bylo blbý. Jo, ještě jsi mluvil o té... no nijak se to nevymáhá, je to v uvozovkách, že by ta redakce neměla začít další rok bez schválených cílů, ale ta míra svobody pro ty redakce je v tomhle hodně velká, takže si myslím, že se stává, že redakce pracují na těch nových číslech i bez schválených cílů, takže ty navrhované změny nejsou tak zásadní nebo kontroverzní, aby to prolomily.

T: Je to špatně podle tebe?

R: Já si myslím, že to není špatně, že redakce tu kontrolu máme provádět ve chvíli, kdy vybíráme šéfredaktory a ladíme, jakým způsobem má ta spolupráce fungovat, ale to nastavení toho prostředí a té vzájemné komunikace, a to, jak to celé funguje, pro to společné fungování, že tam forma nějakých postihů není potřeba.

T: Teď to dovedu do extrému, ale kdyby se nějaká redakce, šéfredaktor, šéfredaktorka se na ty cíle úplně vybodla, neplnila je, tak, co se bude dít? Vyhodí ji TDC na základě toho neplnění?

R: Ta moje role má zajistit to, aby nedošlo tady k tomu scénáři a nezjistilo se to až za rok, když to přeženu. Takže tím, že procházím ty čísla postupně, tak dávám redakcím zpětnou vazbu, že hele zdá se mi, že tenhle cíl se vám dlouhodobě nedaří a oni třeba zpátky napíší, že jo, ale plánujeme na to samostatné číslo v červnu. Ok, ve chvíli, kdyby tam docházelo k záměrnému neplnění, tak by to asi znamenalo ukončení spolupráce s tím šéfredaktorem, zároveň si to neumím moc představit, protože je snazší cesta přijít a říct, hele my bychom ty cíle chtěli změnit, nebo chtěli bychom celý ten časopis nějak inovovat než dělat jako partizánsky, asi by se to stát mohlo.

T: Čtvrtý okruh – spolupráce s organizací. Jak TDC, potažmo Junák, Výkonná rada, všechno, co spadá pod Junák, pomáhá redakcím časopisů?

R: Přemýšlím, odkud to uchytit. TDC jim pomáhá tím, že jim poskytuje mantinely a technický servis, že zajišťuje tiskárnu, výdej a takové věci, zajišťuje mě jakožto někoho, na koho se můžou obrátit, pokud potřebují s něčím pomoci. Výkonná rada jako taková, nevím, jestli poskytuje nějakou, krom zpravodajů, kteří se sami zajímají o časopisy. Umím si představit, že pro redakce můžu být zajímavá účast na ústředních setkáních typu Ústřice nebo na něčem takovém, takže to může být nějaká pomoc. No, ještě jsi tam měl někoho, kdo pomáhá?

T: Jak prostě organizace pomáhá při tvorbě těch časopisů, kdo kolem, mimo ty redakce?

R: No, ještě to bývá obvykle tak, že u těch dospělých časopisů ty zpravodajové, kterých se to týká, tak organizují sběr témat mezi odbory a které by se mohly propsat do časopisů. Že v září nebo v srpnu Prcek s Rozárkou vykopne dokument, napište, co všechno, aby se příští rok objevilo v časopise.

T: Jako jednotlivé odbory?

R: Jako jednotlivé odbory, takže je to nápadovnik témat, která se můžou nebo nemusí do těch časopisů propsat. Není to tak, že by...

T: Takže je to doporučení? Tady máte na výběr, když to nepoužijete, nic vám nehrozí?

R: Jo, je to pro nás, pro odbory bude tohle pro nás příští rok aktuální, pokud se to propojí i s vámi, bude to bezva, nebo my vám v tom můžeme nabídnout pomoc při hledání autorů. I to může být tematické, že já nevím, teď vznikl odbor, nebo skupina pro bezpečnost, Bezpečný skauting, tak tam si umím představit, že nabídnou časopisům, my dosáhneme na spoustu odborníků, kteří vám můžou napsat nějaké články.

T: Jak se vybírají šéfredaktoři *rky?

R: Zejména dvěma cestami. Jedna cesta je osobní doporučení odcházejícího šéfredaktora, kdy po dohodě osloví někoho v redakci, jestli to nechce dělat a ten člověk pak pokračuje, v tu chvíli se nedělá výběrové řízení a druhou variantou je výběrové řízení, otevřené nejen do Junáka, ale i mimo Junáka.

T: Stalo se už někdy, že to dělal neskaut?

R: Myslím si, že nestalo.

T: A je o to nějaký zájem?

R: Myslím si, že my, když jsme vybírali Týnu a Kousyho, tak že tam byl přihlášen někdo, nebo to bylo do Skautingu, teď nevím...

T: Já vím, že Julie říkala, že na Ben Já Mínu jsou nějakí neskauti...

R: Jo, tam bych tomu i věřila, ale u toho jsem nebyla tady u toho výběrka, takže...

T: Takže děje se to, ale není to nějak významný?

R: Jo, děje se to, ale není to nějak významný. Ve Skautingu teď nějakou dobu fungovala slečna nebo paní, která skautovala v dětství a pak měla nějaké mediální zkušenosti a přihlásila se tady na to...

T: Takže členství v organizaci není podmínkou, dobře. Je pak důležité, aby ten člověk měl nějaké žurnalistické zkušenosti? Jaké ta organizace chce kvality šéfredaktorů?

R: Myslím si, že žurnalistické vzdělání není podmínkou, z mého...

T: Žurnalistické zkušenosti no...

R: Z mého pohledu, jo tak žurnalistické zkušenosti, z mého pohledu mohou být výhodou, na druhou stranu fakt ty, a zase časopis od časopisu, pro tvorbu dětského časopisu zkušenost z nějakého deníkového média není moc užitečná, že záleží na konkrétním tom. Samozřejmě, pokud se bude hlásit někdo, kdo psal Raketu, ta výhoda tam bude velká a zřejmá. Myslím si, že Junák po těch lidech chce, aby se orientovali v tématech, která v hnutí jsou, aby měli přehled o tom, co se v hnutí děje, u časopisu, které mají nějakou metodickou část, třeba Roverský kmen nebo Skauting, tak aby byli schopni proniknout i do pedagogických nebo metodických témat. A to ne, aby psali, ale aby dokázali poznat, že je to dobrý nebo špatný článek. Chce po nich, aby uměli řídit tým redakce, aby měli nějakou zkušenost a tady v tom případě, obvykle stačí skautská zkušenost v oddílu nebo s nějakou pozicí na středisku, protože to ty redakce bývají z velké části dobrovolnické. A u těch výběrových řízení, u kterých jsem byla, tak roli hrálo, jaký zápal nebo zájem ti zájemci měli o ten časopis mají. Jak jsou schopní si představit, že ten časopis pod jejich vedením bude fungovat, jaká témata by zařadily, protože většinou je součástí toho řízení příprava třeba jednoho čísla časopisu nebo něco podobného, tak to si myslím, že hraje největší roli, protože se na tom ukáže schopnost přemýšlet komplexně o tom tématu, zároveň reflektovat, jak v tu chvíli to v organizaci je a tak.

T: Je tam... má TDC nějaké nároky na to, že ty texty mají mít nějakou žurnalistickou kvalitu?

R: Nemá.

T: A ty délky toho šéfredaktorování jsou taky různé, je to práce na dobu neurčitou. Proč to tak je? Proč Junák nemá zájem na tom, aby se ty posty pravidelně střídaly nebo naopak nestřídaly, proč tam je takováhle doba? Protože Zdeněk to dělá už dlouho a vlastně dva časopisy...

R: Nedokážu říct, jaký byl ten původní záměr, myslím, že u většiny těch časopisů kromě Světýlka a Skauta, dochází k takovému přirozenému střídání těch šéfredaktorů v redakcích, kde to není moc potřeba řešit, protože ve chvíli, kdy člověk vybírá toho nového šéfredaktora, tak s ním řeší, že v ideálním případě by to nemělo být na rok, protože je potřeba ten časopis nějak zajet a tak, takže myslím, že to nikdy nebylo moc téma, co se týče toho Skauta a Světýlka, tam už v tuhle chvíli hrajou roli ty zkušenosti Zdeňkovy, to jak dlouho

už to dělá a ve chvíli, kdy tady u těch časopisů zaznamenáme nějakou nespokojenost, tak většinou jdeme za Zdeněkem a řešíme s ním, jestli to chce řešit, typicky grafika, je potřeba změnit grafiku časopisu, protože už je zastaralá...

T: Takže problémy od organizace, ne jako od čtenářů?

R: No, já bych řekla spíš podněty. Není to tak že by si na TDC řekli nebo na Výkonné radě, aha, tak on už to Zdeněk nezvládá, tak to dáme někomu jinému. Ale spíš je to tak, že vnímáme velkou expertízu toho člověka a jdeme za ním a řešíme, hele bylo by tu potřeba udělat tuhle změnu, my ti s tím můžeme takhle pomoci, je to něco, co ty chceš dělat nebo už se ti do toho nechce, a Zdeněk vždycky řekl, že je to pro něj další výzva a bude v tom pokračovat.

T: Děkuju. Část pozic v časopise je financovaná, část je dobrovolná, zároveň ty časopisy nemají stejný budget. Jak se tedy rozhoduje, kolik který časopis dostane a jaká je vize, co vlastně je všechna ta placená práce? Co všechno by se mělo platit z pohledu TDC?

R: Tohle je zrovna otázka, do které vidím málo, protože tady ty věci, řeší lidi z redakce přímo se Slavíkem a co vím já, tak je to případ od případu. Každá redakce si volí, a i v průběhu toho šéfredaktorování se vyvíjí, jak vlastně ta redakce funguje, jaký má vnitřní systém a každá redakce má možnost přijít s novým rozdělením toho budgetu, s žádostí o navýšení toho budgetu na základě nějakých změn nebo na základě toho, že chtěou zvýšit počet stran nebo zvýšit kvalitu nějakým způsobem. A v takovou chvíli vím, že Slavík vyžaduje nějaký propracovanější projekt, nějaký argumentační podložení toho, proč se tak má stát a potom nevím, jestli o tom rozhoduje Rada TDC nebo jenom Slavík, to je otázka na něj.

T: Pátý okruh – inzerce. Jak významný jen příjem inzerce pro ty časopisy?

R: Taky nevím.

T: Dobře. Co ty máš společného s tou inzercí?

R: Já nemám s inzercí společného vlastně vůbec nic. Já jenom vím, jak to chodilo, když jsem šéfredaktorovala. Inzerce kompletně spadá pod Slavíka.

T: Takže ty jako koordinátorka časopisů to vůbec neřešíš?

R: Nemám s tím asi nic společného. Ve chvíli, kdyby přišli redakce nebo někdo z redakce, hele inzerce je moc, pomůžeš nám to vyřešit? Nebo ta inzerce je fakt blbá, ošklivá, nevhodná pro děti, tak v tu chvíli bych to vnímala jako něco, co se mě začíná týkat, ale jinak to vůbec neřeším.

T: Jaký máš názor na to, jaká inzerce se v těch časopisech publikuje? Je jí hodně, málo, je vhodná, nevhodná?

R: Za posledních tři, čtyři roky mi přijde, že se ta inzerce jako by zlepšila, pokud se inzerce může zlepšit, a co se týče zacílení, že se dřív stávalo, že ta inzerce byla třeba mimo tu cílovku, že vyšla v časopise, kde neměla podle mě opodstatnění. Zlepšila se její grafická kvalita, že už to tolik nekřičí nebo nevyčnívá z toho, takže v tuhle chvíli já s tím nemám žádný zásadní problém, že tam ta inzerce vychází, protože je v uvozovkách vhodná. V uvozovkách proto, že nejsem moc fanda, abychom si kupovali něco na základě inzerce, ale když už tam je, tak to, že to je na kytary nebo na outdoorové vybavení mně přijde v pohodě.

T: Ten názor těch redakcí na tu inzerci byl různý, od je to v pohodě až jako myslíme si, že by tam neměla být. Je nějaká hranice, kde by ta inzerce neměla být? Teď hlavně směřuji na Ben Já Mínu, kde to je vlastně ještě pro předškolní děti...

R: No, tak tam vlastně není.

T: Nějakým způsobem je. Julie říkala, že nad boxem s redakcí, se tam objevují nějaké půl stránky.

R: Jo, oni tam mají většinou... a to jsem si myslela, že je jejich záměr, že tam mají většinou nějakou spolupráci s nějakým vydavatelstvím. No tak to se přiznám, že nevím. Já bych řekla, že tam inzerce není, ale že tam je třeba nějaká soutěž o knížku, což jsem nevnímala jako inzerci, ale možná, že jsem si toho nevšimla té půl strany.

T: Tys řekla, že to nevnímáš jako inzerci, to je tak nějaký pohled, který šéfredaktoři různě refletovali? Je to nějak reflektované? Protože v některých časopisech se ta inzerce odděluje, někde je to takové spornější? Je to nějak ošetřené od TDC?

R: Já si myslím, že to od TDC ošetřené není, že má Junák jako organizace má nějaký etický kodex, od koho by peníze za reklamu nevzal, co se týče nějakých, že kdyby tam chtěl Marlboro inzerovat cigára, tak to neprojde.

T: Přes ten etický kodex?

R: Přes ten etický kodex. Existuje napříč...

T: Kde?

R: No že se to vztahuje na Junáka.

T: Jako myslíš ve Stanovách je něco?

R: Ne ve Stanovách ne, myslím si, a teď já nevím, jestli je to dohledatelný, vím, že jsem to četla nebo slyšela určitě v souvislosti s velkými akcemi, kdy se řešilo, jací sponzoři mohou sponzorovat Obrok, kteří jsou v pohodě a kteří už ne a myslím, že na to vznikl nějaký manuál, který se potom může vztahovat i na další činnosti Junáka, jako je třeba inzerce v časopise. TDC samotný si myslím, že nic takového nemá.

T: Jo, protože šéfredaktoři říkali, někteří, že by chtěli, aby byl nějaký kodex, že nic takového není a sám taky nevím nic o té existenci.

R: Myslím, že pro TDC to takový problém není a že by pro tu inzerci v časopisech musel být výrazně jemnější, než je teď pro celou organizaci. Myslím si, že nic takového není

T: Zákon vyloženě zakazuje mít inzerci v obsazích pro děti a zároveň ve Světýlku se ta inzerce objevuje. Jak se o tom v Junáku nebo TDC... ví se o tom?

R: Já jsem to nevěděla, nedokážu říct, jestli to ví nebo neví Slavík, a zároveň nevím, jestli se ten zákon vztahuje i na komunitní média, který nejsou distribuovaný kolektivně, do té veřejné sítě.

T: Kam časopisy teda právně spadají? Z čeho vycházejí jako právně? Jak na ně nahlíží Junák?

R: No já jsem to zkoumala, pravděpodobně pro svoji bakalářku, oni jsou řazený jako zpravodajské médium organizace, takže to je něco, co si vydává organizace uvnitř, pro svoji vlastní potřebu, a tudíž na to nedozoruje nikdo jiný než ta organizace.

T: Takže to není žurnalistika, ale je to PR?

R: Jo.

T: Sdílíš tenhle názor?

R: Jo v podstatě jo, myslím si, že částí témat je to PR, protože se často do časopisů promítá to, co ta organizace chce, aby ti lidi věděli, jo, jakým způsobem vedli oddíly, takže jo.

T: A mělo by se teda... respektive měly by se na to klást ty žurnalistické nároky nebo ty PR? Má se na ty časopisy pohlížet jako na žurnalistiku? Nebo vyloženě jako na PR?

R: Pokud se bavíme o těch dospělých nebo o těch 15+, aby tam spadal i Roverský kmen, tak si myslím, že by se na to nějaká žurnalistická pravidla vztahovat měla, aby ten časopis... a to proto, aby ho ti členové vůbec chtěli číst a aby tudíž mohli naplňovat tu svoji funkci pro tu organizaci, protože na jednu stranu on samozřejmě ty časopisy reflektují to, co ta skautská organizace dělá, nějakým způsobem se to do toho propisuje. Například máme nové stezky, všechny časopisy píšou o tom, že máme nové stezky, jak je máme používat, takhle vypadají, tady jsou z nich úkoly a tak. Ale myslím si, že kdyby ty redakce k tomu přistupovaly tak naprosto nekriticky a dělaly, teď to řeknu hnusně, jenom hlásnou troubu ústředí, takže by to ti čtenáři nechtěli. Že ten časopis má říct i to, že zavádění nových stezek je náročnější proto, proto a proto, pro některé lidi to bude znamenat toto, toto a toto, ale má to zase tyto a tyto výhody, v tom spatřuju nějakou tu výhodu, která je společná s tou žurnalistikou, je tam nastavování agendy, které je společné se žurnalistikou a pak zároveň je tam, jo vlastně to, že ty témata dodávají lidi, kteří jsou přímo na tom ústředí. Takže se nedá říct, že to je úplně objektivní žurnalistika, ale zase to není čisté PR.

T: Takže tam je nějaký filtr na to?

R: Jo. Jako ve světě fakt existuje kolonka komunitní média, my to moc neznáme...

T: K tomu jsem se právě chtěl dostat, že vlastně tady v České republice ten pojem komunitního média neznáme, je to vlastně něco, co by Junáku pomohlo? Nebo TDC usiluje nějak lobbyingem, nátlakem o to, aby se tahle situace řešila? Nebo to není předmětem ničeho?

R: Nemyslím si, že by to bylo téma.

T: Děkuju. Šestý okruh – redakce. Jak velká je svoboda redakcí?

R: Z mého pohledu velká, nevíme samozřejmě, co si o tom myslí redakce, ale z mého pohledu a z doby, kdy jsem ten časopis sama vedla, tak mně ta svoboda přišla hodně velká, ohraničená jenom téma cílema, které ale můžu naplňovat poměrně širokou škálou nástrojů, prostředků a potom ohraničená termínama tisku. Jo ale vnímám, že redakce mají velkou svobodu ve volbě redaktorů, ve volbě autorů do těch článků, ve volbě témat i ve formě jejich zpracování, tak tam tu svobodu vnímám velkou. Pak tam asi může hrát roli nějaká jako autocenzura toho, co chtějí nebo nechtějí vydávat s ohledem na nějaké svoje zkušenosti, ale myslím, že objektivně tam toho prostoru je dost.

T: Ty jsi říkala, že to je volné, že každá redakce si to může udělat, jak chce z toho, co já vím, tak to tak je, ale z toho tvého pohledu ty musíš řešit šest různých systémů, každý funguje jinak. Nepomohlo by ti, kdyby to bylo jednotné? Nebo třeba naopak nějak více svázané? Nemělo by to TDC naopak víc uzavřít?

R: Do jisté míry by to pomohlo. V čem by to určitě pomohlo, tak by to pomohlo vzájemnému sdílení toho obsahu, ale ani tam tak nevidím nějakou výhodu pro sebe a pro TDC jako takové, ale pokud by ty systémy byly nějaký bližší si nebo shodné, tak by tam mohlo docházet k nějakému navazování, což mi přijde, že je jedna z mála věcí, kde by to mělo velký význam. A jinak si myslím, že to je veliká devíza toho systému, že každý ten časopis to může dělat jinak, že si může zařídit redakci i ten způsob, jakým funguje. Třeba když to porovnáme Ben Já Mínu se Skautingem, tak tam už z podstaty ty redakce musí fungovat jinak, ale Ben Já Mína z toho, co vymyslí v září, tak potom už celý, už zadává jenom těm ilustrátorům, zatímco jiné časopisy víc reagují na aktuální situaci, vzniká to víc jako číslo od čísla. Já to považuji spíš za výhodu.

T: Musela jsi někdy řešit, že si někdo někdy vybral nevhodného spolupracovníka? Nebo nějaký takový personální problém?

R: Ne, to jsem nikdy řešit nemusela. A buď si myslím, že by si to ty redakce vyřešily samy, kdyby nebyly spokojeny s tím člověkem. Nikdy se ke mně nic takového nedostalo.

T: A z tvého pohledu, že sis nikdy neříkala, že tohle je text, který by ve skautských médiích úplně nemusel vyjít nebo nějaké kontroverzní články nebo?

R: Ne, to jsem si říkala, a to spíš spadá do kategorie zpětné vazby, že tenhle text mohl být napsaný líp nebo že tohle téma mohlo být zpracovaný jinak, z vícero pohledů, něco

takového. Ale že bych narazila na něco, u čeho bych se bála, že nás někdo zažaluje nebo že to ohrozí... na nic takového si nepamatuju.

T: Kontroluje organizace TDC, Výkonná rada a tak dále, kontroluje nějak obsah, o čem se má psát, jak se má psát?

R: Ne, kontroluje to jenom v rámci nastavování těch cílů.

T: Sedmý okruh – napříč časopisy. Jak se Junák představuje spolupráci těch časopisů? Měly by vůbec spolupracovat nebo by to mělo být šest uzavřených...?

R: Byly nějaké představy o tom, že by bylo hezké, kdyby ty časopisy navzájem na sebe uměly navazovat v tom smyslu, že v dětských časopisech vyjde téma zdravotní a ve Skautingu vyjde metodika o tom, jak připravovat zdravotní programy a v Roverském kmeni vyjde maskovačka pro rovery. Ale z různých důvodů, a tím hlavním jsou asi nestejně formy práce v těch redakcích, se ukázalo, že je to spíš nemožný a že to nepřináší, nebo ta energie, která by do toho musela být investovaná, tak nepřináší takové výsledky, aby to smysl mělo. Myslím si, že Junák má obecné požadavky na tom, aby ty časopisy nešly proti sobě, aby jeden časopis neříkal tělesné tresty jsou prima a vymyslel na to bezvadnej příběh, a druhý, aby neříkal zakažme tělesné tresty, takže na tom je elementární shoda a ta je zařizovaná zase těma cílema.

T: Jak se ty časopisy mají vyrovnat s pluralitou těch názorů v rámci skautu? Mají reprezentovat, který z nich? Jak s tím mají pracovat?

R: Za mě ideálně všechny, a myslím, že jednou z nejlepších cest k tomu, je nějaká nehomogenní redakce, ve které se objeví dostatek různých názorů a různých pohledů, z různých částí hnutí, že je rozdíl, jestli člověk skautuje na malým městě, velkým městě, v koedukovaném, v odděleném oddíle a tak.

T: Dovedu si představit, že nějaký šedesátiletý skaut nepíše pro Kmen, že to jako, ale zároveň může mít názor na tu...

R: Jako, že by se to dalo řešit tímhle tím?

T: Ne, jako může mít názor na věkovou skupinu, že mladí mají mít něco... skrze... mají mít nějakou hodnotu, ale nemají ji, ale vlastně se do té redakce nedostane nebo ten jeho názor tam nebude propsán a může to být nějaký významný názor v Junáku?

R: Myslím, že časopisy nejsou tím jediným místem, kde mohou ty názory zaznít, že názor, co se neobjeví v časopisu už nemá prostor. Určitě platí, že tak, jak je ta redakce vytvořená pro konkrétní období, tak reflektuje některé témata víc a některá míň, protože jsou jí nějaká bližší. A myslím, že za mě by bylo špatně, kdyby se zaměřila jenom na změnu klimatu, nebo jenom na odborky, nebo něco, a tomu má zabránit ta soustava těch cílů, ale zároveň mi přijde, že je přirozený, když se každá ta redakce pokaždé zaobírá něčím jiným a přijde mi to v pořádku.

T: Jak jste spokojeni s úrovní těch časopisů? Čeho si ty třeba ceníš na jednotlivých redakcích nebo naopak, co by se mělo zlepšit?

R: Já musím říct, že v globálu jsme velmi spokojeni s tím, jak ty časopisy vypadají, jak fungují, co je jejich obsahem. Ty výtky nebo náměty na zlepšení se týkají dílčích věcí, často to bývá třeba změna grafického rozložení, které může dost rychle zastarávat. Čas od času připomínkujeme kvalitu textu nebo pluralitu, kde se třeba může stát, že fakt někde dlouhodobě ujíždí korektor, nebo tam jsou slabý autoři, že ty články píšou níž, než by bylo žádoucí.

T: Třeba? To je problém jakého časopisu?

R: Já jsme to teďka zaznamenala hlavně u Kmene a tam si to umím vysvětlit tím, že tam jsou dost často začínající autoři a má to dobrá potenciál a je dobře, že se to v tom Kmeni objevuje, ale zároveň by to potom ta redakce měla vědět, že tam takové články jsou a že by se tam zároveň měly objevit i články pro náročnějšího čtenáře. Nebo jsme řešili nebo já jsem řešila ve Skautingu, že se ke mně často dostával zpětná vazba, že je ten časopis příliš intelektuální nebo příliš náročný, že třeba pro začínající vedoucí je ta laťka nastavená příliš vysoko a oni místo toho, aby se ji snažili dosáhnout, tak už je to pro ně demotivační. Tak takové typy věcí jsem řešila, co si pamatuju.

T: Jak se to pak promítá do té redakce?

R: Promítá se to většinou tak, že si dáme nějakou společnou poradou, společný call v těch redakcích, a řešíme, jak to vidí oni, čím se to pravděpodobně stalo, kdy oni nezařadili

nějaké mechanismy, jak z toho ven a dost často se stane, že je to často dílem náhody, že vypadne jeden článek, teď tam nahodíme nějaký další, který ale přeteče už tu míru, která by byla ještě únosná. Takže je to o nějaké diskusi.

T: To jsou ty otázky nějaké základní. Ještě tady mám pár dalších. Jakými normami ty se řídíš? Vnitrospolkovými normami? Předpokládáš, že se řídíš Statutem TDC, Stanovami a tak dále, ale čím vlastně? Co upravuje tvoji činnost?

R: To se musím přiznat, že nevím nebo to nemám zvědomený, že bych se řídila nějakýma... jako jo, asi jsou nějaký regulativy pro práci na TDC, ale nemám je teď v hlavě.

T: Ta tvorba toho obsahu je založená na dobrovolnících, kteří pracují zdarma většinou, jak se na to ty vlastně díváš? Zároveň ta situace v redakcích je taková, že když dobrovolník řekne, že končí nebo nedodá článek, tak... a zároveň ti šéfredaktoři nemají tu páku, spoléhají na tu dobrovolnost, má to svoje výhody i nevýhody. Co ty si tady o tom systému myslíš?

R: No, že má své výhody i nevýhody, zpětně viděno, mi to řízení té redakce i dobrovolnických autorů přišlo obrovská škola komunikace, že jsem se na tom hrozně naučila, jak ohromná může být ta spolupráce s lidmi, kteří jsou z různých oborů, z různých spekter, a když jsem na to hrozně často nadávala, tak viděno zpětně to byl fakt přínos pro mě do budoucna, jak umět s lidmi mluvit, tak aby ten článek vzali, aby ho dodali v termínu, aby si k němu dali dát další připomínky a tak. Pak je samozřejmě to riziko, že to autor odmítne nebo to nedodá v termínu, v jakém my potřebujeme. Já jsme zároveň měla pocit, že by to peníze nespravily, a i teď, když se jedná o nějaký jednorázový článek, tak i za ten jednorázový článek by ten honorář byl, vlastně nebyl tak velký, aby byl nějakou obrovskou motivací pro toho člověka to dodělat, ale možná je to můj zkreslený pohled, že možná...

T: A neměli by to nějak symbolicky finančně podpořit i ti redaktoři?

R: Jako je to možná nějaká z cest, zatím jsme nezaznamenala moc podnětů, že by o to nějaké z těch redakcí stály, že by jim přišlo, že je to ten game changer v tom, aby měli lepší ty články nebo aby jim lidi víc psali, vím, že jsem se s různými redakcemi snažili hledat cesty, jak těm redaktorům, nebo editorům se revanšovat jinak formou nějakých benefitů skautských nebo poděkování...

T: Třeba?

R: Víím, že jsme nabízeli nějaký slevy do Junshopu nebo do TDC shopu. Co se týče práce s redakcemi, tak tam čas od času, minimálně jednou za rok většina těch redakcí využije příspěvku na teambuilding nebo nějaké akce společnou, která je proplacená a tak.

T: Jaký má TDC názor na skautské časopisy mimo ty oficiální. Někaké oddíly nebo střediska si dělají vlastní noviny nebo časopisy...

R: Myslím, že žádný. Myslím, že TDC to nijak nereflektuje.

T: Jeho to jako nezajímá, nemá na to kapacity?

R: Myslím, že to není předmětem jeho činnosti.

T: Mělo by být?

R: Taky si nemyslím, pokud ty časopisy... no myslím, že oddílové nebo střediskové časopisy jsou podnoží těch komunitních, že nevím, co by tam TDC mělo za práci na tom.

T: My jsme se dostali k tomu, že ty skupiny mají různé nároky a názory na ty časopisy, asi problém nebo konflikt, o kterém víím, je Skautský svět a Kmen dospělých. Můžeš to nějak okomentovat?

R: Tam je vlastně spor o to, kdy Kmen dospělých chtěl vlastní tištěný časopis, vlastně sedmý tištěný časopis k těm šesti stávajícím, nějakou dobu vycházel a potom byl zrušen, protože neměl dostatečnou odběrnost, myslím si, že to je ten důvod, a došlo...

T: To byl Magoš?

R: Jojo Magoš, a došlo k tomu začlenění těch témat do Skautského světa. Já vnímám, že ten problém nebo že tady ta věc je problémem úzké skupiny lidí Magoše kolem šéfredaktora Nashvilla. Z toho, co víím, tak Šík nemá žádný zásadní problém s tím, aby se ta témata Kmene dospělých objevovali ve Skautském světě. Občas tam naráží na to, že Nashville má svou jasnou představu o tom, jak ten článek má vypadat a není moc ochoten přistoupit na to, že třeba ten... příklad je, že by v čísle bylo pět rozhovorů a šéfredaktor Šík už by tam nechtěl šestý, takže tam se nedaří ta spolupráce, že to jsou pořád dvě oddělené redakce, které sdílí ten časopis a Kmen dospělých to opakovaně vznáší jako svůj požadavek mít svůj vlastní časopis a opakovaně se to řeší na různých úrovních organizace. Myslím, že

teď to leží v rukou a teď nevím koho, myslím, že Náčelnictva, kdo by se tím měl zabývat a bude to předmětem i té analýzy a z toho by měla vzejít nějaká data, jak s tím tématem naložit.

T: Možná je podobná situace třeba pro vodní skauty, zároveň je to věc, se kterou organizace jako Junák má ji nějak vyčleněnou, mají třeba jiné kroje, jiné zvyklosti...

R: Já jsem nikdy od vodních skautů nezaznamenala požadavek na to, že by chtěli vlastní časopis. Oni si vydávají online vlastní časopis, Kapitánská pošta se to jmenuje, ale nikdy jsem nezaznamenala, že by stáli o svůj tištěný.

T: A TDC na té Kapitánské poště nemá...

R: Nепarticipuje na tom nijak.

T: Jo to je vše. Pokud máš nějaké doplňující odpovědi, upřesnit svoji odpověď?

R: Já myslím, že ne, že jsem se vyčerpala odpovědně.

T: Teď máš ještě prostor něco zmínit, co se týká té diplomky a myslíš, že bych se tomu měl věnovat, tak teď máš prostor.

R: A ty teda jakou máš výzkumnou otázku?

T: Jo myslel jsem spíš podnět nějaký, nějakou myšlenku...

R: Jako takhle obecně?

T: Na to ti můžu odpovědět mimo potom.

R: Přemýšlím...

T: Jo, klidně si vezmi čas.

R: Já myslím, že ne, že spousta témat, která se nahromadila a která mohou být teď vnímaná, že se dlouho neřešily, tak se teď budou otevírat v první třetině příštího roku a budou součástí té analýzy, takže si umí představit, že na spoustu těch věcí nemáme odpověď nebo že způsobuje frustraci v těch redakcích a my doufáme, že se tímhle vyřeší.

Tomáš Slavík, 16. prosince 2022, telefonicky

(R: Tomáš Slavík)

T: Prosím představ se mi, kdo jsi, co jsi zač?

R: Jmenuji se Tomáš Slavík a pracuju jako ředitel Tiskového distribučního centra. Mám na starost zajištění té organizace, do kterého mimo jiné spadá vydávání šesti skautských časopisů.

T: Děkuji. Ty jsi tedy ten nejvyšší člověk v Junáku, pod kterého spadají ty skautské časopisy?

R: Takhle se to úplně říct nedá, my jsme servisní společnost, kterou si Junák založil, respektive dneska najímá na to, aby v tom, v tomhle případě těch časopisů podle zadání Junáka, nějakého obecného, zajistila řádné, kvalitní vydávání časopisů podle té objednávky, která existuje. Takže já jsem nejvyšší člověk toho výrobního procesu, ale pořád je to záležitost na objednávku Junáka, který ji platí.

T: Jestli tomu dobře rozumím, tak podle toho, co mi říkali ti ostatní šéfredaktoři a třeba Káťa, tak ty jako TDC, tak řešíš technickou stránku vydávání v uvozovkách těch fyzických výtisků a inzerci, Káťa pak má dohled nad nějakým obsahem a ty redakce tvoří ten obsah na základě nějakých cílů od Výkonné rady.

R: Je to tak. Káťa je mnou najatá na to, aby na to dohlížela a byla partnerem redakcí v tom udržení obsahové kvality, takže máme nastavený, a to s tebou asi procházeli, nějaký roční cyklus tak jako operativních cílů, které každý rok Výkonná rada trochu aktualizuje, ty redakce vyhodnocují každý rok, jak se jim těch cílů podařilo dosáhnout, a hledají nové cesty k tomu, jak tam zpracovat připomínky, které dostávají a jak vkládat do toho ročníku ty cíle, které jsou na ten další rok nastavené.

T: Děkuji. Můžeš mi prosím popsat ten svůj vztah s Kát'ou? Tam, je hierarchie, že vlastně kdo z vás...

R: Pardon, neslyším...

(vypadlo spojení)

R: Už se slyšíme. Ptal ses na vztah s Kát'ou. Ta u nás pracovala před několika lety jako šéfredaktorka Skautingu, potom odešla na mateřskou a časopis řídila nová redakce a s Kát'ou jsme se po nějaké době domluvili, že u redakci zůstane dál nebo u toho časopisu s velmi omezeným úvazkem na dohodě o provedení práce a takže ona je takhle najatá externistka, která nám s tím pomáhá.

T: Proč Junák vydává ty časopisy? Proč je pro něj důležité dávat tak velké peníze do vydávání těch šesti časopisů?

R: To si teď Junák ověřuje, jestli je to správná cesta, tou analýzou, která ho teď čeká. V tomhle já nebudu úplně správná osoba, protože já jsme ten, u koho si Junák tu zakázku objednává. Předpokládám, že mu vyhovuje ta obrovská plošnost toho nástroje, Prostřednictvím vlastně levné služby... ono to vypadá, že je to velmi drahý projekt, že dohromady na příští rok rozpočtujeme skoro 10 milionů, ale když se to rozpočítá na ty jednotlivé lidi, kterých je každý rok víc a víc, protože o skauting je pořád větší a větší zájem a třeba se to vydělí i tím počtem těch pěti vydání v roce, tak ono to pak nejsou žádné závratné částky a stát tady dotuje tiskovou zásilku, takže poslat časopis je více méně levná záležitost, Takže oproti internetovým a jiným možnostem a médiím, je to pořád nesrovnatelně větší zásah, který jde skoro na úplně všechny členy, takže Junák předpokládá, že skrze časopisy dokáže komunikovat se svými členy a plnit ty strategické cíle, které má nastavené, ale na to bychom se museli podívat třeba detailněji

T: Ty jsi zmínil částku 10 milionů? To je na všechny časopisy?

R: Ano.

T: Můžeme otevřít okruh toho financování?

R: Můžeme. Je to na všechny časopisy na celý rok.

T: Všechny náklady spojené s vydáváním skautských časopisů jsou 10 milionů včetně...

R: Mám před sebou rozpočet na příští rok, takže to bude 2023, v kterém jsou započítaná nějaká inflační navýšení, vzhledem k tomu, jak se vyvíjí společnost, tak se ten meziroční skok, je v posledních dvou letech docela významný. Do toho významně vstupuje i to, že poslední rok stoupla extrémně členská základna Junáka, takže to s přímo úměrně promítá i do toho nákladu časopisu, takže na ten příští rok máme schválený rozpočet 9 700 000 korun.

T: Jo, ta moje diplomka se dotýká let 2017–2022, vlastně září. Já to musím časově ohraničit, tak těchto pár let mě zajímá nejvíc.

R: Já si tady můžu naklikat klidně starší rozpočty, jestli je to pro tebe zajímavý, tak řekni a můžu si otevřít rozpočet jiný.

T: Je to veřejná ta informace? Můžu se k tomu dostat?

R: Já teď nevím, na co se ptáš.

T: Jestli já se můžu dostat do rozpočtu nebo jestli mi ho můžeš poslat?

R: To asi ne, já bych ti musel připravit rozpočet, který nebude tak podrobný.

T: Dobře, tak jestli mně prosím řekneš od toho roku?

R: Jo, dej mi chvilku. Tyjo to je hodně dávno 2017, to jsme měli o 10 tisíc méně členů, to budou hodně jiná čísla. Zkus mi před tím říct, proč je dobré takhle analyzovat takhle stará čísla?

T: No z pohledu toho výzkumu je to vlastně docela nové, protože já ten svůj výzkum musím nějak ohraničit a těch pět let mi přišlo dostatečných, abych napsal rozsah té práce.

R: Takže ty tam pracuješ s nějaký m vývojem toho procesu nebo o čem ta práce má být?

T: Já jsem chtěl pracovat co nejvíc v současnosti, ale zároveň, abych měl dostatek dat to napsat, tak jsem si dal buď poslední dva šéfredaktoři nebo posledních pět let. Kdybych měl poslední dva šéfredaktory u Skautingu, tak pracuji ještě skoro s devadesátkovejma datama.

R: Je to zajímavé vidět do minulosti. Mám před sebou rozpočet 2017 a je to skoro na polovině. Tady koukám na rozpočet 5 400 000.

T: Takže za posledních pět let jste skoro zdvojnásobili tu částku?

R: No ještě ne, ale blížíme se tomu. Za rok to tak bude.

T: Co podle tebe to číslo znamená? Je to hodně peněz, málo? Mělo by se na to dát víc?

R: Tuhle odpověď teď právě bude hledat Junák. Já si myslím, že vcelku bude ta částka vždycky vypadat jako vysoká a Junák nebude mít žádné podobné jednorázové náklady. Tohle je jeden z nejvyšších náklad, které Junák do nějakého projektu dává, ale když se na to podívá skrz to, co za to dostává, tak ta částka je velmi přiměřená, protože se můžeme podívat, kolik stojí to jedno číslo, které ten čtenář dostává a pak na ty lehce tvrdá výzkumem doložená kritéria, a může si Junák vyhodnotit, jakým způsobem jsou ty cíle naplňovány za tu částku, kterou ten Junák platí a já to teď nemám přesně vypočítané, ale jsou patnáct, maximálně dvacet korun na to jedno číslo a to mi připadá, že je včetně zaslání, včetně poštovného, což mi přijde, že je pro tu organizaci správné, aby takový náklad dělala. Samozřejmě, když ty náklady rostou v posledních pěti letech a dostáváme se na dvojnásobnou částku a už se ne bavíme o pěti ale deseti milionech, tak samozřejmě je to přepočítání na víc lidí, takže to bude podobné, ale ten inflační růst tak ten nárůst bude v korunách, tak pořád si myslím, že je to velmi dobře obhajitelný projekt jako médium a že Junák by si ho měl zachovat, pokud nemá jiné priority, do kterých ty zdroje potřebuje alokovat a do toho já už nevidím, to si musí ta organizace rozhodnout na základě nějakého strategického přemýšlení, ale ten projekt si myslím, že si ty peníze zaslouží a není s tím problém.

T: Jsou ty rozpočty proporční? Ve smyslu, že Skaut má největší náklad a Ben Já Mína, má ten...

R: Rozumím, problém je, co do toho rozpočtu započítáš. Pokud tam započítáš tisk, tak je to neproporční. Největší náklad potom jde do Světýlka, protože to tiskneme, v tom roce 2017, o kterém se bavíme, jsme Světýlka tiskly skoro 20 000 kusů, 19 500 kusů, kdežto Skautingu jenom šest, tak to je víc než trojnásobek, tak samozřejmě tomu odpovídá, že i ty náklady jsou zhruba trojnásobné.

T: Rozumím tomu.

R: Ty tam pak můžeš různými analýzami, a to jsem třeba včera dělal, porovnával jsem náklady na celý vydání, když započteš úplně všechno, pak jsem porovnával, to kolik platíme redakcím, když odečteš ten tisk a distribuci a v tom Skautingu je třeba distribuce není nákladem, on je přílohou, on se posílá s jiným časopisem, takže tam ten náklad to trochu křiví a když se podíváme na srovnání těch nákladů, kolik jenom Junák dává přípravu na redakce nebo veškerý náklady, konkrétně se bavíme o ilustracích, kam se dává významné množství peněz a kdybychom odjistili tady ty náklady a dívali se, kolik jenom za redakce dáme peněz, tak nejvíc peněz na přípravu toho textu, myslím, že trojnásobek oproti jiným redakcím dáváme do přípravy Skautingu, že tam ten obsah se vytváří velmi sofistikovaně náročně oproti jiným časopisům, ale když do toho započteš i ty ilustrace, tak potom u Světýlka ty náklady budou nejvyšší.

T: Takže Světýlko má náklady nejvyšší a Roverský kmen bude míň...

R: Já jsem ti říkal, že ty náhledy jsou různé, tak mi řekni, co do toho chceš započítat.

T: Všechno obsah toho, co v tom časopise vyjde, když nezapočteme ten tisk...

R: Jo, nebude tisk, nebude distribuce, takže jenom honoráře, ilustrátory, nějaké spolupracovníky, dohody a redakce fakturované, tak já asi to tady porovnáám rychle a grafickou přípravu. Z toho vychází Světýlko jako... ne, Světýlko a Skaut mají zhruba stejné náklady, tam se to liší jenom o 10 tisíc, takže na ně dáváme nejvíc peněz, neporovnatelně Kmen je v tomhle úplně nejvíc lowcostový.

T: A Ben Já Mína, která se ilustruje úplně celá, ale má nejméně stránek?

R: Ben Já Mína má přesně tyhle věci, co jsi říkal a dohromady je to dvě třetiny toho, co jde do těch dětských časopisů. Jestli tě zajímají i konkrétní částky, tak ti je můžu říkat. Na Ben Já Mínu je to v roce před těma pěti lety 180 tisíc a ty dětské časopisy bylo 250, respektive 260 tisíc, u Kmene to bylo jenom 60 tisíc.

T: A ty další dva, když už jsme u toho?

R: Skauting 120 a Skautský svět... ty jo, počkej, já jsem tam zapomněl jednu položku. Tam je to složité, protože někde máme fakturanty, někde jsou dohody, někde to může být zaměstnanecky, takže je tam třeba dát ta správná čísla, která jsou různá. Takže беру zpět, co jsem teď řekl a zkusíme to znova. Tím novým přepočtem se dostávám k tomu že...

(vypadlo spojení)

T: Slyšíme se?

R: Omlouvám se, dneska je to peklo, měl jsem vybitý telefon. Ale můžeme pokračovat.

T: Dobře, takže jsme byly u těch částek jednotlivých časopisů.

R: Já nevím, co jsi slyšel, diktoval jsem ti ty jednotlivé částky, můžu ti je zopakovat...

T: Ano, prosím. Tys to ještě nějak upravoval a pak to vypadlo.

R: Jo, ta nová čísla byla taková, že Skauting, Světýlko a Skaut mají podobné náklady na tu přípravu. 245 Skauting, 255 Světýlko, 260 Skaut, takže to jsou zanedbatelné rozdíly a pak následují předškoláci 185, Skautský svět 155 a nejmíň šlo do Kmene 145, ale ty rozdíly nejsou vysoké.

T: Můžeš mi třeba říct, najít data pro 2020? Ať tam mám nějaké srovnání v tom mezičase?

R: Tak v roce 2020 to bude trošku ovlivněný, protože jsme tvořili u časopisu Skauting web a byly do toho zahrnuté náklady osobní i obecné, tak chceš to do toho zahrnout?

T: Klidně to tam zahrň, nebo spíš bez?

R: Já to umím očistit od toho, tam byly náklady na vývoj toho softwaru... takže odendám ten software... dostáváme se k tomu, že mezitím se výrazně navýšila podpora časopisu Skauting, protože v tom období to převzala nová redakce, která výrazně změnila podobu toho čísla a dělají to složitě, rozrostla se ta redakce a ty náklady na ni jsou 442 tisíc v tomhle období. U Světýlka jsou 340 a u Skauta 290. A u Skautského světa 230 a Kmen tady máme 160 a ještě Ben Já Mína 260.

T: Děkuji. Ty jsi vlastně předtím, než to vypadlo, tak jsi zmínil, že někdo je na dohodu, někdo je zaměstnanec, je to různě. Proč je tahle ta filozofie ty lidi zaměstnávat různě od tebe, co jsem pochopil?

R: My přistupujeme k tomu projektu tak a k řízení, že to není interní část TDC, ale ty jednotlivé časopisy objednááme, protože se nám historicky osvědčilo, že ta příprava toho časopisu, pokud vychází pětkrát ročně, tak není rozsahem taková, abychom na to měli vlastního zaměstnance, ale většinou to dělali, u Kmene třeba vysokoškoláci, u jiných třeba

těch časopisů lidí, kteří měli třeba jiné zaměstnání a tohle byl částečný přívýdělek a fungovalo to. Zároveň si hlídali ty redakce sami, vyjma toho řízení a spravování cílů a nějaké základní podpory v průběhu roku, tak to celé funguje nebo fungovalo po celý ten rok. Takže my hledáme a podporujeme jednotlivce, šéfredaktory a vytváříme jim prostředí takové, aby oni si dokázali všechno zajistit tak, aby nám jednou měsíčně poslali hotové PDFko, které my posíláme do tisku a zajišťujeme distribuci. V tomhle to nastavení dává smysl, pro všechny by to bylo jinak dražší a složitější, kdyby to byl zaměstnanecký úvazek, tak by se k tomu dalo přistupovat, kdyby ten člověk dělal ještě něco jiného u nás a spojilo se to, což se poslední roky děje v případě grafiků. Ale jinak je to kombinace fakturací a dohod o provedení práce, a to je jedna nebo druhá část, to záleží na tom člověku, jestli má živnost'ák nebo jestli ten jeho rozsah práce je větší, než se vejde do dohody o provedení práce, protože pak tam je potřeba, aby ten živnost'ák měli.

T: Tohle mi říkali i nějací šéfredaktoři, že vztah mezi šéfredaktory a vámi jako TDC je poměrně nejasný, že není jasně definováno, co má dělat ten šéfredaktor a co má dělat TDC, když si teď vzpomenu na nějaký příklad, že oni třeba ve smlouvě nemají napsáno, že mají shánět nějaké redakce, ale mají dodávat pouze obsah.

R: Ty naše smlouvy jsou samozřejmě nic neříkající. Tam je smlouva s člověkem, která říká, že pracuje jako šéfredakce Skautingu, takže ta smlouva spíš vzniká mimo papír, ale pokud by to bylo tak, že ten šéfredaktor by si nebyl jistý, co se od něj očekává, tak bychom to samozřejmě řešili. Já jsem takovou zpětnou vazbu nedostal, ale kdybych ji dostal, tak s tím budu pracovat.

T: Dobře. Jaký je tvůj názor na kvalitu toho poměru? Jsou ti lidé dostatečně zaplacení nebo je to prostředí dobré? Nebo by sis představoval, že by měl dávat Junák víc peněz na ty placené pozice v těch časopisech?

R: Tak mým úkolem jako ředitele je, abychom zajistili kvalitní službu, to je taky těžko říct, co to znamená, ale asi bych to řekl tak, že zadavatel i čtenáři budou spokojeni a zároveň to bude stát Junáka čím méně tím lépe peněz, takže mým cílem je to vyvažovat a

hledat, aby to fungovalo. Samozřejmě žádná z těch stran nemůže přetlačit tu druhou, jinak by se to rozsypalo, takže já se teď nemůžu postavit do obhajoby platů těch redakcí. Každý by samozřejmě chtěl být ohodnocen víc, to je normální, ale pokud u nás funguje, a já už na TDC pracuji skoro dvacet let, pokud to fungování časopisu funguje tak, že jsme pokaždé zvládli a já jsem přesvědčen, že v dobré kvalitě, ty časopisy včas řádně vydat a mít redakce, někde se těch lidí vystřídal víc, někde méně, tak ten systém je nastaven dobře. Takže Junák samozřejmě může zvažovat to, aby do redakcí dával ještě víc peněz, než dává teď a je pravda, že na ty osobní náklady, vyjma teď třeba Skautingu, moc peněz nedává, protože je to opravdu dodavatelská zakázka, kdy my si objednáváme pětkrát ročně PDFko s časopisem. Není tam přístup, že je to zaměstnanec, o kterého je pečováno a má od nás zajištěnou práci na poloviční nebo celý úvazek. Takže Junák by samozřejmě mohl přemýšlet tak, že vychovává, nebo že investuje do lidí, kteří tady budou dlouhodobě pracovat, hledá další práci a chce tady mít plné úvazky. To by možný model byl, ale šlo by o přeskládání toho systému, což je pak dražší, možná do budoucna by byl lepší, protože by se ty redakce neměnily tak často, ale tím neříkám, že se mění často.

Nám se daří u těch dětských časopisů tam tu redakci mít historický fakt strašně dlouho stejnou. Ty změny jsou u Roverského kmene, kdy ta redakce se mění v průběhu jednou za tři roky, ale tam by byl otázník, jestli je větším přínosem mít stálou redakci, nebo jestli tenhle ten klíč, který držíme, je úspěchem nebo není i tak prospěšný. A to, že to je nastaveno tak, že to je model, který vezme jeden nebo nějaká skupina vysokoškoláků a ve chvíli, kdy už se dostávají do stavu víc na živobytí a myslit na rodinu, tak už je to pro ně neudržitelné, tak my nacházíme nový tým, který to přebírá. Tak je ke zvážení, jestli by bylo lepší to nebo ono, mně to aktuální nastavení, kde to u toho Kmene, kde to po třech, čtyřech letech vede k tomu, že ta výměna nastává, mi nepřipadá špatné. U Skautingu, tam by to bylo asi nejvíce k diskusi a tam ta diskuse probíhá, protože obsah, který vzniká může být z pohledu organizace víc hodnotnější na to, aby do něj investovala tak, že bude ten vztah s tím redaktorem nebo s více redaktory budovat tak, aby byl cíleně dlouhodobý.

T: Zajímá TDC pozice těch skautských časopisů na trhu časopisů pro mládež? Třeba nějaká konkurence? Protože ty časopisy se nabízejí i veřejnosti.

R: To tak není, respektive to tak je technicky, ale nikoliv, že by to někdo využíval nebo že my bychom dělali něco pro to, aby to někdo z veřejnosti bral. Jediná výjimka je u Ben Já Míny, kde nám ten časopis přišel natolik univerzální, že by mohl oslovit i veřejnost a být nějakým příspěvkem pro propagaci skautu, kde jsme se o to i nějaký čas snažili a kde určitě část těch odběratelů z veřejnosti bude, ale jinak ty časopisy jsou distribuovány našim členům na základě registrace a ti, kteří chtějí časopis navíc, krom jednoho, který si můžou vybrat, tak mohou využít objednávku skrz společnost Sent a to může udělat kdokoliv, ale nepředpokládám, že to někdo dělá.

T: Takže ty nemáš data nebo ta procenta jsou tak zanedbatelná, že...

R: Jo, to, co jde z toho veřejného prodeje je úplně zanedbatelná část. Tam my posíláme

60 tisíc časopisů, plus pár ze stovek z toho do objednávek.

T: Nicméně zajímá tě, jaká je kvalita nebo srovnává se ten skautský časopis s tím komerčním prostředím?

R: Možná, že to řeší jednotlivé redakce interně. Na úrovni TDC a toho vydání, tak to jsem zažil párkrát a to vždycky, když děláme nějakou validaci toho, jak ten projekt funguje. Jednou za čtyři roky historicky, tak se Junák pokoušel dělat výzkum u čtenářů časopisů, aby zjistil, jestli ten projekt pořád dává smysl, tedy období toho, co se chystá teď. A součástí toho, u dětských časopisů, minimálně bylo to, jestli s konkurencí nebo to, co se čtenářům dostává do ruky, jestli to je alternativa a co je pro ně zajímavé a tak dál.

T: Je ten výzkum někde k dispozici? Protože nikdo z šéfredaktorů to nezmiňoval, že by měl ten výzkum k dispozici.

R: Můžu zkusit dohledat výzkumy, které se dřív dělali a poslat ti je, to není problém.

T: Dobře, děkuji.

R: Napíšeš mi potom email, abych ti to poslal?

T: Pošlu. No, co jsou ty skautské časopisy právně?

R: Jo každý ten časopis má registraci u Ministerstva kultury, takže má i ISSN, ale jinak nechápu otázku. To se tedy netýká časopisu Skauting, ten tu registraci nemá, ten je formálně jako příloha.

T: Je správné na skautské časopisy nahlížet jako na žurnalistiku nebo spíš na nějaké PR věci, PR reklamy, PR bulletiny?

R: Hm, na to asi neumím odpovědět. Myslím, že z pohledu těch základních cílů to je kombinace, ale když se podíváme na to, jak to funguje v praxi, tak možná se to blíží spíš té žurnalistice, protože ta každodenní přímá vazba organizace na ty redakce a na ten obsah je minimální, takže my tady vytváříme prostor redakcím, aby vytvářely obsah a uspokojovaly čtenáře i tu organizaci v nějakých limitech a hrubých zadáních, ale to, jak to dělají, je čistě na nich.

T: Vlastně je to čistě na nich a zároveň je to práce s dobrovolníky, to je teda ještě k té předchozí otázce. Nicméně je to nějaká práce s dobrovolníky a není tam ten pracovněprávní vztah, takže teoreticky, když dobrovolník řekne končím za 10 minut, tak ten šéfredaktor na něj nemá žádnou páku a může se tak sesypat vydání toho čísla, což byla taková poznámka...

R: Teoreticky ano, vlastně mě překvapuje, že za těch dvacet let, o kterých jsem tady mluvil se to nestalo, vždycky to vydání i tady v tom režimu, kdy máme financovaného šéfredaktora nebo jeho úzké řízení a na něj navázaný tým dobrovolníků a vždycky to fungovalo a jediným problémem bylo třeba párdenní zpoždění tady v tom. Sam nevím, jak to, že se nám to tak dlouho daří, když ta zastupitelnost není úplně velká, ale zjevně to jde.

T: Je tohle něco, co tě zajímá jako ředitele TDC? Nějaká atmosféra v redakcích? Podporuje se to třeba nějak? Nebo tebe čistě zajímá to PDFko před tím vytištěním?

R: Mě to zajímá tak, aby to bylo v pořádku, aby tady atmosféra nebyla špatná, ale není to tak, že já bych měl kapacitu střežit všechny ty projekty, které máme zastřešené. Právě od toho mám Káťu, aby s těmi redakcemi byla v kontaktu a aby ona přinášela nějaké podněty, když ona vycítí, že je problém a měl by se řešit. Takže by ses na tohle měl zeptat především jí, já nemám v poslední době nějaké zajímavé reporty, že by atmosféra někde vyžadovala systémovou úpravu.

T: Je vlastně trochu zvláštní, že i do těch časopisů můžou hodnotit i lidé, pod které třeba ta agenda nespadá. A navrhovalo se třeba jako Zpravodaj pro časopisy, něco takového. Měla by se tady tím Výkonná rada zabývat? Měl by vzniknout nějaký takový post pro časopisy i na straně Výkonné rady?

R: Mně to smysl nedává vůbec, protože tím bychom tady upevnili pozici média jenom kvůli médiu a mně přijde, že důležitější je ta cílová skupina, její potřeby a potřeby té organizace, co jsou v té cílové skupině a její obsah, a to mají na starosti ty konkrétní zpravodajové. Máme tady Zpravodaje pro dospělé, Zpravodaje pro mládežnické skupiny, takže to, jak se ti lidé vyjadřují, tak ty časopisy přispívají k tomu, jaké jsou priority a strategie jejich v organizaci a v naplňování podpory skautingu, tak to mi přijde docela vyhovující. Co se týče toho nevyjasněného vztahu, tak rozumím, že je tady nějaký významný krok hodnocení a nastavování cílů od někoho, kdo je externista, ale furt mi přijde, že je to poměrně čitelný a jednoduchý model, kdy ta Výkonná rada je prostě objednatel služby, objednává si

ji u TDC s parametry toho nového zadání cílů a my pak přes Káťu prostřednictvím redakcí ten požadavek zpracujeme a vydáváme, tak mi připadá, že ty vztahy jsou celkem čitelné.

T: Děkuji. Nějaké otázky na inzerci. Jak významný je ten příjem pro časopisy z inzerce?

R: Jaký rok tě zajímá?

T: Klidně zase sedmnáct, dvacet a klidně dvacet dva, jako ob rok.

R: Dvacet dva máš už mimo svůj fokus ne?

T: Já to mám jako do června...

R: Vidím, že tady jsou rozpočty... 440 tisíc tady mám v roce 2017 a už v roce 2020 750, takže se nám podařilo tu inzertní část, minimálně v absolutní částce dost navyšovat, ale když se podíváme, kolik je to procent nákladů... v roce 2020 z inzerce je to 10 procent a 2017 to bylo 8 procent, takže z osmi na deset se to zvedlo.

T: Zvedlo?

R: No, zvedlo, v roce 2017 jsme měli 440 tisíc inzerce na rozpočet 5 milionů něco a 2020 jsme měli 750 tisíc inzerce v nákladu skoro 7 milionů.

T: Je to pro tebe významná částka nebo něco, co tomu jako pomáhá?

R: Pro mě je to samozřejmě významná částka nebo 750 tisíc sám o sobě ve vztahu k čemukoliv mi přijde, že je významná částka. Když se podíváme, nebo ono to pak jde někam k milionu, ale když to potom budeme analyzovat víc, nebo porovnávat s tím, že inzerce je vlastně něco, co ten produkt trošku kazí, a je složité to vyvažovat, tak přemýšlíme nad tím, jestli nejsou alternativy, jak financování časopisu zařídit a ty samozřejmě jsou. Nejjednodušší alternativa je, že Junák zaplatí víc peněz a vybere peníze od svých členů a někdo musí udělat to rozhodnutí, co je správně a v tuhle chvíli je tady nějak historicky v té inzerci kolem 10 až 15 procent akceptováno, velmi malé části lidí to asi vadí, když se na to ptáme, tak se ozvou, ale...

T: Ze strany čtenářů nebo redaktorů?

R: Ano, ze strany čtenářů. Dělali jsme i na tohle téma taky někdy výzkum, jak ta inzerce v časopisu TDC nebo i onlinu vadí a, co si pamatuji, tak to bylo naprosto zanedbatelné ty kritiky, že je malá část lidí, kteří jsou poměrně hlasití a kteří říkají, že Junák inzerci dělat nemá a má ty zdroje zajistit jinak, ale masa je spokojená s tím, že to množství inzerce je akceptovatelné a je lepší to financovat, vlastně ty produkty skrz tohle, místo toho, aby se navyšovaly příspěvky členů.

T: Redakce mi říkala, že tam je těch 10 procent, přičemž i ten materiál na stránkách říká, že je tam těch 10 procent maximálně a jsou tam v tom materiálu na stránkách, který je pro ty inzery uvedeny, nějaké částky. Jsou to aktuální částky nebo se ty vybrané peníze liší? Respektive ty, za které se dohodneš s těmi inzery?

R: Jestli se ptáš, jestli se pracuje se slevami, tak pracuje.

T: Ano. Je nějaký druh reklamy, které bys nepřijal z nějakého důvodu? Můžeš ovlivňovat nějak jeho obsah? Protože to je něco, co šéfredaktoři poznamenávali, že ta kvalita je různá.

R: Je to aktuálně téma, které trochu řešíme a jedna má kolegyně vypracovává jako kodex reklamy, o kterém se budeme bavit. Já z toho nejsem nikdy moc nadšený, když se tohle téma zvedá, protože tohle téma bude spousta složitého teoretizování a ten výsledek tomu pak nebude odpovídat efektivně, že můžeme nastavit pravidla, která pokryjí všechny situace a zároveň nám neumožní tu inzerci efektivně shánět, je to spíš nemožné, ale zároveň si historicky vybavuju velmi malé množství problematických inzercí, které do časopisu prošly a problém byl, že já jsme je schválil a redaktoři na to měli odlišný názor a pak jsme si to vyříkávali. Ale nevybavuji si něco, co by bylo za hranou až tak, že já bych to odmítl vytisknout, ale určitě jsou limity toho, ale konkrétně co bych nepustil, to definovat nedokážu. Teď se to pokoušíme v tom kodexu, protože pro mě bylo vlastně nejdůležitější, abychom byli čitelní pro ty inzerenty, takže pokud zkusím udělat nějaká jasná pravidla, která máme inzerentům dát a oni se jimi mají potom řídit, tak to mi přijde zcela akceptovatelné, pokud to nebude všeobjímající, protože dohlédnout na inzerci se spíš nedá. Ale co mi přišlo problematické z těch několika málo diskusí s redakcemi je, když už máme redakci připravenou a časopis připravený, tak my jsme tam řešili prázdné stránky inzerce. Tam je problém, že redaktoři si ten časopis vyvipírají a graficky si to dořeší do posledního puntíku a ten inzerent k tomu přistupuje jinak, takže ten časopis je tím pak trochu poškozen. Tak ano, pohled na ten celek ano, ale já jsem tam vždycky tlačil tu linku oddělení redakčního prostoru a inzertního a přijde mi, že to tak má zůstat, ale jsem přístupný diskusi a hledání toho, jak v tom ta pravidla nastavit a kvalitu z pohledu redakcí zlepšit.

T: Jaká je nějaká filozofie té reklamy v médiích pro děti, kde reklama by se neměla vyskytovat, ten... je na to nějaký zákon, ale ten je poměrně děravý, co jsem pochopil. Řeší se tohle nějak u těch dětských časopisů zvlášť?

R: Ne.

T: U některých časopisů se objevují ty vnitrospolkové reklamy a na Skautskou energii na podcasty... je to podle tebe reklama nebo mělo by to být odděleno?

R: Ano, z toho mého pohledu, že reklama odděluje redakční a neredakční část, takže my tyhle plochy využíváme ve chvíli, kdy se nám nepodaří včas prodat komerční místo a ta redakce počítá s nějakým rozsahem inzerce, tak v závěrečné části to doplňujeme těmi komunikacemi interních produktů a služeb. A označení jako reklama mi dává smysl, protože přesně říká: toto nevytvořila redakce.

T: Tohle mě přivádí na případ, myslím, že to bylo ve Skautu, tam bylo nějaké zadání propagovat Skautskou energii, byl to jako advertorial a s redakcí jste se měli nějak dohodnout, že to nebude vypadat jako článek, jako bylo to odděleno a dělal na tom Lupen...

R: Jo, to bylo ve Skautingu...

T: Ve Skautingu, děkuji.

R: Jo, je to historický případ, na který si vzpomínám. A dotaz zní jak?

T: Jestli mi ho můžeš popsat z tvé strany. Já mám názor z toho Skautingu, tak jak by se tohle mělo řešit.

R: Já si na to úplně nevzpomenu, vím, že tam byl spor s tehdejší šéfredaktorem...

T: Prý tam byl nárok na to, aby to vypadalo jako redakční obsah, ale zároveň to nebyl redakční obsah, a že se to řešilo nějak změnou grafiky.

R: Chápu, to jsme řešili teď nějak změnou grafiky. Ve vydání byla jedna inzerce na knihu, vydavatelství externího a bylo tam namítáno, že to může vypadat jako redakční obsah, protože ta použili bloky textů a rozdělení s nadpisy a tak. Jo, myslím, že to zapadá do toho,

o čem se tady bavíme, že ta inzertní část, se bude vždycky snažit hledat cestu ke čtenáři a zaujmout ho v přiblížení k tomu obsahu, aby nepřipomínal inzerci. Je pochopitelné, že se tomu redakce brání, tak to mi taky přijde pochopitelné a já jsem ten, kdo se snaží to vyvažovat a najít mezník, který uspokojí obě strany, abychom o ten příjem nepřišli a přišlo mi vždycky to dostačující to označení, že jde o inzertní stránku, i když je pravda že je to velmi přehlednutelné a malé a zrovna, když se budeme bavit u té Skautské energie, tak tam jsem pravděpodobně u toho měl vymezený přístup a vztah, protože je to skautský projekt, u kterého bych čekal, že budeme mít tolerantnější přístup, že jsme měli pod kontrolou to, co tam vydáváme jako organizace, takže tam by to nedělal někdo jiný a my bychom to jenom otiskli. A ten projekt jako organizace čteme a víme, co chce. Ten hlavní spor byl v tom, že to nevyšlo z pera redakce, která ten časopis má nějak namyšlený, ale z pohledu Junáka to bylo bez konfliktu.

T: Mám možná poslední otázku. Věnuje se nějakému časopisu více prostoru, že z vašeho pohledu, dám příklad, teď Skautskému světu se budeme věnovat víc, protože to z nějakého důvodu potřebuje nebo nějaký takový případ?

R: To se děje, ne že by nějaký časopis měl naši větší podporu, ale mění se to v čase, když usoudíme, že ta kvalita někde je horší a potřebuje podpořit, zvednout na novou úroveň, tak se tomu věnujeme. To se stalo třeba v nedávné minulosti s časopisem Skaut, kde jsme zapojili i interní zaměstnance na nějakou dobu a myslím, že podstatně jsme zvedli kvalitu a podobu toho časopisu. Když se mění třeba redakce, tak se ta naše podpora taky významně mění. Teď budeme hledat novou redakci časopisu Roverský kmen, tak předpokládám, že část mého týmu nějak navede na podporu tímhle směrem, ale není to tak, že by organizace nebo TDC si řeklo, že jeden z těch časopisů má dlouhodobě větší naši podporu.

T: Možná jenom, jak velká část tvojí agendy nebo agendy TDC jsou ty časopisy? Protože TDC vydává i jiné věci.

R: No, to se dá podívat obrátově nebo přes lidi, to je složité, jako určitě to není tak, že by časopisy v TDC byly výraznou věcí třeba 80 procent a k tomu něco doplňujeme, spíš

je to tak, že je to jedna čtvrtina, když započteme všechny ty faktory, o kterých jsem mluvil, že vedle časopisu děláme vydavatelskou, nakladatelskou činnost, produkční, pak ty byznysové projekty jako je Energie, STSka a komunikaci interní, externí, takže možná ta čtvrtina tomu odpovídá.

T: Měl bych další dotazy, ale rozumím, že o půl máš další schůzku...

R. Můžeme ještě pět minut.

T: Dobře, teď jsem měl otázku připravenou... jak je důležité, aby ty časopisy byly moderní? Teď začaly nové podcasty v průběhu těch pěti let, některé časopisy dostaly svoje webovky, což je nějaká modernizace, pochopil jsem... no, tak?

R: Na tohle neumím moc odpovědět, nevím, co to znamená to moderní.

T: Cítím, že z těch časopisů už to nejsou pouze ty papírové věci, ale už mají nějaký přesah. Namlouvají se do podcastů, mají své webové stránky, je tohle ze strany TDC podporované nebo...?

R: Ano, ono to souvisí s tím, že tyhle naše pokusy stojí další peníze a další zdroje a my budeme muset prokázat Junáku, že za to stojí, takže my interně hledáme další cesty, jak ta nová média využívat a dostávat se k lidem, kteří ten časopis třeba přestávají konzumovat a přijde nám dobré, pokud jsme našli cesty, které nám dávají smysl, tak abychom zařadili do toho systému, který tady bude dlouhodobě provozován. Ty weby, audio tak jsou pořád naše testy a pokusy, i ta analýza se tomu bude teď věnovat a bude zjišťovat, jestli je to cesta dobrým směrem a máme v tom tu naši aktivitu posilovat nebo hledat ještě jiné další možnosti, ale ano, víme, že ty časopisy nezasahují 100 procent členské základny Junáka, víme, že třeba u dospělých to číslo pravidelně klesá, u všech těch cílových skupin, takže se

hlavně u těch dospělých snažíme hledat alternativní cestu, jak se dostat k těm lidem, kteří papír nekonzumují.

T: Měly by ty skautské časopisy vycházet na papíře? Nebo si dovedeš představit, že by v nějaké blízké budoucnosti budou jenom digitálně?

R: Jsem zvědavý, jestli ten výzkum potvrdí to, co si myslím, a to co ukázaly i ty výzkumy v předchozích letech, kdy ta spokojenost s tím papírovým časopisem byla hodně vysoká s tím, že většina lidí ten časopis vybalí, prolistuje a něco si přečte. Tohle se nebude vůbec dát srovnávat s těmi alternativními internetovými nebo audio formáty. V dohledné době myslím, že pořád bude jenom doplněk, ale pokud si bude chtít Junák zachovat možnost nějakého plošného oslovení, tak ten papír je nezastupitelný.

T: Mně teď vypadla otázka.

R: Ale dovedu si představit, že víc se přesunujeme víc na internet nebo do audia, ale ten papír zachováváme, takže v praktickém pohledu snižujeme ten obsah na polovinu, na třetinu, ale ty ušetřené peníze pak investujeme do něčeho nového, to možná bude cesta, ale jak říkám, uvidíme, co nám ta analýza dá...

T: Ted' tomu nerozumím, říkáš, že se časopisy zkracují na třetinu...

R: Ne, ty se mě ptáš, jestli papír je cesta i do budoucna. Já říkám, že kdybych já, bez znalosti dat, která si teď objednáme, si měl tipnout nějaký vývoj do budoucna, tak říkám nebo kdybych o tom já mohl teď rozhodnout, tak říkám: papíru bych se nevzdával, ty časopisy bych pořád našim členům posílal, ale umím si představit, že ten časopis nebude mít 30 stránek, ale třeba jenom 20.

T: Jo, děkuji.

R: Část toho ušetřeného použijeme na rozvoj nových médií.

T: Možná jenom pro upřesnění. Ty jsi používal dětské časopisy a dospělácké časopisy. Dospělácké jsou od Kmene výš a dětské od Skautu níž.

R: Ano, nebo ten Kmen je tak na pomezí, ale více méně ano.

T: Já bych měl další okruh, který by byl na delší čas, to nemá asi smysl.

R: A můžeš mi říct jenom téma těch okruhů, jestli já jsem ta správná osoba?

T: No, osobnost autora, cíle, spolupráce s organizací, tam si myslím, že trochu by toho ještě bylo, a pak podoba té redakce a obsahu, na to bych se ještě chtěl zeptat. Inzerce jsme probrali, a ještě spolupráce napříč časopisy.

R: Jako k cílům ti moc neřeknu, to jsem doufal, že si vyřešíte s Kát'ou...

T: Něco jo, ale kdybych to měl dvakrát...

R: No, v tom bych byl slabej a spolupráce napříč časopisy, to ti řeknu, že žádná není, ale jak chceš, ale nerad bych tím trávil další hodinu. Ale jak říkám, já jsem spíš na ty technické věci a tyhle cílové, co jdou hodně k redakci, tak jsem doufal, že proberete s Kát'ou.

T: No, asi to nechme, já tě poprosím, jestli mi pošleš ty výzkumy a jestli by se nějaké výzkumy, čísla dala zveřejnit nebo bys mi je mohl poslat, tak budu taky za ně rád.

R: Pošli mi do mailu, co by se ti hodilo, a já to na to odpovím.

T: Dobře, moc děkuji.